COVASNA

Stațiunea mofetelor și a celor 1000 de izvoare de ape minerale

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI COVASNA 2021 – 2027

Foto: Zágoni Attila

GAC- GRUPUL DE ANTROPOLOGIE COMUNICAȚIONALĂ

2020

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI COVASNA 2021 – 2027

GAC – GRUPUL DE ANTROPOLOGIE COMUNICAȚIONALĂ
COORDONATORUL PROGRAMULUI: DR. BIRÓ A. ZOLTÁN

MIERCUREA CIUC, SEPTEMBRIE 2020.

CUPRINS

1.SINTEZA COORDONATORULUI 5
2.ANALIZA SITUAȚIEI 8
2.1. Caracterizarea generală 8
2.2. Demografie 12
2.3. Rolul regional 20
2.4. Accesibilitate 24
2.5. Natura și mediul 27
2.6. Imaginea orașului, patrimoniul construit 32
2.7. Cultură, recreere și sport 35
2.8. Sistemul educațional 56
2.9. Sistemul sanitar 63
2.10. Situația socială și piața forței de muncă 69
2.11. Organizații civile și participarea socială 74
2.12. Turismul 79
2.13. Economie și competitivitate 88
2.14. Comunicare, marketing 94
2.15. Opiniile locuitorilor orașului 99

3. ANALIZA SWOT 118

4. PRINCIPIILE STRATEGIEI DE DEZVOLTARE 123

5. VIZIUNEA 126

6. SISTEMUL OBIECTIVELOR DE DEZVOLTARE 130

7. DIRECȚIILE STRATEGICE DE DEZVOLTARE, STRUCTURA ARIILOR ȘI A PROGRAMELOR DE DEZVOLTARE 132
STRUCTURA PROGRAMELOR 135

8. PREZENTAREA PROGRAMELOR DE DEZVOLTARE 139
1. INFRASTRUCTURĂ, NIVEL DE TRAI 139
1.1. Programe prioritate pentru infrastructură 139
1.2. Programe de dezvoltare pentru serviciile publice și pentru circulație 142
1.3. Programe pentru dezvoltarea imaginii localității 146
1.4. Dezvoltări comunitare și sociale 149
1.5. Programe pentru creșterea siguranței publice 152

2. PARADIGMA SMART 152
2.1. Programe de oraș SMART 152

3. TURISM, MEDIU, RECREERE 154

3.1. Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului 154
3.2. Servicii și organizare.....157
3.3. Interconectarea valorilor orașului cu turismul.....159

4. DEZVOLTAREA SERVICIILOR MEDICO-BALNEARE 163
4.1. Dezvoltarea potențialului medico-balnear local.....163
4.2. Dezvoltarea unor servicii de prevenție și de promovare a sănătății 163
4.3. Dezvoltarea serviciilor medico-balneare din oraș 164

5. CULTURĂ ȘI DEZVOLTAREA COMUNITĂȚII 165
5.1. Formare, resurse umane.....165
5.2. Dezvoltarea comunității 168
5.3. Utilizarea valorilor social-istorice și culturale.....172
5.4. Activități artistice și științifice 173

6. ECONOMIE, AGRICULTURĂ, PIAȚA MUNCII 174
6.1. Atragerea de investitori, dezvoltarea întreprinderilor 174
6.2. Program de dezvoltare economică locală 175
6.3. Soluționarea problemelor de pe piața muncii 179

7. COMUNICARE, MARKETING 181
7.1. Programe legate de crearea caracterului unic al orașului 181
7.2. Comunicarea locală 182
7.3. Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte 183

8. ROLUL REGIONAL 186
8.1. Rol de organizare și management.....186
8.2. Operarea unor forme de colaborare.....187

9. PREZENTAREA PROGRAMELOR – TABELE 189

I.SINTEZA COORDONATORULUI

Tendințele schimbărilor globale în turism reprezintă atât o provocare foarte semnificativă, cât și o oportunitate de dezvoltare pentru orașul Covasna. Aceasta înseamnă în primul rând diversificarea conținutului și a formei serviciilor și programelor legate de turism.

În strategia integrată de dezvoltare urbană a orașului Covasna elaborată pentru perioada 2021-2027 este foarte importantă concepția turistică bazată pe dinamism și pe atracții specifice. Strategia pune un accent deosebit pe inventarierea posibilităților și condițiilor existente pentru dezvoltarea diferitelor programe. În această viziune și metodologie este foarte important rolul comunității locale.

Un scop important în elaborarea strategiei a fost analizarea și abordarea provocărilor apărute, și de a oferi propuneri de programe bazate pe posibilități reale. Datorită condițiilor endogene speciale ale orașului Covasna, există toate posibilitățile ca acest oraș, să devină un oraș modern, să devină un centru de atracție bazat pe managementul oferirii de experiențe.

Aspectele elaborării strategiei:

- abordarea și practica dezvoltării turismului, diversificarea conținutului și a formei sectorului trebuie să fie legate de oportunitățile de dezvoltare oferite de noua paradigmă de dezvoltare urbană, inclusiv de conceptul de oraș SMART;

- problemele de mediu joacă un rol din ce în ce mai important în nevoile și așteptările populației, precum și în nevoile și așteptările turiștilor;

- dezvoltarea nu se poate limita la turismul local, în sensul cel mai restrâns al acestuia, ci trebuie dezvoltat „locul” (orașul și împrejurimea) în întregime și în cadrul acestuia turismul, ca cel mai important sector;

- este nevoie de o serie de programe care să ofere posibilitatea de mobilitate în regiune, posibilitatea de activități și experiențe noi;

- concepția strategiei de dezvoltare constă în concepția turistică bazată pe dinamism și pe atracții specifice (experiențe specifice, experiențe autentice) punându-se un accent deosebit pe inventarierea posibilităților și condițiilor existente pentru dezvoltarea diferitelor programe.

Această viziune și metodologie pune accent pe întreaga localitate, pe comunitatea locală, pe problema identității locale și a nivelului de trai.

Strategia de dezvoltare este un instrument de viziune și metodologie în acest proces, care poate stimula și sprijini acest proces complex, solicitant și care implică mulți actori.

Sistemul obiectivelor strategiei de dezvoltare poate fi definit în felul următor:

- situarea orașului pe un traseu de dezvoltare durabilă, cu asigurarea ocupării forței de muncă durabile și a creșterii nivelului de trai;
- conexiune la paradigma dezvoltării urbane moderne, aplicarea modelului smart;
- creșterea atractivității orașului la scară internă și internațională;
- aplicarea sistematică a dezvoltării integrate și bazate pe sinergia dintre diferitele sectoare (integrarea tuturor actorilor locali);
- urmarea și aplicarea conceptului de turism bazat pe experiențe specifice, experiențe autentice;
- lărgirea și diversificarea serviciilor turistice pe bază de programe;
- dezvoltarea centrată pe societate.

Procesul de realizare

- cercetarea și analiza opiniei localnicilor;
- realizarea unor interviuri cu reprezentanții vieții sociale și economice locale, culturii, societății civile, ai administrației locale, respectiv cu experți în domeniu;
- explorarea și analiza materialelor media;

- studierea documentelor de dezvoltare și a materialelor profesionale, anterior realizate pentru dezvoltarea orașului;
- prelucrarea studiilor profesionale, deja existente, despre regiune și localitate;
- colectarea de date statistice din baza de date națională, județeană și locală;
- analiza documentelor social-istorice, publicațiilor și a altor documente care au legătură cu localitatea;
- analiza proceselor socio-economice din localitate și regiune;
- studierea programelor, documentelor și strategiilor de dezvoltare județene, regionale, naționale, care asigură cadrul elaborării strategiei.

Documentul realizat conține **analiza situației** în 15 domenii (capitolul 2). Ca un rezumat al acestuia a fost realizată o **analiză SWOT** (capitolul 3). Capitolele următoare (4., 5., 6., 7.) prezintă **principiile de elaborare a programelor de dezvoltare, viziunea, sistemul obiectivelor și direcțiilor de dezvoltare,** respectiv **structura programelor de dezvoltare**. Capitolul 8, prezintă sub formă narativă, pe rând, **programele propuse**, iar capitolul 9, ultimul capitol, prezintă parametrii programelor, sub forma unor **tabele operative**.

Dorim să mulțumim tuturor celor care au asistat la pregătirea Strategiei, prin oferirea de informații, date, opinii, propuneri, idei, cu răspunsuri la chestionare și întrebările de interviu. Mulțumim Conducerii și Personalul Primăriei Locale, consilierilor orașului, conducătorilor agenților economici și de instituții pentru ajutorul lor necondiționat.

Grupul de lucru

2.ANALIZA SITUAȚIEI

2.1.Caracterizarea generală

Covasna este un oraș din România, județul Covasna, situat în Carpații de Curbură, la o altitudine cuprinsă între 550-671 metri. Cu toate că orașul Covasna nu este un oraș mare (având cu puțin peste 10.000 de locuitori), datorită resurselor naturale și al factorilor terapeutici, este o stațiune balneoclimaterică de interes național de o importanță deosebită în tratarea afecțiunilor cardio-vasculare, numită și stațiunea mofetelor și a celor 1000 de izvoare de ape minerale care anual este vizitată de numeroși turiști din țată și de peste hotare.

2.1.1. Caracteristici geografice

Orașul aparține localităților din Depresiunea Târgu Secuiesc, peisajul geografic fiind parte a Depresiunii Brașovului. Faptul că este cel mai estic oraș al Transilvaniei/Ardealului este o caracteristică specifică a orașului. Localitatea este așezată pe cursul pârâului Covasna, care trece prin oraș.

Clima orașului este definită de așezarea geografică și de relief. Datorită apropierii munților, faptului că se situează într-o depresiune, verile sunt răcoroase, iar iernile reci. Temperatura medie anuală variază între 5-7 grade Celsius. Cu toate că precipitațiile medii anuale au o valoare ridicată, numărul orelor însorite în mediu anual este destul de mare, 2.000 de ore pe an. Orașul poate fi accesat din două direcții: din direcția orașului Târgu Secuiesc pe drumul județean nr. 121, iar din direcția orașului Sfântu Gheorghe pe drumul 13E. Covasna se află la o distanță de 20 km spre sud de la Târgu Secuiesc și la 35 km spre est de la Sfântu Gheorghe, municipiul reședință de județ.

2.1.2. Resurse naturale

Orașul și zona limitrofă a orașului are numeroase resurse naturale deosebit de valoroase. Depresiunea semi-închisă, cu dimensiunea mult mai mare decât orașul, oferă o deschidere, un caracter de câmpie contrastând cu munții aflați în imediata apropiere a orașului și îi conferă un aspect spectaculos.

Vârfurile cele mai înalte din zonă sunt: Dealul Várhegy (935 m), Dealul Piliske (920 m), Dealul Kiskő Farka (1101 m), Vârful Șiclău (1113 m), Dealul Szélkapu (1090 m), Dealul Kokorja (1164 m), Chiuzul Păpăuțului (1320 m), Pilișul Covasnei (1360 m). Munții din apropiere evidențiază frumusețea și specificitatea peisajului, iar în același timp protejează orașul de vânturile puternice, oferind astfel posibilitatea practicării sporturilor de iarnă.

Cele mai importante resurse naturale sunt constituite de izvoarele de apă minerală și mofetele. În zonă se găsesc aproximativ 1.500 de izvoare de apă cu compoziții diferite de minerale.

Turismul medical este bazat pe izvoarele de apă minerală, care conțin numeroase substanțe minerale benefice diferitelor afecțiuni, respectiv pe mofete. Apele minerale se pretează pentru consumul zilnic.

Spitalul de Cardiologie (Spitalul de Recuperare Cardiovasculară Dr. Benedek Géza) a fost construit în anul 1960 în Valea Zânelor și este cunoscut și recunoscut pe scară națională și internațională. Construcția hotelurilor care dispun de centre proprii de tratament balnear a început în anii ’70. Numărul locurilor de cazare a crescut în ultimul deceniu: au fost construite pensiuni, hoteluri noi care oferă și servicii de recreere turiștilor.

Vulcanul noroios Balta Dracului situat în piața centrală a orașului este o formațiune naturală specifică. Această raritate protejată este rezultatul activităților post-vulcanice. Erupțiile permanente de dioxid de carbon țin în mișcare apa minerală noroioasă din Balta Dracului.

Celelalte caracteristici importante și avantajoase al depresiunii:

- sol fertil;
- zone împădurite caracteristice zonelor montane;
- pășuni montane valoroase.

Flora și fauna regiunii este foarte bogată. Întâlnim păduri de foioase (fag și stejar), iar în zonele mai înalte păduri de conifere. Regiunea are o faună bogată și un fond cinegetic variat (urși, cerbi, porci mistreți, vulpi, iepuri).

Cercul resurselor naturale este completat de următoarele:

- ruinele Cetății Zânelor (sit arheologic), fortificația Cultura La Tène, Cultura Geto-Dacică, așezarea Cultura Hallstatt, așezare din epoca bronzului – clasificată ca monument istoric de valoarea națională excepțională prin Legea

nr.5 din anul 2000, pentru aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național. Ruinele cetății se găsesc în Valea Zânelor pe Dealul Florilor (Dealul Miske) de unde se deschide o priveliște frumoasă spre oraș;

- Planul Înclinat sau Șiclăul este în prezent o raritate a istoriei industriei, specifică zonei, la care pot fi conectate importante posibilități de dezvoltare. Șiclăul face parte din sistemul de căi ferate forestiere cu ecartament îngust și a fost construit în timpul exploatării de lemn, în trecut. Are o lungime de 1.236 metri, diferența de altitudine dintre cele două capete fiind de 327 m. Avea funcția de a conecta cele două linii, separate din cauza denivelării. A fost folosit pentru transportul lemnului exploatat și a cherestelei, produsă la Comandău. Calea ferată forestieră Covasna-Comandău, are în prezent o parte renovată, funcționând ca serviciu turistic (circulă un tren de agrement).

2.1.3.Istoria orașului

Numele orașului vine de la cuvântul slavon ”kvasna voda” – ceea ce înseamnă apă acră, acrișoară. Numele actual al orașului este Covasna, în maghiară Kovászna, în germană Kovasna. Prima atestare documentară a numelui orașului, Kowazna, datează din anul 1548. Atestarea documentară a localității Chiuruș, aparținând administrativ orașului Covasna, este și mai veche, datează din anul 1464, cu marcarea Kewres. Voinești se află în partea estică a orașului și era menționat încă din secolul XVI, ca parte a localității.

Orașul și zona sunt populate încă din vremuri străvechi, acest fapt fiind atestat de existența ruinelor unui cetăți dacice în pădurea Miske, respectiv de cercetările arheologice prin care au fost descoperite ruinele unor clădiri romane. Au fost de asemenea descoperite pe teritoriul orașului urme din epoca bronzului.

Localitatea a primit în anul 1840 dreptul de târg. Un important amănunt istoric este faptul că în Covasna nu s-au format bresle, din lipsa clasei de mijloc. Covasna a devenit centru regional în anul 1876, s-a înființat judecătorie, birou de administrație fiscală și de agricultură.

Localitatea a fost ridicată la rangul de oraș în 1952. Populația orașului s-a ocupat de creșterea animalelor și agricultură înaintea industrializării și înainte ca localitatea să devină stațiune balneoclimaterică.

Dezvoltarea complexelor balneoclimaterice a început tot în anii ’60. După aceasta s-a înființat spitalul pentru tratarea bolilor cardiovasculare. Construirea hotelurilor a început în anii ’70 când s-au făcut dezvoltări în scopul modernizării unităților de cazare. În perioada socialismului s-a transformat de asemenea și centrul orașului, iar caracterul clădirilor arată și astăzi că proiectanții au avut intenția de a crea o stațiune turistică.

2.1.4.Structura administrativă

Covasna se învecinează la Est cu localitatea Comandău, în nord cu Zăbala, în sud cu Zagon, iar în vest cu Brateș. Pe marginea estică, orașul este înconjurat de terenurile forestiere ale Munților Vrancei. De fapt, denumirea județului Covasna vine din numele orașului Covasna. Județul a fost înființat în urma reorganizării teritoriale din anul 1968, pe teritoriul fostei regiuni Trei Scaune.

Covasna a primit rangul de oraș în anul 1952 în principal faptului că localitatea era de mult timp un centru balnear semnificativ, iar în perioada aceea industria de exploatare și prelucrare a lemnului din oraș era semnificativă.

Teritoriul administrativ al orașului este de 15.800 ha, din care aproape 800 ha poate fi considerat teren intravilan. Orașul se compune din două părți care pot fi distinse parțial: Covasna propriu-zisă și cartierul Voinești (fostul sat Voinești) aflat pe partea estică a orașului.

Localitatea rurală componentă, Chiuruș, are o istorie semnificativă. Se situează la o distanță de 2,5 km spre sud de Covasna, aflându-se în componența administrativă a orașului.

Chiuruș este satul natal al lui Kőrösi Csoma Sándor, iar din acest motiv este cunoscut la scară internațională în cercuri academice și profesionale. Numele satului a fost schimbat din Kőrös în Csomakőrös în anul 1904, din respect față de celebrul fiu al satului. Din anul 1968 aparține administrativ orașului Covasna. Istoria semnificativă a comunei este semnalată și de faptul că apare în documentele istorice cu 14 porți, în anul 1567. În anul 1602 locuiau în sat 17 familii, respectiv 44 familii în anul 1614. Acest număr este destul de ridicat, comparând cu datele zonelor rurale din perioada respectivă. O creștere semnificativă a numărului locuitorilor o putem observa la mijlocul secolului al XIX-lea: satul are 625 locuitori și 130 de case de locuit, întreaga populație fiind de etnie maghiară. Orbán Balázs a înregistrat 683 de

locuitori în anul 1869, majoritatea populației fiind de religie reformată. Ca efect al procesului de industrializare și urbanizare, populația localității a început să scadă din anii ’70. În prezent satul este o localitate-satelit a orașului, care rămâne în urmă în privința dezvoltărilor de infrastructură, dar oferă numeroase posibilități de dezvoltare prin renumele, resursele, puterea simbolică a localității. Astfel localitatea poate obține un loc important în procesul integrat de dezvoltare a orașului.

2.2.Demografie

Pe baza numărului locuitorilor, Covasna este un oraș mic, cu o populație aproximativă de 10.000 de persoane, conform ultimului recensământ oficial (2011). Potrivit Direcției Județene de Statistică COVASNA, populația orașului, în 2019 a fost de 11.055. Cu acest indicator, Covasna ocupă locul 178 în clasamentul orașelor românești (318 orașe) și ocupă o poziție similară în clasamentul antichității (atestare documentară). Dacă studiem situația demografică actuală și din trecut a orașului, putem face două observații importante din punctul de vedere al politicii de dezvoltare. Prima: se observă o tendință de creștere lentă a populației orașului în ultimii 150 de ani, fără fluctuații demografice considerabile. Acest lucru indică stabilitatea demografică și este un factor pozitiv. A doua observație: modelul de oraș mic este mai favorabil pentru dezvoltările turistice bazate pe managementul de experiențe și pe participare socială locală, deoarece în acest caz identitatea locală, respectiv implicarea și participarea activă a populației poate avea un rol mai accentuat. Nu în ultimul rând trebuie să menționăm faptul că componența etnică poate constitui un avantaj în dezvoltarea turistică, în primul rând în privința creșterii atractivității turistice. În general, nu există tendințe demografice adverse care ar avea un impact negativ asupra programelor de dezvoltare planificate.

Figura de mai jos arată evoluția numărului populației orașului din anul 1850 și până în prezent, pe baza datelor oficiale ale recensămintelor. După cum se poate observa, populația a crescut treptat până în anul 1910, urmată de o scădere parțială până în 1920, după care, până în anul 1992, numărul locuitorilor orașului a crescut iar. Industrializarea și turismul balnear, respectiv redresarea serviciilor conexe au jucat un rol semnificativ în evoluția numărului populației. Nivelul scăderii numărului

locuitorilor din anul 1992 nu este mai accentuat decât cel întâlnit în celelalte orașe și localități mai mari ale regiunii. Se poate aștepta la o stabilizare pe termen lung sau o creștere ușoară a numărului populației, în cazul în care dezvoltările lansate în ultimii ani vor continua și se vor implementa programele de dezvoltare turistică menționate în Strategie.

Evoluția numărului de locuitori ai orașului Covasna în perioada 1850-2019

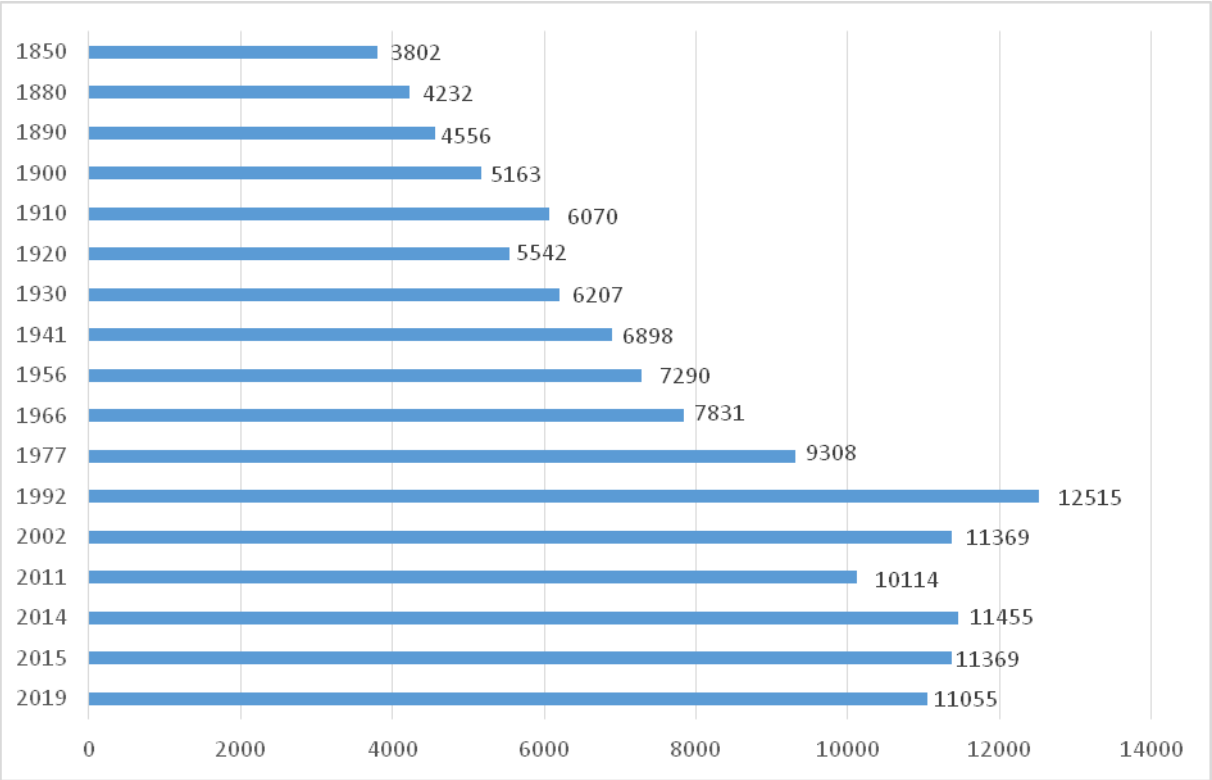

Sursă: Varga E. Árpád: Erdély etnikai és felekezeti statisztikája (Varga E. Árpád: Statisticile etnice și confesionale ale Ardealului),
http://www.kia.hu/konyvtar/erdely/erd2002.htm
covasna.insse.ro

Conform datelor statistice ale recensământului populației din 2011, populația orașului era de 10.114 de persoane (din care de sex masculin: 4.915 și de sex feminin: 5.199). Conform datelor Direcției Județene de Statistică COVASNA, în iulie 2019, 48,6% din populație erau bărbați, iar 52,5% erau femei, deci proporțiile nu s-au modificat în ceea ce privește distribuția de gen după recensământul oficial.

Conform recensământului oficial din 2011, apartenența populației este de religie: reformată: 4.386 de persoane, ortodoxă: 2.973 de persoane și romano-catolică: 2.143 de persoane. Locuiesc în oraș într-un număr mai mic persoane de religie greco-catolică (18), baptistă (53), adventistă (9), unitară (56), martorii lui Iehova (77), luterană (11), evanghelică (6). Nouă persoane au declarat că au o altă religie, 8 persoane nu sunt religioase, respectiv 7 sunt atei. La recensământ, 3.153 de persoane s-au declarat români, 6.354 maghiari și 320 rromi. În oraș locuiesc de asemenea ucraineni (4 persoane), germani (3 persoane) și evrei (4 persoane). Există mici diferențe în funcție de limba vorbită: conform datelor recensământului din 2011, 3.157 de persoane vorbesc în limba română, 6.673 în limba maghiară, 4 persoane în limba ucraineană, respectiv 3 persoane în limba germană, iar cu ocazia recensământului nu s-a înregistrat nici o singură persoană care vorbește în altă limbă.

Distribuția locuitorilor orașului Covasna pe etnie în anul 2011 (%)

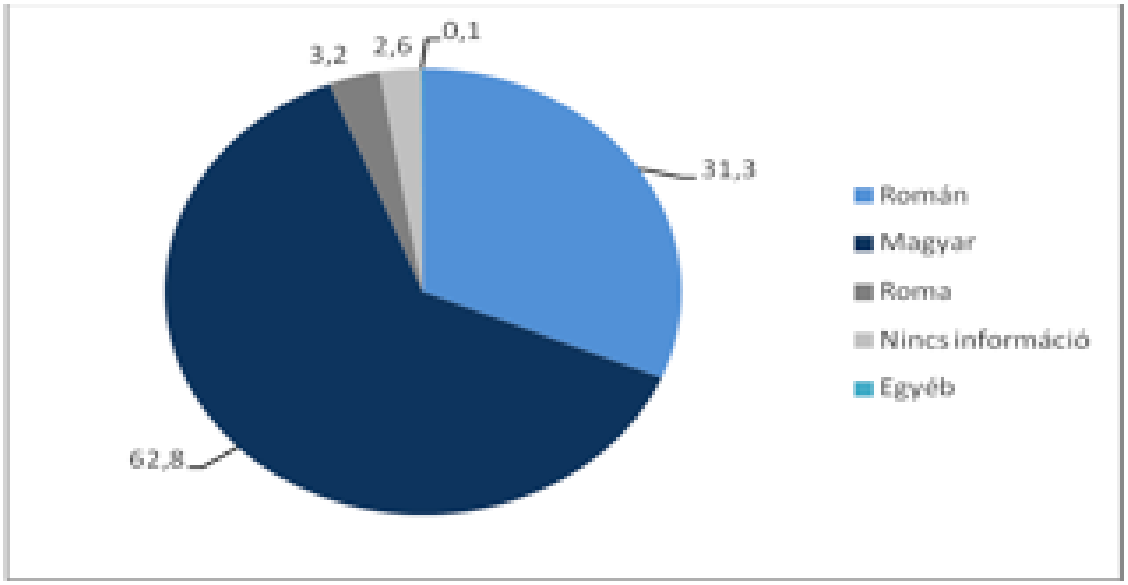

Sursa: INSSE Tempo, Recensământul României

Distribuția locuitorilor orașului Covasna pe religie în anul 2011 (%)

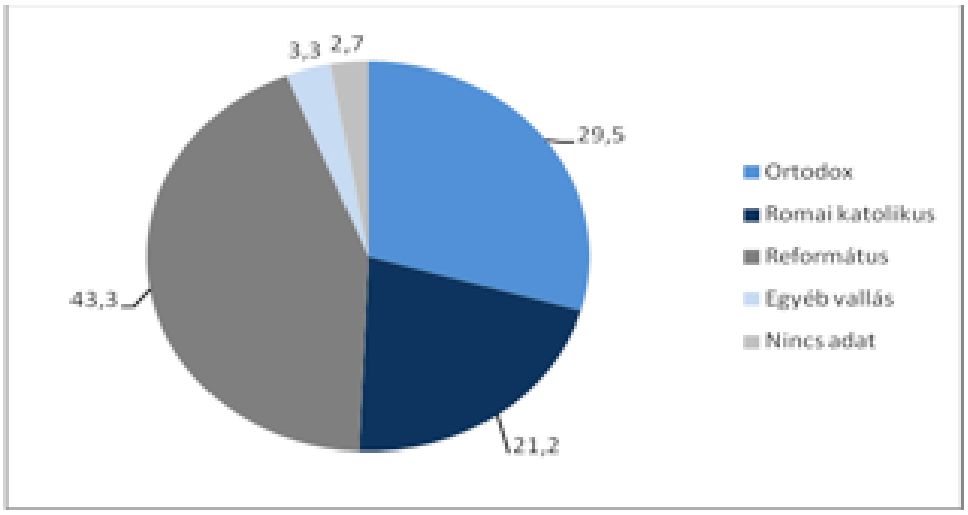

Sursa: INSSE Tempo, Recensământul României

Distribuția locuitorilor orașului Covasna pe sexe în anul 2019 (%)

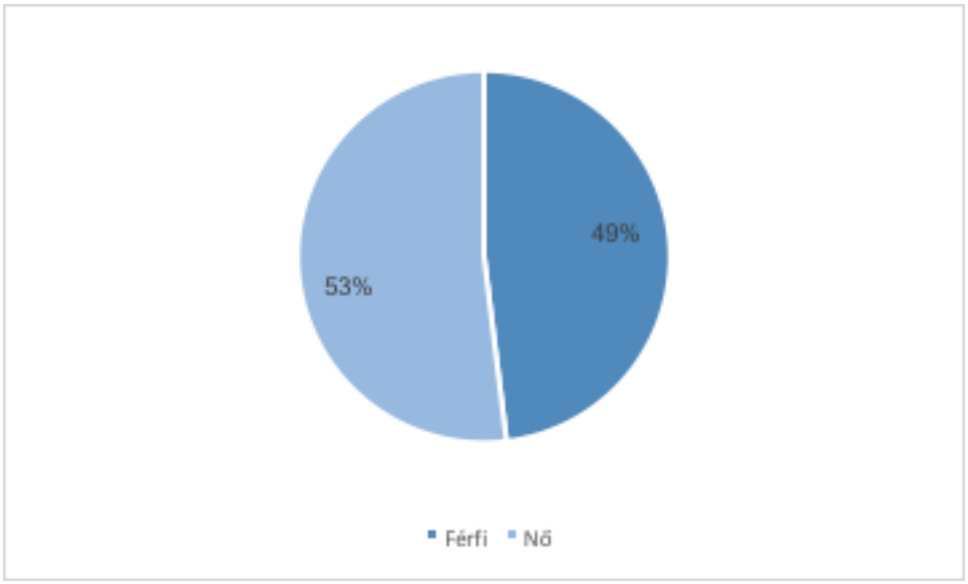

Sursa: INSSE Tempo, 2019

Piramida demografică elaborată pe baza datelor recensământului arată modelul caracteristic orașelor din regiune. Numărul femeilor cu vârsta între 40 și 44 de ani este mai ridicat decât cel al bărbaților, totodată numărul bărbaților este mai

mare în grupa celor de vârstă între 30 și 39 de ani. Aceste rate nu au însă o semnificație atât de mare, încât să afecteze piața forței de muncă sau să producă alte efecte sociale.

Piramida vârstelor populației orașului Covasna

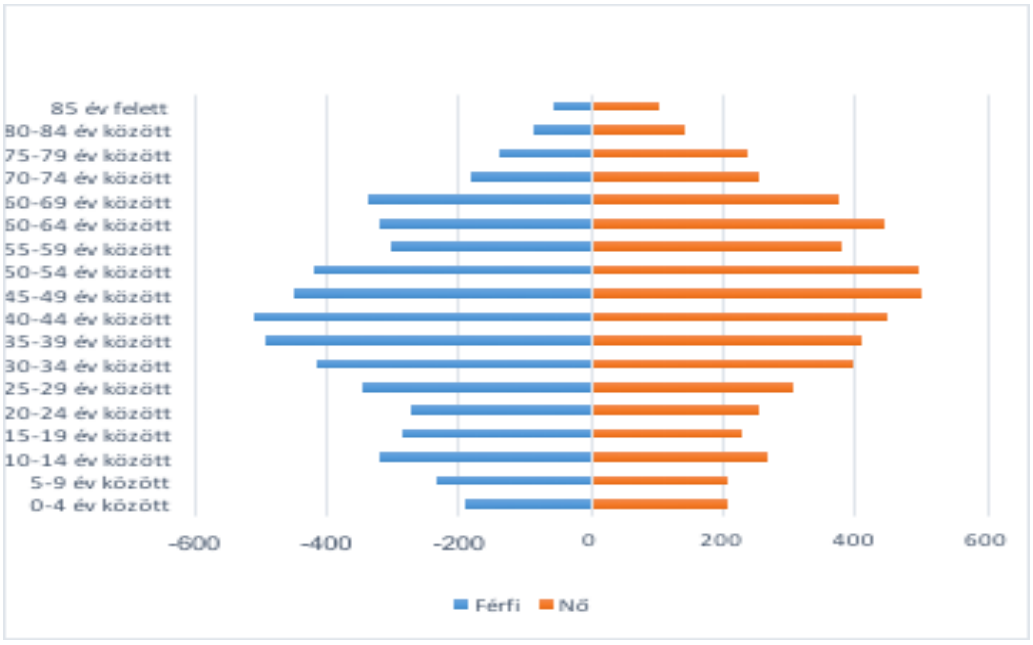

Sursa: INSSE Tempo, 2019

Numărul gospodăriilor din oraș este de 3.736, ceea ce înseamnă că o gospodărie este compusă în medie din 2,7 persoane. Având în vedere faptul că numărul locuințelor este mai mare decât cel al gospodăriilor (4.537 de locuințe), se poate presupune că o creștere demografică de nivel mediu nu ar cauza probleme de spațiu locativ în oraș. Populația rromă constituie o excepție în acest sens, indicatorii referitori la această etnie arătând rate diferite de cele prezentate.

Studierea proceselor de migrație (schimbarea domiciliului, plecări, stabiliri), respectiv a altor indicatori demografici (date referitoare la nașteri și decese, evoluția numărului de divorțuri) arată că populația orașului este stabilă. Aceasta poate fi considerată un avantaj din punctul de vedere ale politicilor de dezvoltare.

Plecări din oraș (inclusiv migrația externă) în perioada 1990-2019

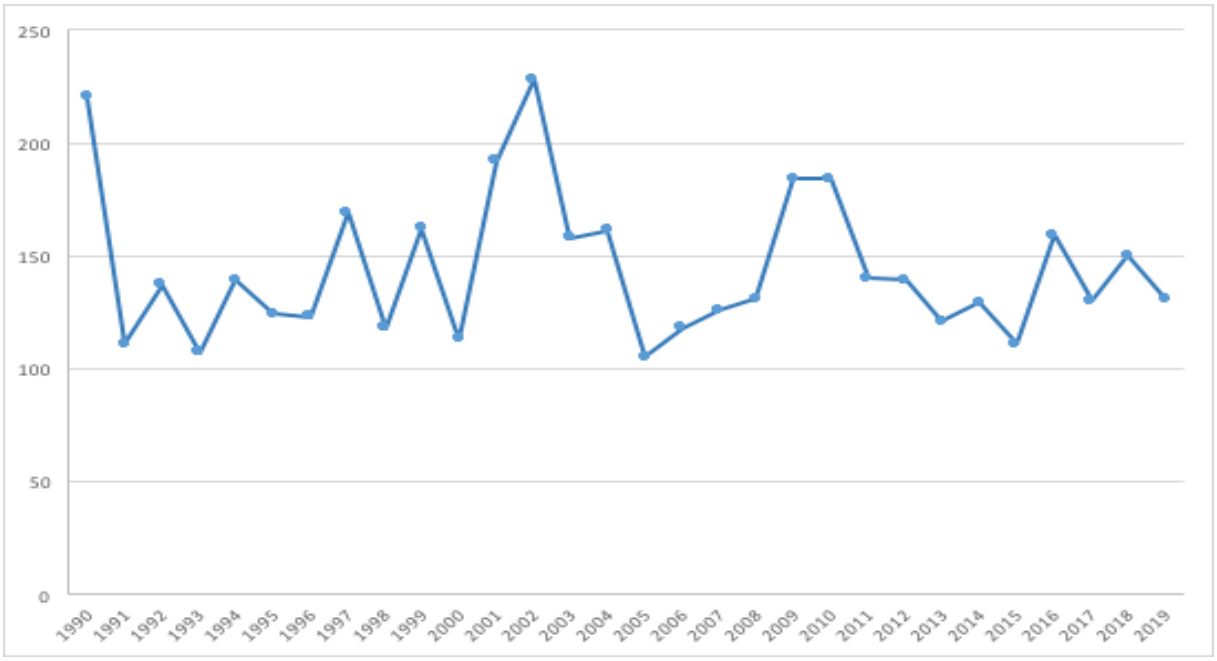

Sursă: INSSE Tempo

Stabiliri în oraș (inclusiv migrația externă) în perioada 1990-2019

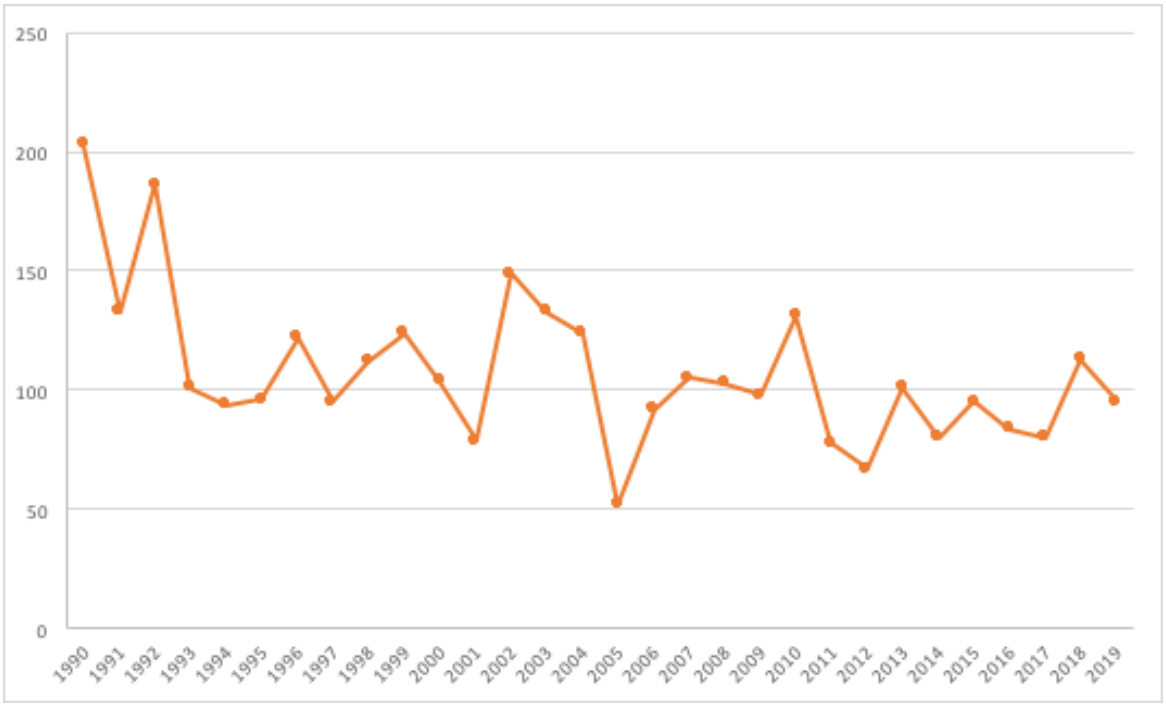

Sursă: INSSE Tempo

Numărul divorțurilor în orașul Covasna în perioada 1990-2019, rate anuale

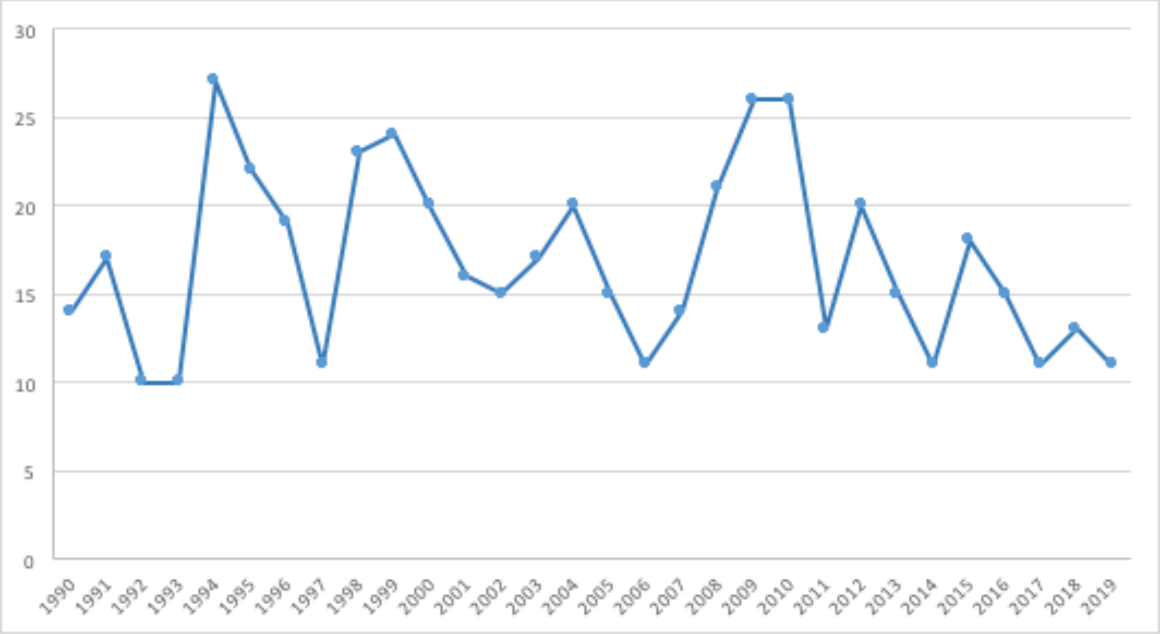

Sursă: INSSE Tempo

Numărul căsătoriilor în orașul Covasna în perioada 1990-2019, rate anuale

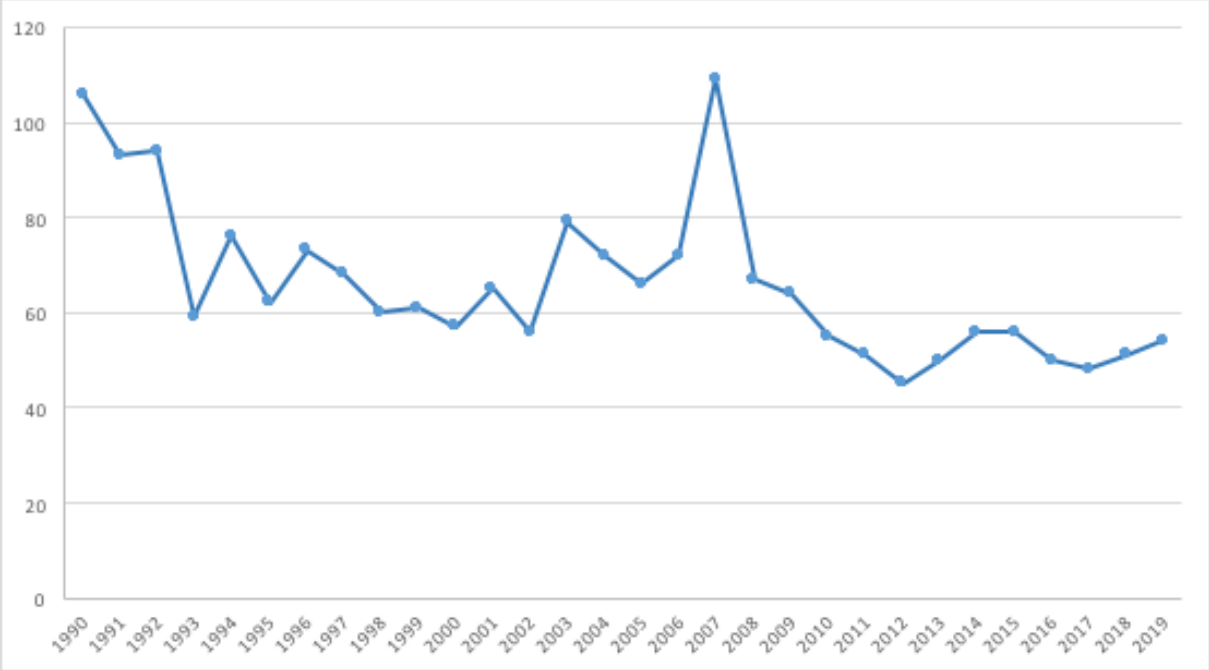

Sursă: INSSE Tempo

Numărul de născuți vii în orașul Covasna în perioada 2012-2019, rate anuale

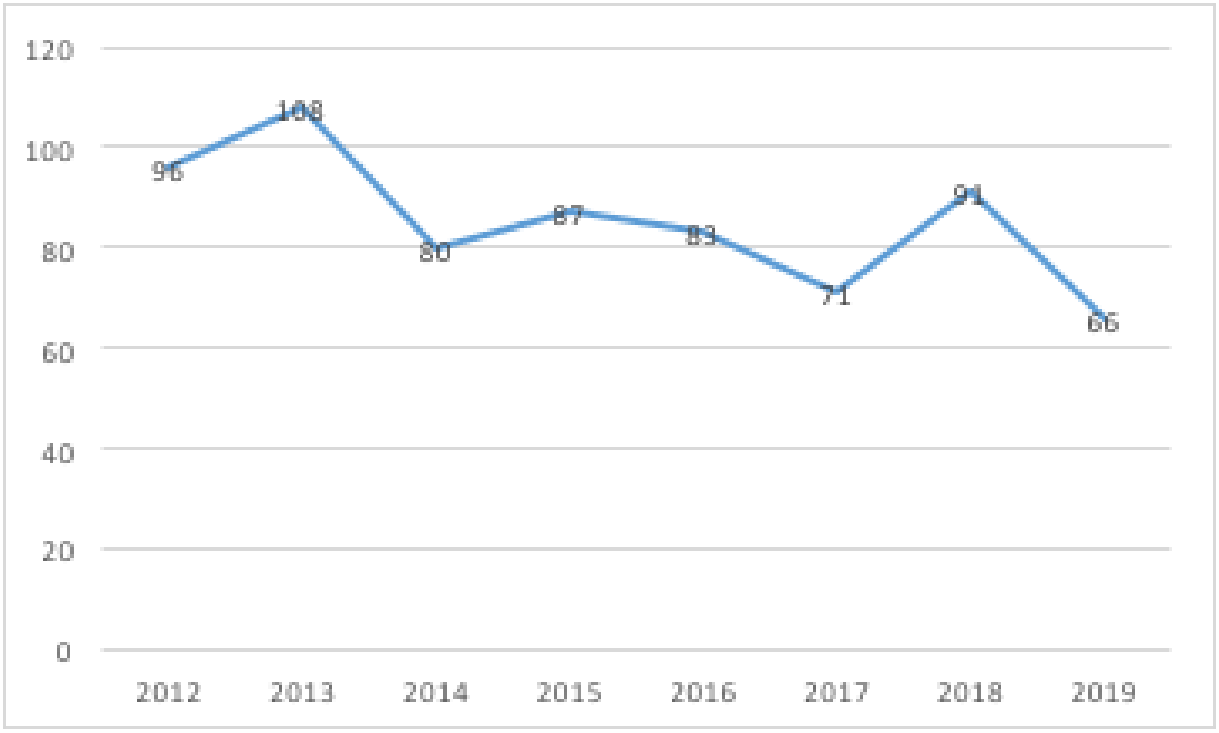

Sursă: INSSE Tempo

Numărul deceselor în orașul Covasna în perioada 2012-2019, rate anuale

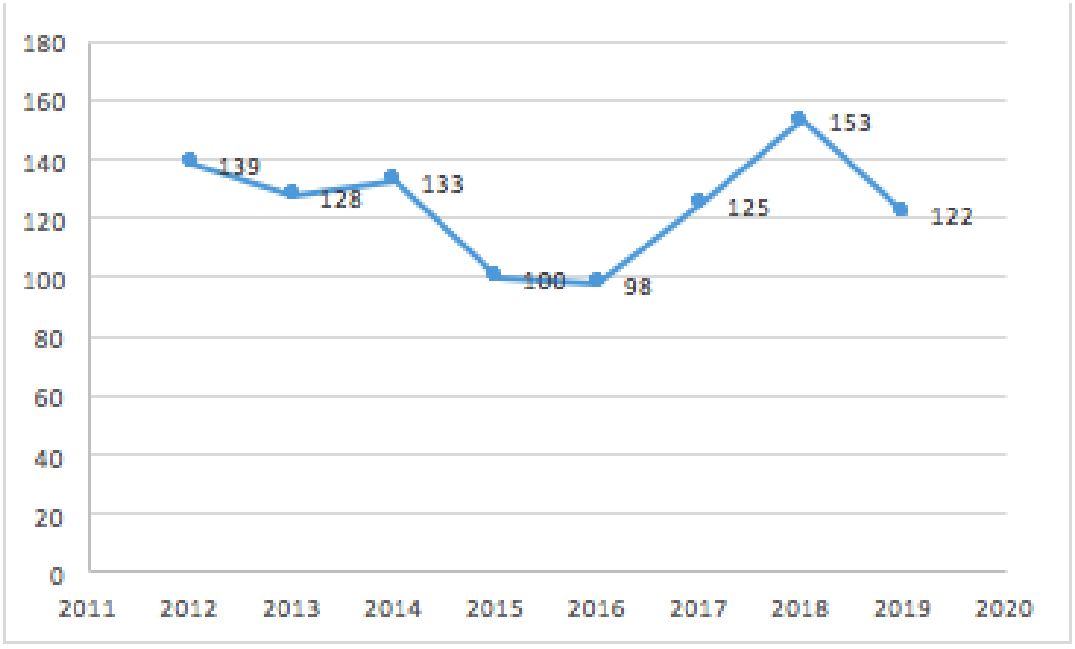

Sursă: INSSE Tempo

2.3.Rolul regional

În perioada actuală de dezvoltare, orașul a făcut pași importanți în mai multe domenii în cooperare cu așezările înconjurătoare. Populația micro-regiunii a fost implicată în domeniul programelor turistice, programelor culturale și programelor sportive. Un exemplu tipic este Festivalul Forgács organizat pentru a doua oară în 2019, sau un program de cercetare și o conferință care explorează valorile sale regionale. Orașul continuă să fie o atracție importantă pentru municipalitățile micro-regiunii în ceea ce privește oferta de locuri de muncă, serviciile comerciale și învățământul gimnazial, liceal.

O oportunitate unică pentru programele de dezvoltare viitoare ale orașului Covasna este faptul că prezintă toată zona (microregiunea) ca pe o destinație turistică, iar crearea diferitelor atractivități nu este limitată exclusiv la oraș. Există doi factori importanți care sprijină aceasta. Pe de o parte, tendințele turistice din prezent și din viitor, care evidențiază regiuni atractive în loc de obiective specifice atractive. Pe de altă parte, localitățile rurale din zonă au numeroase resurse și bogății care pot contribui în mod semnificativ la creșterea atractivității orașului. Bineînțeles, acest proces nu va fi ușor, și necesită inițiativă și investiții din partea orașului. În cele ce urmează vom descrie pe scurt situația regională și vom enumera argumentele profesionale pentru dezvoltarea integrată pe scară regională.

2.3.1. Scurtă prezentare a regiunii

Localitățile studiate se încadrează practic în cinci comune (Brateș, Borosneu Mare, Zagon, Zăbala și Comandău). Orașul funcționează ca un centru economic și cultural și se situează și fizic în centrul regiunii.

În perioada 1992-2011 se observă o scădere ușoară a populației regiunii, dar totalul zonei are chiar și pe scară județeană un număr semnificativ de locuitori. Aceasta reprezintă un avantaj, nu numai în privința valorificării resurselor și a dezvoltării atractivității, dar și al investițiilor direcționate către această zonă.

Localitatea / anul	1992	2002	2011
Orașul Covasna	12.515	11.369	10.114
Brateș	1.617	1.548	1.530
Comandău	1.120	1.042	1.006
Boroșneu Mare	2.925	3.086	3.097
Zăbala	4.925	4.814	4.597
Zagon	5.413	5.489	5.282
Total Scaunul Orbai	28.515	27.348	25.626
Total Județul Covasna	233.256	222.449	210.177

Sursă: Calcule proprii pe baza datelor lui Varga E. Árpád

Câteva caracteristici ale zonei:

Posibilitățile de circulație între orașul Covasna și cele patru comune pot fi considerate satisfăcătoare, există curse de autobuz în mod regulat, care fac posibilă menținerea contactelor între locuitori.

Rețeaua de telefonie mobilă și Internetul asigură accesibilitatea.

În privința marketingului de localitate, orașul se află într-o poziție avantajoasă, deoarece este cunoscut deja de zeci de ani ca stațiune balneo-climaterică și apare în cataloagele turistice naționale și pe paginile web. Aceasta reprezintă un punct important de pornire pentru elaborarea marketing-ului regional.

Cele mai importante întreprinderi din regiune sunt firme turistice, ateliere pentru prelucrarea lemnului, întreprinderi cu scopuri comerciale, firme de transport și de industrie ușoară. Majoritatea lor se găsesc în orașul Covasna, și sunt întreprinderi mici și mijlocii. În localitățile din zonă funcționează de asemenea mai ales întreprinderi comerciale și cele care au ca scop prelucrarea produselor locale (lemn, produse agricole): fabrică de mobilă, ateliere de tâmplărie, firmă de asfaltări, brutării, fabrică de prelucrarea produselor lactate.

Microregiunea (Scaunul Orbai) oferă o mulțime de atracții:

- Biserica reformată din Chiuruș, la fel ca întreaga localitate, este o valoare istorică, culturală, științifică importantă;
- Zăbala: biserica fortificată reformată, biserica romano-catolică (1860) și Castelul Mikes, datând din secolele XVII-XVIII;

- Tamașfalău: biserica reformată construită în anul 1892 și fostul castel Thury, în prezent cămin cultural, cea mai mare clădire de stil Empire din zona Trei Scaune;
- Biserica reformată din Brateș construită în secolul al XVII-lea;
- Conacul Horváth din Telechia;
- Biserica reformată fortificată din Zagon (1783-1795), biserica ortodoxă (1814), biserica romano-catolică (construită în anul 1822), monumentul ridicat în locul Conacului Mikes (conacul/castelul Mikes din secolul al XVII-lea a fost transformat în centru cultural);
- plafonul de lemn al bisericii reformate din Dobolii de Sus, monument istoric din timpul renașterii baroc, realizat de Szendrei József în anul 1768, având o valoare unică, de neprețuit (clopotul bisericii este o operă de artă din perioada renașterii, fiind realizat în 1693);
- Țufalău: monumentul istoric Conacul Veress-Incze.

Gama valorilor zonei este îmbogățită de numeroase grupuri și ansamble culturale locale, evenimente și sărbători tradiționale care pot fi de asemenea incluse în programele turistice regionale.

Agricultura: aproximativ 40% din totalul teritoriului Scaunul Orbai este teren agricol, iar această proporție nu s-a schimbat semnificativ în ultimii ani. Majoritatea terenului agricol este teren arabil, respectiv pășune și fâneață. Faptul că terenul arabil are o proporție mai mare indică importanța cultivării plantelor.

Distribuția terenurilor agricole după modul de folosință

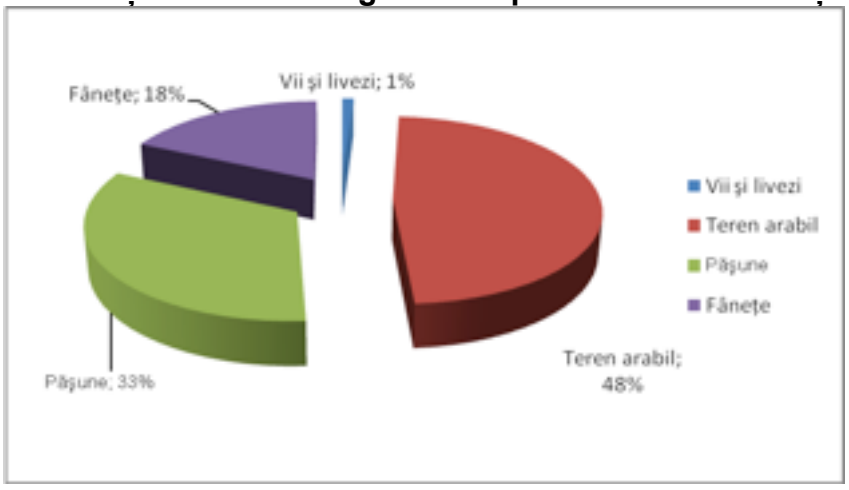

Sursă: Institutul Național de Statistică

Cea mai mică pondere a terenurilor agricole se observă în Comandău, localitatea fiind înconjurată de terenuri forestiere. Majoritatea terenurilor localităților Brateș și Boroșneu Mare sunt terenuri agricole, mai ales terenuri arabile, ceea ce indică marea importanță a cultivării plantelor. Zăbala și Zagon dețin terenuri forestiere mari, majoritatea terenurilor localității montane Zagon, este compusă din terenuri forestiere.

Ca și în celelalte microregiuni, întâlnim și în această zonă fenomenul fărâmițării proprietăților agricole, lipsa comasării și reparcelării pământurilor, gospodăriile familiale. Cea mai importantă funcție a lucrărilor agricole este asigurarea necesarului de alimente familiilor locale.

Aceste resurse oferă posibilitatea creării programelor gastronomice care pot constitui baza turismului experiențial.

2.3.2. Argumente în favoarea asumării unui rol regional

Orașul Covasna și zona orașului (teritoriul coincide în mare parte cu regiunea istorică Scaunul Orbai) este o regiune cu o istorie însemnată. Nu mai funcționează ca o regiune unică deja de mult timp. Componentele geografice, istorice, respectiv mentale sunt date, totuși, nu există un set cuprinzător de obiective, un cadru logistic necesar pentru activitățile de dezvoltare regională. Resursele regionale sunt ”latente” prezentând potențial ce ”poate fi activat”, dar care în prezent nu funcționează. Localitățile rurale ale regiunii sunt periferice, iar dacă nu vor găsi o cale de cooperare cu orașul sau cu celelalte localități, posibilitățile lor individuale de dezvoltare vor rămâne limitate.

Crearea formelor de cooperare este în interesul orașului Covasna. Orașul dorește oricum să-și dezvolte pachetul de servicii legat de turismul balnear. Pentru aceasta este utilă crearea suprafețelor de primire a oaspeților (locuri și programe) în zona din apropierea orașului, în mod preferabil prin servicii legate de resursele naturale și culturale rurale, în sensul mai larg al cuvântului. Aceste pachete de oferte complementare ale programelor balneo-turistice și wellness, care se pot conecta la perioadele scurte de timp și care au un conținut bogat, pot fi și ar fi util să fie create în această zonă rurală din apropiere.

Un alt argument pentru necesitatea elaborării profesionale a programului de dezvoltare integrată cu abordare regională este că în zonă nu funcționează un model

de dezvoltare regională centrată pe oraș. Se poate crea un program regional inovator care oferă un avantaj strategic de dezvoltare și care constituie o altă oportunitate de strângere de fonduri.

2.4.Accesibilitate

Orașul Covasna are o așezare geografică avantajoasă în mai multe privințe, iar această situație se va schimba semnificativ într-o direcție pozitivă în viitorul apropiat: autostrada care traversează județul Covasna va trece în apropierea orașului, iar aeroportul din Brașov se va deschide peste un an. Este avantajos că orașul se situează în centrul geografic al țării, în curbura Carpaților, pe partea sud-estică a Transilvaniei. Rutele importante de transport, liniile importante de cale ferată nu trec direct prin oraș, dar trec în apropierea orașului, prin Brașov. Datorită acestor doi factori, orașul poate fi accesat în aproape aceleași condiții din oricare parte a țării.

Orașele mai importante din România și distanța lor de la Covasna, în km

Oraș	Distanța
București	230 km
Arad	467 km
Cluj-Napoca	350 km
Oradea	500 km
Bacău	140 km
Iași	265 km
Suceava	285 km
Constanța	490 km

Din localitățile și comunele zonei, orașul Covasna poate fi accesat cel mai ușor cu mașina. Aceste distanțe nu sunt semnificative, ceea ce este un factor important în privința organizării diferitelor evenimente. Importanța municipiului Sfântu Gheorghe este dată din motivul că este reședința județului. Importanța Brașovului se datorează faptului că este locul de unde pot fi accesate drumuri și linii ferate

importante, iar este de așteptat ca aeroportul cel mai apropiat de Covasna să fie construit lângă Brașov. Cu toate că orașul dispune de un potențial turistic semnificativ, rețelele de drumuri din imediata apropiere au nevoie de renovări ulterioare. Drumul DN13E și drumul județean nr. 121 trec prin oraș, calitatea întreținerii lor variază, iar aceste drumuri trec doar prin partea nord-vestică a regiunii. Transportul cu trenul pe ruta Sfântu Gheorghe – Covasna – Târgu Secuiesc are o importanță redusă. Dintre celelalte orașe ale regiunii, relații și contacte mai intensive există cu municipiul reședință de județ și cu Târgu Secuiesc (relații administrative, culturale, economice). Cu celelalte orașe există deocamdată doar contacte ocazionale.

Distanța de la celelalte orașe ale regiunii

Oraș	Distanța
Sfântu Gheorghe	30 km
Brașov	55 km
Târgu Secuiesc	20 km
Miercurea Ciuc	70 km

Din punctul de vedere al politicilor de dezvoltare (cooperări, elaborarea programelor turistice comune etc.) este importantă și așezarea micro regională a orașului. Orașul și zona orașului formează o microregiune (Scaunul Orbai), orașul se situează în centrul acestuia. Localitățile regiunii sunt organizate în cinci comune (Brateș, Borosneu Mare, Zagon, Zăbala, Comandău). Orașul funcționează ca un centru economic și cultural și se situează și fizic în centrul regiunii.

Orașul Covasna se află la o distanță relativ mică de la fiecare dintre comunele regiunii: la 20 km de Comandău, 6 km de Zăbala, 3 km de Brateș, 14 km de Zagon și 7 km de Borosneu Mare. Circulația între cele cinci comune și oraș este satisfăcătoare. Curse regulate de autobuz și trenuri personale asigură menținerea contactelor între locuitori. Localitățile care se află pe ruta drumului care leagă Covasna cu reședința județului sau cu Târgu Secuiesc, se află într-o situație mai

avantajoasă. Stațiile de autobuz și gările sunt în anumite cazuri departe de centrele localităților. Acest lucru creează probleme în buna funcționare a microregiunii. De exemplu: călătoria la locul de muncă aflată într-o altă localitate sau în oraș, mersul la școală, participare la evenimente. Toate acestea constituie dezavantaj în privința dezvoltărilor turistice.

Circulația feroviară între oraș și reședința de județ, respectiv localitățile din zonă este asigurată prin linia de acces Sfântu Gheorghe – Covasna – Târgu Secuiesc – Brețcu, doar de câteva ori pe zi. Gara municipiului reședință de județ asigură posibilitatea conexiunilor la linia principală nr. 400, care face legătura cu centrul feroviar din Brașov, de unde se poate călători în fiecare parte a țării cu trenuri personale și rapide. Reședința de județ asigură de asemenea conexiuni la două rute internaționale în direcția Biharkeresztes (trenurile Korona și Hargita Intercity). În schimb, Brașovul oferă legături internaționale în direcția Arad-Curtici și, prin intermediul capitalei, în toate direcțiile. Gara din Brașov se află la o distanță de 56 km de Covasna și poate fi accesată cu mașina pe drumurile naționale DN13E și DN11. Luând în considerare starea de dezvoltare a circulației feroviare, se poate aștepta pe termen mediu că aceasta nu va juca un rol semnificativ pentru turiști în accesarea orașului.

Probabil că va crește în schimb importanța circulației rutiere. Drumul DN13E se interconectează cu DN11 care oferă conexiuni spre Sfântu Gheorghe. Drumul DN11 este drumul principal de legătură dintre Transilvania și Moldova, acest drum duce, de asemenea, spre Brașov. Drumul DN13E leagă Covasna cu Zagon, și pe acest drum se ajunge la Întorsura Buzăului. O altă rută importantă este DJ121, care leagă Covasna cu Târgu Secuiesc, de unde se poate ajunge, de asemenea, pe drumul DN11 spre Moldova. Această rețea de drumuri oferă deja o posibilitate de circulație prin care orașul Covasna poate fi accesat cu mașină sau cu autobuz. Tot această rețea asigură și transportul public între oraș și celelalte orașe și sate din zonă.

În general, pentru o bună funcționare a unei destinații turistice e importantă distanța ei de la un aeroport. În cazul Covasnei, în zilele de azi acest lucru nu are o importanță majoră, deoarece circulația aeriană în țară este încă nesemnificativă, iar turiști din alte țări sosesc doar destul de rar și în număr redus la Covasna. Putem

presupune însă că acest lucru se va schimba în scurt timp. În prezent cel mai apropiat aeroport de Covasna se află la Bacău, și poate fi accesat în 2 ore. Alte aeroporturi: Sibiu, București, Târgu Mureș, dar acestea se află la o distanță mai mare de 200 km de oraș, accesarea lor durează mai mult de 3 ore. Soluția ideală pentru dezvoltarea turismului din Covasna va fi aeroportul de lângă Brașov, care urmează a fi construit, și care ar putea fi accesat în mod organizat prin transporturi cu autobuzul. De îndată ce aeroportul din Brașov se va construi, șansele de conectare a Covasnei la turismul internațional vor crește enorm.

În consecință se poate afirma că accesibilitatea orașului este asigurată, dar calitatea acesteia necesită încă numeroase dezvoltări. Pentru realizarea acestor dezvoltări, există cazuri când tot ce poate să facă orașul este activitatea de lobby. Cu toate acestea trebuie avut în vedere faptul că pentru dezvoltarea turismului de o calitate ridicată este absolut necesar asigurarea accesibilității destinației în condiții optime, într-un interval de timp planificat cu exactitate. Totodată, în cazul în care se dorește creșterea atractivității întregii microregiuni, este de asemenea foarte important dezvoltarea și îmbunătățirea transportului de persoane în interiorul regiunii. Acestea pot fi efectuate doar printr-o colaborare inițiată de oraș, în care au un interes și localitățile rurale din regiune.

În opiniile formulate de către locuitori, obiecțiile și propunerile formulate în privința circulației au un număr redus, a apărut însă în mod accentuat necesitatea reabilitării clădirii gării CFR și a stației de autobuz.

2.5.Natura și mediul

Dotările de mediu valoroase ale orașului sunt atât un avantaj, cât și o sarcină profesională pentru dezvoltarea urbană. De o mare valoare sunt factorii naturali, care nu sunt doar factori estetici, ci și factori de vindecare foarte importanți. Este o sarcină profesională importantă ca rezultatele programelor de dezvoltare urbană și peisaj să fie în concordanță cu condițiile naturale. În ciclul de dezvoltare pe termen scurt, au existat mai multe programe de succes care vizează protejarea sau extinderea spațiilor verzi ale orașului. În același timp, diversele programe culturale, recreative și sportive sunt coordonate cu dotările naturale. Un pas important este faptul că valorile naturale se reflectă și în marketingul orașului (brand, slogan) și că organizația locală

de tineret (FIKOSZ), precum și mișcarea de voluntari participă la programele locale de mediu.

2.5.1.Mediu natural bogat și valoros

Caracteristici climatice: regiunea are o climă temperat-continentală, plăcută, existând condiții favorabile pentru turism în tot parcursul anului. Temperatura medie anuală este de 6,5 grade Celsius, în unele localități ale regiunii, apărând temperaturi extreme în timpul iernii (zonele Comandău, Întorsura Buzăului). Precipitații mai substanțiale pot fi observate în timpul primăverii și începutul verii. Pe zonele mai înalte ale regiunii, în primul rând la Comandău, se formează în timpul iernilor un strat mai mare de zăpadă. Clima, respectiv aerul sunt, de asemenea, valori naturale și factori medicali (valoarea ridicată a ionilor negativi). Acestea sunt elemente de tratamente complementare importante.

Datorită reliefului și condițiilor climatice, vegetația este bogată, cu o mare varietate de plante. O parte însemnată a teritoriului regiunii este acoperită de păduri, în majoritate brazi. Vegetația constituie o valoare estetică semnificativă. Munții din imediata apropiere a orașului sunt acoperiți de păduri, peisajul având o frumusețe unică, specifică: vârfuri de munte, pante, păduri, poieni de munte, pășuni, drumuri și cărări de munte. Varietatea și accesibilitatea sunt caracteristici ale zonei: este potrivită pentru plimbări, locuri de odihnă, sporturi de iarnă. Fauna din pădurile din zonă este bogată (mistreți, urși, căprioare, cerbi, vulpi, iepuri), potrivită pentru programe de vânătoare. Vegetația zonei orașului contribuie semnificativ la caracterul specific al acestuia: pădurile de brazi asigură un mediu sănătos, plăcut, aerul e curat, bogat în ozon.

Balta Dracului și tinovurile sunt valori naturale protejate. Balta Dracului, situată în centrul orașului, este o erupție de gaze noroioase, sulfurice. Constituie o valoare naturală, o atractivitate turistică unică. Erupțiile de dioxid de carbon și dioxid de sulf țin în mișcare permanentă apa feroasă, cu conținut de potasiu și litiu.

Cele peste 1.000 de izvoare de ape minerale de diferite tipuri, prin numărul, compoziția chimică și efectul medical al acestora, reprezintă valori specifice zonei, cu efecte curative pentru boli cardiovasculare, digestive etc. Rezervele de apă minerală nu sunt exploatate, valorificate și întreținute în mod adecvat.

Mofetele au o valoare specifică și efecte curative, având o concentrație ridicată de bioxid de carbon. Sunt potrivite în primul rând pentru tratarea bolilor cardiovasculare. Un alt specific al mofetelor este numărul ridicat al erupțiilor de gaze. Toate acestea constituie un potențial balneo-turistic specific orașului Covasna.

Zona este potrivită pentru diferite sporturi de iarnă.

Rezervă bogată de apă, debit semnificativ de apă. Au avut loc progrese importante în privința alimentării cu apă, însă cerințele consumatorilor sunt în creștere continuă. Acest lucru înseamnă că este necesară elaborarea unui program pe termen lung pentru protejarea și utilizarea rezervelor de apă.

Numărul și dimensiunea spațiilor verzi din oraș sunt semnificative, totuși ar trebui depuse eforturi pentru crearea a cât mai multor spații verzi în zonele centrale ale orașului. Au avut loc progrese importante în această privință, și în amenajarea spațiilor publice cu flori, în schimb în cazul stațiilor balneare și al destinațiilor turistice importante este o constatare de bază că spațiile verzi sunt întotdeauna prea puține.

În consecință se poate afirma că numărul și valoarea factorilor naturali sunt semnificativi, starea lor de protejare este satisfăcătoare, în oraș și în zonă neexistând riscuri importante ecologice.

2.5.2.Factori de risc în privința mediului construit

Problematica managementului deșeurilor se află întotdeauna în centrul atenției conducerii orașului, atitudinea locuitorilor variază în această privință, fiind necesară lansarea diferitelor programe legate de colectarea și administrarea deșeurilor. Administrarea subproduselor proceselor medicale și de tratament constituie o sarcină specială profesională. Problema managementului deșeurilor este, de asemenea, o problemă din punct de vedere al esteticii orașului, în special în zonele din afara centrului orașului, fiind rezultatul unor atitudini inadecvate ale populației.

S-au efectuat primele dezvoltări în privința canalizării, îmbunătățirea situației poate fi așteptată paralel cu dezvoltările ulterioare ale infrastructurii. Transformarea culturii locuitorilor privind administrarea și folosirea apei va fi o sarcină importantă în perioada următoare.

Poluarea fonică deocamdată nu reprezintă un factor de risc, însă dezvoltările ulterioare ale turismului vor avea cu siguranță ca efect creșterea circulației rutiere. Se poate prognostica că în urma renovării drumurilor va fi necesară necesitatea reglementării traficului și crearea ”zonelor fără mașini”.

2.5.3.Opiniile locuitorilor

Salubritatea publică este un subiect de care locuitorii orașului Covasna, la fel ca și ai oricăror alte orașe, sunt interesați, chiar dacă în anumite cazuri tocmai locuitorii sunt responsabili pentru starea de curățenie a localității. Cerințele referitoare la curățenia orașului sunt și mai accentuate din cauză că este vorba de o stațiune turistică de importanță mare, iar conceptele stațiune balneară, curățenie, ordine sunt legate în general în mod automat.

Din populația intervievată un procent de 60,8% este în foarte mare sau în mare măsură mulțumit cu starea de curățenie a orașului, 28,2% consideră că situația e admisibilă (sunt mulțumiți într-o oarecare măsură), iar 10% critică situația. În acest subiect nu se observă diferențe semnificative în opiniile bărbaților și ale femeilor, femeile sunt un pic mai mulțumite. Analizând pe grupe de vârste, ponderea celor mulțumiți este mai mare în rândul grupului de vârstă mijlocie, iar grupul vârstnic este mai critic în această temă.

În ce măsură sunteți mulțumit cu salubritatea publică?

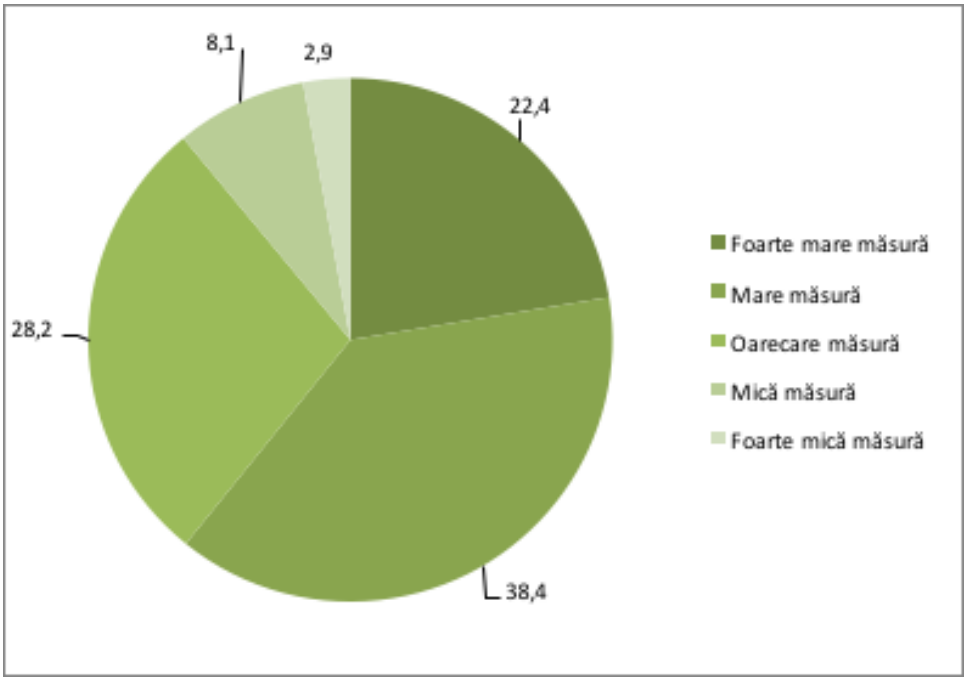

Distribuția opiniilor referitoare la starea de curățenie a orașului pe sexe

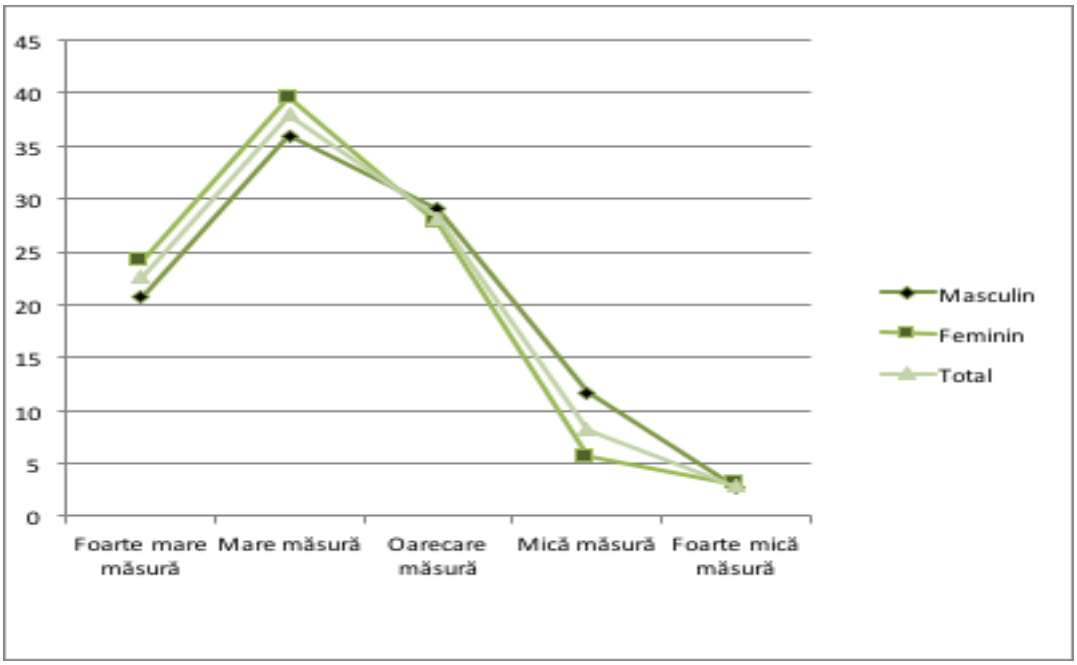

Distribuția opiniilor referitoare la starea de curățenie a orașului pe grupe de vârste

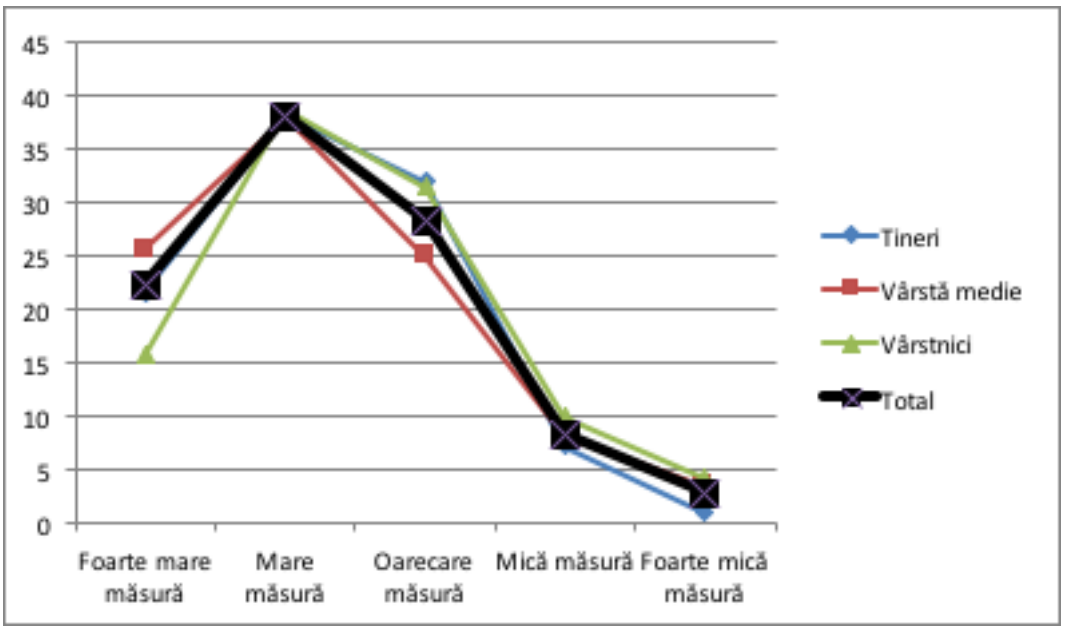

2.6.Imaginea orașului, patrimoniul construit

În ceea ce privește imaginea orașului, practica renovărilor din ultimii ani a adus multe inițiative bune (parcuri, alei, renovarea clădirilor, reabilitarea centrului, renovarea străzilor, lucrări parțiale în strada principală, renovarea trotuarelor, spații verzi etc.). În Covasna, spațiul de locuit și spațiul turistic nu se separă, ba chiar în funcțiile lor, în tot mai multe privințe, se bazează unul pe altul. Aceasta este considerată dezavantajoasă de unii și favorabilă de alții. În opinia noastră, despărțirea lor nu este posibilă, astfel trebuie căutate acele căi prin care se poate profita din această interconectare între spațiul de locuit și spațiul turistic.

În Covasna pe baza principiilor și practicilor arhitecturii din anii ’70, s-a aplicat principiul unui anumit modernism. Hotelurile și casele de locuit au caracter de blocuri. Un factor important este că proiectanții, cu ocazia construirii blocurilor din centrul orașului, au încercat să aplice forme unice și specifice, în loc să aplice formele uniforme, asemănătoare pe nivelul întregii țări. Majoritatea acestor blocuri necesită renovare, dar probabil că vor avea un aspect pozitiv în urma finalizării lucrărilor de reabilitare.

Din această cauza nu sunt în oraș clădiri vechi unice, astfel nu există nici narative sau documente legate de astfel de clădiri. Această lipsă poate fi însă privită ca un avantaj, deoarece munca proiectanților nu este constrânsă de asemenea ansamble imobiliare tradiționale. Imaginea orașului poate fi proiectată, transformată, ceea ce constituie un avantaj în privința dezvoltărilor din viitor. Există posibilități de transformări, mai mici sau mai mari, în cursul proceselor de reabilitare. Pentru acestea este necesar însă elaborarea unei imagini a orașului care include programele respective de transformare într-un cadru unic, un sistem comun.

Clădirile specifice care reprezintă valori simbolic-culturale sau de altă natură constituie elemente importante ale imaginii orașului: biserici, case memoriale, locuri istorico-arheologice, muzee, galerii, clădiri publice. Acestea sunt în sine, în anumite cazuri, construcții unice, în alte cazuri primesc marcaje unice, specifice datorită funcțiilor lor. În oricare dintre cele două situații ele sunt părți importante ale imaginii orașului. Bineînțeles importante în construcția spațiului sunt clădirile. Asemenea clădiri din oraș sunt în primul rând bisericile, asfel:

- Biserica reformată din strada Kálvin;
- Biserica reformată din Voinești;

- Biserica reformată din Chiuruș;
- Biserica ortodoxă Sf. Nicolae;
- Noua biserică ortodoxă Înălțarea Domnului din Voinești;
- Biserica romano-catolică Szent István;
- Biserica ortodoxă de stil vechi sub hramul Tuturor Sfinților;
- Biserica ortodoxă izvorul Tămăduirii.

Biserica reformată din Chiuruș a fost construită în anul 1779, intrarea construită în stil gotic fiind mai veche, soclul indică de asemenea existența unei clădiri mai străvechi. Registrul nașterilor din parohie datează din anul 1764 și include înregistrarea botezului lui Csoma Sándor. În localitate se află un Muzeu și o Casă memorială, importante din punct de vedere cultic și turistic, iar în centrul satului se găsește bustul lui Kőrösi Csoma Sándor. Se leagă de această localitate o serie de conferințe profesionale de renume internațional.

Investițiile mai mari din sectorul construcțiilor, începute dar nefinalizate, constituie elemente negative ale imaginii orașului. Aceste clădiri, aflate în stare deteriorată în prezent, împreună cu lucrările de renovare care se află încă pe lista de așteptare au efecte negative asupra locuitorilor orașului, constituind un punct nevralgic pentru dezvoltările turistice.

Opiniile locuitorilor despre imaginea orașului sunt pozitive. 65,4% dintre respondenți afirmă că sunt foarte mulțumiți sau mulțumiți cu imaginea orașului. Mai puțin de un sfert, 12,5% dintre locuitori, sunt foarte nemulțumiți sau nemulțumiți, iar restul respondenților au ales posibilitatea de răspunsă ”mulțumit într-o oarecare măsură”. În funcție de sex, femeile sunt mult mai mulțumite decât bărbații. Dacă analizăm răspunsurile pe grupe de vârste vom observa că tinerii sunt mai puțin mulțumiți.

În ce măsură sunteți mulțumit cu imaginea orașului?

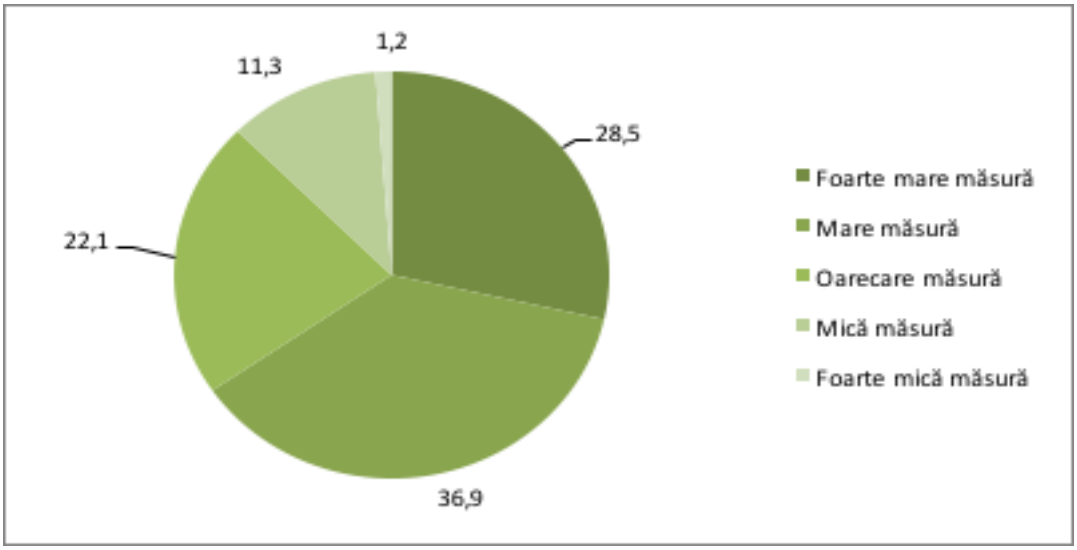

Distribuția opiniilor referitoare la imaginea orașului pe sexe

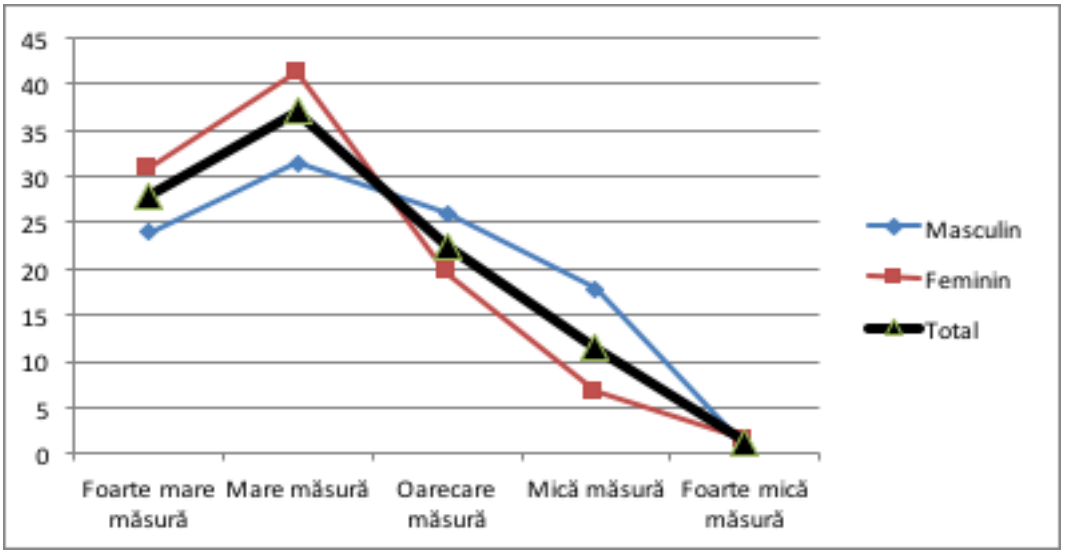

Distribuția opiniilor referitoare la imaginea orașului pe grupe de vârstă

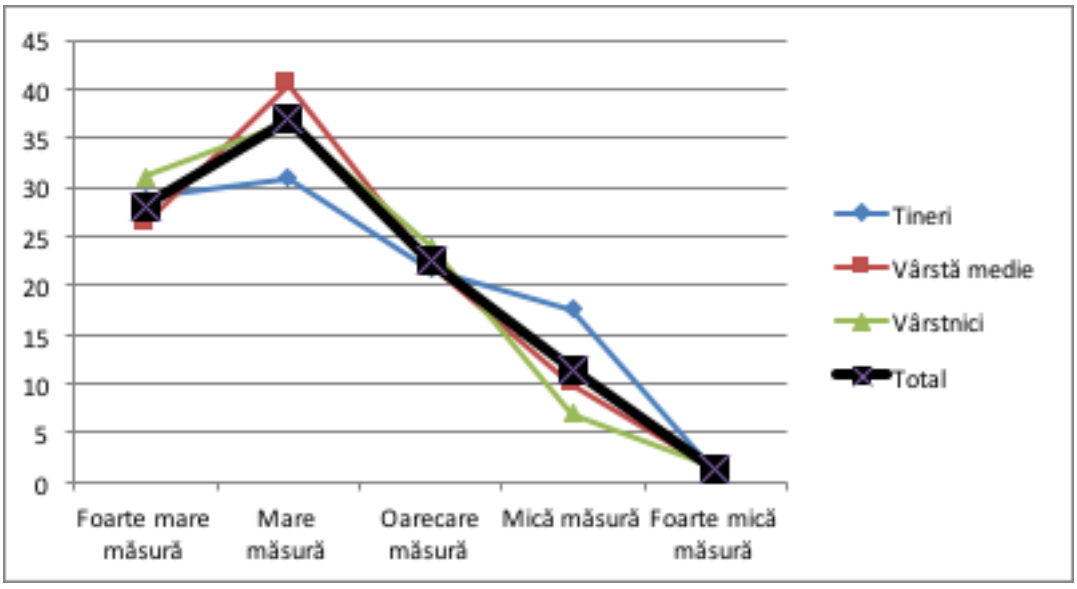

2.7.Cultură, recreere și sport

În perioada de dezvoltare următoare, viața culturală și publică urbană s-a schimbat mult într-o direcție pozitivă. Numărul organizațiilor și grupurilor culturale a crescut, numărul evenimentelor culturale a crescut, iar gama de activități s-a îmbogățit. Pe lângă evenimentele specifice orașului, programele regionale sau naționale joacă un rol din ce în ce mai important. În același timp, faptul că evenimentele culturale sunt conectate tot mai mult cu turismul, dezvoltarea peisajului urban și marketingul urban poate fi considerată o dezvoltare deosebit de importantă. Având în vedere rolul central al turismului în dezvoltarea orașului, modul în care programele culturale se raportează la alte sectoare trebuie de asemenea luat în considerare în inventarul și evaluarea dotărilor culturale locale.

Din acest motiv, importantă este nu numai cultura în sensul restrâns, ci și posibilele legături ale sectorului cultural cu turismul, recreația, dezvoltarea imaginii orașului și marketingul orașului. Pentru crearea unei destinații de succes, în cazul orașului Covasna, este nevoie de interconectarea funcțională a comunității locale și a turismului. Interconectarea funcțională a culturii cu turismul, permite totodată

lansarea, chiar și pe termen scurt și cu investiții relativ mici, a programelor care se concentrează pe turismul experimental.

În această perioadă de dezvoltare au fost luate inițiative semnificative în această direcție. În același timp, au fost realizate investiții și renovări semnificative în legătură cu instituțiile culturale: renovarea clădirii Casei de Cultură și a Bibliotecii Orașului, renovarea exterioară a casei de cultură Chiuruș, renovarea interioară a Galeriei “Dr. Kádár László”, reflectoare de teatru, achiziționarea de instrumente muzicale pentru Fanfara de tineret a Casei Orășenești de Cultură din orașul Covasna.

Vom prezenta în continuare, în mai multe subcapitole, potențialul cultural.

2.7.1.Activități culturale ale asociațiilor, grupurilor culturale

Viața culturală a orașului este bogată și colorată, aceasta se datorează în principal faptului că există mai multe organizații și grupuri culturale. Una dintre caracteristicile importante este faptul că mai multe organizații participă, de obicei, la organizarea de evenimente culturale, care afectează întregul oraș sau au un domeniu regional și există cooperare. O altă caracteristică importantă este că evenimentele sunt organizate periodic, anual, iar această regularitate întărește și crește funcția culturii în funcționarea orașului. O altă caracteristică importantă este aceea că, în unele sectoare culturale (de ex. actorie de amatori, coruri, etc.) există mai multe grupuri locale, ceea ce permite organizarea de evenimente specifice legate de acel sector. Nu în ultimul rând, pe lângă evenimentele bazate pe activitatea organizațiilor locale și a valorile locale, evenimentele culturale bazate pe invitații joacă un rol din ce în ce mai important. În oraș funcționează mai multe asociații culturale, o parte dintre ele atrag intelectualii, altele organizează diferite activități culturale și de recreere pentru tineri și copii. Ceea ce este foarte important, că aceste asociații au activități în mod sistematic, funcționează cu sarcini și idei stabilite. Organizațiile și evenimentele individuale se consolidează și se completează reciproc.

Asociația Culturală Kőrösi Csoma Sándor: Este denumită după orientalistul Kőrösi Csoma Sándor, născut în Chiuruș, localitate care aparține în prezent administrativ de oraș Covasna. (Nu doar asociația, dar și școala poartă numele

renumitului fiu al satului, iar în orașul Covasna și în zonă s-au inaugurat mai multe statui în cinstea lui.) Sarcina principală a asociației este păstrarea și prețuirea amintirii savantului al cărui nume îl poartă. Asociația a fost înființată în martie 1990, de atunci se organizează în fiecare an Zilele Kőrösi Csoma Sándor. În 2019, a avut loc al 30-lea eveniment. Evenimentele Zilelor Csoma includ o serie de activități. Conferință științifică cu participarea specialiștilor din țară și din străinătate. Organizatorii depun eforturi pentru ca conferința să-și păstreze înalta calitate științifică, potrivit spiritualității lui Kőrösi Csoma Sándor. Cu ocazia Zilelor Csoma are loc o festivitate în Chiuruș, la casa părintească și muzeul memorial al cercetătorului. Pe piața din fața casei se află statuia lui. În cadrul festivității se desfășoară o expoziție de artă, respectiv prezentările asociațiilor culturale ale localităților înfrățite, programe de muzică și dans. Aceste evenimente sunt vizitate de către localnici și de oaspeți sosiți din alte localități și din străinătate. Asociația a înființat casa memorială, o replică fidelă a casei părintești de odinioară a savantului orientalist. Casa memorială este deschisă publicului.

Mulțumită activităților Asociației și lucrărilor lui József Gazda, Muzeul și Centrul de Documentare Memorial Kőrösi Csoma Sándor vor fi construite în oraș cu un sprijin financiar extern important. Scopul este de a face munca renumitului cercetător accesibilă și familiară pentru turiștii care vizitează orașul.

Colegiul Comunitar Fábián Ernő: Colegiul comunitar funcționează în cadrul Asociației Culturale Kőrösi Csoma Sándor și poartă numele învățătorului, filozofului, criticistului născut în Covasna. Activitatea principală a colegiului comunitar este organizarea lunară a unei serii de prezentări cu invitați renumiți. Se desfășoară și prezentări de cărți. Statuia din parcul central al orașului păstrează de asemenea memoria lui Fábián Ernő.

Cenaclul Literar Ignácz Rózsa: Cenaclul literar funcționează de asemenea în cadrul Asociației Culturale Kőrösi Csoma Sándor. Și-a primit numele de la scriitoarea și actrița Ignácz Rózsa, născută la Covasna. Obiectivul principal al cenaclului este păstrarea memoriei lui Ignácz Rózsa, membrii consideră însă de asemenea important îmbunătățirea vieții literare a orașului. Se organizează lunar seri literare care sunt foarte populare, cu invitați experți. Camera memorială Ignácz Rózsa a fost

înființată în anul 1999, în care se găsesc cărțile, fotografiile scriitoarei, respectiv mobilele, biroul, bunurile personale ale scriitoarei, donate de către familia ei. Cu ocazia jubileului se organizează Zilele Ignácz Rózsa. A fost înființată Asociația Ignácz Rózsa.

Asociația Cultural Creștină Iustinian Teculescu: Asociația Iustinian Teculescu are un rol semnificativ în organizarea vieții culturale a românilor din localitate. Una dintre cele mai semnificative activități ale asociației este organizarea spectacolului ”Nedeia Mocănească” care prezintă obiceiurile tradiționale de nuntă ale localnicilor, cu contribuția unui grup tradiționalist. Spectacolul oferă programe culturale și de divertisment, însoțit de târgul produselor meșteșugărești. ”Nedeia Mocănească” este organizată în fiecare an. Asociația promovează sprijinirea talentelor locale, participă la festivaluri din cadrul zilelor orașului cu program cultural. În cadrul asociației funcționează și o formație de teatru de elevi.

2.7.2.Spectacole

Mișcarea teatrală pentru amatori joacă un rol semnificativ în viața culturală a orașului, există mai multe formații, trupe de teatru, drept urmare, întâlnirea acestora (KASZIT) este organizată anual, fiind organizat și un festival.

În cadrul **Asociației Balta Dracului** au loc numeroase activități culturale, activitatea principală este teatrul, dar în rândul activităților găsim gastronomie, activități de sport și diferite alte programe culturale. S-a înființat în anul 2013, a primit numele după vulcanul noroios aflat în centrul orașului. Cu toate că asociația nu are un trecut lung, cei care l-au înființat au relansat de fapt tradițiile teatrului studențesc din Covasna, care avea un trecut de 40 de ani. Majoritatea membrilor a început să joace teatru în cadrul fostului teatru studențesc. De multe ori vizitează județul cu repertoriul lor, dar oferă și spectacole în afară, care sunt de un mare succes. Asociația Balta Dracului se ocupă, pe lângă teatru, cu organizarea expozițiilor, participă în mod frecvent la festivaluri gastronomice chiar și în străinătate.

Asociația de teatru ”Pódium”: Această trupă este specializat în primul rând pe programe de divertisment, dar repertoriul lor arată că s-au angajat pentru divertismentul de calitate.

Trupa de teatru „Diákszínpad" a Liceului Kőrösi Csoma Sándor: Continuă tradiția de mișcare teatrală în rândul elevilor. Prezintă în primul rând piesele lui Tamási Áron. Participă sistematic la evenimentele organizate în oraș, la zilele orașului, la Zilele Kőrösi Csoma Sándor, nu lipsesc turneele în țară și în străinătate.

Viața corală: în oraș funcționează mai multe coruri: Corul de cameră "Hozsanna" (a sărbătorit a 20-a aniversare în 2019), Corul de cameră Pastorala, Corul Mixt "Szent István" al Bisericii Romano Catolice, Corul Bărbătesc al Bisericii Reformate, Schola Patrona Hungarorum, Corul de copii "Tiszta Szív" (Liceul Kőrösi Csoma Sándor) și alții. Se organizează destul de des festivaluri unde se întâlnesc corurile locale și coruri invitate din alte localități. Corurile sunt prezente la diferitele sărbători ale orașului, laice și religioase. Se organizează în oraș și festivaluri județene a corurilor de cameră, care atrag numeroși spectatori. În 2019, a avut loc a 15-a întâlnire a corurilor. În viața culturală a orașului sunt prezente în mod regulat și formații de muzică ușoară, clasică, instrumentală și altele.

Fanfara de tineret a Casei Orășenești de Cultură din orașul Covasna: a fost înființată în anul 2010, în prezent au grupe pentru începători și pentru avansați. Scopul este continuarea tradiției muzicii de promenadă in orașul Covasna. Participă la diferite programe culturale, festivaluri, întâlniri în orașul Covasna.

În orașul Covasna se bucură de un succes Orchestra de muzică pentru tineret IKE (Ifjúsági Keresztény Egyesület) a bisericii reformate.

2.7.3. Arte plastice

Expozițiile sunt prezente constant în viața culturală a orașului, sunt expuse lucrările artiștilor plastici locali, precum și din țară și de peste hotare. Expozițiile sunt găzduite de Galeria Dr. Kádár László și Galeria Gazdáné Olosz Ella. În legătură cu acest subiect mai menționăm concursurile de artă plastică, precum și tabăra artiștilor plastici „Incitato".

2.7.4.Rolul asociațiilor și grupurilor culturale

Mai multe asociații și organizații locale joacă în mod regulat un rol activ în viața culturală a orașului.

Asociația Culturală Cetatea Dacică - Valea Zânelor

Asociația Culturală **"Cetatea Dacică – Valea Zânelor"** a fost fondată în anul 2012. Asociația are un număr de nouă persoane din care șapte membri fondatori printre care se numără specialiști în arheologie, muzeografi sau simpli pasionați de arheologie. Scopul principal al asociației îl reprezintă stimularea și sprijinirea cercetării, promovării și punerii în valoare a patrimoniului cultural-științific existent în zona cetății Valea Zânelor, în condițiile legii. Printre activitățile și proiectele cele mai interesante se numără participarea activă a membrilor și voluntarilor atrași de asociație în cercetarea arheologică sistematică ce se desfășoară anual în situl arheologic Cetatea Valea-Zânelor în cadrul echipei de cercetare formată din specialiști ai Muzeului Național de Istorie al Transilvaniei, Muzeul Brăilei, Muzeul Național de Istorie al României, Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni, Institutul de Arheologie Vasile Pârvan din București, parteneriatul anual în cadrul organizării Zilei Porților Deschise în care vizitatorii beneficiază de ghidaj de specialitate și prezentare a sitului și a inventarului descoperit pe durata cercetării, organizarea unor excursii, ecologizarea zonei cetății, lucrări de menținere și accesibilizare a sitului arheologic. De asemenea asociația a participat la diverse alte manifestații cultural sportive organizate de partenerii noștri precum "Oina din bătrâni", "Cupa Unirii", etc.

Organizația Tineri pentru Covasna (FIKOSZ)

Organizația a fost instituită în 2008. Obiectivul: unirea, activarea tinerilor pentru diferite activități. Sunt organizate: carnavaluri, baluri de toamnă, seri de chitară, activități de colectare a deșeurilor, expoziții din materialele primite, concursuri de talente, lansează cereri de propuneri pentru fotografiere. Organizează în mod regulat zilele FIKOSZ.

Asociația familiilor cu mai mulți copii "Tündérvár"

Înființată în 2017 organizează programe destinate copiilor și familiei.

Clubul Copiilor și Elevilor din orașul Covasna funcționează de 45 de ani, cu o activitate susținută cu implicarea copiilor și tinerilor.

Cercul Familiilor cu Copii Mici din Covasna (Büttykör)

În cadrul cercului au loc întâlniri săptămânal cu activități pentru preșcolari, școlari și părinții lor.

Numărul mare și activitățile periodice ale actorilor culturali locali determină un număr semnificativ de evenimente și programe culturale cu impact local sau regional. Ca urmare a rolului organizator al Casei de Cultură a orașului și a rolului de susținere al Primăriei, a fost elaborat un program anual, din care putem menționa cele mai importante evenimente cu conținut cultural, astfel:

Formația de Dansuri Populare "Forrás": grup de dans popular pentru tineri.

Formațiile de muzică ușoară HANGfoglalás și SzőnyegfelcsavaROCK

Formațiile de muzică ușoară a Centrului pentru Protecția Copiilor Boldog Apor Vilmos participă la diferitele evenimente ale orașului, unde sunt invitați atât locuitorii orașului Covasna, cât și cei prezenți în stațiune.

2.7.5.Evenimente mai importante, cu conținut cultural:

- Zilele Kőrösi Csoma Sándor. Au fost organizate deja de 30 ori, de către Asociația Culturală Kőrösi Csoma Sándor
- Întâlnirea corurilor locale
- Festivalul corurilor de cameră – Festivalul corurilor de cameră din Trei Scaune.
- **Zilele orașului Covasna**. S-au desfășurat pentru a 18-a oară anul acesta. Așteaptă pe cei interesați cu o bogată serie și diversitate mare de evenimente. În cadrul evenimentelor organizate cu această ocazie au loc numeroase activități în diferite stiluri: pe lângă conferințele internaționale și expozițiile de artă au un rol accentuat programele de divertisment. Se organizează concerte

cu numeroase formații, apare întotdeauna și o vedetă. Totodată au loc prezentări de dansuri populare, concursuri de gătit, urări adresate celor care au nunta de aur, evenimente sportive, târgul produselor meșteșugărești. Cu această ocazie, trenul și locomotiva cu abur circulă zilnic, ducând pe cei care doresc să petreacă timpul în natură până la Valea Zânelor;

- **„Sântilia" – „Nedeia Mocănească de la Voinești"** - nuntă tradițională, obiceiuri, arte populare din zonă cu un program complex de recreere și de păstrare a tradițiilor populare, organizat anual, în spațiu public, cu un număr mare de participanți, având un rol cu caracter regional;
- **Festivalul „Forgács"** - Un nou eveniment regional de prezentare a meșteșugurilor populare, organizat până acum cu două ocazii;
- **Festivalul Național de Folclor „Izvoare covăsnene".** A fost organizat de 20 de ori până acum;
- **Întâlnirea corurilor locale**
- **Serbările zăpezii -** Un nou eveniment menit să sprijine turismul de aventură;
- **Programe culturale de Crăciun** – o serie de evenimente în luna decembrie, sărbătoarea Crăciunului cu participarea mai multor asociații și formații culturale;
- **Organizarea Adventului**
- **Concurs de poezie si proză „Ignácz Rózsa"-** organizat până acum de 4 ori
- **Zilele „Ignácz Rózsa"**
- **Ziua Limbii Române**
- **Ziua Limbii Maghiare**
- **„Gloria Victis" 1956**
- **Crăciunul vârstnicilor**
- **Festivalul de teatru Juventus**
- **Ziua Familiei**
- **Festivalul Corurilor de Cameră**
- **Carnavalul Farsang**
- **Festivalul Familiei „Tündérvár"**
- **Deschidere sezonului turistic**

- **Întâlnirea Trupelor de Teatru de Amatori din Covasna (KASZIT)** – a fost organizată prima oară în anul în curs, cu participarea a șase trupe de teatru, în organizarea FIKOSZ

2.7.6.Instituții, locurile de desfășurare a evenimentelor culturale

- Centrul Cultural cu o capacitate de 260 de persoane
- Casa de Cultură
- Galeria Dr. Kádár László, unde au loc în mod regulat expoziții de artă
- Galeria memorială Gazdáné Olosz Ella: expoziția de artă textilă oferă spațiu pentru colecția creație reprezentativă a artistei
- Expoziția permanentă Kőrösi Csoma Sándor în Casa de Cultură din Chiuruș: expoziție permanentă din viața și munca lui Kőrösi Csoma Sándor
- Sala Unirea din Voinești
- Muzeul etnografic de la sediul Asociației Cultural Creștine Justinian Teculescu

2.7.7.Monumente, statui

Monumente istorice

Situl arheologic de la Covasna, „Cetatea Zânelor”. Datare: (CV-I-s-A-13058)
Fortificație. Datare: sec. I a.Chr.-I p.Chr,. Latène, Cultura geto – dacică (CV-I-m-A-13158.01)
Așezare. Datare: Hallstatt (CV-I-m-13058.02)
Așezare. Datare: Epoca bronzului (CV-I-m-A-13058.03)
Ansamblu tehnic – Planul înclinat de la Comandău. Datare: sf. Sec. XIX, 1886 (CV-II-a-A-13195)
Planul înclinat. Datare: 1886 (CV-II-m-A-13195-01)
Clădiri anexe. Datare: sf. sec. XIX (CV-II-m-A-13195-02)
Cale ferată îngustă. Datare: sf. sec. XIX – înc. Sec. XX, 1891 (CV-II-m-A-13195.03)
Case de lemn. Datare: sec. XIX-înc. sec. XX (CV-II-a-B-13196)
Școala veche din Voinești, azi școala generală. Datare: mijloc sec. XIX (CV-II-m-A-13197)
Biserica „Sf. Nicolae”. Datare: 1793 (CV-II-m-B-13198)

Casa parohială a bisericii ortodoxe. Datare: sec. XIX-XX (CV-II-m-B-13199)

Statuia ostașului român. Datare: 1970 (CV-III-m-B-13345)

Sursa: MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA I, Nr. 113 bis/15.II.2016

Alte monumente, statui

Statuia lui Kőrösi Csoma Sándor din Covasna

Statuia lui Kőrösi Csoma Sándor din Chiuruș

Bustul lui Kőrösi Csoma Sándor în curtea liceului Korosi Csoma Sandor școlii (2014)

Basorelief Dr. Kádár László pe Fațada galeriei (2002)

Bustul lui Ignácz Rózsa (Varga Mihály, 2007)

Placă memorială Gazdáné Orosz Ella (Varga Mihály, 2006)

Bustul lui Gazdáné Orosz Ella (Varga Mihály, 2013)

Bustul lui Fábián Ernő (Varga Mihály, 2011)

Statuia episcopului Márton Áron în curtea bisericii romano-catolice Szent István (2009)

Bustul episcopului Iustinian Teculescu

Casa Dr. Kádár László, în prezent galerie de artă

2.7.8.Patrimoniul cultural: arhitectură, istoria industriei și natura

Ruinele Cetății Zânelor: sit arheologic, fortificație cultura La Tene, Cultura geto-dacică, așezare Cultura Hallstatt, așezare epoca bronzului - clasificat ca monument istoric de valoarea națională excepțională prin Legea nr.5 din anul 2000, pentru aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național. Ruinele cetății se găsesc în Valea Zânelor pe Dealul Florilor (Dealul Miske). Vizitatorii au posibilitatea pentru o plimbare confortabilă ca să ajungă la cetate, iar de la cetate se deschide o priveliște frumoasă spre oraș.

Calea ferată forestieră Covasna-Comandău: Planul Înclinat sau **Șiclăul** este în prezent o raritate al istoriei industriei. Șiclăul face parte din sistemul de căi ferate forestiere cu ecartament îngust și a fost construit în timpul exploatării de lemn în trecut. Are o lungime de 1.236 metri, diferența de altitudine dintre cele două capete

fiind de 327 m. Avea funcția de a conecta cele două linii, separate din cauza denivelării. A fost folosit pentru transportul lemnului exploatat și a cherestelei produs la Comandău. A funcționat timp de aproape o sută de ani, dar a devenit victima incendiului forestier din anul 1996. A fost reconstruit, însă și-a încetat funcționarea definitiv în anul 1999. Urmele căii ferate sunt o atracție turistică, pot fi văzute în Valea Zânelor (Sikó Barabási).

În anul 2020 Consiliul Județean Covasna și Primăria Covasna au cumpărat calea ferată îngustă Covasna-Comandău.

Balta Dracului. Simbol al orașului, o erupție de gaze unică, noroioasă, sulfuroasă aflată pe marginea estică a Pieței Centrale, utilizată inițial pentru tratamente. Ca baie publică, a fost deschisă în 1881 pentru cei interesați, purtând numele de ”Institutul de baie Balta Dracului”, orașul intrând astfel în rândul stațiunilor balneoclimaterice. Stațiunea s-a înființat mai târziu pe terenul Mikes din Voinești (satul făcând parte din orașul Covasna), cu denumirea ”Baia Mikes”. Erupțiile de dioxid de carbon și dioxid de sulf țin în mișcare permanentă apa feroasă, cu conținut de potasiu și litiu. Erupțiile capricioase ale Bălții Dracului au fost sufocate pe vremuri cu sute de căruțe de piatră și nisip, dar astăzi ea atrage atenția vizitatorilor închisă într-un bazin simplu, acoperit cu plasă de sârmă. În ultimii 200 de ani Balta Dracului a erupt de mai multe ori, erupția cea mai puternică având loc în anul 1837. Apa ei de obicei s-a limpezit după erupții, dar de atunci încoace este întotdeauna tulbure. În prezent poate fi vizitată în forma unei fântâni în clocot, acoperită de un grilaj metalic.

2.7.9.Informație, sfera publică

Orașul nu are jurnal, ziar, canal de televiziune sau radiodifuziune proprie. Informațiile de interes public apar în publicația administrației locale. Există mai multe profiluri Facebook de interes local. Cei interesați se pot înscrie la circularul administrației locale, unde primesc cu regularitate informații despre știrile vieții culturale și alte știri referitoare la oraș. Portalul web ”Székely hírmondó” oferă un material informativ bogat și actualizat despre viața orașului, și acordă atenție deosebită știrilor culturale.

2.7.10.Biblioteca orașului

Biblioteca aparține consiliului local și are trei angajați. Funcționarea bibliotecii depinde în mare măsură de întreținător, dar în același timp scriu și aplicații și primesc donații. Biblioteca dispune de un fond important de carte care este actualizat și extins sistematic, mai ales cu cărți din literatura contemporană și literatura pentru copii. Activitatea de aplicație pentru Fondul Cultural Național și, astfel, funcționarea programului Márai au devenit permanente. Programul Marai va fi susținut de Fondul Cultural Național și în anul 2020. Vizitatorii bibliotecii sunt mai ales elevii care caută în general lecturile obligatorii în școli. Vârstnicii alcătuiesc celălalt grup semnificativ al utilizatorilor bibliotecii. Grupa de vârstă activă reprezintă doar 10% din vizitatori. Biblioteca dorește să facă o deschidere către turiști. Din acest motiv au contactat recepționerii și lucrătorii hotelurilor. La sediul bibliotecii nu este posibilă organizarea evenimentelor proprii, deoarece spațiul fizic al bibliotecii a fost micșorat cu ocazia efectuării unei transformări. Astfel organizarea evenimentelor, a întâlnirilor scriitori-cititori este imposibilă. În schimb, există cooperări pentru organizarea evenimentelor altor organizații, de exemplu cu Casa de Cultură, Asociația Kőrösi Csoma Sándor, Asociația Fábián Ernő, Asociația Ignácz Rózsa. În cadrul programului național Biblionet, echipamentul bibliotecii a fost extins semnificativ cu calculatoare, imprimante și scanere. Acestea din urmă au fost folosite și de studenți pentru pregătirea lucrărilor. În cadrul programului, biblioteca s-a ocupat și de predarea utilizării internetului pentru vârstnici. Problemele majore sunt cauzate de condițiile fizice ale instituției: spațiul mic, aglomerat. O altă deficiență cauzată de cel anterior: în lipsa unui spațiu de dimensiune satisfăcătoare, nu există posibilitatea de a organiza evenimente, de a funcționa ca o sală de lectură.

Planuri, idei: în primul rând este nevoie de suprafață mai mare. Ar fi importantă existența unei secțiuni pentru copii care ar permite și organizarea diferitelor programe pentru copii, respectiv lansarea serviciilor de supravegherea a copiilor și activități pentru copii în mod sistematic, în zilele de sâmbătă. Biblioteca are nevoie de un spațiu adecvat pentru organizarea prezentărilor de cărți, întâlniri cu scriitorii, pentru a funcționa ca o bibliotecă și nu doar un loc pentru închirierea cărților.

Câteva date referitoare la funcționarea Bibliotecii

Anul	Numărul cărților împrumutate	Numărul cititorilor activi	Număr cărți
2011	65.894	4.395	101.662
2012	41.715	3.350	101.186
2013	35.648	3.565	102.927
2014	38.235	3.103	103.148
2015	32.899	1.840	102.520
2016	32.687	2.209	103.305
2017	28.768	1.965	104.530
2018	28.019	1.810	105.293

Sursă: Baza de date TEMPO

2.7.11.Recreere

Rezultatele lucrărilor de analiza a situației arată că anual și în orașul Covasna, devin tot mai accentuate pretențiile legate de posibilitățile de recreere. Există trei grupuri de țintă importante care necesită acest lucru: populația orașului (dintre care grupa de vârstă tânără este deosebit de importantă), populația așezărilor rurale din jur și grupul de turiști. Au fost făcuți pași importanți în ultimii ani pentru extinderea evenimentelor și a serviciilor de agrement.

Recent, au existat mai multe programe de dezvoltare care vizează extinderea sau îmbunătățirea oportunităților de agrement. Printre acestea se numără renovarea scărilor cascadei din Valea Zânelor, amplasarea de mobilier de grădină, mese de camping, bănci și locuri de picnic în mai multe puncte turistice ale orașului. De asemenea sunt vizate agrementul, renovarea și îngrijirea parcurilor din oraș, cu un număr mare de aranjamente florale în spațiile publice. Administrația locală a construit recent un trotuar între poteca ușoară a căii ferate și Cascada din Valea Zânelor.

Dezvoltarea orașului și extinderea semnificativă a ofertei turistice și de agrement sunt reprezentate de planurile de dezvoltare deja lansate. Aceste idei de dezvoltare fac posibilă schimbarea semnificativă a paradigmei turistice a orașului: pe lângă turismul medical, turismul experiențial va juca un rol tot mai mare în oferta orașului. În prezent, acesta este deservit de pârtia de schi precum și de diverse evenimente.

Dezvoltări planificate în legătură cu aceasta:

- construirea unui centru sportiv;

- înființarea unui centru wellness multifuncțional balneoclimateric, care se va adresa grupului de vârstă fragedă, familiilor cu copii mici, oferind oportunități pentru diverse activități de agrement, sport și recreere într-un mediu natural;
- construirea unui hotel în centrul orașului;
- construirea unei pârtii de vară (bob) deschisă pe tot parcursul anului;
- construirea unui complex sportiv modern (teren mare de fotbal cu iarbă artificială, cu standuri, teren sportiv multifuncțional mai mic, săli de servicii, parcare).
- crearea condițiilor legale pentru dezvoltarea zonei Șiclău.

Promovarea dezvoltărilor recreative este un trend global care se desfășoară și în regiunea noastră, urmând să ne așteptăm la accentuarea acestuia. În așezările urbane, după reabilitarea de bază a infrastructurii, se accentuează pretențiile de recreere, aici se concentrează toate acele așteptări ale localnicilor, care înainte se concentrau asupra dezvoltării infrastructurii. Asigurarea posibilităților este parte componentă a calității vieții locale. Principalele arii ale acesteia sunt: programe publice de recreere, activități de sport individuale sau în grup, care se desfășoară în spațiu deschis sau închis, posibilități de recreere-distracție și segmentul ospitalier, cluburi și alte activități în grupuri mici cu teme variate, ștrand și wellness, diferitele forme ale culturii muzicale. O schimbare importantă este că și pretențiile de recreere ale locuitorilor din regiunile rurale, cresc treptat. Prin îmbunătățirea posibilităților de transport și a posibilităților de comunicare acești locuitori doresc să-și satisfacă aceste nevoi, apelând la serviciile din orașul cel mai apropiat. Cel mai important grup, cu astfel de pretenții, se formează din rândul tinerilor. Dacă acest grup nu găsește în locul său de baștină posibilitățile de recreere importante pentru el, atunci se îndreaptă spre alte orașe. Ceea ce este și mai important: în lipsa posibilităților de recreere, grupul tinerilor va subestima propriul oraș, se diminuează sentimentul de aparținere acestui oraș, ajunge în prim plan gândul mutării în alt loc.

În cazul orașului Covasna, tuturor acestor elemente li se mai adaugă un alt factor important. În cadrul ofertelor turistice, oferirea de diferite programe de recreere este un element de bază. Nu poate fi realizat un turism competitiv fără lărgirea posibilităților de recreere, respectiv al înnoirii lor continue.

Corespunderea așteptărilor față de posibilitățile de recreere necesită o dezvoltare bazată pe sinergie. În acest sens sunt corelate strâns domeniile cum ar fi sportul, cultura, organizarea de evenimente, excursii în natură, diferite forme ale găzduirii, activitatea organizațiilor civile etc.

Ariile recreerii în Covasna, în accepția lor cea mai largă, sunt următoarele:

- terenuri și săli de sport, evenimente în masă cu caracter sportiv, sporturi de competiție;
- restaurante conectate vieții sociale, petrecerii timpului liber (terase, pizzerii, cafenele, pub-uri);
- programe de discotecă;
- ocazional, evenimente mari, publice;
- programe culturale de calitate(teatru, muzică, artă plastică);
- parcuri, terenuri de joacă;
- programe și spații de picnic.

În prezent, evenimentele și programele destinate scopurilor culturale, recreative și turistice, zonelor de picnic și campingului joacă un rol esențial.

Există mai multe exemple pozitive de inițiative de succes, programe populare publice, posibilități de recreere, problema este că între ofertă și pretențiile localnicilor este o mare discrepanța:

- zona de picnic funcționează actualmente putând fi folosită gratis cu trei zone de picnic, amenajate cu locuri de foc, bănci, mese și un pavilion. Aceste zone pot fi folosite doar pentru picnic, nefiind bune pentru camping. Campingul din Valea Zânelor este un serviciu turistic important. E important de știut că focurile pot fi aprinse doar în zonele desemnate. Administrația publică se ocupă de curățenia acestor zone de picnic, fac curățenie cel puțin de două ori pe săptămână, dar în caz de nevoie și de mai multe ori;
- mocănița operată de Păstrarea Liniilor Ferate Înguste circulă pe sectorul de 6 km între hotelul Clermont și Planul Înclinat;
- o mare posibilitate a programelor de recreere îl reprezintă activitățile în aer liber, plimbările în natură. Pornind de la faptul că, orașul dispune de un spital cardiologic prestigios și de un centru de reabilitare cardiologică, aceste posibilități devin și mai importante;

- Valea Zânelor prezintă posibilitatea unor dezvoltări de programe pe viitor. Aceasta este un mediu foarte frumos. Apropierea pădurii, face posibilă, ca funcția economică, ecologică și socială să se manifeste în același timp. În vederea protejării mediului, trebuie prevenite modurile necorespunzătoare de comportament al turiștilor: aprinderea unor focuri de tabără, nivelul zgomotului, gunoiul, poluarea apei. O posibilitate importantă este crearea unei noi zone de picnic în apropierea pârtiei de schi;
- alte posibilități de recreere, oferite de mediul natural: pescuit sportiv, trasee montane.

2.7.12.Sport

Sportul este un mod de recreere deosebit de important. Se poate observa că tot mai multe grupuri de vârstă sunt interesate de sport. Pe lista de nevoi se adaugă tot mai multe sporturi. Evenimentele sportive organizate în oraș servesc scopuri recreative, turistice și de marketing, dar au și un rol de dezvoltare comunitară, consolidând rolul organizațiilor nonguvernamentale și rolul activității de voluntariat. Orașul oferă multe oportunități sportive și evenimente sportive. Va fi o evoluție semnificativă dacă sunt puse în aplicare planurile de construire a unui complex sportiv modern, precum și o pistă de bob. Pe lângă schi și patinaj pe gheață, care oferă sporturi de iarnă, cele mai importante evenimente sportive sunt:

- maratonul Visit Covasna, la care au participat și concurenți străini, fiind prezente toate grupele de vârstă;
- ziua Prietenii Motocicliști, o întâlnire de motociclete organizată de echipa Riders Motor Team;
- organizarea de curse auto off-road;
- cursa de alergare Spring Trail Covasna 1001, organizată pentru prima dată în 2019 de Asociația locală Sport 4 All, cu aproape 200 de participanți din majoritatea județelor din țară, având loc, pentru a promova facilitățile de turism balnear din oraș, pe traseele forestiere locale.

2.7.13.Opinia populației orașului referitor la viața culturală

Dintre respondenți 38,7% sunt foarte mulțumiți sau mulțumiți cu programele culturale. Față de datele din 2015, rata de satisfacție a scăzut cu aproape 20%. Mai

mult de o treime sunt mulțumiți într-o oarecare măsură, și ponderea celor mulțumiți în mică măsură și a celor mulțumiți în foarte mică măsură este de 18,7%, comparativ cu 10% în 2015. Rezultatele sunt probabil influențate și de situația actuală a pandemiei de coronavirus (COVID-19), dar cu toate acestea, în perioada următoare de dezvoltare ar trebui acordată o atenție specială nevoilor populației pentru programele culturale și comunitare. O altă informație importantă este că această opinie reflectă un acord comun al locuitorilor, diferențe semnificative nu pot fi detectate nici pe sexe, nici pe vârste.

În ce măsură sunteți mulțumit cu programele culturale, comunitare?

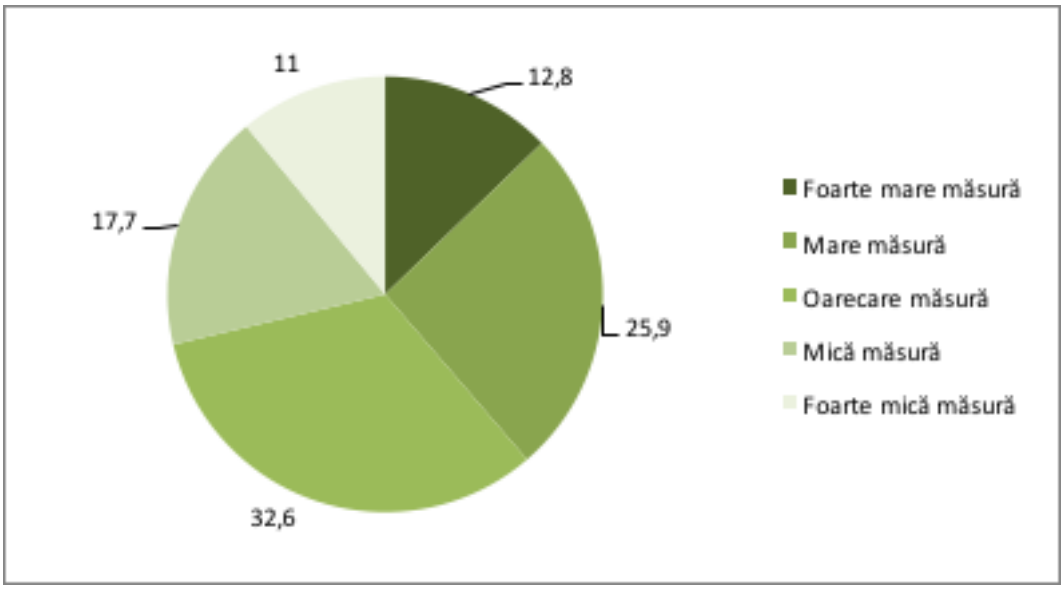

Distribuția opiniilor referitoare la programele culturale, comunitare, pe sexe

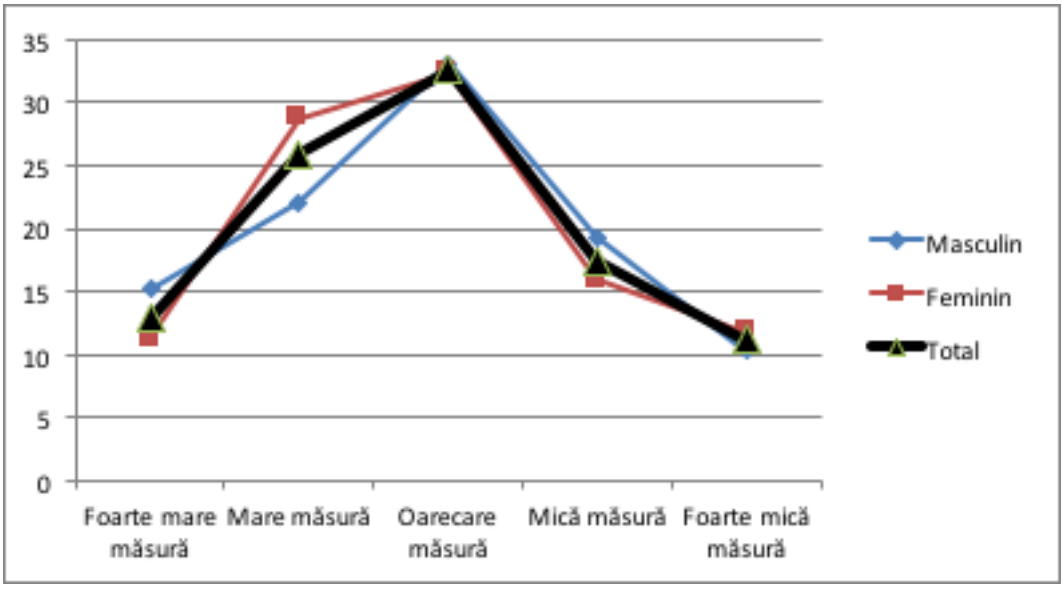

Distribuția opiniilor referitoare la programele culturale, comunitare, pe grupe de vârstă

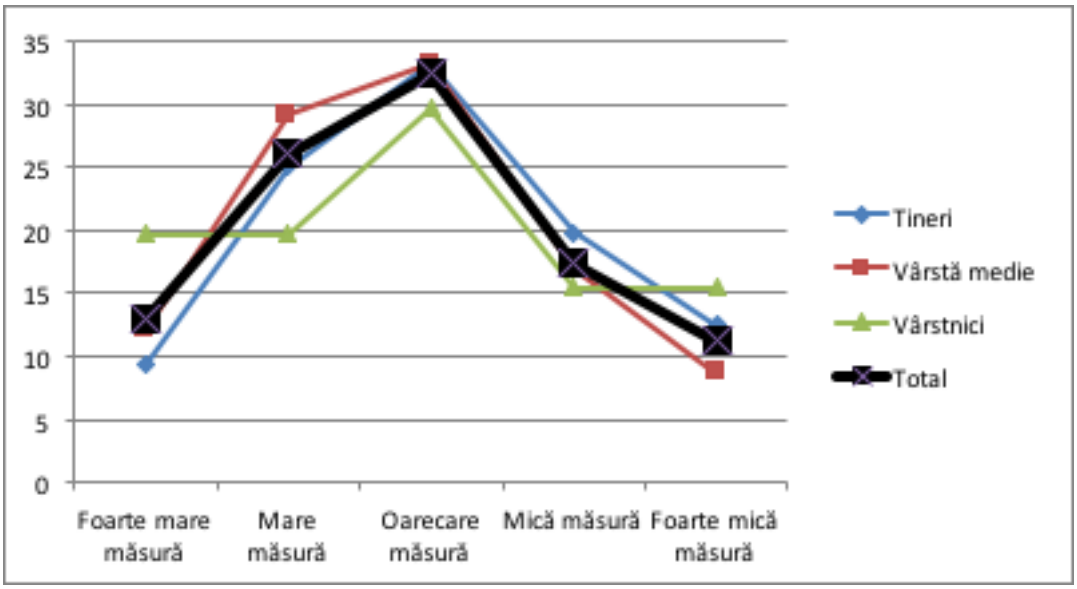

Atitudinea localnicilor față de programele care oferă posibilități de relaxare, recreere, sunt prezentate în următoarele figuri.

Cât de mulțumit sunteți cu posibilitățile de sport?

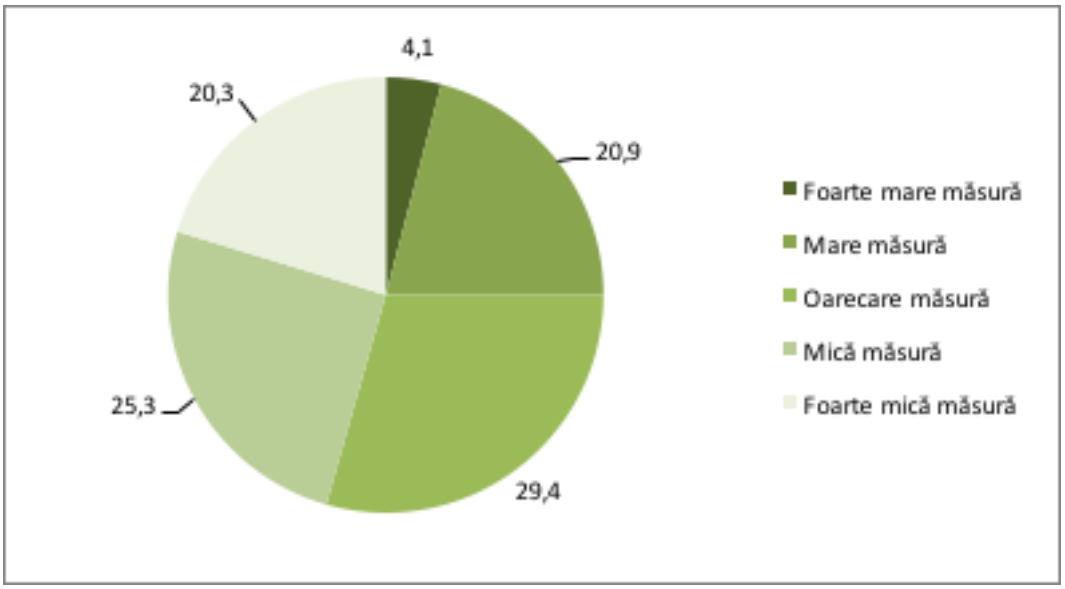

Cât de mulțumit sunteți cu posibilitățile de relaxare, distracție?

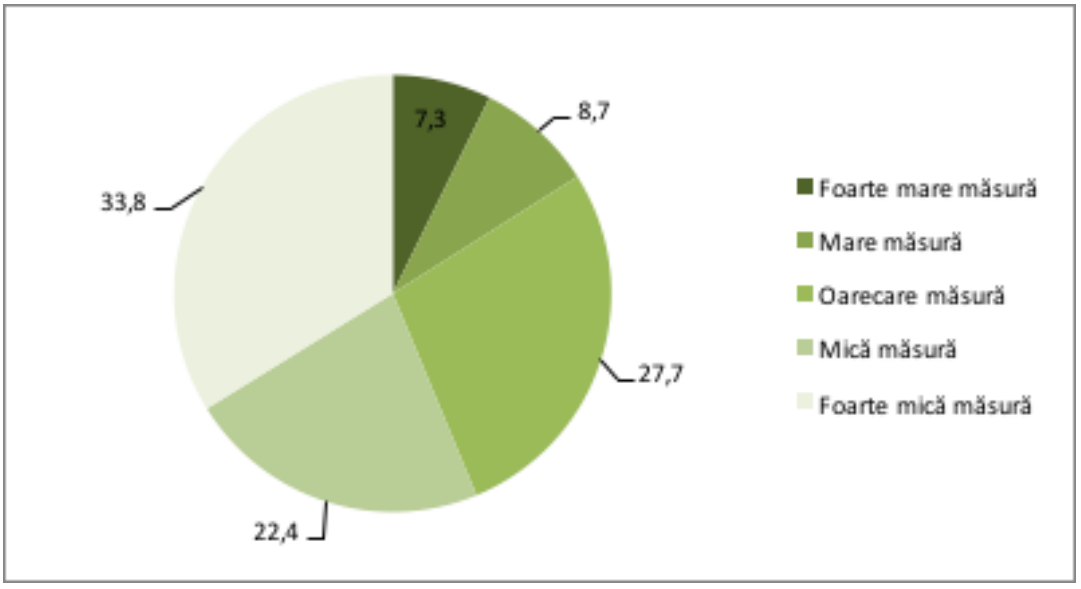

Referitor la posibilitățile de relaxare, distracție, cumulând rata celor care sunt nemulțumiți cu a celor care sunt foarte nemulțumiți, acesta întrunește mai mult de jumătate din localnici. Rata celor mulțumiți este 16%. În acest sens, se poate observa o ușoară modificare în comparație cu sondajul din 2015: rata de satisfacție a crescut

cu 10%. Nu există diferențe semnificative între date în funcție de sex. Rata celor nemulțumiți, este mai ridicată în rândul tinerilor. Tabelele de mai jos prezintă împărțirea opiniilor localnicilor în legătură cu posibilitățile de sport, de relaxare și distracție.

Defalcarea pe sexe, a opiniilor legate de posibilitățile de activități sportive asigurate în oraș

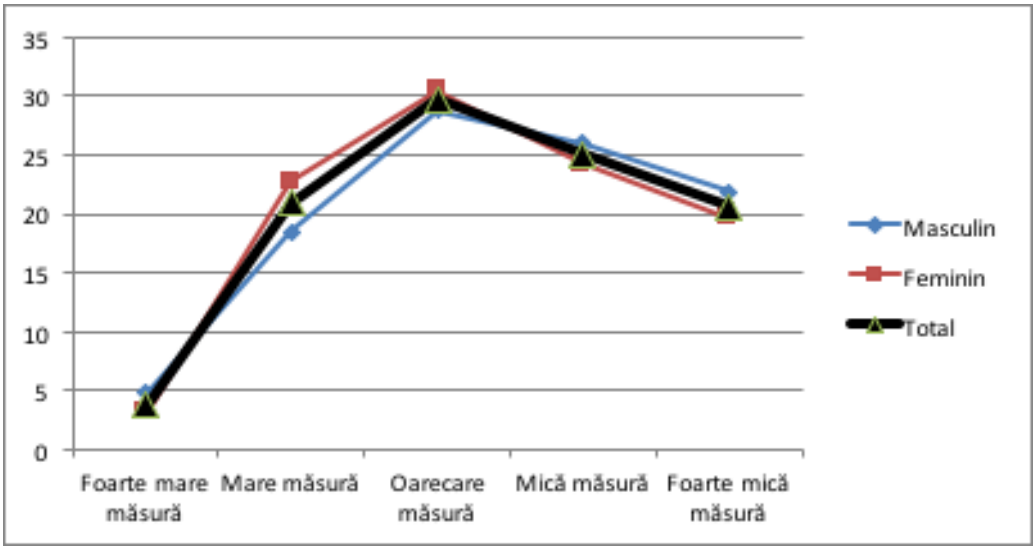

Defalcarea pe grupe de vârstă a opiniilor legate de posibilitățile de activități sportive asigurate în oraș

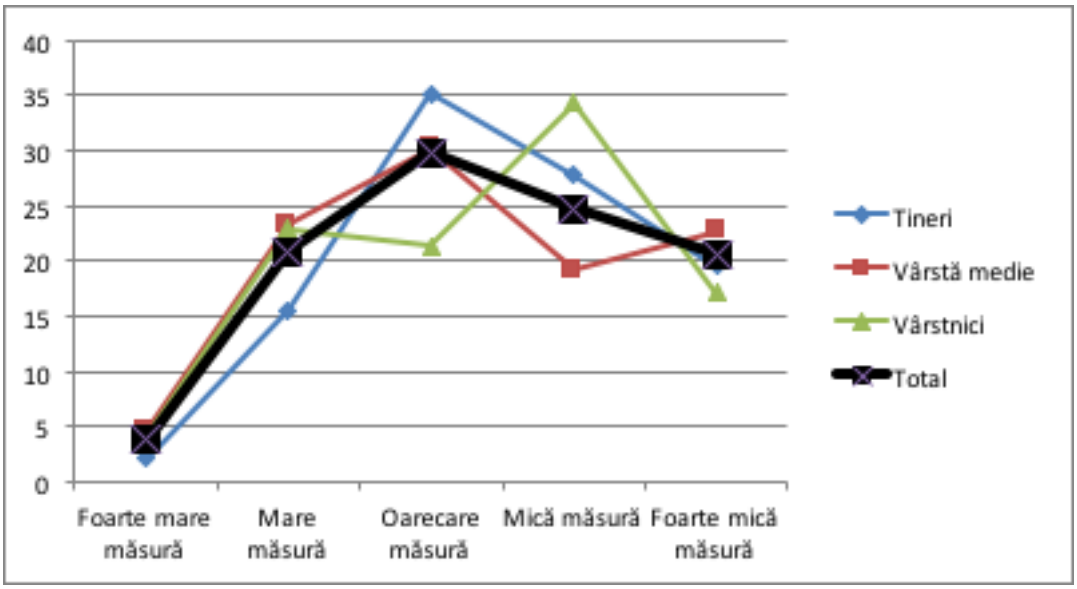

Defalcarea pe sexe a opiniilor legate de posibilitățile de relaxare, de divertisment, asigurate în oraș

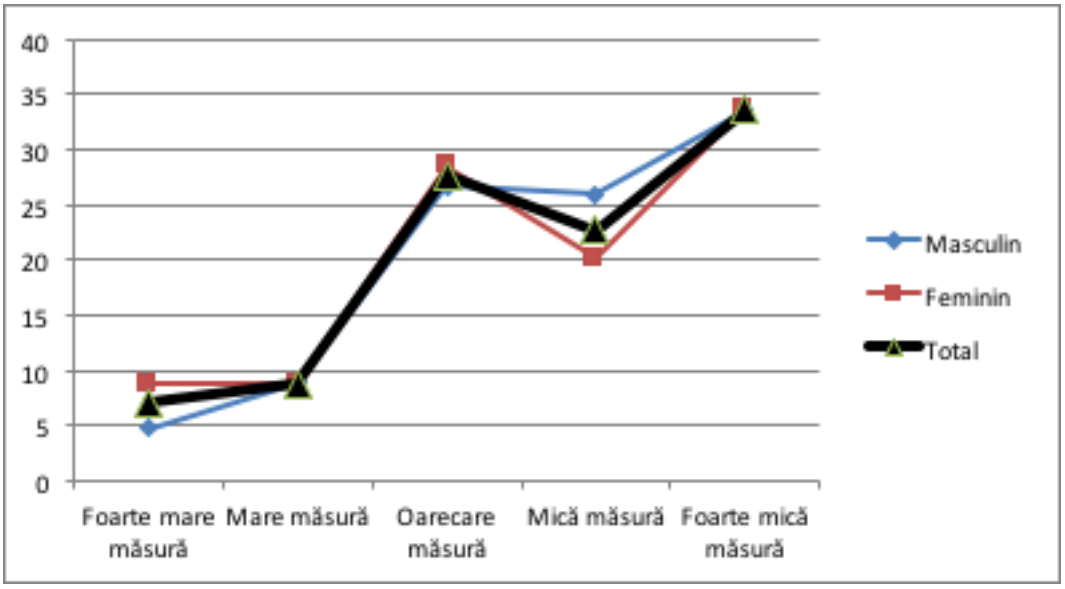

Defalcarea pe grupe de vârstă a opiniilor legate de posibilitățile de relaxare, de divertisment, asigurate în oraș

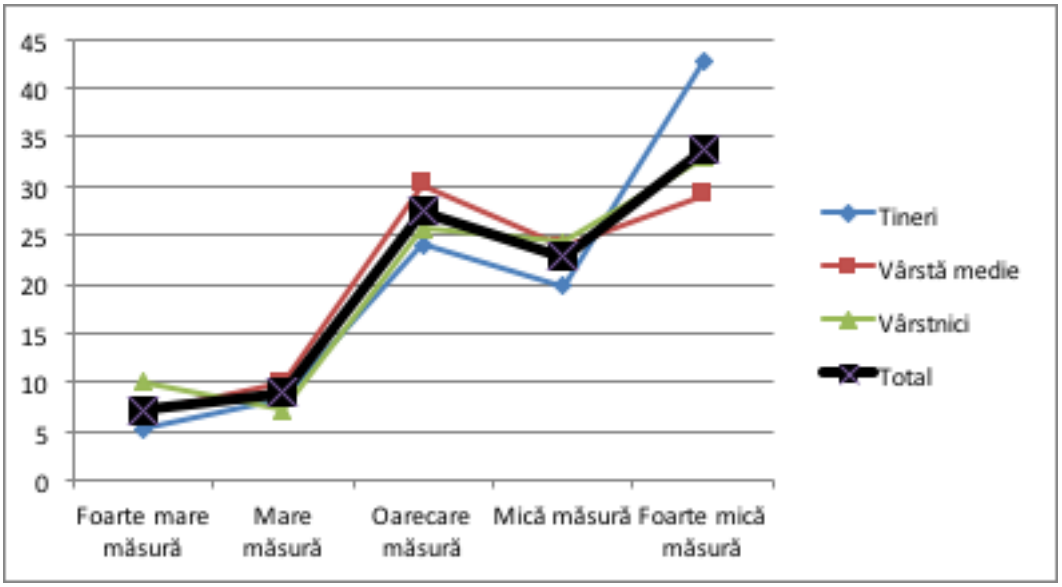

2.8. Sistemul educațional

Funcția educației în viața orașului este determinată de factori precum indicatori demografici, infrastructura și echipamentul didactic al instituțiilor de învățământ, personalul didactic, educația populației, relația instituțiilor de învățământ cu societatea locală și instituțiile locale. În cazul Covasna, putem vedea că indicatorii demografici prezintă o tendință în scădere, dar numai într-o mică măsură. În același timp, există schimbări pozitive în alți factori (echipamente ale instituțiilor, cooperare cu instituțiile locale, implicare socio-culturală). În general, funcționarea rețelei de învățământ este caracterizată de stabilitate, ceea ce oferă posibilitatea de a implementa programe de dezvoltare.

Fiind un centru regional, și datorită rolului său socio-cultural, sistemul școlar din Covasna, activitățile educaționale, reprezintă un rol semnificativ în viața orașului. O caracteristică importantă a structurii instituțiilor de învățământ este, că în esență modurile de funcționare sunt determinate de numărul de clase și numărul elevilor existenți, ceea ce determină în mod fundamental felul de funcționare cu celelalte instituții. Dimensiunea instituției și rolul său în oraș este educațional și simbolic, și ca rezultat, lângă activitățile educaționale, se desfășoară și alte activități culturale și sportive.

Indicatorii de educație ai populației sunt similari cu modelele orașului mic. Tabelul de mai jos arată indicatorii nivelului de educație în populația orașului Covasna, de 10 ani și peste 10 ani. Populația în cauză este caracterizată cu un procent mai mare în proporție cu bacalaureat, cu un strat substanțial cu școală primară. Mai puțin caracteristice sunt studiile postuniversitare și programele de masterat. Din populația reprezentată 9,9% deține o diplomă de facultate.

Atitudinea față de școală și învățământ este determinată fundamental de mediul familial, și mai precis de nivelul de studii al părinților. Tabelul de mai jos reprezintă nivelul de studii al populației de peste 10 ani și statusul într-un institut școlar. Datele sunt favorabile și pe scară regională, deși nu există în oraș programe de educație universitare.

Școala absolvită	Număr	Procentul în rândul populației în vârstă de peste 10 ani %
Universitar cu licență	882	9,9
Postliceal și de maiștri	424	4,9
Liceal	2.702	30,7
Profesional și de ucenici	1.360	15,5
Gimnazial	2.418	27,3
Primar	949	10,7
Fără școala absolvită	93	1
Numărul total	8.828	100

Recensământul 2011, www.recesamantromania.ro

2.8.1.Sistemul de învățământ urban

În orașul Covasna se află în total 8 instituții de învățământ, din care 5 grădinițe, o școală primară, o școală gimnazială, precum și un liceu. Liceul are secții în limba maghiară și română. În școala primară predarea se desfășoară în limba maghiară, în școala gimnazială educația se desfășoară în limba română.

În anul școlar 2019-2020 în grădinițe au funcționat 15 grupe cu un total de 285 de copii. La școala primară exista 22 de clase, în instituția respectivă se desfășoară educația a 422 de elevi.

În școala gimnazială Avram Iancu educația se desfășoară în limba română la 17 clase, cu un număr de 304 de elevi.

În liceul Kőrösi Csoma Sándor se află 50 de clase cu un total 1044 de elevi:

- Clasele 0-IV: 319 de elevi, 14 elevi la grădinița din Chiuruș
- Clasele V-VIII: 283 de elevi
- Clasele IX-XII:
    - teoretic: 320 de elevi
    - școală profesională: 108 elevi. În prezent nu există clase de liceu tehnologic, o clasă va începe în anul școlar 2020-2021.

Liceul Kőrösi Csoma Sándor are, de asemenea grupe after school de limba maghiară și română, fiecare cu 15 elevi.

Tabelurile de mai jos arată distribuția elevilor pe nivel de învățământ, cât și distribuția elevilor pe tip de învățământ în liceu. Este evident că accentul se pune pe educația liceală, cât și pe dominanța educației teoretice pe nivel gimnazial. Aceasta

s-a modificat anul trecut ca și în anul precedent, cu introducerea formării profesionale de trei ani și în consecință s-a rezultat reducerea administrativă a numărului claselor teoretice. Dar acest rezultat încă nu înseamnă răspândirea formării profesionale sau sprijinul social în acest sens.

Distribuția pe nivelurile de formare a elevilor în orașul Covasna în anul școlar 2019-2020 (%)

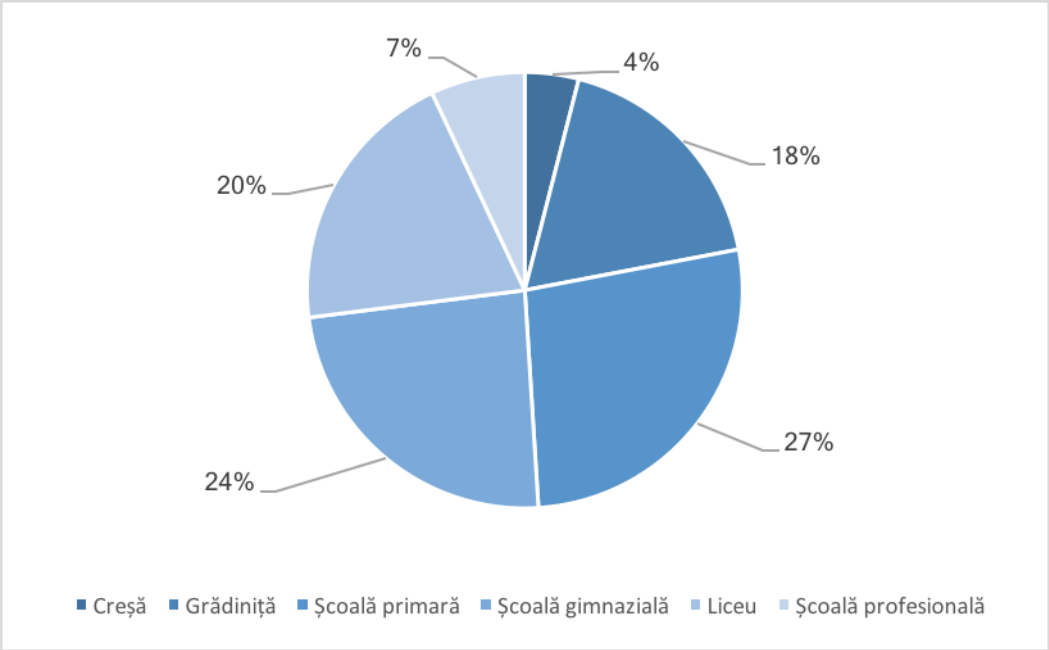

Tabelul de mai jos ilustrează, în perioada anilor 2010-2017, cum s-a schimbat numărul locuitorilor urbani care au finalizat studiile. Acest lucru se referă la toate tipurile de educație finalizată, fie că este vorba de studiile gimnaziale si liceale sau învățământ universitar, indiferent dacă au reușit la examenele de absolvire sau bacalaureat. Aceste date sugerează că la finalizarea formării există o performanță uniformă.

An	Numărul absolvenților
2010	219
2011	263
2012	242
2013	204
2014	226
2015	249

2016	253
2017	180

Sursă: INSSE Tempo

Dezvoltarea numărului cadrelor didactice este un important ecartament al puterii sistemului de educație. Tabelul de mai jos arată schimbările numărului cadrelor didactice în instituțiile educaționale ale orașului în perioada 1992-2018. După cum puteți vedea, de la începutul anului 2000 scade ușor. Asta are conexiune cu scăderea drastică a nașterilor după revoluție în toată țară. Între timp a scăzut și numărul elevilor, dar în așa fel încât raportul pedagog-elev a rămas favorabil.

An	Număr cadre didactice	An	Număr cadre didactice
1992	183	2006	152
1993	200	2007	140
1994	222	2008	148
1995	225	2009	142
1996	209	2010	138
1997	180	2011	134
1998	168	2012	128
1999	176	2013	128
2000	174	2014	113
2001	180	2015	114
2002	156	2016	122
2003	153	2017	115
2004	150	2018	119
2005	158		

În instituțiile de învățământ din oraș, două cincimi din cadrele didactice predau în licee, iar o treime din cadrele didactice în școlile gimnaziale. Zece la sută dintre ei lucrează la grădiniță și 15 la sută în școlile primare.

2.8.2.Rolul instituției dominante

Cum am indicat deja în introducere, rețeaua educațională a orașului este definită de o instituție remarcabilă, de Liceul Kőrösi Csoma Sándor, un model educațional care are un rol atât social cât și cultural și de asemenea o greutate simbolică. În următoarele îl vom caracteriza în detalii.

Liceul Kőrösi Csoma Sándor este cea mai semnificativă și cea mai mare instituție educațională în orașul Covasna. Este singurul liceu din zonă, de aceea joacă un rol foarte important în ceea ce privește educația nu numai în oraș, ci și în așezările din jur.

Este o instituție educațională cu limbă de predare mixtă, cu clase în limba română și clase în limba maghiară. În instituție sunt clase teoretice, secundare, cât și clase profesionale. În ultimul an școlar (2019-2020) 1.046 de elevi au învățat în 50 de clase. Elevii școlii, în general au avut rezultate bune la bacalaureat. Rata de promovare, dacă se iau în calcul elevii din anii precedenți, este de 76,04%. Dacă ținem cont de rezultatele elevilor absolvenți în anul școlar 2019-2020: 89,94%.

În instituție există 75 de profesori. Există, de asemenea, personal auxiliar.
Liceul este o instituție semnificativă a orașului, menține legătură strânsă de cooperare și colaborare cu consiliul local. Participă la evenimentele orașului. Au propriile evenimente, programe organizate în afara instituției, care atrag interesul populației, cum este : programul balul bobocilor, aparițiile corului și spectacolele grupului de teatru.

Grupurile de teatru au o tradiție veche, încă din anii șaptezeci, când sub conducerea profesorului-filozof Gazda József au avut turnee în întreaga țară cu spectacolele lor de mare succes. Liceul organizează evenimente pentru toate sărbătorile semnificative pentru cultura maghiară și română. Există revista liceului, redactată de elevi, care apare în fiecare trei-patru luni. Până în prezent încă nu au profitat de apariția online, pagina de web a liceului în prezent conține informații puține și neactualizate. Sunt planuri pentru îmbunătățirea acestuia, precum și pentru utilizarea mai eficientă a site-urilor sociale networking. În dauna colaborărilor existente conducerea liceului nu consideră satisfăcătoare comunicația externă a instituției. Jumătatea populației orașului ar vrea o comunicație mai eficientă care să conțină evenimente din viața liceului, știrile și manifestările. Consiliul de elevi al liceului funcționează excelent.

În instituție funcționează un cor cu succes, cu numele “Tiszta Szív”. Corul a participat la multe turnee în străinătate, inclusiv în Statele Unite. Lângă liceu funcționează Asociația “Pro Csoma Egyesület” prin care se elaborează programe de studii. Cooperarea cu părinții se realizează prin intermediul acestei asociații.

Pe lângă acestea au reușit să câștige mai multe concursuri organizate de către Consiliul Județean Covasna, Fundația Communitas, Fondul Bethlen Gábor și Határtalanul. Instituția menține o relație frățească cu instituțiile de învățământ ale orașelor: Pécs, Debrecen, Nagykanizsa. Deține o relație de schimb între elevi cu o școală din Germania.

Fiindcă liceul dispune de mai multe clase secundare și de clase profesionale, conform planului conducerii vor să lege relații mai strânse cu unitățile comerciale locale. Acest lucru fiind necesar, deoarece practica profesională a liceului este legată de aceste unități comerciale.

În continuare mai multe detalii, care totodată ne arată în ce direcție se dezvoltă rolul social al liceului și ce alte posibilități de dezvoltare ne oferă:

- anul școlar 2020-2021 începe cu 50 de clase. În 9 clase încep 3 clase teoretice (1 română și două maghiare), 1 clasă de liceu tehnologic (tehnician turistic) și 3 clase de școală profesională: 1 arhitect, 1 dulgher și 1 clasă de ospătar, în școala profesională tradițională și cu formare duală. Numărul de profesori: 75.
- liceul Kőrösi Csoma Sándor a aplicat cu succes proiectului ROSE finanțat de Banca Mondială. Suma câștigată este de aproximativ 100 de mii de euro, pentru a pregăti elevii pentru primul an de absolvire și pentru universitate. Durata proiectului este de 4 ani, început din octombrie 2019. În cadrul proiectului, 80 de elevi participă o dată pe săptămână la o pregătire de absolvire;
- un obiectiv important al proiectului este echiparea a două săli de clasă, achiziționarea de bănci noi, a unei table interactive și a altor instrumente didactice;
- școala a primit peste jumătate de milion de lei sub formă de subvenții de la bugetul local pentru dotarea și îmbunătățirea sălii de sport;
- școala a dezvoltat un parteneriat elvețian prin intermediul administrației orașului, în care voluntarii elvețieni ajută la desfășurarea lucrărilor la școală.

Un astfel de exemplu a fost îmbunătățirea structurii acoperișului din școala Avram Iancu. În 2021, va urma renovarea exterioară a clădirii Școlii Chiuruș.

- un important țel al instituției: ca absolvenții claselor profesionale să găsească un loc de muncă în domeniul lor. În acest scop, au încercat să răspundă solicitărilor companiilor care operează în oraș și să le ofere forță de muncă. Așadar, școala lansează instruiri în cadrul sistemului de învățământ dual de care are nevoie angajatorul local. Întrucât orașul este în principal de natură turistică, funcționează două clase de învățământ profesional dual: ospătar și lucrător la hotel. În același timp, formarea profesională va începe în această formă dual în tâmplărie și arhitectură;
- planul în continuare: renovarea clădirilor internatului. Acest lucru este costisitor, deoarece clădirea n-a fost renovată din anii șaptezeci. Școala intenționează să înființeze ateliere în această clădire, în special pentru cursurile la care are loc și o pregătire dual. Încearcă să găsească fondurile împreună cu consiliul local, intenționează să solicite fonduri UE;
- încurajarea în continuare a activităților în afara școlii, participarea activă la viața orașului, care a funcționat cu succes, întărind farmecul școlii. A devenit o tradiție cu ocazia Zilei Pământului ajutorul dat la împădurirea zonelor înconjurătoare cu răsaduri. Școala participă, de asemenea, la diverse evenimente din oraș alături de elevii săi și încearcă să ajute cu tot.

2.8.3.Opinia publică

Opinia publicului în relație cu funcționarea instituțiilor educaționale este predominant pozitivă. Mai mult de jumătate dintre cei chestionați sunt foarte mulțumiți sau mulțumiți, iar proporția celor nemulțumiți este 19%, ceea ce merită atenție. Nu există nicio diferență semnificativă pe sexe, în ceea ce privește indicatorul de mulțumire. Mulțumirea este mai mare în rândul vârstnicilor.

Cât de mulțumit sunteți de grădiniță, școală

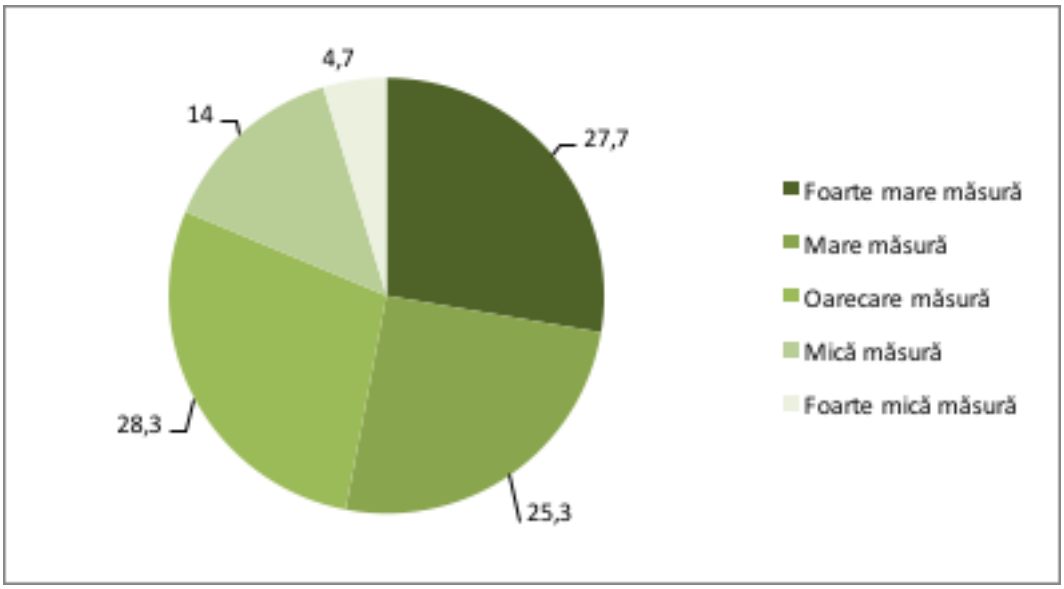

2.9. Sistemul sanitar

2.9.1.Infrastructura sanitară

Infrastructura sanitară, personalul expert și serviciile oferite orașului sunt semnificative, în același timp Centrul de Tratament Cardiac prin caracterul său oferă tratament de nivel avansat și unic. În această instituție lucrează 19 medici și încă 174 de persoane ca personal auxiliar, în total au la dispoziție 891 de paturi. Cele două spitale: (un spital cardiac și un spital municipal) funcționează cu mai multe departamente specializate, cabinete stomatologice și laboratoare, farmacii, consultanță de ambulanță; lângă medici îngrijirea medicală este asigurată de un număr semnificativ de lucrători în domeniul sănătății și servicii de ambulanță. Având în vedere că este vorba despre o locație cu mai multe băi, care este frecventată de turiști, infrastructura sanitară este în întregime justificată.

În oraș sunt mai multe cabinete medicale (Dr. Mátyás Attila Huba, dr. Olariu Dorin Constantin, dr. Részegh Staufer Tünde, dr. Rotariu Liliana, dr. Vinkler Márta).

Tratamentul stomatologic în oraș este realizat de dr. Bartha Ladislkau-Gheorghe, dr. Ghironte-Finna Iringó, dr. Gondos István, dr. Gribincea Daniela, dr. György Mária, dr. Kinda Iosif și dr. Tozlovanu Horia Mihai.

Consultanța specializată de dr. Bálint Zsuzsánna, dr. Condrea Petre, dr. Csoma Emeric, dr. Hristache Maria, dr. Jánó Zenkő, dr. Neagu Carmen, dr. Rotaru Liliana, dr. Sidó Rozália, dr. Soós Lőte Sára Kinga, dr. Szántó Ana Maria, dr. Tatár Márta, dr. Török Sándor.

Ca entitate juridică, în Societate pe Acțiuni, activități medicale sunt prestate de dr. Barthi Katalin, dr. Czintos Viorica, dr. Dundler Ildikó-Gabriella, dr. Gondos Anna-Mária.

Sursă: http://www.dspcovasna.ro/hu/halozat

2.9.2.Spitalul de Cardiologie

Fără îndoială Spitalul de Recuperare Cardiovasculară " Dr. Benedek Géza" este cea mai importantă facilitate a orașului, este întruchiparea instituțională a tradițiilor locale de cultură de baie și vindecare. **„Metoda Covasna"** (aer curat, cura cu ape minerale si tratament cu mofete) este o metodă de tratament elaborată de Dr. Benedek Géza, care utilizează resursele naturale și factorii de însănătoșire ale orașului și este recunoscută pe scară largă.

Câteva mențiuni importante:

- Specialitatea spitalului: tratarea bolilor cardiovasculare. Unic din țară cu acest caracter, unde programul de recuperare se realizează într-o atmosferă de odihnă. Este un institut național, pacienții provin din toată țara.
- Cele șapte departamente medicale dispun de 680 de paturi, 11 medici cardiologi de specialitate, doi medici-șefi de recuperare, un endocrinolog și separat pediatrie. Îngrijirea pacienților continuă tot anul. Iarna rata de ocupare a paturilor este de 75-80%.
- Caracteristicile: metodele clasice de recuperare sunt asociate cu factori vindecători naturali: băi carbogazoase și mofete. În acest sens spitalul este unic în Europa.
- Spitalul coordonează profesional centrele care funcționează în resorturi sanitare, unde lucrează medici de specialitate balneologi.
- Lipsa de medici este caracteristică. Locurile de rezidenți sunt date, sunt publicate, dar nu și acceptate, majoritatea tinerilor medici se mută în străinătate înainte de a-și da examenul de specialitate. Așadar medicii

pensionari lucrează mai departe, este o nevoie mare de serviciul lor. Am avea posibilitatea de a angaja mai mulți medici tineri, dar nu se arată șanse pentru asta.

- Relația spitalului cu consiliul local este foarte bună. Consiliul asigură drumurile utilizabile și mașinile de curățat pe terenul de 24 de hectare al spitalului. Spitalul în schimb dă consiliului *taxele de vindecare depuse de pacienți.*
- *Spitalul deține o capacitate mare, dar nu poate nici așa să îndeplinească* toate cerințele. Reputația instituției este foarte bună, are mulți pacienți reîntorși. Din cauze administrative instituția nu poate să primească pacienți din străinătate, dar nici infrastructura nu este pregătită pentru așa ceva. În ultima vreme au fost precedente și pentru asta, au primit pacienți din Ungaria și din Germania. Interesul există, pentru că prețurile locale sunt foarte avantajoase pentru străini.
- Spitalul este localizat într-un mediu natural foarte frumos, în parcul său spațios și propriu. Recent au fost realizate multe investiții, cu care oportunitățile de tratament au fost îmbunătățite foarte mult: mofeta a fost renovată complet, băile sunt într-o stare bună. Pe terenul complex al spitalului sunt situate cabinetele medicale, saloanele, mofeta, clădirile băii, într-o clădire separată camerele rezervate pentru pacienții importanți și cantina.
- Clădirea impozantă a bazinului de înot a fost construită, dar regretabil, interiorul încă nu a fost finalizat. Deși ar fi profitabil din mai multe cauze fiind recomandabil pacienților, în același timp ar putea fi deschis pentru populația orașului și ar fi utilizabil în sens turistic, generând încasări pentru spital.
- Ar fi avantajos, dacă pe teritoriul spitalului ar fi posibilități culturale, de amuzament, de exemplu nu există bibliotecă în instituție.
- Transportul public cu autobuze între oraș și spital, ar trebui să fie mai frecvent.
- Spitalul deține o pagină de web funcționabilă numai în limba română, versiunea engleză nu funcționează. Oricum, încă nu este necesară, deoarece nu este interes de atragere a pacienților străini, din diferite cauze. Capacitatea completă a instituției este dedicată pacienților interni.

- Din punct de vedere economic este dezavantajos faptul că are un buget comun cu Spitalul Orășean Covasna și Spitalul din Întorsura Buzăului.
- Relații profesionale din străinătate: cu spitalul cardiovascular din Balatonfüred, și cu orașul Mátraderecske, județul Heves, unde recent au descoperit o mofetă, și au câștigat un concurs din fondul pentru turism sanitar din Elveția, pentru care cer ajutorul profesional al spitalului din Covasna.
- Punctul forte al Covasnei: turismul balnear ca oportunitate de dezvoltare. Pentru aceasta instituția promovează ideea ca studenți la medicină din Elveția să-și desfășoare practica profesională la Covasna. Bazându-se pe factori locali s-ar putea dezvolta un turism balnear internațional, deoarece în Europa folosirea mijloacelor sanitare naturale este importantă.

Scopuri:

- finalizarea piscinei de înot;
- instituția folosește tehnică modernă, în acest domeniu este nevoie numai de complementări;
- ar fi favorabilă predarea experienței către colegii mai tineri;
- asigurarea personalului, instituția se luptă cu lipsa de cadre cu pregătire în domeniul balnear;
- instituția planifică organizarea unei conferințe internaționale în domeniu;

Covasna – orașul turismului balnear. Scurtă prezentare istorică

Covasna a devenit renumit datorită potențialului său balnear și altor factori terapeutici. Este o zonă geografică foarte bogată în ape minerale și terapeutice, respectiv în bioxid de carbon. Prima apariție documentară a apelor minerale din Covasna se datează din 1567, iar din 1773 se datează analiza chimică a izvoarelor. În 1818 localitatea apare deja ca stațiune balneară. Apele acre sunt folosite cu scop curativ pentru diferite boli (de stomac, ale sistemului digestiv, probleme renale etc.), iar sub formă de baie pentru boli cardiace. Pe lista resurselor naturale din Covasna se înscrie și bioxidul de carbon, care se folosește sub forma de tratament de mofetă. Ionizarea aerului este de asemenea importantă.

În opinia lui Hankó Vilmos Covasna este orașul cel mai bogat în bioxid de carbon din Europa. La sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea a început o exploatare mai intensivă a băii și a potențialului terapeutic. În 1881 s-a înființat Asociația Proprietarilor din Covasna și Voinești, care a elaborat regulamentul de bază a funcționării băilor. În 1889 s-a înființat o societate de acțiune care a închiriat toate băile pe a perioadă de 25 de ani. Asociația a reconstruit și Balta Dracului și a ridicat a clădire de lemn în jurul acestuia. Balta Dracului este una din cele mai importante atracții din Transilvania, unde se pot vedea semnele activității post-vulcanice. Băile au fost înconjurate și s-au instalat cabine. Un izvor de apă minerală se găsea în centrul pieței.

Adevăratul centru a stațiunii s-a format la Voinești, în Grădina Mikes. Baia rece a fost acoperită și s-au amenajat garderobe. S-a construit și a baie caldă. Aici se afla izvorul Czifrakút, care a fost folosit pentru cure de băut. Lângă Grădina Mikes s-au construit vile.

Prima farmacie a orașului s-a deschis în 1880, iar în 1882 s-a născut ideea înființării unui spital, care s-a realizat doar în anul 1952.

După primul război mondial, în 1929 s-a înființat societatea Creditul Carbonic pentru valorificarea apelor minerale, care a deschis un centru de îmbuteliere, care a furnizat apă minerală sub numele de Regele Ferdinand până anul 1940, și sub numele de Covasna după cel de al doilea război mondial. După război funcționarea băilor a intrat în normalitate, s-au început din nou tratamentele de la casele private cu mofete.

Schimbări mai importante au fost începute în 1952, când Covasna a primit titlul de oraș. Din anii 60 a început dezvoltarea de complex balnear al orașului. În anul 1961 s-a înființat spitalul de inimă și boli cardiovasculare. S-au construit și hoteluri în această perioadă, contribuind la modernizarea infrastructurii de cazare.

Sursă: Strategia de dezvoltare locală și turistică a orașului Covasna, 2008, pag. 44-49.

2.9.3.Opinia publică

Locuitorii orașului sunt parțial mulțumiți cu instituțiile sanitare, evident nu este aplicabil pentru Centrul Cardiovascular. Aproximativ câte o treime este nemulțumită și cu părere mixtă. Proporția celor care sunt foarte mulțumiți și mai mulțumiți este de 36%. Femeile sunt mai mulțumite decât bărbații, și pe bază de vârstă cei nemulțumiți sunt tinerii.

Cât de mulțumit sunteți de asistența medicală?

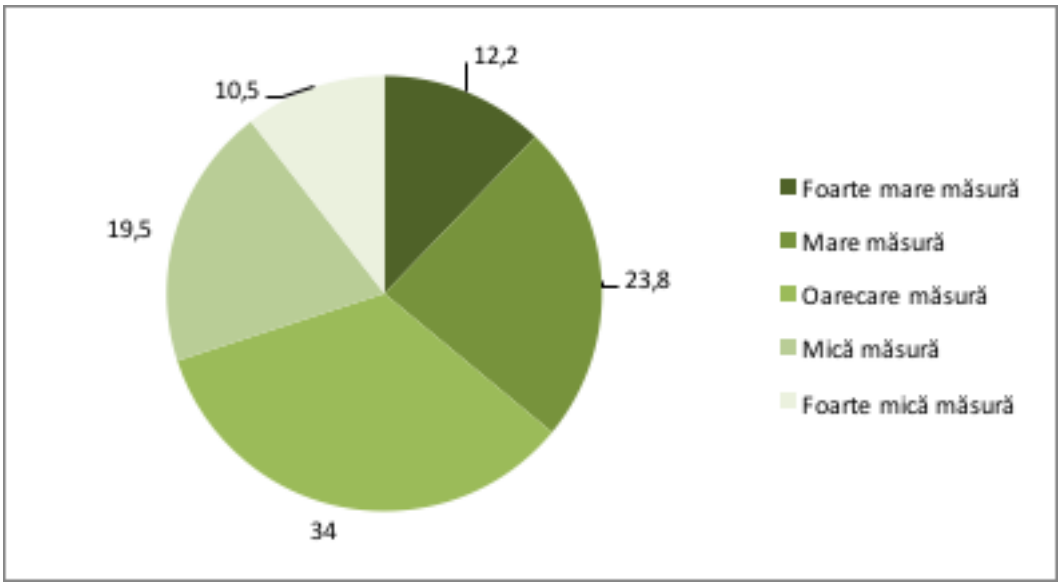

Distribuirea opiniilor cu privire la asistența medicală în oraș pe sexe

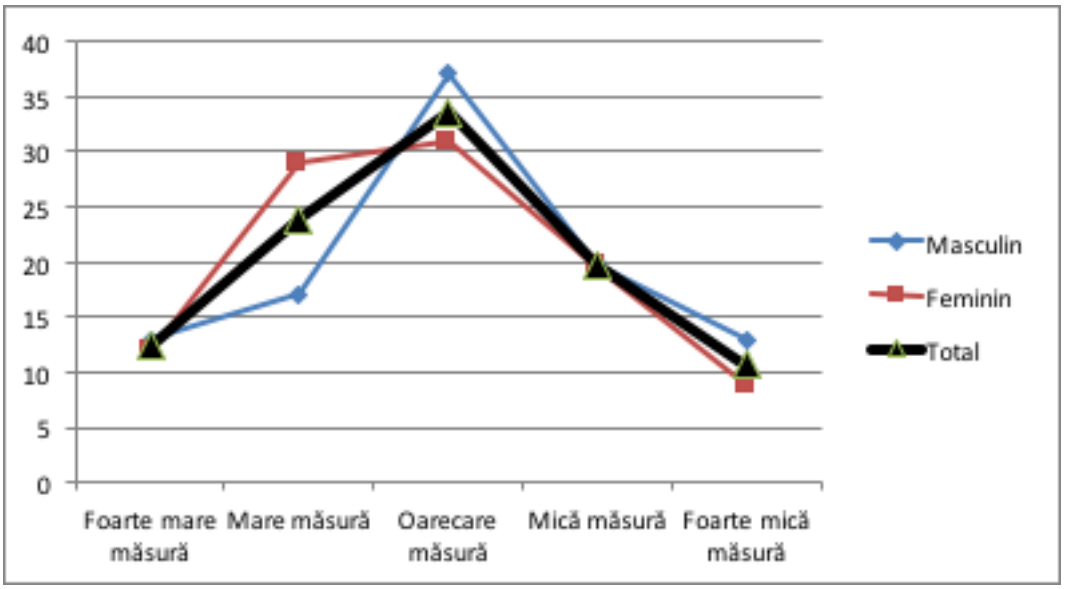

Opiniile cu privire la asistența medicală în oraș pe grupe de vârstă

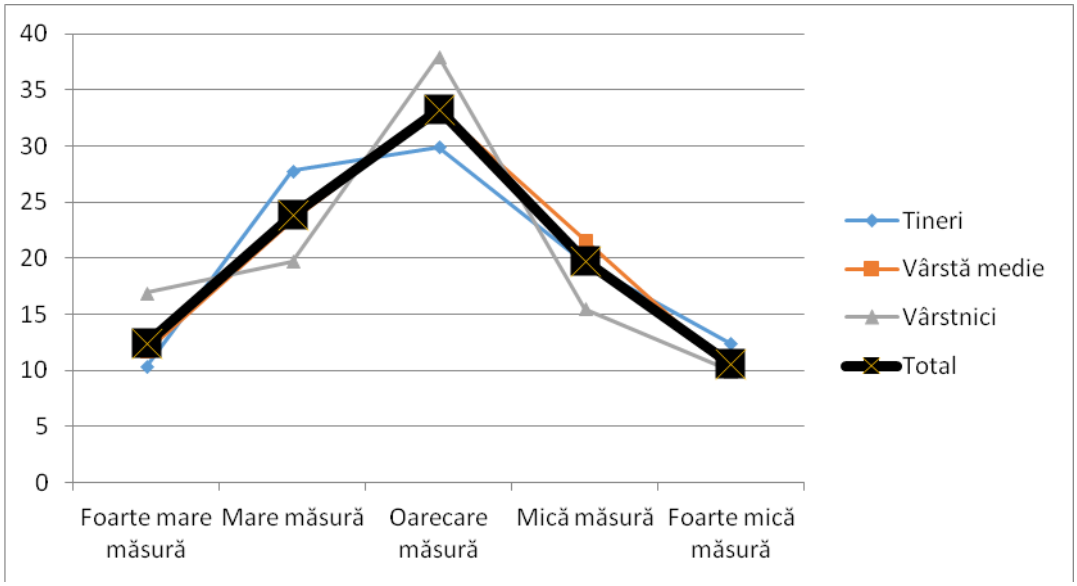

2.10.Situația socială și piața forței de muncă

Problemele sociale în județul Covasna nu sunt foarte semnificative. Un pas important înainte este elaborarea unei strategii de abordare a situației sociale, implementarea acțiunilor în cadrul Planului Anual adoptat de consiliul municipal și înființarea în 2016 a **Centrului de zi de informare și consiliere**, care oferă un serviciu continuu în acest domeniu. În prezent, 34 de familii din oraș primesc ajutor familial, 95 de familii beneficiază de indemnizație de încălzire, iar 60 de familii beneficiază de ajutor social. Într-un oraș cu zeci de mii de locuitori această statistică nu este semnificativă. Din ajutorul social aproximativ 90% ajunge la familii de rromi. Asistența socială include faptul că la sfârșitul anului 2019, în registrul Departamentului de Asistență Socială erau 31 de asistenți personali și 48 de persoane care primesc o indemnizație lunară pentru salariul unui asistent personal. La Covasna au drept la ajutor social și bătrânii care au domiciliul în orașul Sfântu Gheorghe. Pentru copii fundația ”Szent Ferenc” are un rol important. În politica socială această interpretare mai strânsă include sprijinul instituțional.

Din punctul de vedere al politicii de dezvoltare există situații în care situația aceasta este luată în considerare în sens mai extins. Această abordare ia în considerare acele grupuri sociale și procese sociale care au contact cu un strat social mai semnificativ, pentru că într-un interval de timp relativ mai mic sau mai mare poate aduce mărirea numărului celor care o să aibă nevoie de sprijin social.

Scopul abordării politicii de dezvoltare cu programe profesionale și cu investiții economice este anticiparea faptului ca tot mai mulți solicitanți de ajutor să ajungă în grupurile care primesc ajutor social. Politica socială modernă are menirea de a anticipa, de a ajuta și în acest sens putem spune că, la tratarea segmentelor sociale, planificarea politicilor de dezvoltare este o parte importantă.

Partea sensibilă și vulnerabilă din punct de vedere social a societății în regiunile post-socialiste crește. Procesele caracteristice sunt:

- deteriorarea condițiilor de trai ale familiilor și ale funcțiilor de bază ale familiei;
- scăderea locurilor de muncă în mod constant;
- salarii mici, mai ales la începători, la primul loc de muncă;
- creșterea numărului de vârstnici, devenind problematică ajutorarea;
- șomajul în rândul tinerilor, atrăgâng migrarea lor în străinătate;
- revenirea din concediul de maternitate pentru tinerele mame;
- situația existențială și socială a populației rrome;
- probleme mai mici care implică alte grupuri mai mici (exemplu: persoane cu handicap, familii mari);

În anul 2020 Primăria a adoptat un Plan anual de acțiune pentru serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul Consiliului Local al orașului Covasna (Plan de acțiune pentru serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul Consiliului Local al orașului Covasna, pentru anul 2020). Rolul Primăriei în elaborarea Planului anual de acțiune este foarte important și multifactorial. Un punct de plecare important în această privință este „Strategia locală pentru servicii sociale” adoptată în 2019, care este în conformitate cu strategia socială națională și județeană și are ca scop:

- asigurarea îmbunătățirii continue a funcționării sistemului de control intern managerial în corelare directă cu viziunea, misiunea, valorile și scopurile Direcției de Asistență Socială;
- înființarea și dezvoltarea unui sistem real și eficient de servicii sociale la nivel de oraș, capabil să asigure incluziunea socială a tuturor categoriilor

vulnerabile și creșterea calității vieții, tratament egal, nediscriminare și o viață demnă pentru toți locuitorii;

- creșterea capacității Serviciului Prestații Sociale de a identifica și evalua nevoile și situațiile care impun acordarea de beneficii de asistență socială și creșterea gradului de responsabilizare în acordarea de beneficii de a asistență socială;
- asigurarea unui echilibru psiho-social pentru copiii aflați în situații de risc și dezvoltarea unor relații funcționale cu întreaga comunitate;
- diversificarea serviciilor sociale, individualizare bazată pe nevoile persoanelor vârstnice;
- facilitarea accesului elevilor din medii defavorizate la programul educațional „Școală după școală" organizat de cele două instituții de învățământ din oraș;
- dezvoltarea serviciilor oferite persoanelor cu dizabilități;
- asigurarea accesului la locuințe sociale și creșterea gradului de eficientizare în administrarea locuințelor sociale.

Pe baza Planului anual de acțiune actual, orașul se ocupă de serviciile sociale în 3 domenii:

1. Administrarea, înființarea și finanțarea serviciilor sociale:
   - venitul minim garantat
   - indemnizarea și plata asistenților personali pentru persoanele cu handicap grav
   - protecția copilului
   - ajutoare de urgență și ajutoare de înmormântare
   - alocația pentru susținerea familiei
   - ajutorul pentru încălzirea locuinței
   - facilități la transportul public local
   - tichete sociale în scopul stimulării participării în învățământul preșcolar a copiilor din familii defavorizate
2. Planificarea activităților de informare a publicului privind serviciile sociale existente la nivel local. În acest domeniu de activitate, toate oportunitățile și instrumentele de informații locale (de exemplu, site-ul web, formularele, publicarea listei furnizorilor de servicii sociale, campaniile de informare,

organizarea întâlnirilor, mesajele transmise prin presă) sunt luate în considerare pentru a pune informațiile la dispoziția tuturor rezidenților;

3. Program de formare și îndrumare metodologică a personalului care lucrează în domeniul serviciilor sociale. În acest domeniu de activitate, Planul anual de acțiune formulează propuneri, cum ar fi formări ulterioare, organizarea programelor de formare, participarea la sesiunile de formare la nivel național.

În 2016, Direcția de Asistență Socială din cadrul Consiliului Local al orașului Covasna a înființat **Centrul de Zi de informare și consiliere**. Activitățile Centrului sunt: furnizarea de informații și servicii de consiliere prin identificarea nevoilor individuale și de grup, activități de informare privind drepturile și obligațiile beneficiarilor, activități de consiliere primară, sensibilizarea publicului, activități de cooperare cu alte servicii, măsuri și activități în situații de criză, măsuri pentru menținerea persoanelor în dificultate în familie și comunitate.

2.10.1.Situația pieței muncii

În majoritatea cazurilor administrarea pieței forței de muncă este numai o problemă economică și nu se poate rezolva numai cu locuri de muncă pentru că din experiență vedem, că în multe cazuri este o lipsă de calificare, competență. Trebuie să avem în vedere, că locurile de muncă vor fi reduse și trebuie să avem la îndemână mijloace de existență alternative. Aceste programe sunt programe de dezvoltare inovatoare (exemplu: economia socială, economie de solidaritate, comunitate de agricultori etc.). Toate aceste programe se pot elabora numai cu ajutorul conducerii locale.

Gestionarea situației șomerilor este o problemă pe piața forței de muncă. Numărul șomerilor înregistrați față de numărul populației nu este prea mare. Dar experiența acestor situații are efect în familie, impactul șomajului migrator real sau amenințat poate duce la crearea unor probleme sociale.

Tabelul de mai jos ne arată numărul șomerilor înregistrați. În consecință, numărul șomerilor s-a redus treptat între anii 2010 și în prima jumătate a anului 2020. Până în 2018, numărul șomerilor înregistrați a fost semnificativ mai mare în rândul

bărbaților. Decalajul a fost redus în 2019 și apoi s-a inversat în favoarea bărbaților, astfel încât pe baza datelor din prima jumătate a anului 2020, numărul șomerilor înregistrați este mai mare în rândul femeilor.

Anul	Nr. șomeri înregistrați
2010	461
2011	338
2012	313
2013	280
2014	236
2015	216
2016	175
2017	149
2018	128
2019	130
2020. aprilie	131

Sursa: INSSE Tempo

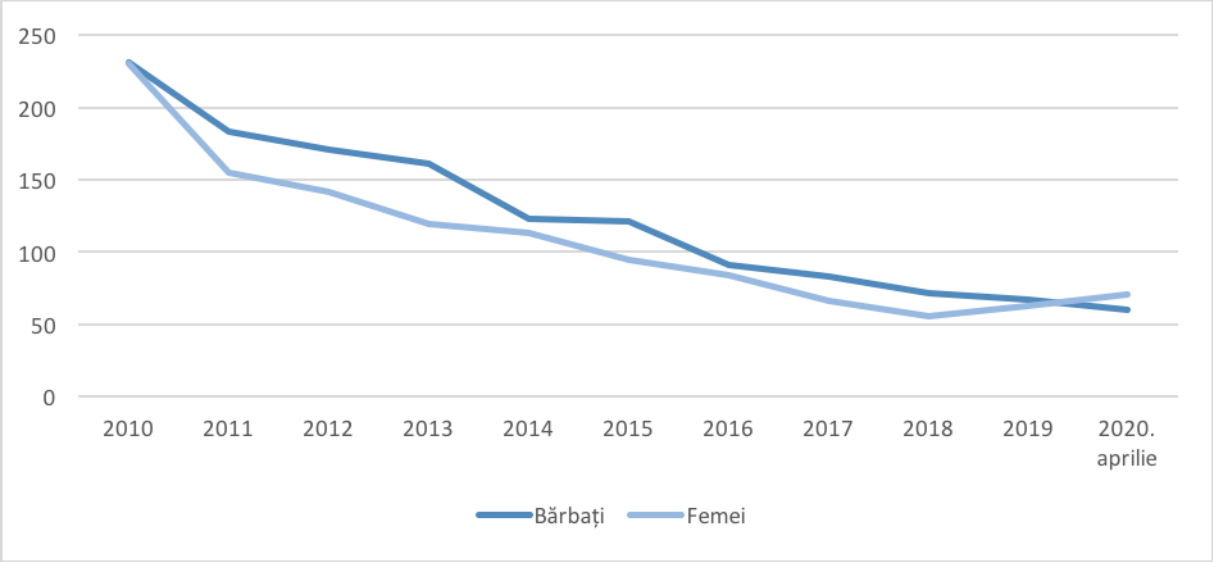

Sursa: INSSE Tempo

2.11.Organizații civile și participarea socială

Pe lângă organizarea de evenimente și programe, organizațiile și grupurile nonguvernamentale care operează în oraș au un rol important în alte două domenii: în domeniul încurajării și organizării voluntariatului și în domeniul participării sociale. Aceste funcții sprijină dezvoltarea locală și dezvoltarea comunității atât direct cât și indirect.

Formele participării sociale pe de o parte se dezvoltă și funcționează în mod spontan, pe de altă parte sunt rezultatele unei motivații locale sau externe. Aceste forme sunt următoarele: ajutorul informal reciproc, participarea activă la evenimente și programe locale, înființarea și operarea de organizații civile(asociații și fundații), dezvoltarea și funcționarea unor grupuri culturale sau de alt gen non-formale, practica voluntariatului. În strategiile de dezvoltare locală, de obicei sunt luate în considerare doar organizațiile civile, deși și celelalte forme de participare socială pot fi importante. Dacă analizăm, în cazul orașului Covasna, procesele de acest gen din ultima perioadă de dezvoltarea, putem trage următoarele concluzii:

- au existat încercări pentru toate formele de activitate socială, în unele cazuri au fost și programe de succes;
- dacă parcurgem lista inițiativelor și a rezultatelor existente, lista pare consistentă, și în continuă extindere;
- diferitele inițiative, activitatea diferitelor organizații și grupuri, cuprinde o arie largă de activități, din punctul de vedere al conținutului și al formei (cultură, viața publică, cultură generală, literatură, sport, dezvoltare locală, turism, activități cu tinerii etc.);
- fiecare inițiativă a fost în mare măsură dependentă de o persoană, iar situația stă la fel și azi. Inițiativa sau chiar și funcționarea, se concentrează în jurul unei persoane, care asumă un rol central. Dacă această persoană își schimbă activitatea, atunci puterea inițiativei, rolul acestuia scade sau dispare total;
- până acum, nu s-a dezvoltat un model pentru susținerea activității organizațiilor civile locale, care ar conduce la dezvoltarea unor baze economice sigure. Consiliul local are un rol important de sprijin în asigurarea funcționării acestora. Sprijinirea materială este ciclică sau ocazională, și nu

face posibilă fundamentarea și susținerea profesională pe termen lung a activității diferitelor inițiative;

- administrația locală, după un program anual sprijină consecvent funcționarea acestor inițiative, respectiv programele concrete.

Pe baza tuturor acestor informații putem trage două concluzii importante:

- formele locale de participare socială reprezintă un potențial important;
- valorificarea în politica de dezvoltare a acestui potențial de organizare și colaborare poate fi asigurată doar prin programe, care pe de o parte generează noi inițiative, pe de altă parte măcar la o parte dintre inițiative asigură funcționarea longevivă.

Este important de subliniat că în rândul localnicilor colaborarea locală, activitatea bazată pe cooperare, se bucură de o percepție socială pozitivă. Această abordare este importantă și este un potențial valoros, chiar și dacă, deocamdată practica ocazională contrazice acest lucru. În acest sens 84,8% din cei întrebați au opinii de sprijinire, rata celor care resping această opinie este minimă. Această situație socială poate fi valorificată ca potențial al politicii de dezvoltare.

Trebuie pus accent pe colaborarea locală, pe cooperare

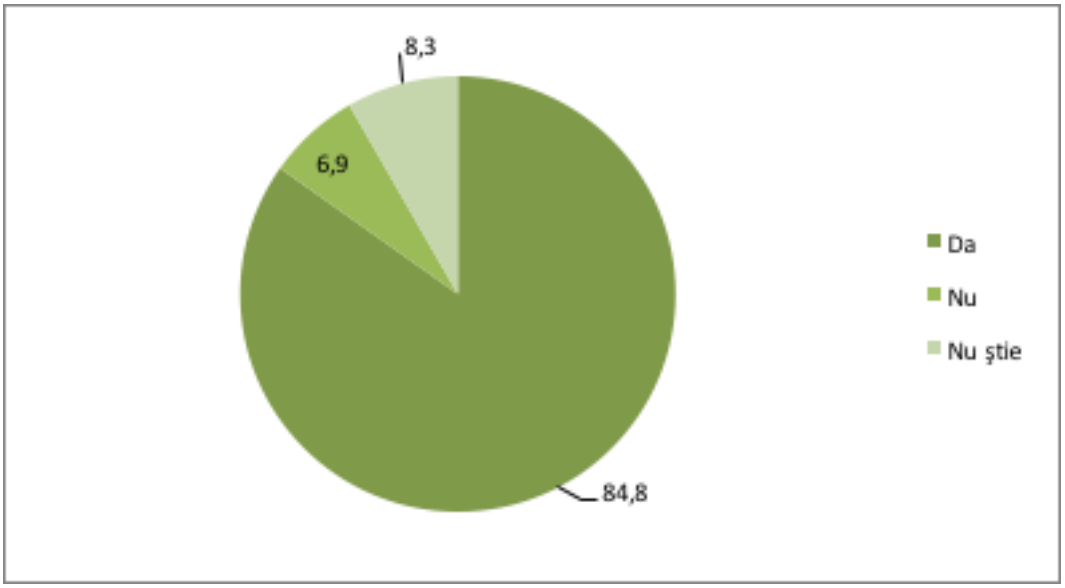

Organizații și grupuri importante care au propriile lor programe și care joacă regulat un rol în creșterea participării sociale, dezvoltării comunității și promovării voluntariatului

Asociația Culturală Kőrösi Csoma Sándor: Și-a primit numele de la cercetătorul **Kőrösi Csoma Sándor** născut la Chiuruș, sat care sub aspect administrativ azi aparține de Covasna (nu doar asociația poartă numele recunoscutului cercetător, ci și școala. Mai multe statui au fost amplasate în cinstea sa în orașul Covasna și în regiunea mai largă). Principalul scop al asociației este menținerea vie a amintirii marelui cercetător. Printre scopurile sale, se numără, înființarea unui centru de documentare la Covasna, respectiv motivarea cercetărilor Csoma, și îngrijirea culturii lingvistice. A fost înființat în anul 1990, de atunci sunt organizate anual zilele Csoma. La aceste evenimente participă localnici și turiști din regiune sau din străinătate. În ceea ce privește sarcina întreprinsă de asociație, faptul că Muzeul și Centrul de Documentare Memorial Kőrösi Csoma Sándor vor fi construite în oraș cu un sprijin extern important, este un mare pas înainte.

Colegiul Comunitar Fábián Ernő funcționează în cadrul Asociației Culturale Kőrösi Csoma Sándor. Activitatea principală este organizarea lunară a seriei de prelegeri de cunoaștere a țării, cu invitați de seamă, organizarea de prezentări de cărți. Activitățile sale sunt în mod regulat și în continuă extindere.

Asociația Iustinian Teculescu: Asociația Iustinian Teculescu are un rol important în organizarea vieții culturale a românilor din localitate. Activitatea lor principală este organizarea evenimentului Nedeia Mocănească, care prezintă tradițiile de nuntă ale locuitorilor din Voinești, în colaborare cu grupul de arte populare din localitate, în acompanierea unui program cultural vast de o zi și al unui târg de produse meșteșugărești. Nedeia Mocănească este organizată în fiecare an. Asociația promovează sprijinirea talentelor locale, participă cu un program cultural în fiecare an la evenimentele organizate în cadrul Zilelor Orașului. Are și un grup de teatru de elevi.

Funcționarea Clubului literar Ignácz Rózsa are un rol important în oraș**.** Funcționează în cadrul Asociației Culturale Kőrösi Csoma Sándor. Funcționarea sa joacă un rol decisiv în viața culturală a orașului. Numele său provine de la scriitoarea, actrița născută la Covasna, Ignácz Rózsa. Scopul primordial al clubului este

menținerea vie a amintirii scriitoarei, dar consideră importantă și impulsionarea vieții literare a orașului. Lunar organizează seri literare, cu invitați de seamă. Aceste seri se bucură de o popularitate mare.

Asociația Balta Dracului are o activitate culturală foarte variată. În primul rând se ocupă de teatru, dar și alte activități sportive, culturale, gastronomice îi colorează paleta de activități. S-a format în 2013, reînviind tradițiile de 40 de ani ale scenei școlare din Covasna. Pe lângă toate acestea asociația se ocupă și cu organizarea de expoziții, participă des la festivaluri gastronomice, și în străinătate.

Asociația de teatru „Pódium”: Acest grup s-a specializat mai ales pe diferitele forme de divertisment, dar își asumă și partea pretențioasă a divertismentului.

Trupa de teatru „Diákszínpad” al Liceului Kőrösi Csoma Sándor continuă tradiția de mișcare teatrală în rândul elevilor. Participă sistematic la evenimentele din oraș, la zilele orașului, Zilele Csoma.

Coruri: În oraș funcționează șapte coruri, sunt frecvente festivalurile, unde localnicii, respectiv și corurile venite de mai departe, se întâlnesc. În fiecare an organizează întâlnirea corurilor locale.

Fanfara de tineret a Casei Orășenești de Cultură din orașul Covasna. În prezent au grupe pentru începători și pentru avansați. S-a format în anul 2010. Iau parte la diferitele evenimente festive ale orașului.

Organizația Tineri pentru Covasna: este prima organizație de tineret din Covasna, care a fost înființată la 27 noiembrie, 2008. Principalul grup țintă îl reprezintă tinerii din Covasna și din împrejurimile sale. Domenii de activitate: organizarea unor programe inițiate de tineri, participarea la evenimentele organizate de organizațiile de tineret din județ, relaționarea cu alte organizații, activarea în viața publică, promovarea voluntariatului, fructificarea posibilităților de accesare a proiectelor, transmiterea gândurilor, ideilor tinerilor către conducerea orașului și județului. Este organizatorul sau coorganizatorul multor evenimente importante. Asociația dispune și de pagină de web. Organizează balul strugurelui, balul toamnei, seri de chitară, acțiuni de adunare a gunoiului, publică concurs de fotografii, organizează expoziții.

Alte organizații: Asociația familiilor cu mai mulți copii “Tündérvár”, Asociația “Pro Csoma Sándor”, Echipa de cercetași „Hadadtői Sándor”, Crucea Roșie Urbană Covasna, Asociația „Gazdakör”, activitățile Asociației de dansuri populare în Casa Studenților, **Corul „**Hozsanna”, Corul de cameră „Pastorala”, Corul Mixt “Szent István” a Bisericii Romano-Catolice, Corul Bărbătesc al Bisericii Reformate, Corul de copii „Tiszta Szív”, Orchestra pentru Tineret IKE (Ifjúsági Keresztény Egyesület) a bisericii reformate, **Road Riders Motor Team, Sport 4 All Egyesület și altele.**

Din datele studiului realizat în rândul locuitorilor orașului, reiese că activitatea organizațiilor are parte de o opinie pozitivă. Aproape două treimi din populație este mulțumită sau foarte mulțumită cu activitatea organizațiilor civile. Rata celor nemulțumiți este foarte scăzută. Nivelul indexului de satisfacție este puțin mai scăzut în rândul vârstnicilor, ca în rândul celor de vârstă mijlocie sau al tinerilor. Aceste informații pot fi folosite în sprijinirea activității organizațiilor civile și în elaborarea de noi programe de dezvoltare.

Cât de mulțumit sunteți cu activitatea organizațiilor civile locale?

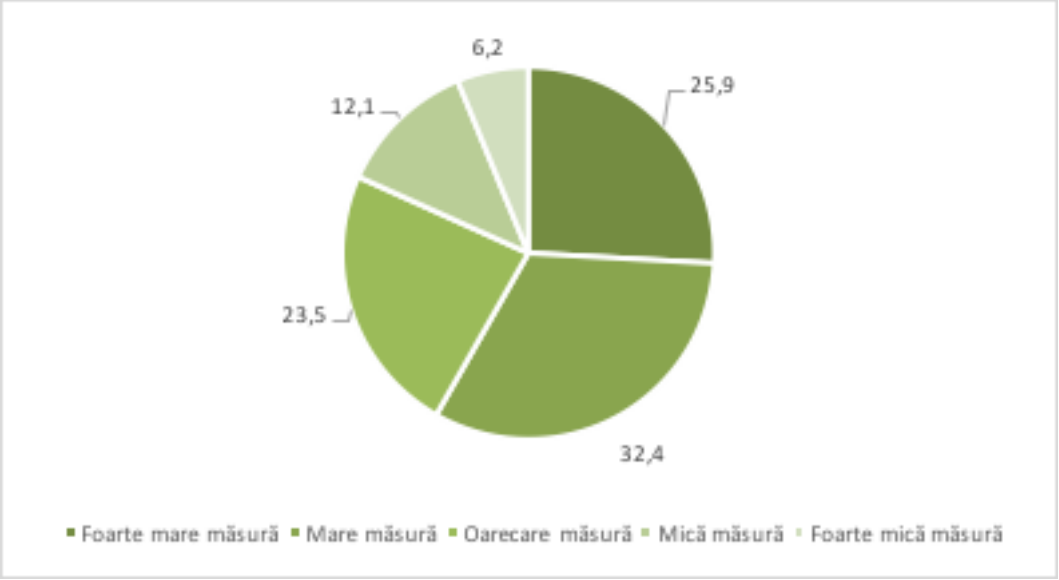

2.12. Turismul

Datorită turismului său medical și dotărilor naturale conexe, funcționarea orașului și programele sale de dezvoltare sunt determinate practic de turism. Orașul Covasna a devenit cunoscut prin turismul medical și acesta este și astăzi cea mai importantă atracție. Orașul este o stațiune balneoclimaterică de interes național. În ceea ce privește numărul de oaspeți, orașul Covasna primește aproape jumătate din turiștii care vizitează județul, iar numărul turiștilor crește în medie cu 10% pe an. În același timp, în ultimii ani, conducerea orașului a făcut pași importanți pentru a oferi spații și evenimente legate de turismul experiențial, pe lângă turismul medical. Există, de asemenea, o îmbunătățire a calității în cazul hotelurilor (rating de patru stele). Se poate spune că procesul de diversificare în domeniul programelor și serviciilor turistice a început. În același timp, tot mai multe valori locale sunt legate de procesul turistic și tot mai mulți actori locali (culturali, civici, sportivi, economici) sunt implicați în organizarea de programe și evenimente locale. Este un pas înainte că s-au lansat investiții pe scară largă în scopuri turistice (centru de wellness, alergare cu tobogan, complex sportiv), care sunt, de asemenea, direct sau indirect legate de dezvoltarea turismului. Aceste procese pozitive și etapele de dezvoltare permit deja dezvoltarea unui concept de dezvoltare turistică care utilizează în mod sistematic sinergia deplină a domeniilor de activitate individuale în viitorul apropiat.

2.12.1.Capacitate de cazare turistică

Capacitatea de cazare turistică a orașului Covasna este considerabilă, un complex de hoteluri și pensiuni oferă servicii turiștilor veniți în oraș. Capacitatea de cazare și gama de servicii conexe, precum și calitatea serviciilor oferite se extind treptat. Este un resort turistic, respectiv o localitate balneară recunoscută și în Europa. Turismul, are un rol important în viața economică a orașului.

Următoarele tabele oferă informații despre capacitatea de cazare semnificativă a orașului.

Denumirea Hotelului	Clasificare	Număr de locuri
SC Turism Covasna (hoteluri Cerbul, Covasna, Căprioara, Campingul de la Valea Zânelor.	Trei stele, la Căprioara patru stele.	743
Hotel TTS	Patru stele	106
Monte Cervo	Patru stele	52
Hotel Bradul	Două stele	180
Hotel Clermont	Patru stele	218
Hotel Dacia	Două stele	302
Hotel Montana	Două stele	480
Hotel Hefaistos (nu funcționează momentan)	Două stele	288
Hotel Turist	Două stele	42

Pe lângă hoteluri sunt și pensiuni în oraș. Numărul de locuri oficiale, sunt următoarele:

Numele pensiunii	Clasificare	Număr de locuri
Colț de rai	Trei stele	18
Pensiunea Cecilia	Trei stele	10
Pensiunea Cristian	Trei stele	22
Pensiunea Botimi	Trei stele	16
Pensiunea Apolka	Trei stele	10
Pensiunea Enea	Două stele	10
Pensiunea Casa din Parc	Trei stele	19
Pensiunea Schneider	Două stele	12
Pensiunea Granada	Trei stele	16
Casa Dancs Ház	Două stele	10
Căsuța Sănătății	Două stele	4
Debreczi	Două stele	41
Pensiunea Bradul	O stea	60
Casa FINNA		

CASA DE ODIHNĂ ȘI TRATAMENT A PENSIONARILOR	Două stele	48
Pensiunea SEVEN HOUSE	TREI STELE	26
Pensiunea WELLION		

Evoluția numărului de cazări turistice, este un proces dinamic, figura de mai jos prezintă, cum s-a schimbat în perioada 2000-2014 numărul de locuri turistice în oraș. După cum se poate vedea în perioada 2007-2010 a scăzut considerabil numărul locurilor de cazare, apoi iar a urmat o perioadă de creștere.

Evoluția cazărilor turistice în orașul Covasna în perioada 2000-2019

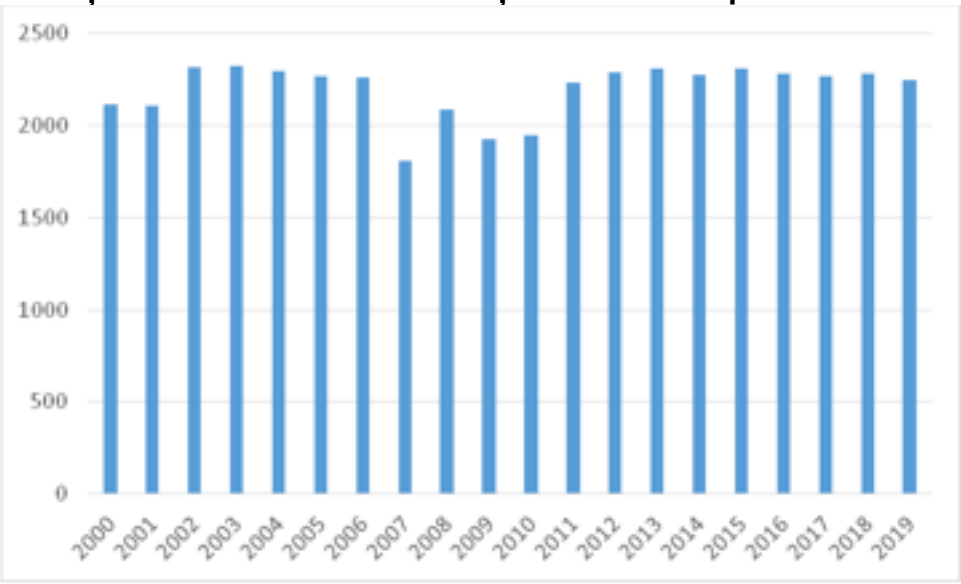

Sursa: INSSE Tempo

Tabelul de mai jos conține date anuale despre traficul turistic. Prin compararea numărului turiștilor care sosesc în oraș, cu numărul nopților petrecute acolo, putem concluziona, că numărul turiștilor este ridicat, și a crescut constant în ultimii 5 ani. Respectiv ei petrec mai multe zile în oraș, deoarece numărul nopților petrecute în oraș în fiecare an a atins ordinul sutelor de mii. În ultima coloană se poate vedea de altfel, câte persoane au putut caza anual diferitele unități de turism. Conform datelor putem spune, că posibilitățile de cazare nu sunt folosite la capacitate maximă, deoarece numărul de nopți petrecute este mai mic decât posibilitățile de cazare. Acest fenomen poate fi explicat cu caracterul sezonal al turismului.

Turiștii care sosesc, numărul de nopți petrecute în unitățile turistice, respectiv capacitatea de primiri în unitățile turistice ale orașului Covasna în perioada 2001-2014

	Nr. turiști sosiți	Nr. nopți petrecute	Capacitate de cazare
2001	33.045	464.514	733.109
2002	31.574	422.783	719.566
2003	33.751	443.296	738.220
2004	32.642	418.206	740.455
2005	31.738	439.021	716.197
2006	27.976	396.455	533.775
2007	28.758	380.569	566.199
2008	35.901	432.378	636.027
2009	34.990	396.640	593.638
2010	32.836	353.658	584.787
2011	42.153	424.277	684.087
2012	37.684	380.835	668.379
2013	41.549	341.712	684.940
2014	39.603	372.523	682.954
2015	39.844	366.330	665.638
2016	45.525	395.371	716.716
2017	50.105	385.132	670.942
2018	51.881	394.140	699.372
2019	58.259	427.300	687.887

Sursa: INSSE Tempo

E important să amintim și Spitalul de Reabilitare Cardiologică și Cardiovasculară „Dr. Benedek Géza”, care ca centru de reabilitare și tratament, într-un sens anume, este și componentul unei structuri turistice și al unui proces turistic.

2.12.2.Caracteristicile funcționării sectorului turistic

În ultimii ani, serviciile turistice ale așezării s-au caracterizat prin schimbare și căutarea de noi soluții. Acest lucru nu afectează toate întreprinderile din turism în același mod, noi inițiative și dezvoltări sunt, în multe cazuri, individuale și mai puțin coordonate (sau sinergice). În același timp, se poate observa că diverse asociații și organizații (civile, culturale, sportive etc.) sunt din ce în ce mai implicate în organizarea de evenimente și programe legate de turism, crescând atractivitatea

orașului. În acest proces, conducerea orașului joacă un rol major, contribuind la implementarea evenimentelor și programelor prin coordonarea organizațională și sprijin financiar pentru fiecare program.

Pe baza interviurilor realizate cu actorii principali din sectorul turistic (managerii de hoteluri, conducătorul Biroului Turistic, conducători și consilieri din administrația publică) concluzionăm principalele caracteristici ale funcționării acestei ramuri în localitate. Este vorba de principala ramură de activitate din oraș, care este foarte importantă din punctul de vedere al asigurării de locuri de muncă, al atractivității, totodată se conectează la toate celelalte ramuri de activitate din oraș. Trebuie să accentuăm că activitatea segmentului turistic local, conține multe valori și rezultate, multe posibilități neexploatate încă, dar și multe contradicții. Nu în ultimul rând, conține și un set de interese diferite și greu de conciliat, între ele. Această situație complexă, contradictorie și cu multe elemente și personaje, trebuie, să fie luat ca baza unei dezvoltări pe viitor.

2.12.3.Condiții locale

Orașul dispune de atractivitate turistică nu numai datorită condițiilor naturale speciale și unice, ci și atractivitatea culturală este importantă: istoria, arta populară, tradițiile, arhitectura, locurile simbolice, gastronomia, evenimentele.

Specificăm doar cu caracter enumerativ, pe cele mai importante.

- **Planul Înclinat,** face parte dintr-o rețea feroviară de industrie cu ecartament îngust. Această rețea feroviară pe vremuri făcea legătura între stația Covasna, a liniei Sfântu Gheorghe-Târgu Secuiesc-Brețcu, și Comandău. Construcția lui a început în anii 1880, iar scopul a fost înlesnirea transportului de lemne și de dușumea. Planul înclinat este o valoare unică al istoriei industriale, a funcționat aproape 100 de ani încontinuu. Are lungimea de 1236 de metri, diferența de altitudine dintre cele două capete este de 327m. Pe o parte al acestui traseu circulă o mocăniță pe distanța Spitalul de Cardiologie (Spitalul de Recuperare Cardiovasculară Dr. Benedek Géza) și Plan Înclinat;
- **Cetatea Zânelor:** cetatea a fost construită în sec II. înaintea erei noastre înainte Hristos., în interiorul său au fost găsite arme de metal, monede romane și piese ceramice. Formele sale masive, sugerează că pe vremuri

a fost un centru politico-militar important. Sunt cunoscute multe legende și mituri legate de acest loc;

- **Valea Zânelor** este un loc de o frumusețe rară, este situat între cursul superior al pârâului Covasna și ieșirea din satul Voinești ;
- mai mult de 1000 de izvoare minerale cu compoziție diferită;
- **Mofetele**: concentrația de CO^2 este foarte mare, acesta le oferă valoare specială și efect terapeutic. În primul rând sunt recomandate pentru tratarea bolilor cardiovasculare. O altă particularitate a gazului care erupe este numărul mare al erupților;
- **Balta Dracului (Pokolsár):** o erupere de gaz sulfuros, noroios, unic, în centrul orașului. Este o valoare naturală unică și o atracție turistică. Apa sa conține potasiu, litiu și fier, mișcarea acestora este asigurată de bioxidul de carbon și de bioxidul de sulf care erupe din izvor. Pokolsar a erupt de mai multe ori în ultimii 200 de ani, cea mai mare erupție a fost consemnată în 1837. De la această dată, apa sa este mereu tulbure, pe când până atunci, după erupții apa redevenea clară. Actualmente poate fi văzută sub forma unei fântâni barbotate, acoperite cu gratii.(Sikó-Barabási Sándor);
- clima și aerul sunt de asemenea valori naturale și elemente terapeutice (numărul mare de ioni negativi) complementare al tratamentelor;
- pădurea: în imediata apropiere a orașului munții sunt acoperiți de păduri, peisajul este foarte frumos: vârfuri de munte, pante, păduri, poieni, pășuni, poteci de munte, drumuri. Caracteristica principală este diversitatea și accesibilitatea ușoară: este potrivit pentru plimbări, recreere, practicarea de sporturi de iarnă;
- este un mediu propice pentru practicarea sporturilor de iarnă;
- flora mediului orașului are o contribuție importantă la crearea caracterului special al acestuia. Pădurile de brazi oferă un mediu plăcut, sănătos, aer curat. Totodată pădurile sunt un loc perfect pentru vânat;
- biserica reformată din Chiuruș, a fost construită în 1779, însă mica intrare gotică care acoperă corpul turnului, pare să provină dinaintea secolului 18;
- biserica ortodoxă Sf. Nicolae (1800) cu picturi murale;

- camera memorială Ignácz Rózsa, placa memorială a scriitorului născut la Covasna, pe peretele parohiei reformate, respectiv bustul în parcul central;
- statuia lui Kőrösi Csoma Sándor la Chiuruș, cameră și casă memorială;
- galerie artistică în casa Kádár - expoziții de artă plastică;
- expoziția lucrărilor Gazdáné Orosz Ella ;
- evenimente, programe, festivaluri, Zilele Orașului, târguri, evenimente și programe științifice/profesionale, programe de camping și picnic.

Centrul de Informare Turistică Covasna joacă rol în popularizarea programelor turistice ale orașului: **Biroul Turistic** a fost deschis în 2010, și de atunci funcționează în continuu, în prezent, ca parte a programului „VISIT COVASNA” și a rețelei profesionale județene. Are pagină de Facebook, care atrage atenția asupra evenimentelor și programelor orașului. În oraș există panouri cu litera I, care arată direcția spre biroul Turistic. Aici pot fi solicitate materiale informative, vederi etc. Sarcina Biroului: informații legate de turism, informarea turiștilor despre programele locale, materiale informative despre mofete, colaborarea cu Asociația Turistică Județeană, participarea la expoziții turistice, pregătiri pentru târgurile turistice.

Potrivit actorilor locali din sectorul turistic, următoarele caracteristici determină funcționarea turismului în Covasna astăzi:

Factorii, caracteristicile pozitive

- condițiile turistice și posibilitățile de dezvoltare a orașului, sunt într-adevăr excelente
- jumătate din activitățile economice sunt conectate de turism
- este important rolul de creare de locuri de muncă al acestui segment
- orașul dispune de statutul oficial de oraș balnear
- sunt importante legăturile de înfrățire cu alte orașe. Majoritatea din orașele cu care astfel de legături au experiență vastă în domeniul turismului: Balatonfüred, Csenger, Gyula, Nagykanizsa, Pápa. Orașele participă reciproc la evenimentele culturale și turistice organizate de unii sau alții.

Factorii, caracteristicile negative

- trebuie să acordăm atenție fiecărui tip de turism, nu doar turismului balnear
- condițiile locale și nevoile locale trebuie conectate mai mult cu activitatea turistică
- nu doar posibilitățile de cazare trebuie promovate, ci întregul oraș
- formarea profesională este importantă
- este un segment în care trebuie investit
- acum turismul de calitate este important, nu cel cantitativ
- ar trebui reabilitată infrastructura, și ar trebui continuate investițiile
- statutul oficial de oraș balnear nu reprezintă un avantaj, iar consecințele ar fi că sunt mai mari taxele pentru închirierea camerelor, pensiunilor
- este mic numărul de locuri de distracție pentru turiști, trebuie realizate noi posibilități de distracție: restaurante, baruri etc.
- lipsa unui ștrand, al unui centru wellness

Planuri

- înființarea unui centru multifuncțional balneoclimateric (CENTRU DE WELLNESS)
- înființarea unei piste de bob de vară
- extinderea turismului medical cu oportunitățile oferite de turismul de experiență

Hotelurile care aparțin unui lanț național sau unui interes economic major, cu un manager local responsabil, au un rol special în turismul orașului. Funcționarea acestor hoteluri nu este ușor de integrat în procesele locale și în conceptele de dezvoltare locală, din următoarele cauze:

- strategia de activitate și modelul de bază sunt determinate de modelul național
- pot primi mai multe sute de turiști
- încearcă oferirea de servicii complete (restaurant, sală de conferințe, organizarea de evenimente, asistență medicală, gimnastică, mofete, masaj)

- activitatea este sezonieră (aprilie-noiembrie)
- categorie de clienți: peste 45 de ani, cu scop de tratament
- un număr de clienți stabili, clienți care revin anual, feedback-uri pozitive
- activitatea de publicitate este centralizată
- acest cerc de clienți folosește mediul orașului doar în scop de plimbare, nu cumpără deloc sau puțin, nu accesează serviciile oferite

Modelul de activitate al hotelurilor proprietate locală şi cu interes local diferă de cele menționate mai sus

- realizare unui mediu nou sau reabilitat
- încercări de oferire a unor servicii de calitate
- încercări de oferire de servicii complete: cazare, tratament și wellness, sport și recreere, loc de joacă - pentru copii, organizarea de evenimente
- un cerc de clienți pretențioși, care solicită mai multe tipuri de servicii
- angajații sunt locali, angajarea este continuă
- străduire pentru creșterea profesionalității (formare interioară)
- legătură bună cu conducerea orașului
- asumare de rol social (sprijinirea de evenimente, programe)
- alimente din produse naturale, producție proprie
- pagini web de calitate, bine structurate: multe fotografii, plimbări virtuale în camere, în întregul hotel
- posibilitatea de rezervări online pe pagini internaționale (și pe booking. com), cu material informativ bogat

Caracteristicile unice și specifice ale orașului sunt apreciate mult și de localnici. Mai mult de 81,3% din cei întrebați sunt de părere, că orașul are condiții și posibilități de dezvoltare speciale, iar acestea se datorează condițiilor turistice.

Orașul Covasna are condiții, posibilități de dezvoltare, speciale

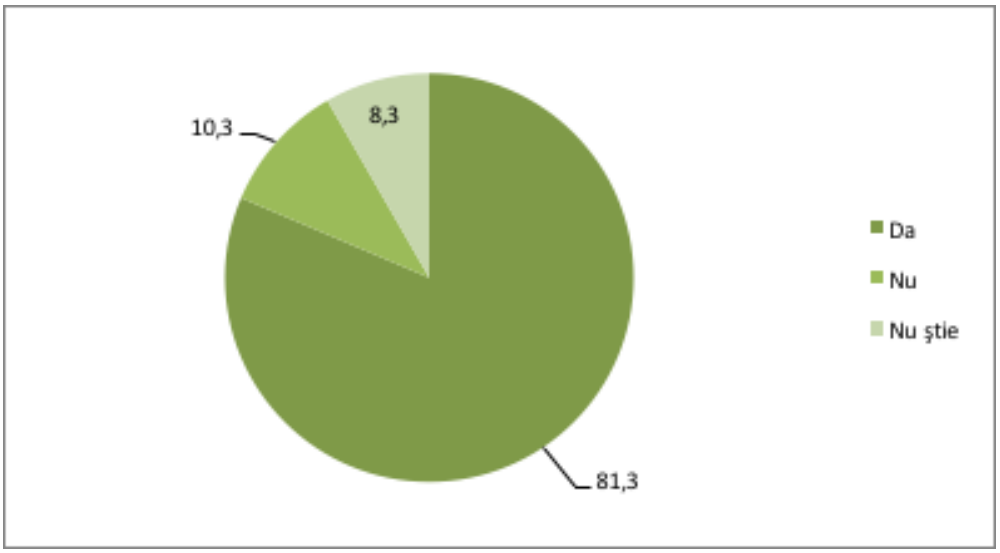

2.13.Economie și competitivitate

În ceea ce privește structura și funcționarea sectorului economic, a venit o perioadă de schimbare. Această nevoie a fost recunoscută și de conducerea orașului. Mai multe inițiative și programe au fost lansate cu scopul de a inița o schimbare de paradigmă în funcționarea celui mai important sector economic, turismul. Esența schimbării paradigmei este că, pe lângă turismul medical, dezvoltările și programele care sprijină turismul experiențial ar trebui să joace un rol mai mare decât înainte. Aceasta este o inițiativă importantă, deoarece prin evenimente extinde gama de actori care pot fi implicați în sectorul turistic, crește atractivitatea orașului.

Cu toate acestea, există și componente ale schimbării paradigmei care pot fi considerate și oportunități de dezvoltare, dar nu joacă încă un rol semnificativ în activitatea economică a orașului. Astfel de factori includ încurajarea și susținerea întreprinderilor start-up, sprijinirea industriilor creative care profită de oportunitățile de digitalizare, inovația agricolă și extinderea suplimentară a activităților turistice. Aceste oportunități pot aduce o contribuție semnificativă la diversificarea structurii economice a orașului, la extinderea pieței muncii, la creșterea competitivității și, de asemenea, la ajutorarea tinerilor să își găsească un trai local.

2.13.1. Situația actuală

Dacă analizăm situația actuală și procesele economiei din Covasna(arii de producție și de oferire de servicii, agricultură), vom ajunge la un șir de concluzii contradictorii. Cele mai importante dintre acestea sunt următoarele:

- situația proceselor economice și de noi inițiative ne arată, că există multe experimente. Marea majoritate a acestora (cca 90% a întreprinderilor) servesc auto-susținerea întreprinzătorilor, cifra de afaceri este mică, oferă locuri de muncă doar câtorva persoane, menținerea lor este incertă;
- sectorul economic este dominat de turism, care provine din istoria dezvoltării orașului și a caracteristicilor sale specifice. Cu toate acestea, structura vieții economice este prea disproporționată. Întreprinderile non-turistice sunt prezente în doar câteva domenii de activitate: industria lemnului, construcții. Numărul, ponderea economică și funcția de angajare a întreprinderilor non-turistice sunt mici. Majoritatea lucrătorilor care nu sunt în turism merg la muncă în alte localități. Numărul antreprenorilor este mic în rândul tinerilor, modelul de start nu a devenit încă cunoscut sau acceptat. Tinerii cu studii superioare tind să se stabilească în orașele mari din jur.
- cadrele motivaționale ale funcționării segmentului antreprenorial (organizații profesionale, formare, activitate de lobby și sindicat, forme de cluster, activități de motivarea a antreprenorilor locali etc.) lipsesc cu desăvârșire, respectiv efectul avut asupra segmentului este redus. ocuparea aproape totală a forței de muncă, bazată numai pe turism, ar putea fi realizat doar dacă, în turismul local s-ar produce o schimbare de cantitate și calitate majoră, care ar lărgi spectrul locurilor de muncă conectate în mod direct și mai ales indirect (producția de alimente, recreere, alte servicii) cu turismul. Acesta ar schimba turismul pasiv, bazat doar pe servire, cu turismul activ bazat pe activități de cunoaștere;
- caracterul special de oraș balnear, din start creează o barieră, față de investițiile venite din exterior, care nu au legătură cu turismul;
- situația nefavorabilă a ocupării forței de muncă (numărul locurilor de muncă, situația tinerilor, nivelul scăzut al salariilor) și așteptările majore ale localnicilor față de acesta, ar necesita, ca dezvoltare economică cât mai rapidă și crearea de noi locuri de muncă aferentă acestuia, să ofere o rezolvare acestei situații.

Caracteristicile enumerate mai sus indică faptul, că între așteptările și nevoile populației pe de o parte, și între condiții și resurse pe de altă parte există o discrepanță majoră. Situația specială a orașului, respectiv încrederea avută în dezvoltarea turistică, ar necesita, realizarea unei structuri economice diversificate, care se bazează pe schimbarea totală a turismului din punct de vedere cantitativ și calitativ. Acest model conectează în mod direct sau indirect, marea parte a activităților de producție și de servicii și domeniul turistic în accepția lui largă. În teorie acest lucru este posibil, funcționează în multe părți ale lumii, chiar și în Covasna există un exemplu de succes de acest gen. Angajamentul față de acest model necesită o hotărâre locală și un program special de dezvoltare economică, care ia în considerare toate consecințele acestuia (pozitive și negative).

2.13.2.Antecedente social-economice

Orașul Covasna dispune de multe date interesante de istorie economică, istorie industrială, de la mijlocul și sfârșitul anilor 1800 și până în prezent. Aceste antecedente de istorie economică și istorie socială, pot fi conectate la agricultură, exploatarea forestieră, prelucrarea lemnului, mori de apă, îmbutelierea apei minerale și desigur de dezvoltarea culturii balneare. Datorită accelerării exploatării forestiere de la sfârșitul secolului XIX a fost construit și Planul Înclinat, care actualmente, este considerat unul dintre valorile istoriei industriale din localitate și unul din condițiile turistice care pot fi dezvoltate.

Aceste antecedente de istorie economică au valoare social-istorică și oferă un material de valoare programelor de dezvoltare, cum ar fi consolidarea identității locale, muzeul de istorie din localitate, cercetarea istoriei orașului, istoria familiilor, biblioteca de documente vizuale și altele, reabilitarea Planului Înclinat etc. Acestea sunt programe potențiale, care pot fi conectate cu consolidarea comunității locale, respectiv cu dezvoltarea atractivității turistice și cu marketingul orașului.

2.13.3.Segmentul antreprenorial

Sectoare care oferă locuri de muncă: în primul rând turismul, industria de prelucrare, industria lemnului, construcții. La fel de important este și rolul instituțiilor

publice (sănătate, educație). Rolul sectorului terțiar este foarte mic, dacă excludem din acesta turismul (comerț, instituții financiare).

Rolul agriculturii este în primul rând de auto-conservare, auto-ocupare a forței de muncă. Acesta are efect în primul rând asupra acelor familii, care au terenuri proprietate privată și se ocupă de agricultură cu normă întreagă sau ca activitate secundară. Numărul gospodăriilor inovative este încă redus.

Un segment important al economiei sunt activitățile productive financiar (producție de alimente pentru consum propriu, formele economiei negre și gri), dar rolul lor nu poate fin conturat.

Marea majoritate a întreprinderilor economice, funcționează fără angajați sau au caracter predominant auto-conservator. Acesta nu este un proces negativ, problema este, că sunt puține întreprinderile de alt gen(care au un index de angajare mai ridicat, întreprinderi sustenabile).

Din datele ultimului recensământ oficial reiese, că din populația cu puțin de peste zece mii a orașului, actualmente aproape jumătate este activă, ceea ce conform terminologiei din România înseamnă că se poate susține într-un fel. Din acest grup 4.366 de persoane au raporturi oficiale de muncă(2.660 de bărbați, 2.136 de femei). Problema nu este faptul că, această rată este nefavorabilă, deoarece ea este asemănătoare cu datele localităților din regiune. Problema mai degrabă ar fi, că localnicii consideră majoritatea locurilor de muncă incerte, salariile sunt mici, în sectorul turistic o parte din angajări sunt sezoniere, în agricultură condițiile de producție și posibilitățile de valorificare sunt incerte, pentru tinerii care-și doresc să intre pe piața muncii, ofertele sunt puține și nu prea atractive. Toate acestea împreună creează o atmosferă nefavorabilă, și în rândul tinerilor s-a dezvoltat aceea convingere generală, că acest oraș nu este un mediu favorabil pentru tineri. Posibilitățile grele de viață și opiniile locuitorilor legate de acestea se suprapun, se susțin reciproc, iar acesta din punct de vedere al politicilor de dezvoltare sunt extrem de nefavorabile.

Diagramele de mai jos prezintă dinamica temporală a înființării firmelor, defalcarea întreprinderilor pe baza cifrelor de afaceri, respectiv defalcarea pe baza angajărilor. Aceste date susțin constatările prezentate în introducere. Totodată indică și necesitatea unei analize mai amănunțite și orientate asupra dezvoltării economice.

Distribuția întreprinderilor pe sectoare economice

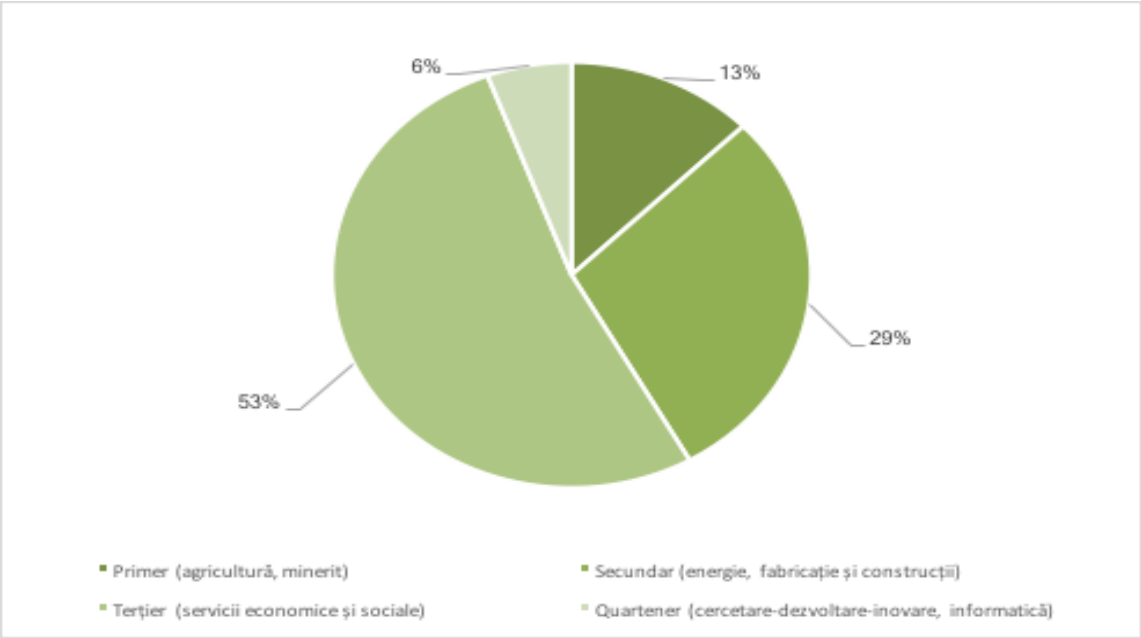

Evoluția afacerilor

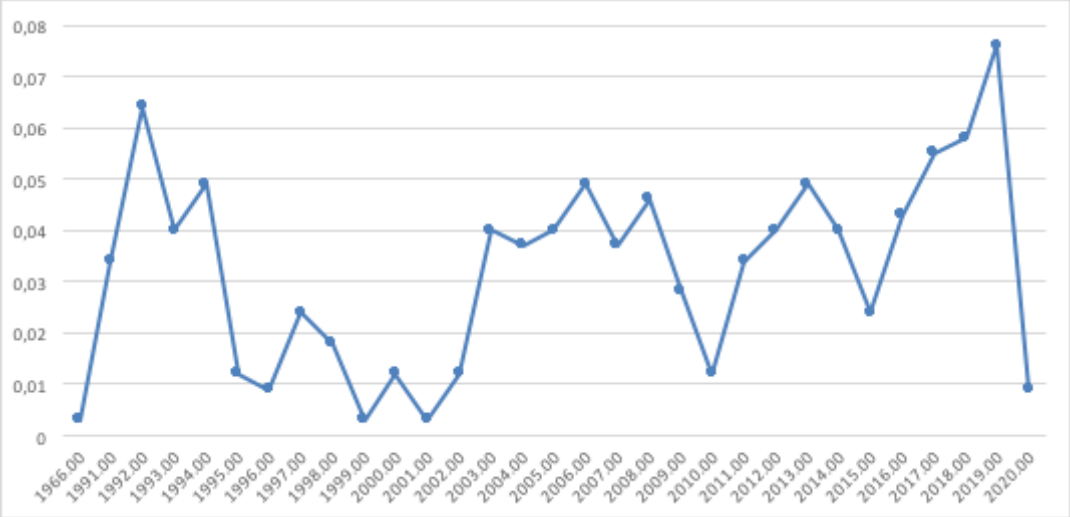

Distribuția întreprinderilor după numărul de angajați

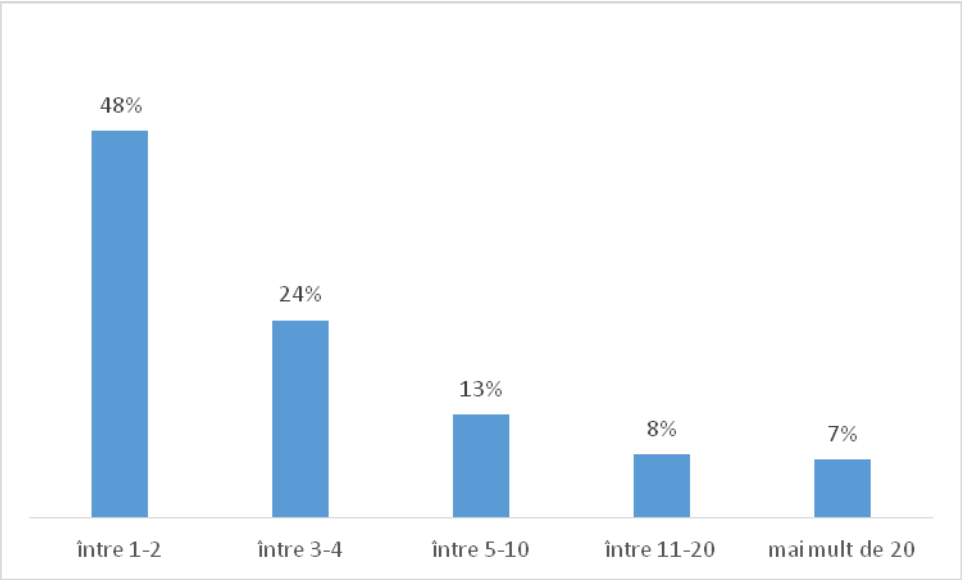

Distribuția întreprinderilor după cifra de afaceri

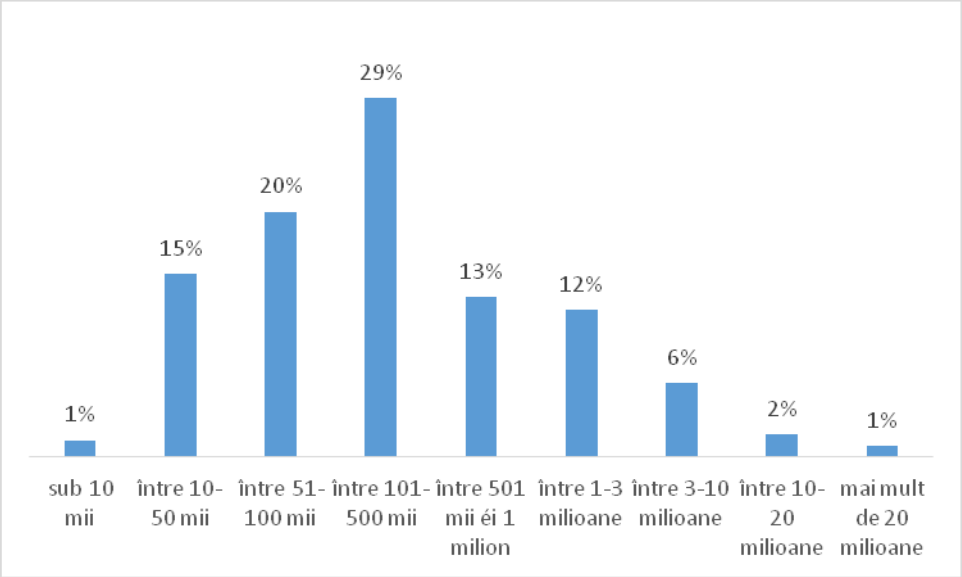

2.13.4.Agricultură

Înainte ca orașul să devină un centru balnear, respectiv în perioada precedentă industrializării, locuitorii s-au ocupat în general cu agricultură. Terenurile care pot fi cultivate, nu sunt de o calitate tocmai bună. Pe lângă culturile arabile (ovăz, secară, orz, mai târziu porumb și cartofi), a fost considerabilă și cultivarea de fructe. În domeniul zootehniei a fost caracteristică creșterea de cai, porci bovine și

ovine. Această practică a fost în mare măsură suspendată cu terminarea colectivizării în 1962, iar după 1990 suntem martorii încercărilor de reabilitare ale gospodăririi familiale. Această practică generală din regiune caracterizează și o mică parte din familiile din Covasna (gospodăria familială de auto-susținere). Teritoriul total al orașului Covasna este de 15.511 de ha, din care teren agricol 5.160 de ha. Suprafețele utilizabile în cultivarea agricolă, sunt următoarele:

Împărțirea suprafețelor agricole(ha)

Teren arabil	1.652
Pășune	2.796
Luncă	710
Livadă	2
Suprafața totală	**5.160**

Dacă luăm în considerare scopurile strategice ale dezvoltării orașului, trebuie să spunem, că în cazul unui oraș balnear, potențialul agricol e o condiție favorabilă. În cazul în care orașul va alege modelul de dezvoltare al turismului de calitate, vor apărea multe modalități de conectare a potențialului agrar cu programele turistice.

Azi acest lucru încă nu funcționează, dar posibilitatea e la îndemână, mai ales în cazul activităților agrare inovative. În legătură cu acesta am făcut propuneri concrete de programe de dezvoltare.

2.14. Comunicare, marketing

Dezvoltarea rapidă a dispozitivelor și tehnologiilor digitale a dus la modificări noi care vor avea un impact major asupra activităților de comunicare ale municipalităților. Acestea includ rolul tot mai mare al platformelor sociale (Facebook, Twitter și altele), rolul tot mai mare al aplicațiilor mobile, importanța producției de conținut, inclusiv rolul tot mai mare al filmelor video (videoclipuri), perpetuarea prezenței online etc. Luarea în considerare a acestor noi modificări este deosebit de importantă pentru orașele care își bazează cea mai mare parte a activității pe turism. Este recomandabil să se dezvolte o practică de comunicare integrată care comunică în exterior și în interior și afișează digital valorile și activitățile orașului continuu, în

mai multe limbi și la nivel profesional. Aceasta necesită dezvoltarea unui program unic de comunicare și funcționarea unui sistem, adaptat la condițiile și nevoile orașului Covasna, în care să poată fi utilizate rezultatele actuale de comunicare și marketing. În momentul de față, există multe activități de comunicare și de marketing ocazionale, fără legătură, toate utile în sine, dar care nu se reunesc într-un sistem, nu se consolidează reciproc.

În realizarea sau repoziționarea destinațiilor turistice, nu poate fi accentuată îndeajuns importanța marketingului de localitate, al comunicării profesionale direcționate spre interior și spre exterior. Poziționarea „produselor", indiferent dacă e vorba de localitate, produs spiritual sau economic, de multe ori primește un accent mai mare decât producția în sine. Instrumentele, metodele marketingului și comunicării se schimbă în ritm alert. Covasna accentuează în mod considerabil dezvoltarea turismului de calitate bazat pe oferirea de experiențe. Acesta este un pas important, dar deja la începutul procesului, ar fi importantă conectarea activităților de marketing cu practicile de dezvoltare de tip investiție care poziționează valorile și activitățile orașului în ansamblu, în mod continuu și profesional.

Marketingul localității este un instrument și un mod de viziune important al conducerii și administrării orașului. Cu ajutorul acestuia o localitate poate deveni funcționabilă, competitivă.

Programul de marketing este un proces complex. Sub forma unui aspect uniform, imagine, prezintă, poziționează, comunică orașul spre interior și exterior deopotrivă. În situații optime, toți actorii, care își asumă un rol activ în dezvoltarea orașului, trebuie să cunoască și să înțeleagă procesul de marketing și să asume un rol în acesta. Deocamdată acest lucru încă nu funcționează în regiune sau în orașul Covasna. Aici de cele mai multe ori comunicarea și activitatea de marketing se rezumă la comunicarea unilaterală cu localnicii, la informări mass-media ocazionale, respectiv la campanii publicitare ocazionale. În linii mari, la fel se întâmplă și în Covasna. Fiecare element folosit în practica de comunicare actuală este folositor și bun, însă din punctul de vedere al dezvoltării pe termen lung al orașului această comunicare și acest marketing conține prea puține elemente, și nu sunt organizate sistematic.

În anii precedenți, orașul a manageriat cu succes un **proiect de promovare a orașului**, de anvergură mai mare, iar în cadrul acestuia s-a desfășurat o activitate de

marketing sistematic: pregătirea de materiale, realizarea de publicații și alte materiale promoționale, participarea la târguri turistice etc. Acesta s-a desfășurat la nivel național. De cele mai multe ori experiența acestor programe este că, după terminarea proiectului activitățile începute nu sunt continuate sistematic, proiectul funcționează mai mult ca exemplu de succes, dar nu poate crea condițiile financiare, de personal, și de conținut necesare pentru continuarea activității. În domeniul comunicării și marketingului – dacă vrem să facem progrese – avem nevoie de noi proiecte, cadrul unui proiect asigură continuarea sistematică a activităților de acest gen.

Ar fi util să se repete acest program într-un mediu internațional.

Principalele domenii ale acestei activități sunt:

- prezentarea identității localității, al „personalității" unice al orașului (istoria orașului, o gamă completă de valori actuale, activități și servicii curente, program anual de cultură și evenimente);
- designul localității: aici pot fi enumerate elementele geografice ale localității și comunei, mediul natural și construit, respectiv elementele vizuale cum ar fi logo, simboluri, drapele, alte elemente purtătoare;
- „comportamentul " localității: aici aparțin obiceiurile, tradițiile, filozofia de viață, nivelul de cultură, stilul de viață al localnicilor, respectiv comportamentul angajaților, conducătorilor diferitelor instituții;
- afișare unică, dinamică și vizuală a diferitelor evenimente, expoziții, târguri și produsele lor conexe (broșuri, broșuri, buletine informative, suveniruri).

Orașul nu a elaborat până în momentul de față un program profesional de marketing, care ar demara procese de dezvoltare locală conform elementelor și regulilor de bază ale procesului de marketing.(produs, preț, loc de vânzare, promoții, prezentare fizică, servicii, persoanele care oferă aceste servicii etc.).

Ce poate fi evidențiat în legătură cu practica actuală:

- există o serie de soluții de succes, pozitive: parcurile, multe elemente din centrul orașului, florile, locurile de recreere amplasate în Valea Zânelor, și hotelul renovat este plăcut, poate fi un element colorant al orașului;

- în atitudinea localnicilor o problemă ar fi atitudinea pasivă, neutră. Există grupuri active, dar sunt prea puțini, ca să realizeze o schimbare vizibilă în atitudinea întregii localități;
- numărul pliantelor, publicațiilor, fotografiilor, filmelor care promovează orașul, ca destinație turistică, este destul de mic. Realizarea acestora este ocazională, iar calitatea rezultatului variază. Mai caracteristic este ca diferiții operatorii turistici cu scopul de a-și promova propriile servicii, realizează flyere, broșuri, materiale informative. Calitatea și conținutul informațional este variabil. Sunt elemente care sugerează o imagine pozitivă despre hotel (și astfel și despre oraș), efectul de acest fel al altora este mai redus;
- în oraș sunt prea puține locuri, care funcționează ca atracție, ca și clădire determinantă. Din punctul de vedere al turismului, Balta Dracului, Valea Zânelor, și Chiuruș sunt acele elemente determinante, pe baza cărora pot identifica orașul. Din punctul de vedere al localnicilor, valorile determinante sunt centrul cultural, zona verde reînnoită, izvoarele de apă minerală. Desigur posibilitățile, condițiile endogene sunt mult mai numeroase;
- lipsa unui design uniform lipsește și în cazul mobilierului stradal (coșuri de gunoi, balustrade, bănci, panouri informative, felinare, capacele de canalizare, tabla cu denumirea străzilor). Există o schimbare pozitivă în acest domeniu. O parte din acestea au fost reabilitate sau sunt în curs de reabilitare, însă uniformizarea designului întârzie să apară;
- și în cazul hotelurilor, motelurilor, pensiunilor, magazinelor și restaurantelor există mici lipsuri legate de design. În multe locuri firmele expuse sunt anacronice, sunt puține cele care utilizează elemente de design, nu sunt destul de bătătoare la ochi, iar dacă sunt, atunci mai mult strică imaginea orașului;
- în general, orașul e reprezentat de biroul de informare la diferitele târguri turistice, însă nu cu fiecare ocazie sunt incluse în pachetul de servicii, ofertele fiecărui ofertant turistic. Un pas important alăturarea în rețeaua de marketing județene (Programul Visit Covasna);
- prezența orașului în mass-media este tot mai deasă, dar încă este mult sub posibilități. În Székely Hírmondó apare constant Kovászna Körkép, care prezintă succint evenimentele importante petrecute în oraș, respectiv aici apar

portrete despre diferite personalități, sunt prezentate organizații civile etc. Cotidianul românesc din județul Covasna publică în mod regulat informații despre oraș. Pe celelalte site-uri de știri (regionale, naționale), apariția este sporadică, conținutul și dimensiunea nu se conformează cu scopurile, nevoile orașului, ci se modelează după interesele mediei. Puține știri apar despre orașul Covasna, și cele mai multe dintre ele nu au legătură cu turismul;

- prezența online (pagină web, media socială) funcționează, dar doar la nivel de bază. În ciuda faptului, că vorbim despre un oraș balnear cu un trecut serios în urmă, găsim prea puține informații despre el pe internet. Structura paginii de web a orașului este relativ bună, își îndeplinește cu succes rolul de informare. Însă deocamdată o prezentare on-line care prezintă valorile, evenimentele din oraș lipsește;
- au existat mai multe încercări de a apărea pe social media: hoteluri, instituții, ONG-uri au creat și operează platforme on-line (site-uri web, platforme Facebook etc.). Funcționarea lor este continuă în doar câteva cazuri, producția de conținut nu este regulată, platformele digitale individuale nu sunt conectate între ele, standardele lor profesionale sunt foarte variabile. În general, putem spune că afișarea digitală a valorilor și activităților orașului este încă într-o etapă experimentală.

În concluzie putem spune, că:

- activitățile de comunicare și marketing ale orașului folosesc puțin și ocazional oportunitățile oferite de instrumentele și tehnologiile digitale;
- activitățile de comunicare și marketing conțin încă multe elemente, dar sunt ocazionale, nu au legătură între ele, astfel încât eficiența lor este dificil de măsurat;
- analizând activitatea de comunicare, se poate observa, că sunt puține generările de știri și producerea de știri proprii, despre turismul extrem de important din punctul de vedere al orașului, foarte rar apar materiale;
- în materialele de marketing și comunicare, repoziționarea nu este destul de puternică, destul de vizibilă, destul de hotărâtă. De exemplu nu apare destul de ferm mesajul că turismul actual din Covasna nu corespunde cu turismul mai vechi, și pe care marea majoritate a oamenilor îl cunoaște prin prisma

practicii ultimelor decenii. Este în curs de desfășurare, promovarea unor evenimente, ocazii și rezultate unice. Aceasta este o activitatea eficientă, dar nu poate înlocui repoziționarea întregii localități;

- în marketing, în comunicarea internă și externă, pe lângă mesajele cu caracter general, adresate tuturor, trebuie dezvoltat și comunicarea direcționată spre grupuri de țintă concrete. Din analiza opiniei localnicilor se vede că, auditoriul localnicilor este segmentat după diferite parametrii – vârstă, reședință – iar pe baza acestor parametrii opiniile diferă;
- diversificarea activităților de comunicare și marketing este mai semnificativă în rândul turiștilor, deoarece orașul oferă tot mai multe servicii turistice, iar acestora trebuie abordate diferite grupuri țintă. Trebuie elaborat un pachet de servicii corespunzător așteptărilor grupurilor țintă. În legătură cu acesta propunem, ca în procesul de punere în practică a strategiei să aibă loc și elaborarea unui program integrat, direcționat asupra acestui domeniu.

2.15.Opiniile locuitorilor orașului

În cazul Covasnei, la fel ca și în cazul comunităților locale ale altor orașe, se observă o stratificație a locuitorilor pe numeroase criterii. Acest fenomen este natural, cu cât mai mare este un oraș, cu atât mai multe straturi sociale include, iar opiniile și opțiunile locuitorilor sunt diferite în funcție de aceste straturi. Această abordare este importantă din punctul de vedere al planificării și al elaborării programelor de dezvoltare. Importanța acestei abordări se datorează faptului că în cazul orașului, există un șir de programe care nu cuprind întregul oraș ori totalul locuitorilor. Acesta este valabil de exemplu în cazul programelor de infrastructură, de sport și recreere, la diferitele forme ale participării sociale, la atitudinea față de instituții și altele. Ne-am așteptat să găsim cele mai mari diferențe în privința stratificărilor sociale în cazul grupelor de vârste. Această presupunere s-a dovedit a fi adevărată, se observă însă diferențe semnificative și pe tipuri de locuințe și pe sexe, care au implicații importante în privința politicilor de dezvoltare. Sunt descrise pe scurt în continuare principalele rezultate ale sondajului opiniilor locuitorilor. Nu dorim să facem o prezentare totală, vom accentua doar tematicile care s-au dovedit a fi importante în privința analizei situației actuale, respectiv în elaborarea programelor de dezvoltare.

Deoarece sondajul efectuat era una foarte simplă, vom prezenta doar trei parametri importanți. Am examinat distribuțiile opiniilor în funcție de vârstă și sexe în privința situației actuale a orașului, respectiv posibilitățile de dezvoltare. Totodată am luat în considerare încă un parametru. În cazul orașului Covasna există diferențe semnificative în mai multe aspecte în condițiile de viață a celor care locuiesc la bloc și în partea centrală a orașului, respectiv a celor care locuiesc în case particulare. Din acest motiv am studiat opiniile locuitorilor și în funcție de tipul locuinței în care trăiesc.

Vom prezenta în continuare trei grupe majore ale opiniilor locuitorilor orașului:

- Opiniile legate de direcțiile de dezvoltare (1.)
- Datele referitoare la exprimarea satisfacției, pe sectoare (2.)
- Răspunsurile primite la întrebările deschise privind valorile, dezavantajele, rezultatele dezvoltărilor și posibilitățile de avansare în dezvoltarea orașului (3-7).

2.15.1.Aprecierea căilor și posibilităților de dezvoltare

Dacă există probleme pe nivel național, este imposibil de a face progrese pe nivelul orașului

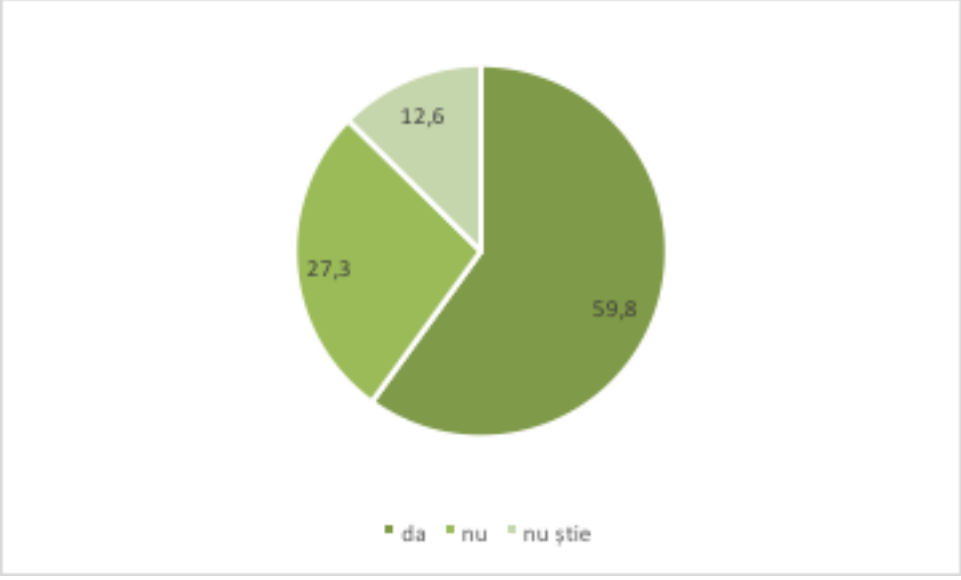

Pentru a face progrese, este nevoie de inițiative noi, mari, neobișnuite

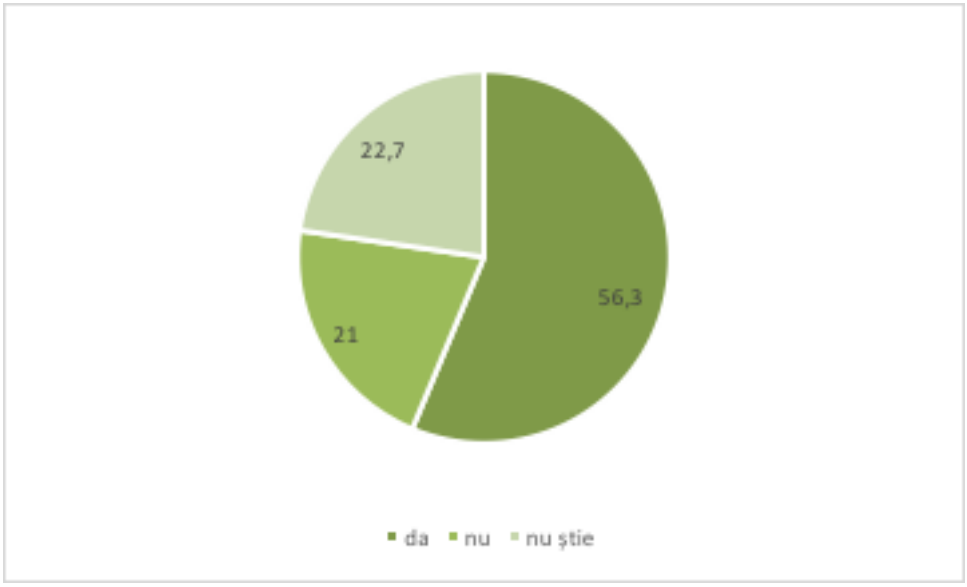

Dacă orașul are o conducere bună, lucrurile vor putea avansa

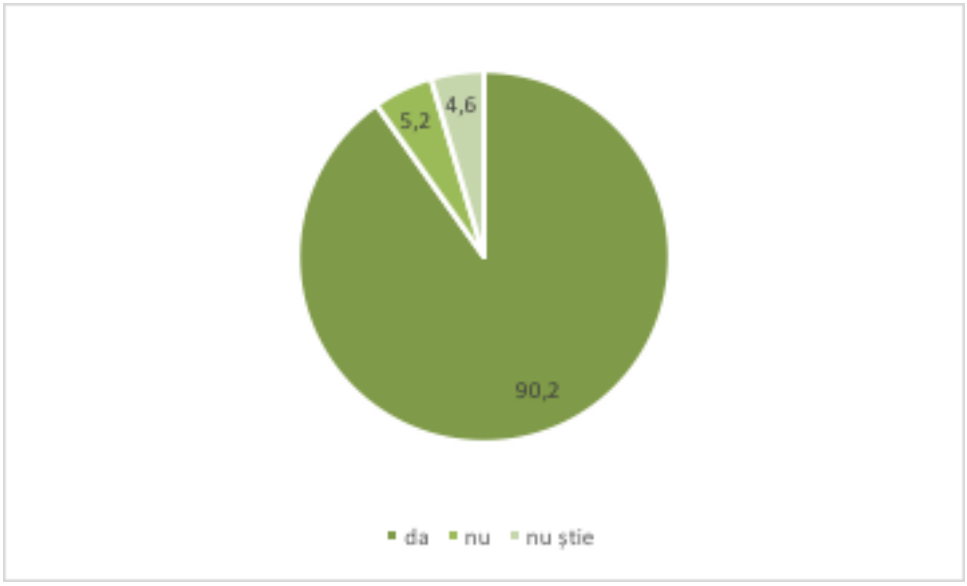

Cea mai importantă sarcină este obținerea fondurilor externe

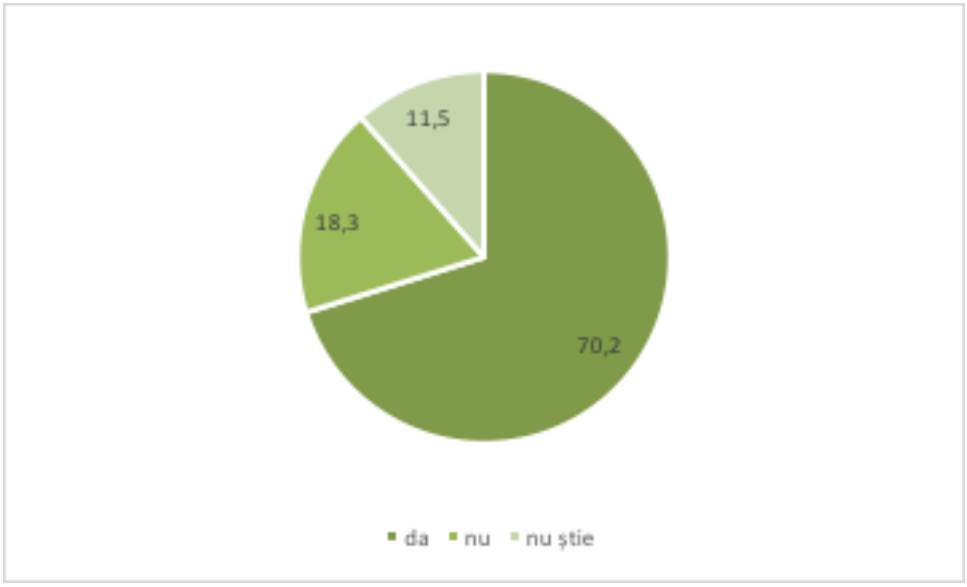

Sprijinul din partea Consiliului Județean are o importantă deosebită

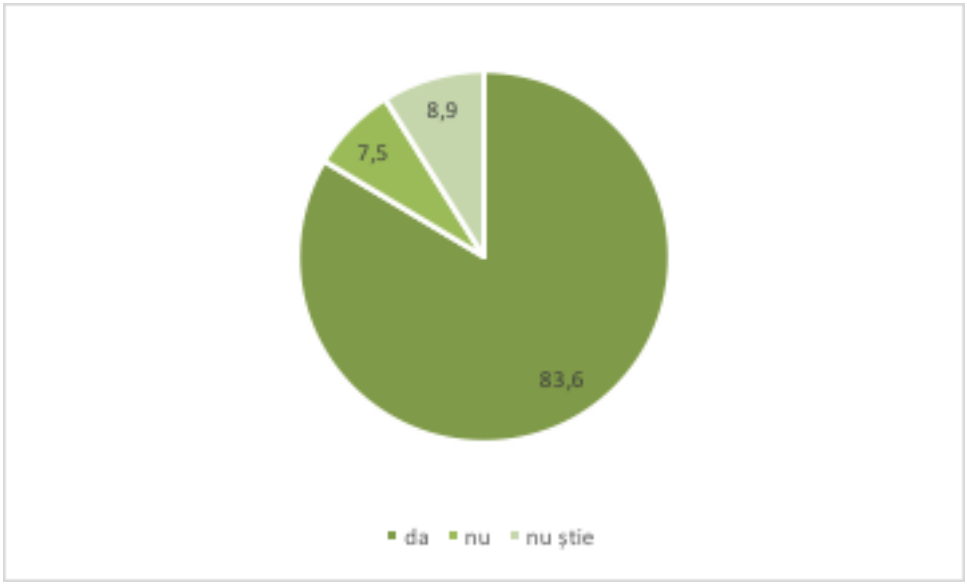

Orașul Covasna are facilități și posibilități de dezvoltare speciale

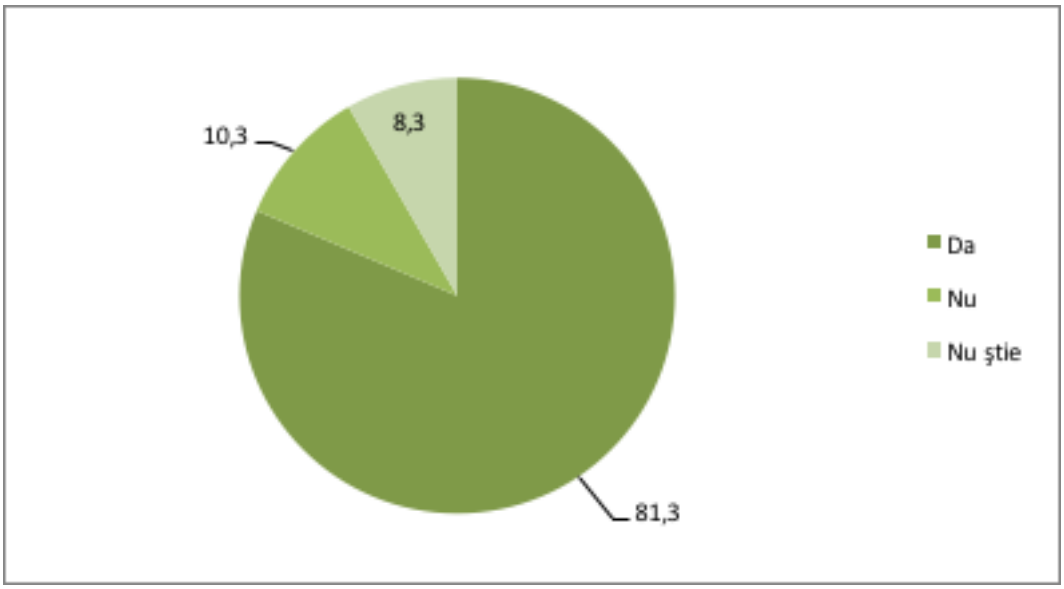

Trebuie concentrat pe colaborare, cooperare locală

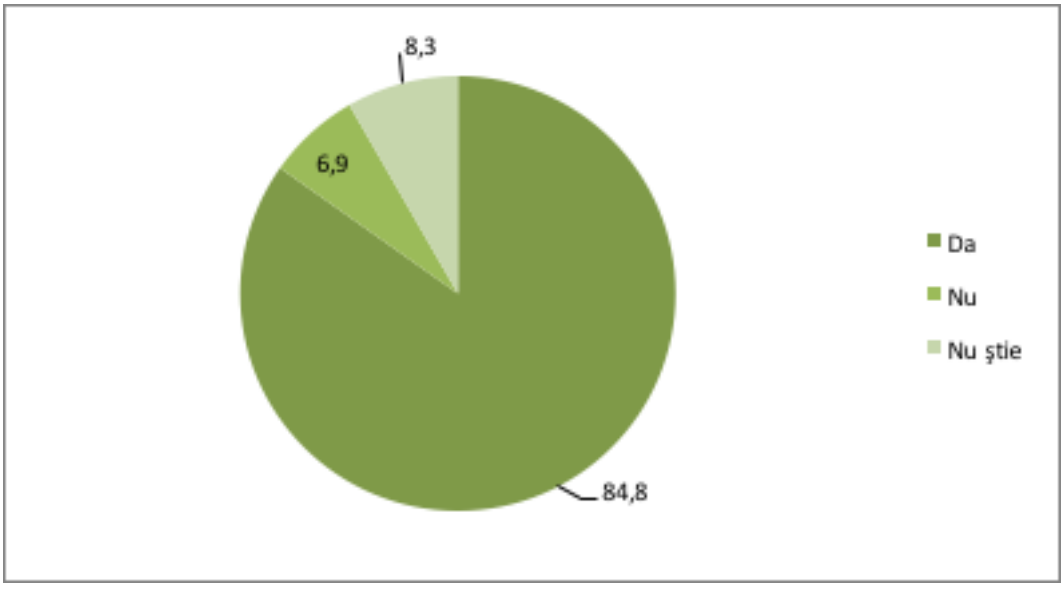

Răspunsurile indică o abordare centrată pe dezvoltare, de sprijinire a dezvoltărilor. Este foarte important faptul că locuitorii consideră că orașul este unic, dispune de facilități speciale. Apare în mod accentuat necesitatea cooperărilor și colaborărilor locale, respectiv a atragerii de fonduri. Populația formulează clar cerința pentru o administrație, conducere a orașului fermă, bună.

Opiniile diferă în funcție de sexe în mai multe privințe. În general se poate afirma că femeile se exprimă mai ferm și mai pragmatic în subiectele ridicate, ceea ce este în concordanță cu rezultatele mai multor anchete efectuate de noi în această regiune în subiecte similare. Indică faptul că rolul femeilor este mai accentuat în rezolvarea sarcinilor legate de viața familiei decât apare acest lucru în discursul public. Acest lucru este important din punctul de vedere al politicilor de dezvoltare, deoarece bărbații au în general în practica actuală un rol mai semnificativ în subiectele și programele de dezvoltare. Evident, acesta este legat și de faptul că majoritatea pozițiilor de lider sunt ocupate de bărbați. Caracterul opiniilor populației sugerează faptul că implicarea mai accentuată a femeilor în procesele de dezvoltare ar avea rezultate pozitive.

Cea mai importantă sarcină este obținerea fondurilor externe

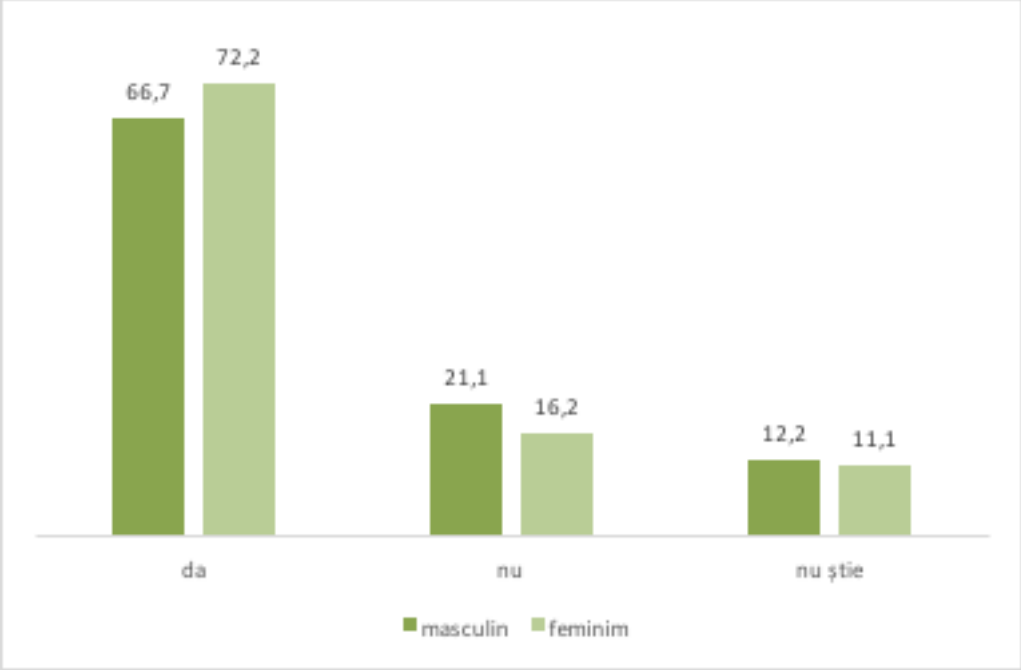

Pentru a face progrese, este nevoie de inițiative noi, mari, neobișnuite

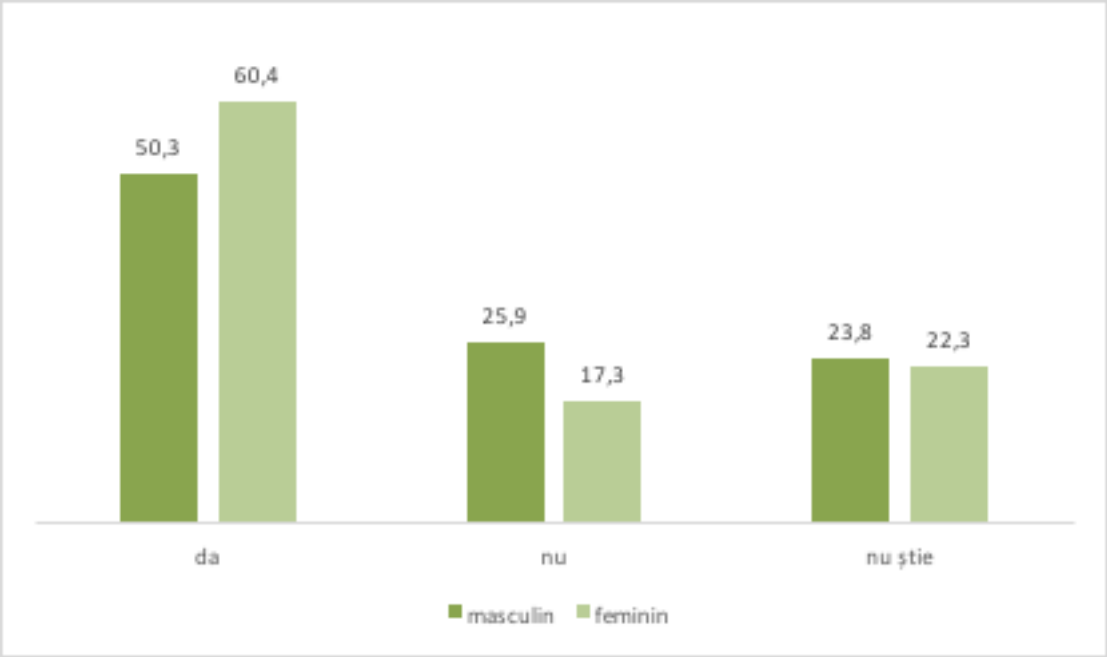

Cele mai importante diferențe există între opiniile diferitelor grupe de vârste. Aceasta atrage atenția asupra faptului că informarea simplă și generală nu va fi de ajuns în comunicarea programelor de dezvoltare. Obținerea unui sprijin social necesită comunicare și consultare specific diferitelor grupe de vârstă.

Dacă există probleme pe nivel național, este imposibil de a face progrese pe nivelul orașului

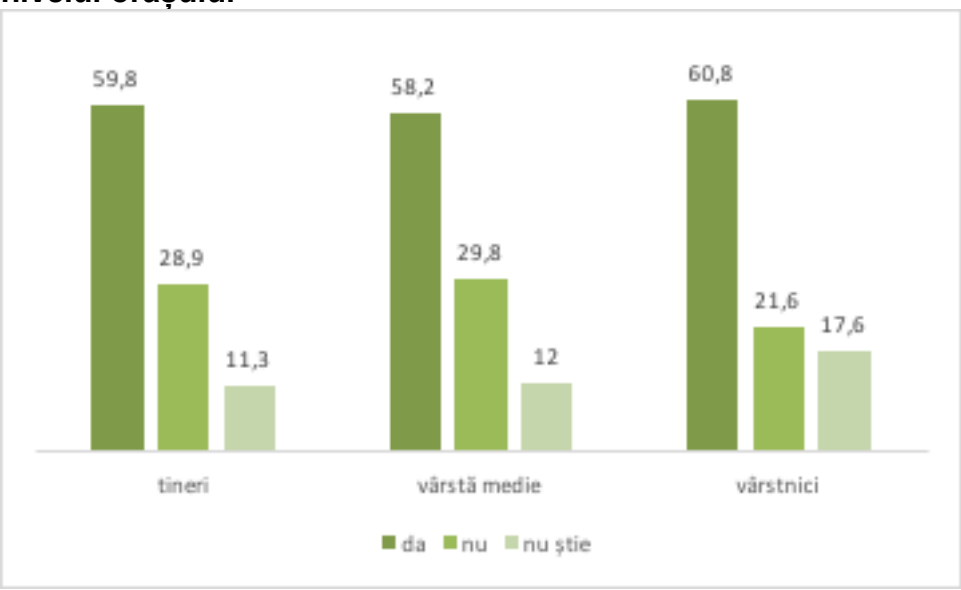

Pentru a face progrese, este nevoie de inițiative noi, mari, neobișnuite

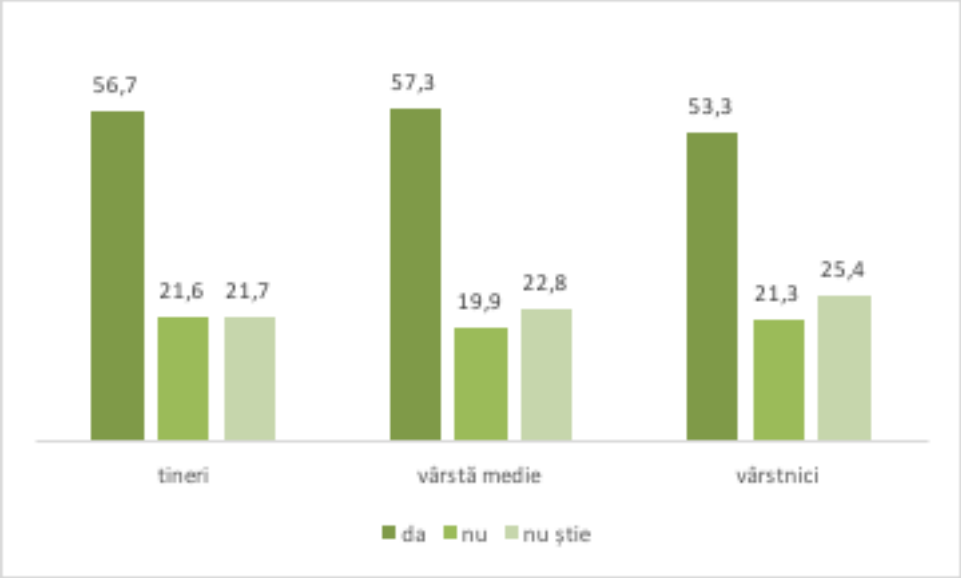

2.15.2.Indicatorii satisfacției sociale

În diferitele capitole ale descrierii situației actuale am prezentat cele mai importante rezultate referitoare la nivelul de satisfacție a populației. În continuare vom prezenta rezultatele chestionării împreună, unul lângă celălalt pentru a permite compararea lor.

În ce măsură sunteți mulțumiți cu imaginea orașului?

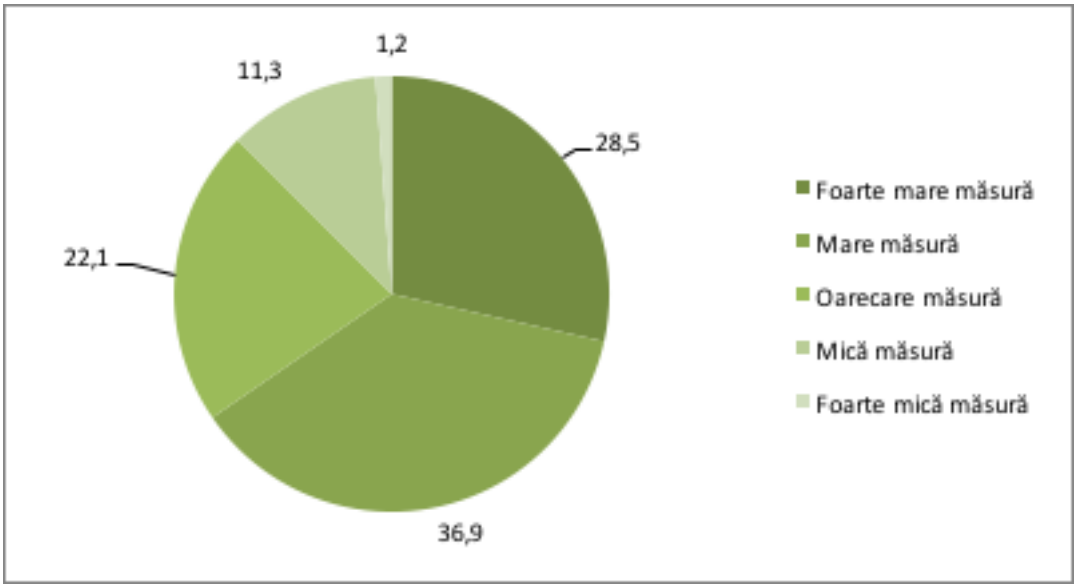

În ce măsură sunteți mulțumiți cu salubritatea publică?

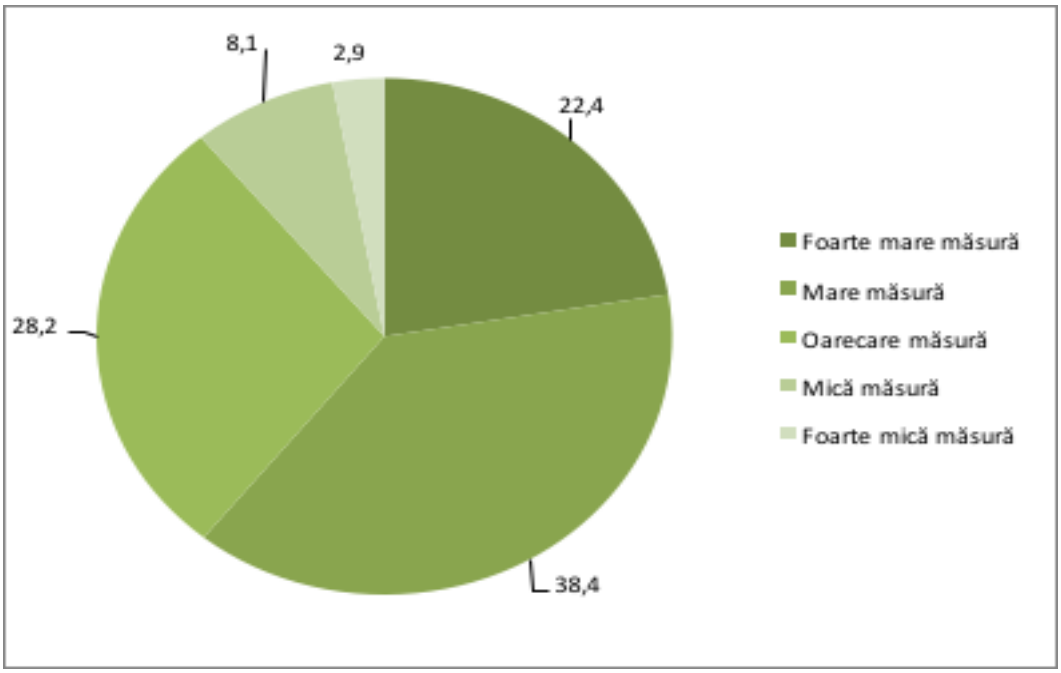

În ce măsură sunteți mulțumiți cu infrastructură?

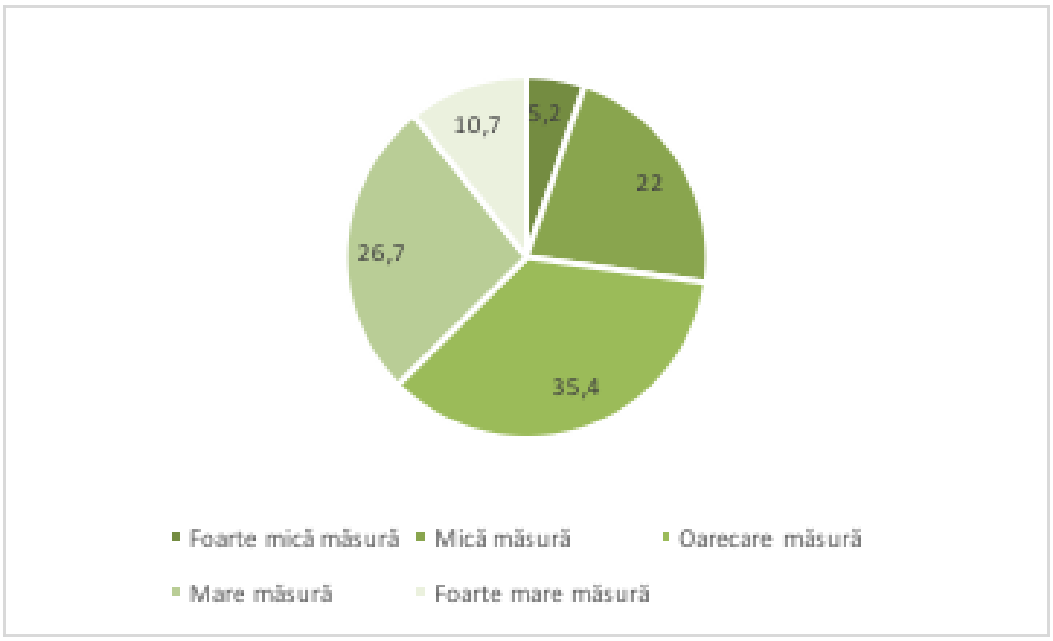

În ce măsură sunteți mulțumiți cu programele culturale?

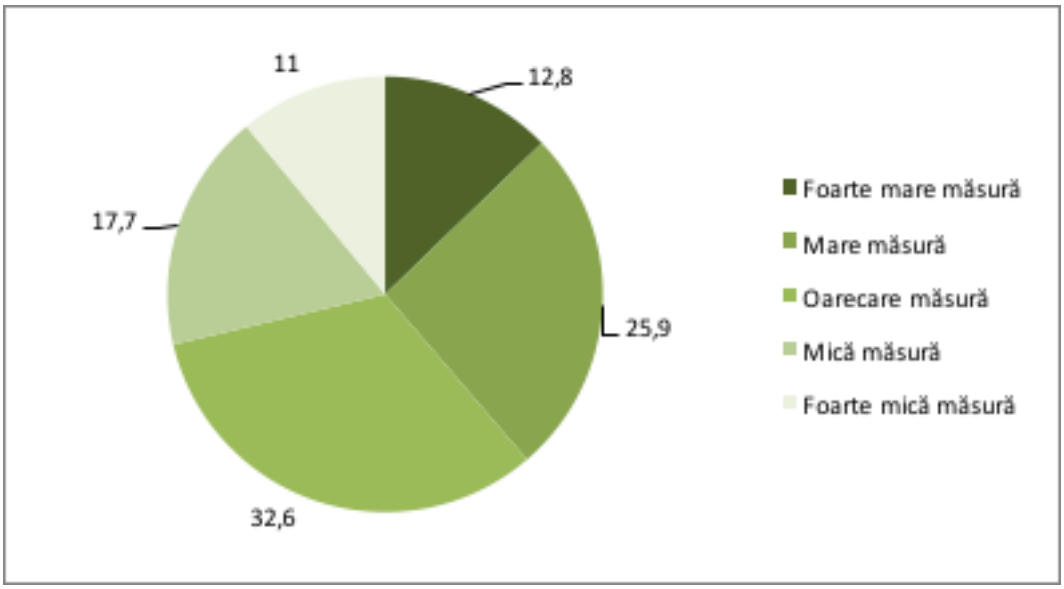

În ce măsură sunteți mulțumiți cu Biserica?

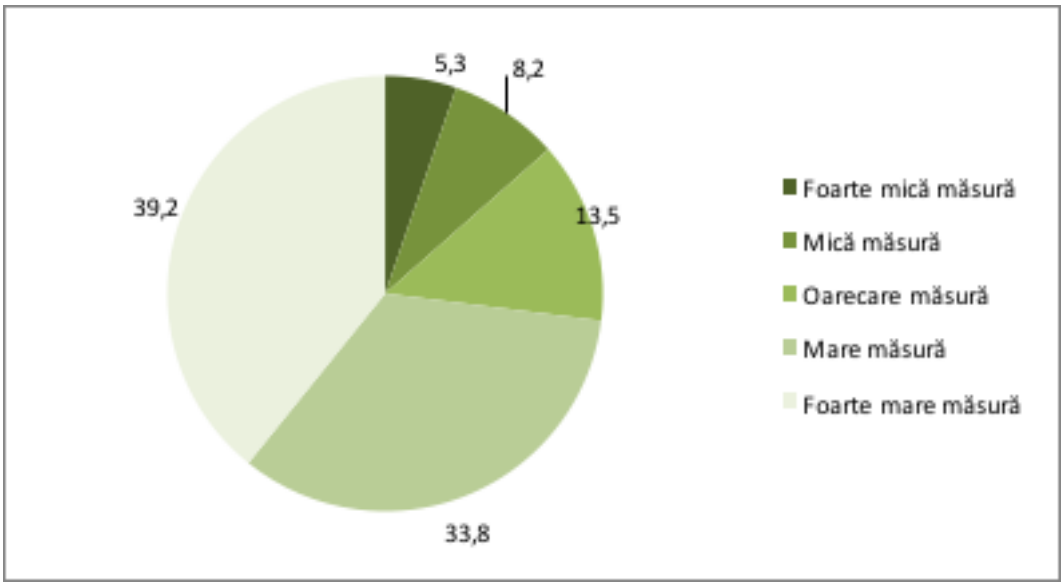

În ce măsură sunteți mulțumiți cu funcționarea ONG-urilor locale?

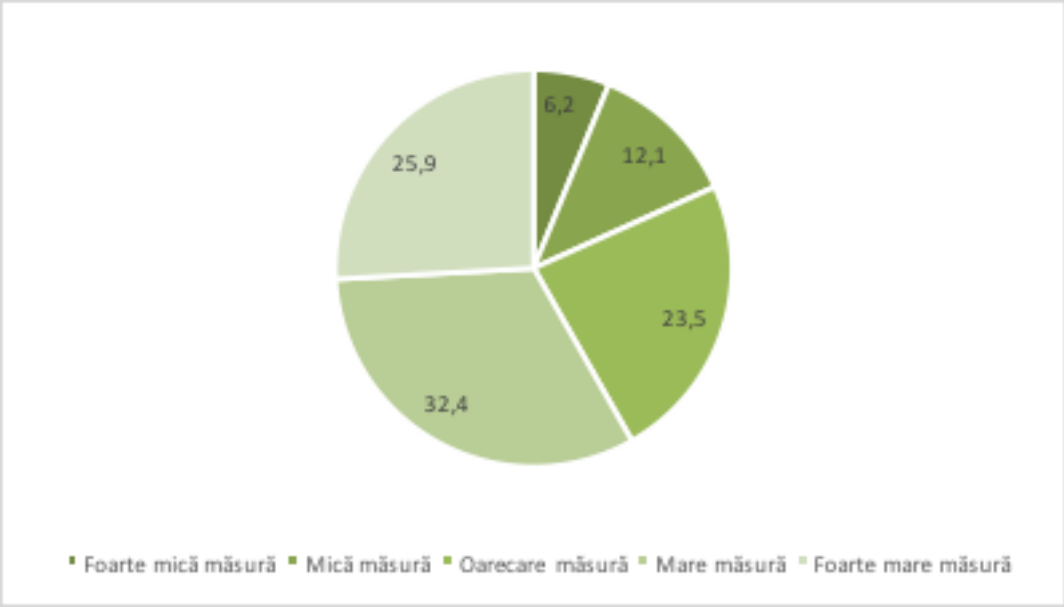

În ce măsură sunteți mulțumiți cu posibilitățile de sport?

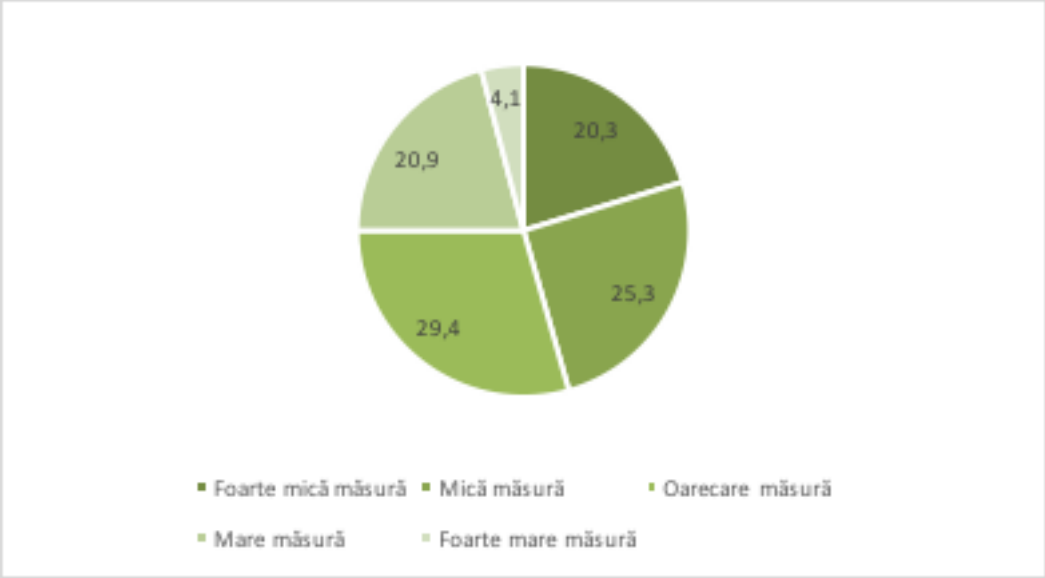

În ce măsură sunteți mulțumiți cu posibilitățile de recreație, divertisment?

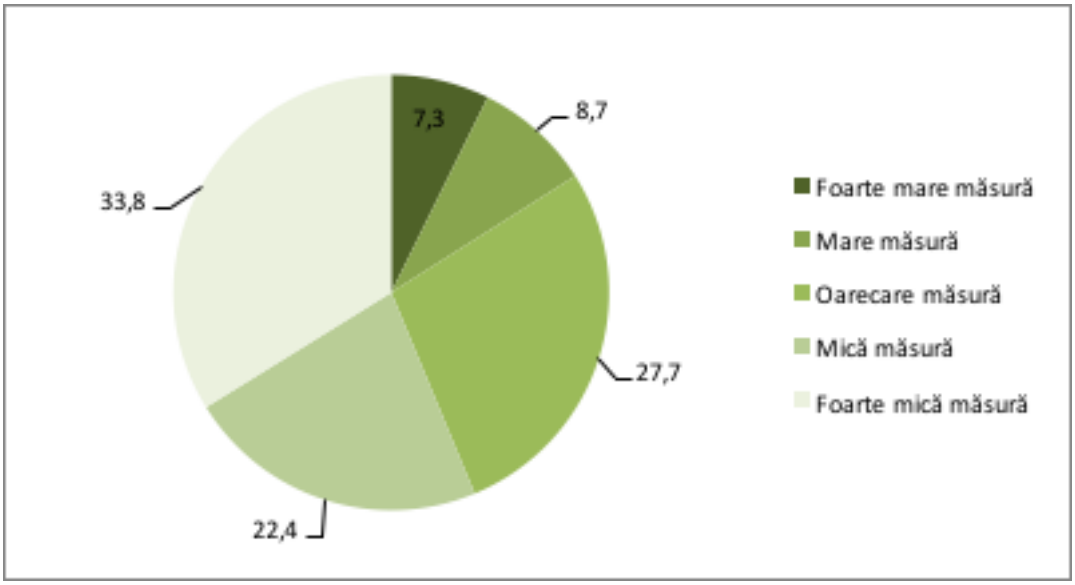

În ce măsură sunteți mulțumiți cu asistența medicală?

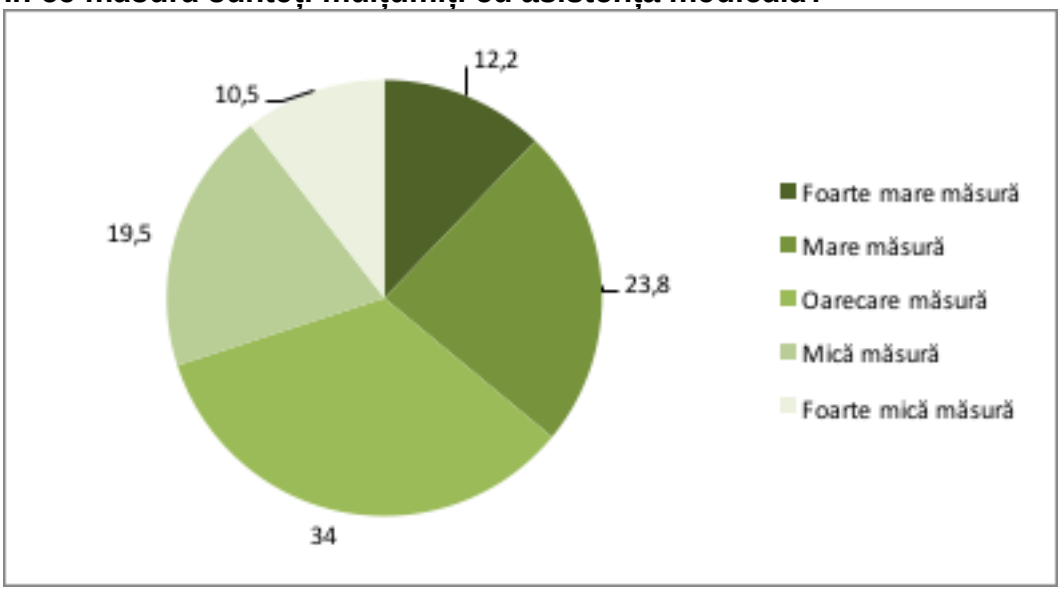

În ce măsură sunteți mulțumiți cu funcționarea Primăriei?

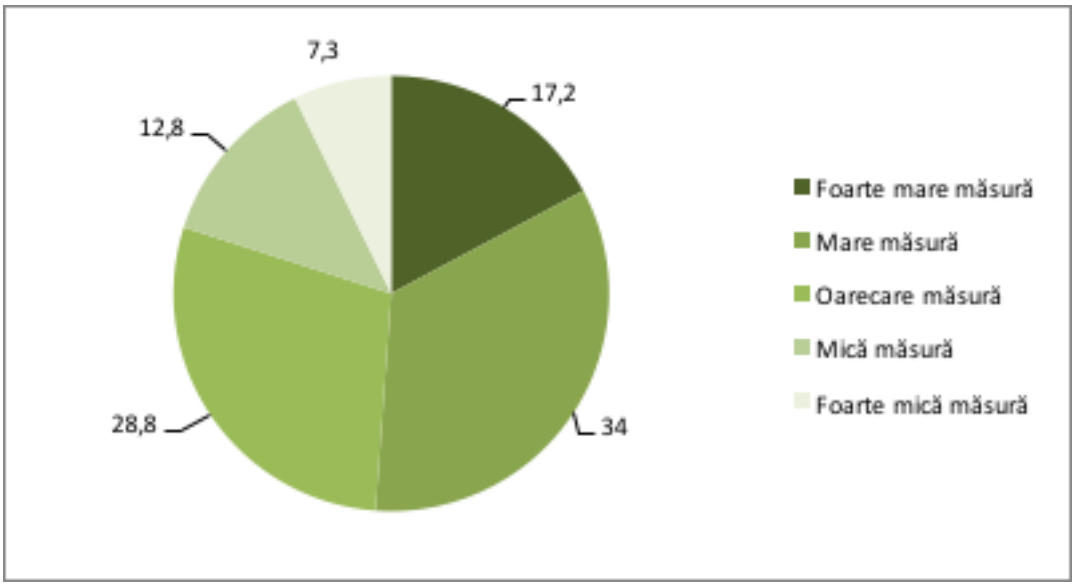

În ce măsură sunteți mulțumiți cu oportunitățile de angajare?

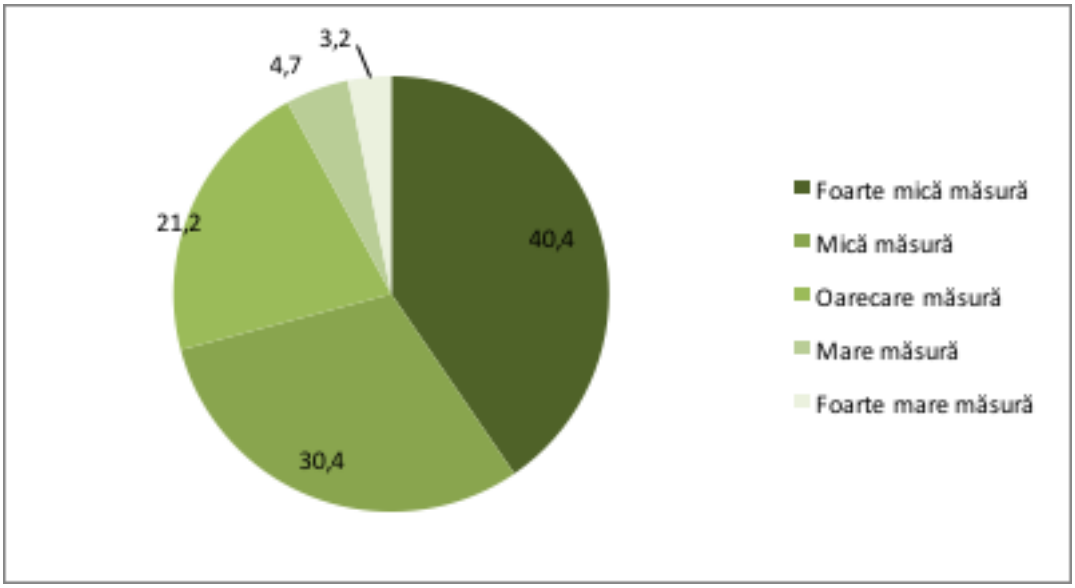

În ce măsură sunteți mulțumiți cu grădinița, școala?

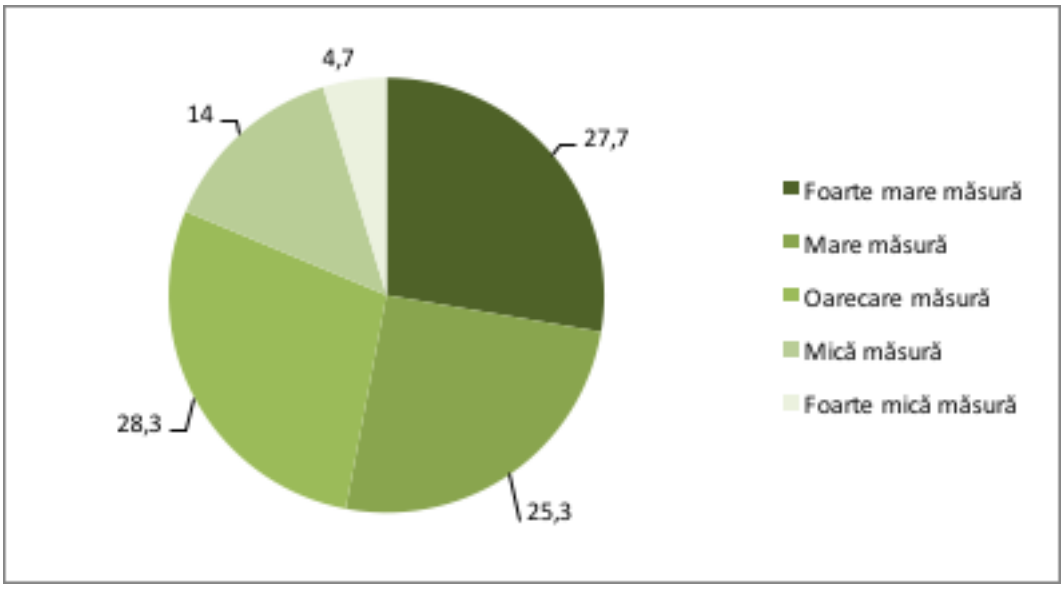

Care sunt, după părerea Dvs. atracțiile, valorile orașului Covasna?

(Ordinul după numărul de mențiuni.
Numărul mențiunilor: 867)

TEME	NUMĂRUL MENȚIUNILOR
Apele minerale	177
Mofete	112
Păduri	58
Pârtia de schi	54
Cadru natural	48
Aer curat	47
Factori terapeutici Spitalul cardiologic	45
Balta Dracului	42
Planul Înclinat	40
Valea Zânelor, Cetatea Zânelor	39
Turism	34
Valori naturale în general	30
Centrul orașului Parcuri	30
Mediu liniștit	12
Istoria orașului	10
Comunitate locală	8
Zone de picnic	8
Altele: evenimente, evenimente culturale, teren de joacă, activitățile tinerilor, Játszótér, fiatalok tevékenysége, tisztaság, memorial Kőrösi Csoma, programe pentru copii, oportunități de sport, Galeria de artă, etc.	21

Care sunt, după părerea Dvs., factorii nefavorabili, dezavantajoși orașului Covasna?

(Ordinul după numărul de mențiuni.
Numărul mențiunilor: 598)

TEME	NUMĂRUL MENȚIUNILOR
Posibilități de recreere	80
Lipsa locurilor de muncă	72
Infrastructura, problemele drumurilor	54
Clădire ruinată	43
Lipsa ștrandului	35
Lipsa de piste pentru biciclete	32
Lipsa facilităților sportive	25
Situația economică nefavorabilă	23
Tinerii pleacă	20
Problema gestionării deșeurilor	17
Puține evenimente culturale	14
Slab marketing de oraș	14
Lipsa unui centru de wellness	14
Prea mulți urși	12
Starea asistenței medicale	12
Oferta magazinelor este slabă	12
Utilizarea resurselor locale	11
Accesibilitatea orașului	10
Lipsa cooperării	10
Lipsa de azil	Í0
Economia locală nu este deținută local	8
Imagine de oraș nefavorabilă	8
Caracterul sezonier al turismului	8
Lipsa librăriei	8
Lipsa autostrăzii	8
Altele: lipsa teatrului și cinematografiei permanente, fără aeroport în apropiere, situația populației de rromi, lipsa investitorilor, transport local, probleme de parcare, adăpost de animale etc..	38

Care sunt, în opinia Dvs., problemele locale ale orașului, care necesită o rezolvare urgentă?

(Ordinul după numărul de mențiuni.
Numărul mențiunilor: 551)

TEME	NUMĂRUL MENȚIUNILOR
Utilități publice, starea drumurilor și trotuarelor	104
Lipsa locurilor de muncă	68
Clădiri vechi, ruinate	53
Urși în oraș	43
Lipsa de oportunități de divertisment și recreere	29
Rețeaua de canalizare, rețeaua de apă potabilă	28
Dezvoltarea și diversificarea turismului	25
Extinderea și dezvoltarea școlii și grădiniței	22
Lipsa de wellness	14
Planul Înclinat	13
Situația tinerilor	13
Starea economiei	12
Starea parcărilor	12
Lipsa facilităților sportive	11
Câini vagabonzi în oraș	10
Lipsa de piste pentru biciclete	9
Lipsa ștrandului	9
Ocrotirea pădurilor	7
Deficiențele vieții culturale	7
Situația rromilor	7
Starea sistemului de sănătate	7
Altele: transport, muncă de poliție, pregătire profesională, gară, lipsa cinematografiei, situația bibliotecii, dezvoltarea comunității, marketingul orașului, cimitir, gestionarea deșeurilor, agricultură, protecția naturii, drumuri de câmp, siguranță	48

Ce considerați că a fost, în ultimii ani, un rezultat important al dezvoltărilor, care a adus o schimbare?

(Ordinul după numărul de mențiuni.
Numărul mențiunilor: 573)

TEME	NUMĂRUL MENȚIUNILOR
Modernizare: drumuri, trotuare	134
Parcuri, flori, copaci	77
Pârtia de schi	75
Imaginea orașului	42
Rețeaua de apă, canalizare	36
Iluminat public	23
Patinoar	22
Zilele orașului, alte evenimente	21
Extinderea posibilităților de cumpărături	15
Accesare fonduri	14
Modernizarea centrului	12
Terenuri de joacă	12
Dezvoltarea Valea Zânelor	11
Curățenie publică	9
Transport	8
Dezvoltarea hotelurilor	8
Locuri de parcare	8
Poduri, balustrade	8
Zona de picnic	9
Dezvoltarea turismului	8
Altele: Planul Înclinat, Casa de Cultură, dezvoltarea școlilor, gestionarea deșeurilor, etc.	23

Care ar fi, în opinia Dvs., cele mai importante căi, posibilități de avansare în dezvoltarea orașului (sarcini, investiții, oportunități neutilizate sau doar parțial utilizate)? (Ordinul după numărul de mențiuni. Numărul mențiunilor: 585)

TEME	NUMĂRUL MENȚIUNILOR
Înființarea de locuri de muncă	62
Centru de Wellness	60
Ștrand	58
Oportunități de divertisment și recreere	48
Economie, investiții	37
Reabilitarea drumurilor și trotuarelor	34
Diversificarea turismului	35
Trasee pentru biciclete	29
Dezvoltare Planul Înclinat	24
Construirea unei baze sportive	23
Amenajarea clădirilor vechi, ruinate	21
Situația tinerilor	17
Extinderea și dezvoltarea școlii și grădiniței	16
Crearea unui parc de distracții	12
Mai multe programe culturale	11
Dezvoltarea asistenței medicale	10
Mocănița	10
Pista de bob	10
Renovarea blocurilor	9
Stradă pietonală	9
Restaurante, terase	9
Altele: Educație pentru adulți, Club de pensionari, vizionare urși, Drumuri de câmp, Managementul deșeurilor, Programe verzi multiple, Dezvoltare comunitară, Relații publice, Inovare	31

3.ANALIZĂ SWOT

O sarcină foarte importantă în rezumarea evaluării situației este realizarea dotărilor orașului (avantaje, dezavantaje, oportunități, amenințări) în contextul factorilor și al proceselor externe care au fost importante la scară globală în ultimii ani și care afectează și orașul Covasna. Dintre acestea, trebuie să evidențiem următoarele:

- Promovarea rolului digitalizării (instrumente, tehnologii, conținut, procese) în toate domeniile (digitalizarea serviciilor, industriile creative etc.);
- Schimbarea paradigmei de dezvoltare urbană, în special în ceea ce privește dezvoltarea așezărilor, accentul pus pe concepte și soluții SMART;
- Extinderea continuă a turismului, diversificarea rapidă a conținutului și formei;
- Concentrarea pe mediu și soluții conexe, creșterea nevoilor și așteptărilor sociale aferente.

Rolul tendințelor globale enumerate va crește în următoarea perioadă, acest context de schimbare trebuie accentuat în strategia de dezvoltare a tuturor așezărilor care își bazează activitățile și atractivitatea pe turism. Este și cazul orașului Covasna, deoarece nu se poate găsi un subiect de dezvoltare care să nu fie direct sau indirect legat de turism în sensul cel mai larg.

Era adecvată pregătirea analizei SWOT, luând în considerare faptul că are loc în prezent o schimbare semnificativă de concepție și practică în domeniul turismului. Esența acesteia: în loc de servicii și spații pentru primirea oaspeților, ajunge în centrul atenției cerința pentru programe și pachete de programe bine elaborate, finalizate. Destinația turistică trebuie să fie activă, să ofere dinamică, aventură, posibilități de acțiune, activitate. Cea mai importantă facilitate devine adaptabilitatea, capacitatea de transformare, schimbare, capacitatea de a îndeplini cerințele.

Principalul obiectiv al analizei SWOT este identificarea măsurii în care orașul Covasna va fi capabilă să răspundă provocării sus amintite. Colecția punctelor forte, a vulnerabilităților, oportunităților și amenințărilor este un mijloc potrivit pentru evaluarea necesității, urgenței, funcției și perioadei reale de realizare, respectiv posibilitățile de realizare ale programelor specifice de dezvoltare.

În cursul evaluării, pe lângă identificarea resurselor și facilităților, am pus accentul pe **analiza proceselor**: care sunt procesele lansate, ce efecte au, în ce măsură este sustenabil procesul de dezvoltare lansat, ce alte procese de dezvoltare ar trebui lansate. Am ținut seama de rezultatele cercetărilor anterioare, referitoare la **opiniile localnicilor**, respectiv la cunoașterea opiniei turiștilor. Am elaborat **interviuri** cu conducători ai instituțiilor, organizațiilor, programelor, iar în aceste interviuri am pus, de asemenea, un accent deosebit pe evaluarea tip SWOT. Am considerat important să abordăm dezvoltarea comunitară și turismul într-un cadru comun, interconectat. Pe baza acestora am redactat afirmațiile legate de cele patru dimensiuni de analiză SWOT.

PUNCTE FORTE

DOTĂRI

- Cea mai importantă resursă a orașului Covasna este reputația lui formată de-a lungul anilor (gradul mare de cunoaștere, resurse și facilități locale cunoscute, considerate valoroase și unice, specifice)
- Diversitatea și valoarea specifică a resurselor naturale: mofete, izvoare de apă minerală, peisajul, aerul, pădurea, plantele medicinale etc.)
- Fundalul specific de înaltă calitate profesională și infrastructurală a tratamentelor
- Reputația orașului, valorile lor medicinale și naturale cunoscute pe scară largă
- Clasificarea oficială ca stațiune balneo-climaterică
- Infrastructura hotelieră considerabilă
- Centrul atractiv al orașului
- Chiuruș și conștientizarea științifică legată de așezare
- Diversitate de inițiative de afaceri
- Apropierea de natură, peisajul, frumusețile naturii
- Identitate locală puternică
- Existența tradițiilor culturale
- Pârtia de schi
- Evenimentele legate de stațiune, organizate în mod regulat
- Valori de istorie socială și istorie industrială
- Proiectarea și construcția blocurilor nu se întâmplă în mod semnificativ, ceea ce înseamnă o posibilitate importantă pentru înnoirea imaginii orașului
- Există facilități speciale pentru formarea și funcționarea programelor de aventură care conțin mai multe componente
- Atitudinea autorităților regionale de susținere a funcționării centrului balnear

PROCESE

- Au fost lansate programe semnificative de reabilitare a orașului
- Număr semnificativ de vizitatori în fiecare an, ceea ce arată o creștere
- Funcționarea biroului de informații turistice, integrarea în programele județene
- Apariția unităților de primire turistică de înaltă calitate camera de recepție
- Achiziție Plan Înclinat
- Lansarea de posibilități promițătoare de dezvoltare (Planul înclinat, centrul wellness)
- Creșterea numărului programelor culturale
- Renovarea împrejurimilor pârâului care trece prin centrul orașului
- Activitatea ONG-urilor, recunoașterea activității lor
- Ajungerea în prim plan într-o măsură tot mai accentuată a cerințelor referitoare la recreație, creșterea numărului turiștilor
- Putem observa un avânt, o dinamică de dezvoltare în urma programelor de renovare de succes
- Procesele și rezultatele dezvoltării infrastructurii
- Efortul pentru o schimbare de paradigmă: turismul experiențial

PUNCTE SLABE

DOTĂRI

- Numărul redus al programelor turistice active, organizate
- Predomină o abordare pasivă în managementul turismului: să existe spații de primire în cazul în care sosesc turiștii
- Rolul sectoarelor non-turistice ale sectorului economic este mic
- Sarcinile rămase în domeniul dezvoltărilor de infrastructură
- Situația nefavorabilă a tinerilor pe piața forței de muncă
- Lipsa unui șstrand
- Inegalități în dezvoltarea centrului și a zonelor periferice din oraș
- Opțiuni limitate de distracție, recreație
- Scala redusă posibilităților de sport
- Oferte locale limitate de programe și consum pentru turiștii
- Aspectul nefavorabil al clădirilor deteriorate, nefinalizate
- Conflictele de interese pot împiedica ocazional procesele de dezvoltare (conflictele dintre diferitele grupuri de interese, conflictele cu caracter etnic)
- Starea drumurilor care asigură accesibilitatea orașului

PROCESE

- Interconexiuni slabe între turismul și populația orașului
- Nemulțumiri din partea populației față de posibilitățile locale de a realiza venituri, de a câștiga bani
- Imaginea de viitor a populației cuprinde în special cerințe și necesități pentru reabilitare, și nu se cunosc oportunitățile moderne în domeniul turismului
- Procesul lent al lucrărilor de izolație și reabilitare a blocurilor
- Deficiențele din domeniul managementului deșeurilor
- Lipsa unui sistem de parcare
- Numărul și rolul redus a inițiativelor locale
- Activitățile de comunicare și marketing sunt ocazionale și acoperă o zonă mică
- Există bariere administrative care împiedică tratamentul medical al turiștilor străini
- Tratamentul turiștilor străini are, de asemenea, obstacole legate de capacitatea de locuri
- Nu este de ajuns numărul ocaziilor și a canalelor de comunicare cu populația
- Lipsa personalului calificat în domeniul balnear

OPORTUNITĂȚI

TERMEN SCURT

- Crearea turismului specific, bazat pe management de experiențe, ca o oportunitate specifică
- Pe lângă tratamente, aducerea în primul plan prevenirea bolilor și promovarea și menținerea sănătății
- Creșterea interesului populației față de dezvoltarea turismului
- Diversificarea spațiilor de primire și a serviciilor turistice
- Oportunitatea proiectării unei imagini de oraș unică, specifică
- Alte posibilități pentru valorificarea cunoștințelor profesionale legate de tratamente (conferințe, cursuri, publicații)
- Extinderea cercului grupelor țînte turistice
- Creșterea interesului față de turismul medical în toate grupele de vârste

- Creșterea treptată a interesului față de spațiile de primire turistice active, orientate pe experiențe
- Extinderea conținutului serviciilor de consum și a altor servicii, formarea ofertelor pentru turiștii cu o solvabilitate mai bună
- Utilizarea posibilităților legate de inovațiile agricole, interconectarea lor cu serviciile turistice (produse locale, gospodării familiale și turismul, rolul produselor meșteșugărești etc.)

TERMEN MEDIU

- Atragerea turiștilor străini
- Crearea rolului micro regional
- Posibilități de formare profesională în domeniul turismului
- Oportunități pentru dezvoltarea economiei locale (programele start-up)
- Utilizarea potențialului de digitalizare și modelul inteligent
- Creșterea numărului de proiecte bazate pe teme de mediu
- Continuarea investițiilor care sprijină turismul de aventură
- Utilizarea posibilităților inovatoare oferite de economia socială și solidară
- Elaborarea unui program de marketing internațional
- Construirea aeroportului din Brașov, a unei autostrăzi (Brașov-Bacău) și a unui drum expres (Ghimbav-Sfântu Gheorghe) care implică județul Covasna va permite participarea în turismul internațional

PERICOLE

TERMEN SCURT

- Prelungirea, nefinalizarea programelor de reabilitare și de dezvoltare limitează diversificarea serviciilor turistice
- Schimbarea lentă a atitudinii privind construirea destinației și funcționarea serviciilor turistice poate reduce competitivitatea
- Imitarea altor centre turistice cu succes, urmărirea investițiilor ”la modă” va distrage atenția de la oportunitățile de dezvoltare specifice, locale, caracteristice doar orașului Covasna
- Probleme legate de rezolvarea situației populației rome

- Mass media națională amplifică sau prezintă în mod exagerat conflictele minore locale de interese
- Migrația periodică sau definitivă în rândul tinerilor
- Inconsistența, prelungirea și caracterul birocratic al programelor naționale de sprijin din domeniul turismului și al dezvoltării infrastructurii
- Pericolele legate de poluarea directă sau indirectă a mediului

TERMEN MEDIU

- Va crește numărul localităților concurente care oferă, de asemenea, servicii turistice de tip wellness
- Ignorarea oportunităților de digitalizare
- Lentitudinea conexiunii la noua paradigmă de dezvoltare urbană
- Lipsa dezvoltării sectoarelor economice, altele decât turismul
- Lipsa creșterii interesului populației
- Diminuarea puterii de lobby în domeniul dezvoltărilor, în urma cărora investițiile turistice concurente din regiune vor obține un avantaj competitiv.

4.PRINCIPIILE STRATEGIEI DE DEZVOLTARE

Tendințele schimbărilor globale în turism reprezintă atât o provocare semnificativă, cât și o oportunitate de dezvoltare pentru orașul Covasna. Acestea înseamnă în primul rând diversificarea conținutului și a formei serviciilor și programelor legate de turism. În plus, pentru a aplica principiul potrivit căruia toți actorii locali trebuie să fie implicați în funcționarea sectorului turismului local, sectorul turistic trebuie să integreze toate celelalte sectoare, toate celelalte procese și toți factorii locali. Planurile și procesele de dezvoltare locală din ultimii ani indică această direcție. În același timp, scenariul de dezvoltare optimă este oferit prin combinarea diversificării de conținut și forme a turismului și rolul său integrator socio-economic cu modelul noii paradigme de dezvoltare urbană, conceptul și practica smart.

Abordarea și practica turismului se schimbă într-un ritm foarte rapid. Această schimbare se face deja simțită și la noi în regiune și în perioada următoare acest trend se va amplifica.

Esența schimbării constă în faptul că turiștii caută în primul rând nu doar cazare, masă, relaxare ci mai degrabă **locații interesante, atractive și care oferă experiențe bogate și variate.** Caută locații unde pot avea parte de experiențe, amintiri, impresii interesante**.** Au nevoie de locații care le oferă posibilități de activitate, care oferă posibilități de experiențe pe care nu le pot avea în altă parte. Nu-și doresc să intre în contact cu diferite servicii, ci cu o locație atractivă, să trăiască, să se miște, să-și încerce capacitățile în cadrul acelui loc. Atractivitatea provine din „magia locului", căruia îi trebuie atașate servicii de calitate, dar fără această „magie a locului" serviciul în sine nu mai este atractiv.

Se recomandă respectarea următoarelor principii pentru abordarea și practica dezvoltării:

a.

Abordarea și practica dezvoltării turismului, diversificarea conținutului și a formei sectorului trebuie să fie legate de oportunitățile de dezvoltare oferite de noua paradigmă de dezvoltare urbană, inclusiv de conceptul de oraș SMART.

b.

Problemele de mediu joacă un rol din ce în ce mai important în nevoile și așteptările populației, precum și în nevoile și așteptările turiștilor: programe legate de valorile naturale, consumul de produse ecologice, alimente sănătoase etc. În practica de dezvoltare a așezării, este oportun să se dea mai mult spațiu pentru programele verzi, și să depună eforturi pentru componenta de protecție a mediului, a dezvoltărilor și programelor. Ținând cont de acestea, cresc tipurile și cantitatea de resurse care pot fi implicate.

c.

Orașul și împrejurimea acestuia are toate condițiile de a avea „magia" mai sus amintită, de a deveni destinație turistică atractivă. Însă pentru realizarea acestui scop, dezvoltarea nu se poate limita la turismul local în sensul cel mai restrâns al acestuia, ci trebuie dezvoltat „locul"(orașul și împrejurimea) în întregime, și în cadrul

acestuia turismul ca cel mai important sector. Desigur turismul este cel mai important sector economic local. Dar dacă se pune accent doar pe dezvoltarea sectorului subliniat, rezultatul nu este neapărat creșterea atractivității întregului loc și nici creșterea nivelului de trai al localnicilor, respectiv consolidarea comunității locale. Sloganul propus în acest context: Turismul pentru toți!

d.

Construirea destinației nu se poate restrânge la expansiunea spațiului de recepție. Este nevoie de programe, de **o serie de programe, care oferă posibilitate de mobilitate în regiune, posibilitate de activități, experiențe noi.** Aceste programe pot fi mai lungi sau mai scurte, dar din punctul de vedere al conținutului trebuie să fie variate, iar din punctul de vedere al desfășurării trebuie să fie dinamice și de fiecare dată trebuie să conțină un component surpriză. Indiferent dacă e vorba de un scurt traseu de plimbare în oraș, un program de wellness de week-end sau de un sejur mai scurt sau mai lung, acestea trebuie să corespundă cerințelor mai sus menționate.

e.

Dezvoltarea unor destinații competitive este posibilă însă doar dacă deja în perioada de proiectare sunt accentuate ambele componente, iar dezvoltarea spațiilor de cazare sau reabilitarea acestora se întâmplă în spiritul elaborării programului. Oportunitatea unică a orașului Covasna constă în faptul că procesele de reabilitare și dezvoltare realmente importante au demarat în ultimii ani, iar dezvoltarea/reorganizarea orașului poate fi conectat din fazele incipiente cu proiectarea de programe semnificative.

În actuala practică regională de dezvoltare turistică, de cele mai multe ori accentul se pune pe dezvoltarea spațiilor de cazare. În cele mai bune cazuri scopul este dezvoltarea serviciilor de bază. În contrast programele complexe bazate pe experiențe specifice, experiențe autentice sunt puține, iar în cazul în care există, conținutul acestora nu este destul de complex. Programe complexe și bazate pe sinergie pot fi dezvoltate și pe spațiile de cazare deja existente.

f.

Concepția strategiei de dezvoltare se bazează **pe concepția turistică bazată pe dinamism și pe atracții specifice** (experiențe specifice, experiențe autentice) De aceea pune un accent deosebit pe inventarierea posibilităților și condițiilor existente pentru dezvoltarea diferitelor programe. Această viziune și metodologie pune accent pe întreaga localitate, pe comunitatea locală, pe problema identității locale și a nivelului de trai. Dezvoltarea, consolidarea „magiei locului" începând cu atragerea de fonduri și până la construirea imaginii depinde, în mare parte, de elita locală (elita administrativă, tehnică, economică etc.) și de comunitatea locală. Strategia de dezvoltare este un instrument de viziune și metodologie în acest proces, care poate stimula și sprijini acest proces complex, solicitant și care implică mulți actori.

5.VIZIUNEA

În cazul dezvoltării orașului Covasna este utilă, eficientă și competitivă o viziune care pune în centru sloganul „Turism pentru toți". Pe de o parte, înseamnă diversificarea conținutului și a formei sectorului, ceea ce duce la extinderea tipurilor de programe și activități, la creșterea gamei de servicii aparținând sectorului. Acest lucru poate fi realizat cu succes dacă turismul integrează cât mai multe sectoare locale, activități și actori locali. Este deosebit de importantă implicarea și integrarea activităților economice non-turistice, a organizațiilor neguvernamentale, a programelor culturale și sportive, a elitelor locale și a populației. Gestionarea comună a procesului de diversificare și a funcției de integrare a turismului poate determina pe termen mediu ca dezvoltarea turismului în oraș să fie sarcina fiecăruia și dezvoltarea turismului poate avea un impact pozitiv asupra calității vieții tuturor. Sloganul „Turism pentru toți" se referă la faptul că, pe viitor toate tipurile de turism trebuie să servească interesele localnicilor. Direcția acestei relații nu poate fi schimbată. Nu putem spune, că trebuie dezvoltat turismul, iar acesta va avea efect pozitiv asupra vieții orașului, asupra localnicilor. Acest tip de gândire a fost eficient în deceniile anterioare, în perioada modelelor de dezvoltare tehniciste. Însă actualmente, atât practica de dezvoltare a turismului cât și politicile de dezvoltare s-au schimbat. Strategia de dezvoltare pe termen lung a orașului, imaginea de viitor trebuie să se

adapteze la acest nou model. Cu acest model orașul Covasna ar putea deveni o comunitate puternică și dinamică, și totodată o locație turistică cunoscută și recunoscută pe plan intern și internațional.

Cele mai importante componente ale viziunii sunt:

1.

Schimbarea de paradigmă a viziunii și metodologiei are un efect semnificativ asupra programelor și strategiilor de dezvoltare. Pe lângă dezvoltarea spațiilor de primire și al infrastructurii (hardware turistic**), un rol tot mai mare îl capătă competențele de creare de conținuturi, respectiv cunoștințele de organizare, manageriale și relaționare.** Și în cazul orașului Covasna e nevoie de o strategie de dezvoltare, care, deja în faza de proiectare și atragere de fonduri, acordă un rol mai mare creării de programe și managementului bazat pe oferirea de experiențe. Acestea sunt componente, care pot fi conectate ulterior foarte greu sau chiar deloc, la infrastructura deja existentă. În schimb, ar trebui depus efort, ca concepțiile de management al oferirii de experiențe și planurile de programe, respectiv scenariile de realizare, să fie dezvoltate în același timp cu dezvoltarea locațiilor ospitaliere.

2.

Potențialul terapeutic și posibilitățile de recreere ale orașului au o valoare extraordinară. **Datorită condițiilor endogene speciale ale orașului Covasna, există toate condițiile ca acest oraș, să devină un oraș modern, să devină un centru de atracție bazat pe managementul oferirii de experiențe.** În ultimul deceniu s-au schimbat așteptările legate de recreere. Recreerea, nu se mai rezumă doar la petrecerea timpului liber și la servicii ospitaliere de înaltă calitate(cazare, mâncare), ci la **un pachet de experiențe complex, cu caracter programatic**. Elementele obligatorii ale acestuia sunt:

- infrastructură și mediu corespunzător
- posibilități de activitate individuală sau interacțiuni în microgrup
- elemente unice
- scenarii, serii de activități organizate în formă de program
- asigurarea factorului de surpriză

3.

În vederea dezvoltării și susținerii atractivității trebuie să crească numărul programelor. Nu e suficient, să oferim doar servicii și produse, permanent trebuie proiectat, reproiectat și manageriat conținutul și modul de desfășurare al întâlnirii cu noile locuri. Nu numai că ar trebui construite puncte atractive, dar ar trebui dezvoltate o serie de programe atractive. Toate acestea înseamnă, că în dezvoltarea și operarea turismului, locul strategiei de tip pasiv, cu caracter de acceptare, trebuie preluat de strategia pro activă, interactivă, bazată pe oferirea de experiențe.

4.

Modelul prezentat mai sus funcționează doar cu participarea activă a localnicilor, și cu asumare de rol din partea acestora. Turismul de succes nu mai este doar un sector economic, o problemă a unui cerc de antreprenori, ci este **o problemă socială, o problemă a comunității**. Mai ales în cazul în care suprafața de primire este întregul oraș sau colectivul oraș-regiune. În cazul orașului Covasna e recomandată urmarea unui model, care tratează turismul ca un cadru al dezvoltării comunității și al dezvoltării regiunii(nu ca instrument), respectiv ca un model, care îmbină toate segmentele stilului de viață al localității. Strategia de dezvoltare pe termen lung a orașului Covasna urmărește obiectivul de a integra toți actorii din oraș în turism, direct sau indirect. Majoritatea programelor propuse – cele care se axează pe dezvoltarea turismului, și cele care se axează pe diferitele segmente ale dezvoltării orașului- se bazează pe acest principiu, și urmăresc atingerea acestui scop.

5.

Marea șansă a orașului este, că există toate condițiile primare, pentru conectarea tuturor elementelor mai sus amintite. Spațiul de primire turistic este deja semnificativ, și poate fi dezvoltat încă sub multe aspecte. Totodată sunt date acele condiții locale de bază, care oferă oportunități multiple de realizare a unor programe de oferire de experiențe. Pentru conectarea și operarea comună a celor două, **trebuie dezvoltate cunoștințele profesionale, în acestea trebuie investit.** Cel mai bun mod de realizare este proiectarea și demararea unor practici de succes, care oferă spațiu

larg turismului bazat pe oferirea de experiențe. Treptat aceste practici de succes, pot fi transferate și pe alte domenii și programe.

6.

Având în vedere opinia publică, se poate spune că , actualmente, viziunea de viitor al localnicilor este destul de modestă. Conține elemente puține, și pune în prim plan recuperarea deficiențelor de dezvoltare și programele de dezvoltare. Acest fenomen poate fi explicat prin simplul fapt, că dezvoltările infrastructurale au fost demarate doar în ultimii ani. Însă din opiniile locuitorilor, reiese că localnicii, sunt conștienți de condițiile speciale ale orașului, respectiv cunosc acele elemente din trecutul orașului care au produs cândva succesul orașului. **Identificarea cu valorile orașului trebuie consolidată în continuare.** Acest mod de abordare a localnicilor, face posibilă realizarea unor planuri și demararea unor programe de dezvoltare, care sunt bazate pe legătura strânsă dintre turism și comunitatea locală.

7.

Un element important al imaginii de viitor este **creșterea atractivității întregii regiuni**. Motivul acestui aspect fiind faptul că, cerințele turiștilor se îndreaptă tot mai mult către o regiune atractivă, nu doar spre o localitate atractivă. Dar tot în favoarea acestei conexiuni pledează și schimbarea de paradigmă previzibilă pe viitor în politica de dezvoltare și care nu se mai referă la localități sine stătătoare, ci la colaborarea dintre localități. Dar pe lângă colaborare, proiectare și dezvoltare comună pledează și multe motive simple, logice. Conectarea condițiilor localității cu condițiile localităților rurale din regiune, nu reprezintă doar un surplus cantitativ, ci și unul calitativ. Reprezintă posibilitatea proiectării și demarării unor programe, pe care pe cont propriu nici orașul și nici satele nu le-ar putea realiza. Pe baza acestor informații e recomandat, ca imaginea de viitor să se refere la un oraș, care poate îndeplini acest rol regional.

În concluzie evidențiem acele cinci componente, care reprezintă condițiile care trebuie îndeplinite pentru realizarea unei imagini de viitor de succes, și care în cazul realizării pot fi elementele determinante al conținutului acestei imagini. Componentele indicate mai jos pot fi integrate într-o unitate funcțională prin paradigma inteligentă.

- exploatarea potențialului de digitalizare;

- promovarea abordărilor și a practicilor de dezvoltare ecologice;
- conectarea dezvoltării suprafeței de primire și al dezvoltării de conținut;
- legătura complementară, interdependentă dintre comunitatea locală și sectorul turistic;
- colaborarea dintre oraș și mediu rural.

Dacă conexiunea și sinergia între cele cinci componente indicate mai sus, poate fi realizată, atunci sunt șanse reale, ca orașul Covasna să devină o comunitate locală puternică și dinamică, totodată și o locație turistică recunoscută pe plan național și internațional. O destinație turistică, care poate corespunde la două criterii foarte importante. Acestea sunt: dinamismul și capacitatea de adaptare. Programele și metodele de realizare sugerate – incluse în rețeaua scopurilor, direcțiilor și ariilor de dezvoltare- au menirea de a servi realizarea acestei viziuni.

6. SISTEMUL OBIECTIVELOR DE DEZVOLTARE

Este recomandat ca în procesul de dezvoltare să fie luate în considerare valorile naturale și medicinale în contextul socio-regional, să se accentueze sinergia dintre diferitele sectoare, respectiv dezvoltarea să se efectueze prin valorificarea maximă a valorilor endogene. Orașul și împrejurimile sale în întregime trebuie să devină atractive, pentru ca orașul pe piața turistică să dobândească un rol determinant. Respectiv serviciile oferite de oraș să fie sustenabile pe o perioadă cât mai îndelungată. Iar acest întreg al orașului și al împrejurimilor sale include aproape tot, începând cu infrastructura și până la păstrarea localnicilor, de la produsele locale până la imaginea localității, respectiv de la imaginea prezentată spre exterior până la identitatea locală.

În vederea definirii obiectivelor de dezvoltare trebuie luate în considerare antecedentele, experiențele deja existente, caracteristicile regiunii în care se situează orașul Covasna, modelele noi, în curs de formare, ale turismului, actorii mai apropiați și mai îndepărtați ale pieței, posibilele resurse interne și externe mobilizabile, și nu în ultimul rând acele așteptări pe care le au locuitorii în legătură

cu nivelul de trai, cu nivelul de ocupare al forței de muncă și cu propria viziune de viitor.

Această concepție de dezvoltare pe care o reprezintă strategia de dezvoltare trebuie să corespundă la două criterii fundamentale.

- **Primul criteriu** este cerința unicității. Dezvoltarea sectorului turistic ne atrage atenția asupra faptului că imitarea practicilor altor destinații turistice, a exemplelor văzute la alții nu conduc la succes. Este nevoie de o atractivitate unică, specifică iar dezvoltarea acestuia necesită în măsură egală eforturi intelectual-profesionale ca și eforturi materiale. În cazul orașului Covasna există toate condițiile, ca din valorile sale specifice, să poată fi dezvoltat o atractivitate unică. Punerea în practică a strategiei de dezvoltare, trebuie, să funcționeze ca un proces, care deja pe termen mediu conduce la realizarea și menținerea atractivității.
- **Un alt criteriu**, de la care nu se poate face abstracție este cerința interactivității. Aceasta înseamnă sprijinirea populației în procesul de dezvoltare, asigurarea diferitelor forme de participare a publicului și integrarea întregii game de actori locali. Un obiectiv de bază al strategiei de dezvoltare a localității este creșterea nivelului de trai al locuitorilor, creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă, consolidarea identității locale, ca rezultat al programelor de dezvoltare. Însă pentru acesta e nevoie de o multitudine de programe mai mici sau mai mari, care fac posibilă și o asumare de rol activ în societate.

Conform punctelor de plecare prezentate mai sus, sistemul obiectivelor strategiei de dezvoltare poate fi definit în felul următor:

- Situarea orașului pe un traseu de dezvoltare durabilă. Asigurarea ocupării forței de muncă durabile și a creșterii nivelului de trai.

- Conexiune la paradigma dezvoltării urbane moderne, aplicarea modelului smart

- Creșterea atractivității orașului la scară internă și internațională

- Aplicarea sistematică a dezvoltării integrate și bazate pe sinergia dintre diferitele sectoare (Integrarea tuturor actorilor locali)

- Urmarea și aplicarea conceptului de turism bazat pe experiențe specifice, experiențe autentice.

- Lărgirea și diversificarea serviciilor turistice pe bază de programe.

- Dezvoltarea centrată pe societate: dezvoltarea turismului pentru și cu toată lumea.

7.DIRECȚIILE STRATEGICE DE DEZVOLTARE, STRUCTURA ARIILOR ȘI PROGRAMELOR DE DEZVOLTARE

Activitatea de proiectare și dezvoltare strategică este în mare măsură definită de faptul că investițiile în infrastructură au devenit continue. S-a înnoit centrul orașului, o parte a rețelei rutiere a fost renovată și o serie de proiecte noi sunt în curs de desfășurare. În următoarea perioadă de dezvoltare, investițiile de tip reabilitare pot fi înlocuite treptat de investiții inovatoare.

Este evident, că dezvoltările infrastructurale de bază au fost necesare, pentru a putea fi elaborate noi proiecte bazate pe acestea. Desigur sunt încă multe sarcini cu caracter de reabilitare, dar la nivelul planificării și al realizării de programe concrete pot fi planificate programe într-adevăr inovative. Totodată situația actuală aduce schimbări și într-un alt domeniu. Pe lângă sau în locul practicii de dezvoltare unică, treptat poate fi implementat dezvoltarea integrată. Acest tip de abordare și practică de dezvoltare, ordonează ideile de dezvoltare într-un sistem ierarhic și le

coordonează funcțional pe acestea, iar în acest sistem proiectele mici și mari, resursele externe și cele endogene au un rol la fel de important.

Patru aspecte importante merită subliniate la structurarea ariilor și programelor de dezvoltare:

a.

Va crește eficiența activității de dezvoltare și strângere de fonduri și se extinde gama de resurse care pot fi implicate în cazul în care câștigă teren schimbarea paradigmei, digitalizarea și conceptul inteligent.

b.

La Covasna s-au creat condițiile unei strategii de dezvoltare reale și realizabile. Strategia care poate fi realizată azi nu se bazează pe dorințe, pe fantezii, ci conține sistemul sinergic al unor programe realizabile, conectate între ele. Un sistem care nu este un set de componente independente, ci poate fi utilizat ca un proces gestionabil. Desigur marea majoritate a programelor incluse în strategie, depind și de sursele externe antrenabile. Însă includerea diferitelor programe într-un sistem reprezintă un avantaj, tocmai prin faptul că procesul de dezvoltare nu se împotmolește nici în cazul în care pentru unele dintre programe atragerea de fonduri este mai greoaie sau întârzie un pic.

c.

Inovația nu trebuie conectată neapărat la investiții majore. Faptul că în dezvoltarea turistică oferirea de experiențe unice a ajuns în prim plan, oferă posibilitatea elaborării unor serii de programe de dezvoltare mai mici, ale căror necesități de investiții pot fi asigurate și din surse interne, locale. Desigur investițiile majore –dacă pot fi realizate- au un impact major asupra vieții localității și într-un termen scurt. Dezavantajul acestora este însă că realizarea acestora poate întârzia și ani, și dacă între timp nu sunt demarate și programe inovative mai mici, atunci localitatea va ajunge într-o situație defavorizată față de celelalte destinații turistice.

d.

Procesul de creare de destinație trebuie să se concentreze pe localnici. Conform abordării și practicii turistice bazate pe oferirea de experiențe, în perioada următoare, pentru turiști nu doar hotelul, restaurantul trebuie să fie atractiv, ci întreaga localitate și regiune. În procesul de elaborare al acestei strategii am pus accentul pe opiniile localnicilor, respectiv pe opiniile actorilor economici și publici. Însă un management de succes al dezvoltării strategice ca și proces, necesită momentan, ca „proiectarea colaborativă” să nu se rezume doar la elaborarea strategiei, ci trebuie să includă și

procesul de realizare. De aceea în cadrul programelor propuse au avut un rol important și programele de comunicare îndreptate asupra localității și regiunii.

Pe baza experiențelor obținute în cadrul muncii de explorare a situației, propunem următoarele 8 direcții de dezvoltare:

DIRECȚII DE DEZVOLTARE

1. **INFRASTRUCTURĂ, NIVEL DE TRAI**
2. **PARADIGMA SMART**
3. **TURISM, MEDIU, RECREERE**
4. **DEZVOLTAREA SERVICIILOR MEDICO-BALNEARE**
5. **CULTURĂ ȘI DEZVOLTAREA COMUNITĂȚII**
6. **ECONOMIE, AGRICULTURĂ, PIAȚA MUNCII**
7. **COMUNICARE, MARKETING**
8. **DEZVOLTAREA ROLULUI REGIONAL**

STRUCTURA PROGRAMELOR DE DEZVOLTARE

1.INFRASTRUCTURĂ, NIVEL DE TRAI

1.1. Programe prioritate pentru infrastructură

1.1.1. Înființarea unui Centru wellness și a unei piste de bob
1.1.2. Program pentru crearea unui Centru Sportiv
1.1.3. Reabilitarea Planului Înclinat
1.1.4. Dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sporturilor de iarnă
1.1.5. Extinderea infrastructurii de distribuție a gazului metan
1.1.6. Dezvoltări infrastructurale prin aplicarea conceptului „smart city”

1.2. Programe de dezvoltare pentru serviciile publice și pentru circulație

1.2.1. Reabilitarea și dezvoltarea rețelei de drumuri
1.2.2. Program pentru reabilitarea suprafețelor de trafic pietonal și/sau auto
1.2.3. Dezvoltarea rețelei de alimentare cu apă
1.2.4. Extinderea rețelei de canalizare
1.2.5. Dezvoltarea iluminatului stradal
1.2.6. Program pentru gestionarea deșeurilor
1.2.7. Dezvoltări infrastructurii localității Chiuruș
1.2.8. Dezvoltarea drumurilor forestiere și agricole
1.2.9. Piste pentru biciclete în oraș și în jurul orașului

1.3. Programe pentru dezvoltarea imaginii localității

1.3.1. Program pentru extinderea spațiilor verzi
1.3.2. Reabilitarea albiilor râurilor și pârâurilor
1.3.3. Formarea sistemului de parcare
1.3.4. Amenajarea împrejurimilor izvoarelor de ape minerale, amenajarea împrejurimilor noilor izvoare
1.3.5. Administrarea clădirilor ruinate, deteriorate
1.3.6. Programul poarta orașului
1.3.7. Indicatoare cu denumirea străzilor
1.3.8. Renovarea portalurilor și vitrinelor magazinelor
1.3.9. Stradă pietonală
1.3.10. Reabilitarea blocurilor

1.4. Dezvoltări comunitare și sociale

1.4.1. Program pentru înființarea terenurilor de joacă
1.4.2. Înființarea unui cămin de bătrâni
1.4.3. Extinderea infrastructurii pentru sporturi în masă
1.4.4. Programe pentru grupuri marginalizate social

1.5. Programe pentru creșterea siguranței publice

1.5.1. Program de îmbunătățire a sistemului de intervenție în situații de urgență

2. PARADIGMA SMART

2.1.Programe de oraș SMART

2.1.1.Dezvoltarea programului-cadru SMART

2.1.2.Program tineri creative
2.1.3. Crearea de aplicații mobile legate de funcționarea orașului
2.1.4.Programul Foresight

3. TURISM, MEDIU, RECREERE
3.1. Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului
3.1.1. Diversificarea locurilor de cazări turistice
3.1.2. Program pentru proiectarea și înființarea traseelor turistice în oraș și omologarea celor existente
3.1.3. Program pentru proiectarea și înființarea traseelor turistice pentru localitățile din regiune
3.1.4. Înființarea traseelor adecvate pentru orientare turistică și ciclism local
3.1.5. Înființarea unui centru turistic de experiențe în centrul orașului – Balta Dracului
3.1.6. Inițierea de demersuri pentru modificarea cadrului legislativ de distribuire a biletelor subvenționate prin Casa de Pensii
3.2. Servicii și organizare
3.2.1. Program pentru ridicarea numărului locurilor de distracție
3.2.2. Înființarea unui sistem de informare turistică publică și de stil uniform în oraș și de-a lungul traseelor turistice din afara orașului
3.2.3. Program pentru elaborarea hărților digitale
3.2.4. Stabilirea cooperării cu universitatea specializată în formare turistică
3.3. Interconectarea valorilor orașului cu turismul
3.3.1. Organizarea în mod regulat a programelor publice în Parcul Central
3.3.2. Expoziție publică de arte
3.3.3. Spectacolul public al formațiilor de amatori din localitățile din zonă
3.3.4. Programul de reabilitare de istorie industrială a Planului Înclinat
3.3.5. Reabilitarea și punerea în valoare a vestigiilor Cetății Zânelor
3.3.6.Prezentarea valorilor naturale ale orașului
3.3.7.Panorama orașului
3.3.8. Parc de aventură
3.3.9.Înființarea unui atelier de plante
3.3.10. Muzeul de apă minerală

4. DEZVOLTAREA SERVICIILOR MEDICO-BALNEARE
4.1. Dezvoltarea potențialului medico-balnear local
4.1.1. Strategia pe termen mediu a dezvoltării potențialului medico-balnear specific orașului Covasna
4.2. Dezvoltarea unor servicii de prevenție și de promovare a sănătății
4.2.1. Strategia pe termen mediu a dezvoltării serviciilor de wellness și promovare a sănătății
4.3.Dezvoltarea serviciilor medicale din oraș
4.3.1. Dezvoltarea serviciilor medicale din oraș

5. CULTURĂ ȘI DEZVOLTAREA COMUNITĂȚII

5.1. Formare, resurse umane

5.1.1. Programul de consolidare a educației preșcolare și gimnaziale. Terminare construcție grădiniță

5.1.2. Dezvoltarea învățământului secundar profesional. Lărgire clădire liceu

5.1.3. Dezvoltarea unei baze de formare life-long în oraș

5.1.4. Dezvoltarea unui centru regional de formare secundar profesională - în domeniul managementul turismului. Reabilitare internat

5.1.5 Program de reabilitare a complexului sportiv al Liceului Kőrösi Csoma Sándor

5.2.Dezvoltarea comunității

5.2.1.Consolidarea activității asociațiilor de locatari

5.2.2.Programul Casa Civilă

5.2.3.Programul de promovare a voluntariatului

5.2.4. Programul de funcționare a locațiilor comunitare

5.2.5.Ziua Persoanelor Vârstnice

5.2.6.Lărgirea ofertei de programe culturale

5.2.7.Programul de consolidare a identității locale

5.2.8. Crearea unui spațiu cultural

5.3.Utilizarea valorilor social-istorice și culturale

5.3.1. Programul de sprijinire a valorilor social-istorice, și a tradițiilor locale

5.3.2.Exploatarea site-urilor istorice și valorificarea cultural - turistică a acestora. Includerea în patrimoniul UNESCO al Cetății Zânelor și al Planului Înclinat

5.4.Activități artistice și științifice

5.4.1.Cultivarea științei

5.4.2.Organizarea de conferințe, evenimente

5.4.3.Sprijinirea culturii muzicale

6.ECONOMIE, AGRICULTURĂ, PIAȚA MUNCII

6.1.Atragerea de investitori, dezvoltarea întreprinderilor

6.1.1.Atragerea de investiții

6.1.2.Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii care pot fi conectate cu activități turistice

6.2.Program de dezvoltare economică locală

6.2.1.Programul de elaborare a unor produse locale

6.2.2.Cardul Covasna

6.2.3.Cluster de dezvoltare urbană

6.2.4.Programul de inovație agrară și agricultură ecologică

6.2.5.Realizarea unui cadastru al apei minerale

6.2.6. Fundamentarea și aplicarea unei paradigme start-up

6.2.7. Plan local de dezvoltare economică

6.3.Soluționarea problemelor de pe piața muncii

6.3.1.Realizarea unei analize de situație a pieței muncii și elaborarea unei strategii de ocupare a forței de muncă locale

6.3.2.Elaborarea unui program special pentru păstrarea respectiv creșterea numărului de experți în medicină

6.3.3. Programe și facilități pentru atragerea și menționarea specialiștilor și localitate

7.COMUNICARE, MARKETING

7.1.Programe legate de caracterul unic al orașului

7.1.1.Prezentarea unicității orașului Covasna
7.1.2.Programul de imagine integrată a localității
7.1.3.Dezvoltarea unui element vizual central
7.1.4. Program de promovare a valorilor locale

7.2.Comunicarea locală

7.2.1. Comunicarea cu localnicii
7.2.2. Programul de prezență mai activă în sfera publică a orașului
7.2.3. Program de modernizare informațională cu dezvoltarea inter-operabilității între administrație, cetățean, mediu de afaceri

7.3.Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte

7.3.1.Creșterea puterii de lobby a orașului (programul public affairs)
7.3.2.Programul de promovare externă
7.3.3. Organizarea unui team marketing și dezvoltarea orașului
7.3.4.Programul de pregătire pentru turismul extern
7.3.5. Crearea unui site web în trei limbi
7.3.6. Videoclipuri despre oraș

8. ROLUL REGIONAL

8.1.Rol de organizare și management

8.1.1.Crearea unui forum teritorial al politicii de dezvoltare
8.1.2.Inițierea de atrageri de fonduri la scară regională

8.2.Operarea unor forme de colaborare

8.2.1.Programul de dezvoltare a punctelor de primire turistică din afara orașului
8.2.2.Programul de prezentare comună a valorilor regionale

8.PREZENTAREA PROGRAMELOR DE DEZVOLTARE

1.INFRASTRUCTURĂ, NIVEL DE TRAI

1.1. Programe prioritare pentru infrastructură

1.1.1. Înființarea unui Centru wellness și a unei piste de bob

Cele mai importante două dezvoltări infrastructurale ale orașului în legătură cu investițiile turistice naționale, sunt construcția Centrului Wellness și a pistei de bob. Ambele investiții vizează sprijinirea turismului de aventură, extinderea potențialului turistic al orașului cu o altă ofertă.

1. Proiectarea centrului multifuncțional balneoclimatic (CENTRU WELLNESS) este foarte solicitată de populația locală și de turiști. Această investiție extinde oportunitățile de divertisment oferite de oraș, îmbunătățește percepția orașului.
2. Lângă pârtia de schi, unde va fi și centrul de wellness, va fi construită o pistă de bob. Poate fi folosită în toate cele patru sezoane. Un studiu de fezabilitate a fost finalizat. 90% din investiții ar fi finanțată de stat, în timp ce restul de 1 % ar trebui să fie acoperită de municipalitate. Creșterea capacității rețelei de electricitate la fața locului este o sarcină importantă.

1.1.2. Program pentru crearea unui Centru Sportiv

Așteptările comunității din oraș și nivelul de participare turistică, deopotrivă fac necesară dezvoltarea unui centru sportiv. Acesta poate fi realizat după două modele. Primul model, este realizarea de tipul unei arene sportive, cel de al doilea model este un centru sportiv. Primul model (sport profesionist) necesită organizarea sistematică de evenimente sportive, înființarea unei echipe în oraș (baschet, handbal, fotbal etc.) respectiv realizarea backgroundului financiar necesar. Al doilea model oferă mai mult spațiu activităților, care necesită o locație, activități de sport și de recreere/de promovare a sănătății.(tenis de masă, squash, gimnastică, dans sportiv, aerobic, culturism, yoga, fizioterapie etc.). Acest al doilea model necesită o activitate intensivă de organizare a comunității, iar în susținerea acestora, un rol mai mare le revine administrațiilor publice. Conform actualelor activități sportive și pe baza posibilităților

de dezvoltare turistică, se recomandă crearea unui Centru Sportiv, care oferă un rol mai mare nevoilor localnicilor, dar nu exclude posibilitatea ca acest centru să ofere spațiu și sporturilor profesionale (model combinat). Alegerea unui model, sau combinarea celor două modele necesită o decizie locală.

1.1.3. Reabilitarea Planului Înclinat

A fost făcut primul pas important: clarificarea dreptului de proprietate. Renovarea Planului Înclinat reprezintă posibilitatea unui proiect unic și care poate crește semnificativ atractivitatea orașului. Acesta poate fi realizat, doar prin doi pași consecutivi. Prima fază ar fi un proiect turistic al istoriei economiei. Cel de al doilea pas ar fi reabilitarea și așezarea în funcțiune a Planului Înclinat. Avantajele care pot apărea în urma acestui proiect sunt variate, cel mai important însă ar fi, că ar avea o influență majoră în demersul de a face unică atractivitatea orașului. Din acest motiv, e recomandat ca primul pas, proiectul turistic al istoriei economice, să fie realizat cât mai repede, iar în cadrul celui de al doilea pas, să fie realizat un studiu profesional prealabil, care ar crea baza pentru proiectarea tehnică a reabilitării și pentru atragerea de fonduri. Studiul profesional trebuie să conțină efectele pozitive multidirecționale, posibilii parametri ale proiectării tehnice, respectiv lista posibilităților de atragere de fonduri. Demararea acestor programe ar avea un efect pozitiv și asupra identității locale. Din studiul nostru reiese, că în rândul localnicilor, cunoștințele legate de istoria Planului Înclinat, ocupă un loc foarte important.

1.1.4. Dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sporturilor de iarnă

Devine tot mai răspândită și apreciată petrecerea timpului liber și al week-endurilor în natură în timpul iernii. Sporturile și activitățile de iarnă (schi, patinaj, snowboarding, săniuș, etc.) sunt foarte populare în rândul turiștilor și localnicilor. De aceea este foarte importantă dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sporturilor de iarnă. Aceasta este o prioritate și ar trebui să fie o activitate continuă. În cazul orașului Covasna este foarte importantă dezvoltarea în continuare a pârtiei de schi și a patinoarului.

1.1.5. Extinderea infrastructurii de distribuție a gazului metan

Racordarea la rețeaua de gaze naturale a populației este foarte important din punctul de vedere al creșterii standardelor de viață și de locuit prin asigurarea unor condiții îmbunătățite de încălzire a locuințelor. În același timp, reduce poluarea mediului, care este o prioritate pentru UE. În cadrul programului soluțiile inteligente sunt foarte importante: utilizarea instrumentelor inteligente, tehnologiilor IT integrate pentru creșterea nivelului de flexibilitate, siguranță și eficiență în operare.

1.1.6. Dezvoltări infrastructurale prin aplicarea conceptului „smart city”

Conceptul SMART este un concept complex și inovator, care integrează șase zone de extindere urbană: smart economy, smart environment, smart people, smart mobility, smart living, smart governance. Cadrul SMART oferă o paradigmă nouă în dezvoltarea și funcționarea orașului. În domeniul dezvoltării infrastructurale oferă posibilitatea realizării mai multor proiecte, care sunt foarte importante pentru oraș:

a) rețele inteligente de iluminat public cu infrastructura aferentă;

b) rețele inteligente de alimentare cu apă potabilă și industrială și rețele de canalizare cu infrastructura aferentă;

c) rețele inteligente de transport și distribuție a energiei termice;

d) rețele inteligente de colectare și transport al deșeurilor;

e) rețele inteligente de management al traficului auto, indicatoare de circulație, stații de încărcare electrice pentru mijloacele de transport auto, stații de autobuz, precum și alte elemente de infrastructură inteligente necesare traficului auto;

f) unități școlare inteligente, conectate la surse de energii regenerabile pentru asigurarea alimentării cu apă, alimentării cu energie termică, energie electrică, inclusiv dotări inteligente independente pentru activitatea educațională;

g) dotarea gospodăriilor, inclusiv a blocurilor de locuințe cu rețele inteligente de asigurare a utilităților: panouri solare pentru încălzire și apă caldă menajeră, racordarea la rețeaua de internet, racordarea la pompe de căldură și altele asemenea;

h) bănci de date urbane, sisteme informaționale geografice.

1.2. Programe de dezvoltare pentru serviciile publice și pentru circulație

1.2.1. Reabilitarea și dezvoltarea rețelei de drumuri

A fost demarat programul de dezvoltare a rețelei de drumuri, care include canalizarea, înlocuirea diferitelor conducte, realizarea rețelei subterane de electricitate, respectiv construirea trotuarelor. Acest program, în perioada următoare, trebuie extins asupra străzilor laterale. Deoarece sarcina, este realizarea unui centru de atracție turistică unic și extrem de important, în acest scop reabilitarea tuturor drumurilor din localitate este o condiție obligatorie. Pe marginea programului de succes deja realizat, trebuie amintit faptul că, acest rezultat crește așteptările localnicilor legate de mai multe lucrări de reabilitare a drumurilor. Fiind vorba de un program de dezvoltare sensibil, care generează opinii contradictorii, o componentă importantă a administrării programelor de acest gen, trebuie să fie comunicarea cu localnicii. Această comunicare, trebuie să depășească nivelul simplelor informări periodice. O altă sarcină de bază a dezvoltării rețelei de drumuri, este reabilitarea temporară a porțiunilor de drumuri și trotuare, care se află pe lista de așteptare, respectiv aranjarea porțiunilor de intersectare dintre drumurile reabilitate și cele nereabilitate, în vederea menținerii curățeniei celor renovate.

1.2.2. Program pentru reabilitarea suprafețelor de trafic pietonal și/sau auto

În centrele de atracție turistice reabilitarea și menținerea suprafețelor de trafic pietonal și/sau auto, reprezintă mult mai mult decât o simplă dezvoltare infrastructurală, este o parte importantă a imaginii orașului. Motivul este că, acestea sunt folosite mult peste medie, respectiv spațiile de plimbare sunt unul din elementele de bază ale atractivității din punctul de vedere al turiștilor. Trebuie reamintit și faptul că suprafețele de trafic pietonal și/sau auto bine proiectate (**culori, formă, soluții grafice inedite, combinații inedite dintre spații verzi și elemente**) pot fi elemente de bază ale unicității localității. Reabilitarea suprafețelor de trafic pietonal și/sau auto include două activități: reabilitarea suprafețelor necorespunzătoare respectiv gestionarea acestora (schimbarea elementelor deteriorate, reabilitarea suprafețelor care au fost dezmembrate din alte motive, gestionarea problemei vegetației apărute pe suprafața pietonală.) Reabilitarea și

gestionarea suprafeței de trafic pietonal și/sau auto în cazul orașelor, poate fi realizat cu succes, doar dacă această muncă – la fel ca gestionarea spațiilor verzi – este realizată permanent de către administrația publică. În cazul orașului Covasna, cea mai importantă sarcină este reabilitarea generală, respectiv menținerea constantă al acestor suprafețe.

Pe termen mediu e recomandată realizarea unui plan de realizare a unei suprafețe de trafic pietonal sau auto, care să fie caracteristic acestui oraș, și care pe mai târziu poate fi realizat treptat, în pasuri mici.

1.2.3. Dezvoltarea rețelei de alimentare cu apă

Continuarea programului de dezvoltare demarat, este o prioritate. Dezvoltarea rețelei de alimentare cu apă include schimbarea și extinderea rețelei de apă, respectiv creșterea capacității. Programul de dezvoltare, trebuie extins treptat asupra întregii localități. Tuturor dezvoltărilor infrastructurale, care încearcă să rezolve diferite deficiențe, le sunt conectate așteptări majore din partea localnicilor. Din acest motiv, acestor programe de dezvoltare le trebuie alăturată o activitate de comunicare, care este legată de sprijinirea **culturii consumului de apă**. Totodată, este recomandată conectarea unor programe complementare mai mici, care generează atitudine pozitivă din partea localnicilor.

1.2.4. Extinderea rețelei de canalizare

O problemă nevralgică a fiecărui centru turistic, este gestionarea completă și modernă a dejecției de apă. Problema este cauzată de faptul că, în urma creșterii numărului spațiilor turistice, al turiștilor și al evenimentelor organizate, rețeaua de canalizare existentă este suprasolicitată. Rețeaua de canalizare necorespunzătoare (ex. poluează aerul orașului sau se poate simți mirosul de dezinfectant), scade semnificativ nivelul de atracție turistică. Tehnologia de gestionare a dejecției este în continuă schimbare (de ex. epurare biologică), astfel, e recomandat, ca dezvoltarea rețelei să se facă modular. Rețeaua trebuie extinsă și asupra ariilor care vor fi incluse în dezvoltare (**localitatea Chiuruș**, centrul wellness, formarea unei zone de picnic lângă pârtia de schi), iar în cadrul orașului la acele zone, care funcționează permanent sau ocazional ca puncte de găzduire.

1.2.5. Dezvoltarea iluminatului stradal

În localitățile importante din punct de vedere turistic, iluminatul public este un element de bază al atractivității și marketingului. A început o dezvoltare importantă (utilizarea tehnologei LED) în acest domeniu și programul trebuie extins permanent. Propunem iluminarea traseului de la Camping Valea Zânelor până la Planul Înclinat. În cazul în care e nevoie, se pot consulta și hotelurile și restaurantele aflate în centru. Acesta nu poate fi extins asupra întregului oraș, dar în cazul zonei centrale, proiectarea spațială și a imaginii stradale, trebuie să facă parte din proiectare.

- Recomandăm realizarea unui punct sau unei zone, pe una dintre traseele de plimbare, care vor beneficia de o iluminare cu caracter unic, colorat.
- Pe baza experienței de teren și al opiniei publice, putem conclude, că trebuie examinate amănunțit deficiențele iluminatului public și trebuie găsite soluții pentru rezolvarea acestor probleme mici, locale.

1.2.6. Program pentru gestionarea deșeurilor

În localitățile, care funcționează ca atracții turistice, deșeurile în zone publice, respectiv gestionarea inadecvată a deșeurilor nu este acceptabilă. Creșterea constantă a numărului turiștilor, atrage după sine menținerea la ordinea zilei a programului de gestionare a deșeurilor. Acesta ar însemna, că pe lângă lărgirea și modernizarea permanentă a rețelei de colectare a deșeurilor, periodic trebuie inspectată și practica publică de colectare a deșeurilor. Colectoarele de deșeuri publice trebuie proiectate în așa fel (mărime, culoare, formă, accesabilitate), încât acestea să devină elemente pozitive ale imaginii stradale și imaginii localității. Sub forma unui program de sine stătător, se poate pune accentul pe răspândirea practicii de **colectare selectivă a deșeurilor**, respectiv să se ocupe de dezvoltarea culturii de colectare și administrare a deșeurilor de către localnici. Combinat cu protecția mediului aceasta înseamnă oportunități noi de strângere de fonduri. Având în vedere, că tot mai multe programe turistice se vor extinde asupra mediului natural (trasee forestiere, centru de picnic), în aceste locuri, trebuie pus accent pe prevenirea aglomerării de deșeuri.

1.2.7. Dezvoltarea infrastructurii localității Chiuruș

Dezvoltarea localității Chiuruș este indicat de doi factori. Primul ar fi, că această așezare face parte din oraș, aici au reședința o parte din localnici, cărora le trebuie asigurată aceeași calitate a vieții, ca restului localnicilor. Actualmente acesta este o așezare de tip satelit, iar din punctul de vedere ale imaginii localității, al stilului de viață, al serviciilor asigurate și al volumului acestora, este într-o situație defavorabilă față de oraș. De aceea, dezvoltarea infrastructurală ar avea doar caracter de remediere, și la fel apare acesta și în viziunea și practica conducerii orașului. O importantă schimbare de paradigmă ar fi dacă, conducerea orașului ar privi această așezare satelit, ca o valoare endogenă proprie. Rezultate importante: rețeaua de apă, renovarea clădirilor publice. Sarcini de dezvoltare: modernizarea străzilor, iluminat public, canalizare.

1.2.8. Dezvoltarea drumurilor forestiere și agricole

În vederea diversificării programelor și serviciilor turistice e nevoie, ca orașul să poată fi conectat cu mediul său natural. Construcția drumurilor agricole sprijină activitățile agricole, dar poate avea și rol de dezvoltare turistică și sportivă. Drumurilor agricole și forestiere reabilitate sau amenajate, li se poate atașa dezvoltarea unor programe, cum ar fi trasee turistice de grup, raliuri montane, concursuri locale de ciclism, concursuri de orientare.

1.2.9. Piste pentru biciclete în oraș și în jurul orașului

În programul de îmbunătățire a traficului orașului, în planificare trebuie luate în considerare posibilitățile de a crea piste pentru biciclete. Ar trebui analizată posibilitatea proiectării unui traseu pentru biciclete în partea Voinești a orașului. Ar trebui elaborate planuri pentru dezvoltarea de piste pentru biciclete în afara orașului (de-a lungul drumurilor de câmp, rutelor forestiere).

în favoarea lansării acestui tip de dezvoltare există câteva argumente importante:

- Nevoile populației
- Protecția mediului
- Încurajează un stil de viață sănătos
- Are un rol recreativ
- Sprijină diversificarea activităților turistice

1.3. Programe pentru dezvoltarea imaginii localității

1.3.1. Program pentru extinderea spațiilor verzi

Atracția pozitivă a orașului este parcul central renovat, respectiv traseul de plimbare pe lângă râu. Au fost făcute mai multe dezvoltări importante: centru, Voinești. Mărirea zonei verzi este necesară de-a lungul acelor rute, unde vor fi realizate rute turistice intra orășene. Soluții eficiente: înmulțirea arborilor și arbuștilor, realizarea unui gard viu, pe spațiile amenajate deja, plantarea de pomi sau amenajări florale în mobilierul stradal. Mai sunt multe spații în oraș, unde pot fi amenajate parcuri mai mici, sau unde poate fi sporit caracterul de parc al spațiilor, sau unde pot fi reabilitate parcurile deja existente. **De exemplu: modernizarea și reabilitarea parcului central și dotarea cu fântână arteziană.** Lărgirea spațiilor verzi se poate întâmpla și în așa fel, încât să sporească unicitatea imaginii localității. Pentru ca spațiile verzi să aibă un aport considerabil la realizarea unei imagini de oraș unice, este nevoie de proiectare profesională, implicarea unui designer profesionist.

1.3.2. Reabilitarea albiilor râurilor și pârâurilor

Albia de râu din centrul orașului este un atu special al orașului, care într-un fel asemănător, nu poate fi regăsit în niciun oraș din regiune. Au fost făcute dezvoltări importante în acest domeniu. Pentru ca această condiție naturală, să devină element central al atractivității și imaginii localității, trebuie elaborat un program special. În vederea fructificării acestei condiții unice în dezvoltarea locală, ar fi oportună propunerea unui concurs de proiecte pentru experții în designul urban, pentru ateliere, iar proiectele primite să fie propuse spre dezbatere localnicilor. Pe baza imaginii de viitor prezentate în Strategie, respectiv pe baza scopurilor de dezvoltare, propunem o soluție, care, ca aspect este foarte special. **Un pod pietonal special** pe care toată lumea îl poate fotografia. Există multe forme inovative de realizare, de aceea este recomandat concursul de proiecte.

1.3.3. Formarea sistemului de parcare

Numărul de mașini din oraș va crește în anii următori, respectiv crește si traficul datorită turismului. Acesta atrage după sine sarcini de trafic și de parcare. Trebuie realizat **sistemul de parcare cu plată bazată pe soluții digitale. Ar fi importantă reabilitarea parcării din centru (zona SUPERCOOP) cu crearea unor**

suprafețe de promenadă, socializare, posibil de utilizat pentru organizarea unor evenimente cu public numeros (de exemplu Zilele Orașului Covasna).

Pe termen mediu este necesară realizarea unor spații de parcare închise, cu supraveghere, pentru autobuze și mașini personale. Parcările închise, cu plată, trebuie prezentate pe paginile web, care promovează serviciile turistice, dacă este posibil să fie trecute și coordonate GPS. În jurul blocurilor, deocamdată din punct de vedere estetic parcarea este nefavorabilă. Această problemă poate fi soluționată temporar prin demarcarea, numerotarea porțiunii de parcare. Zona centrală a orașului, trebuie să devină treptat zonă pietonală. De aceea este necesară analiza funcțională și proiectarea pe termen lung a rețelei de drumuri urbane, respectiv este necesară realizarea unui drum de centură pentru transportul de marfă.

1.3.4. Amenajarea împrejurimilor izvoarelor de apă minerală, amenajarea împrejurimilor noilor izvoare

Izvoarele de apă minerală reprezintă unul din condițiile endogene cele mai importante. Conform datelor din studiul realizat de noi, și localnicii consideră importantă această condiție endogenă, și doresc valorificarea acesteia în dezvoltarea locală. Această condiție naturală este în armonie, cu scopurile dezvoltării turistice (promovarea sănătății, tratament, dezvoltarea imaginii localității, conexiunea cu programele de recreere, consolidarea renumelui etc.). Trebuie să apară, ca un program de sine stătător amenajarea împrejurimilor a cât mai multor izvoare, respectiv reabilitarea și administrarea permanentă a acestora. O sarcină importantă este un proiect de formă, care s-ar axa pe lângă unicitatea mediului izvoarelor și pe aspectul lor “comun” și de ”covasnă”. Împrejurimile izvoarelor astfel amenajate, pot deveni elemente de bază ale imaginii localității.

Acestora li se pot acorda trasee turistice intra orășene cu descrieri, indicații și prezentări vizuale corespunzătoare cu aplicații digitale.

1.3.5. Administrarea clădirilor ruinate, deteriorate

Locuitorii consideră clădiri ruinate, pe cele care au fost abandonate pe parcursul procesului de construcție. Atitudinea față de acestea, este unanim negativă, și în cadrul opiniilor negative acest subiect se află printre primele locuri. Totodată este evident, că o imagine turistică atractivă, cu asemenea clădiri, nu poate fi realizată și

nu poate fi acceptată. Luând în considerare barierele juridice și administrative, e recomandată recurgerea la soluții temporare creative și inovative, care să se orienteze asupra valorificării acestor clădiri ruinate. O soluție în acest sens ar fi, ca aceste clădiri **temporar** să devină terenul unor proiecte artistice. Acesta ar însemna un apel, pentru proiecte sau brainstorming, în rândul artiștilor sau al grupurilor de artiști. Avantajul acestui model ar fi, că într-un timp scurt ar schimba poziția clădirii (din clădire ruinată, ar deveni o valoare, ar deveni ceva spectaculos.). Totodată un alt avantaj al acestor programe este, că pot fi sistate, în cazul în care pe mai târziu apar oportunități de continuare a lucrărilor. Au fost făcuți pași importanți pentru rezolvarea problemei, dar aceasta necesită mai mult timp.

1.3.6. Programul poarta orașului

O sarcină importantă de dezvoltare în cazul orașelor bazate pe turism este planificarea și amenajarea mediului indicatoarelor cu denumirea orașului de-a lungul rutelor către oraș. Ele servesc ca poartă de intrare în oraș. Există multe posibilități pentru acest lucru: elemente de plastic spațiale, panouri informative, semne digitale, semne care salută oaspeții care sosesc și pleacă, spații verzi de-a lungul traseului (copaci, compoziții de flori), activarea unei aplicații digitale etc. Este nevoie de licitație și proiectare profesională pentru un rezultat estetic și legat de brandul orașului.

1.3.7. Indicatoare cu denumirea străzilor

Proiectarea și construcția uniformă a indicatoarelor stradale este o componentă importantă a imaginii orașului. Acest program poate fi legat și de crearea de tablouri de bord care conțin nume de străzi importante (asemănătoare cu tablourile de bord pentru hoteluri). Poate fi folosit și logo-ul orașului pe indicatoarele stradale. O dezvoltare suplimentară a programului pe termen mediu ar fi ca plăcile de numerotare a clădirilor să conțină și numele străzilor.

1.3.8. Renovarea portalurilor și vitrinelor magazinelor

Un program care încurajează și susține parțial proiectarea și renovarea intrărilor și vitrinelor magazinelor poate duce la o schimbare foarte semnificativă a

imaginii orașului. Pe lângă furnizarea unei finanțări pentru program, există alte două condiții importante:

- Implicarea unui expert în proiectare (specialist, companie, ONG);
- Dezvoltarea unui formular de cerere pentru gestionarea subvenției parțiale.

Acest program nu duce la unificarea imaginii magazinelor, ci la sublinierea unicității fiecărui magazin. Programul poate fi dezvoltat treptat, într-un mod modular.

1.3.9. Stradă pietonală

Ca parte a unui program pe termen lung, este recomandabil să se înceapă o activitate care duce la dezvoltarea unei străzi pietonale. Selectarea secțiunii stradă și formularea unui plan de construcție pe termen lung sunt deja relevante. Acest program ar ajuta, de asemenea, la crearea de restaurante și terase. Programul îmbogățește semnificativ peisajul urban, are un impact economic și extinde gama de servicii oferite turiștilor.

1.3.10. Reabilitarea blocurilor

Ținând cont de toți factorii economici și administrativi, în principiu pot fi propuse două soluții pentru renovarea blocurilor din oraș. Prima este izolarea termică pe baza surselor de finanțare naționale. Problemele de implementare includ contribuția locuitorilor, lipsa cadrului național de sprijin și alți factori. Cealaltă soluție conceptuală este inovatoare și unică. Nu conține izolație termică, ci doar renovarea și revopsirea suprafeței blocurilor. Aceasta necesită un program specific, complet unic de peisaj urban, care să se încadreze în noile paradigme de dezvoltare urbană și să permită aplicarea fondurilor UE. Programul necesită, de asemenea, ca noua imagine a blocurilor să fie reglementată de o ordonanță a orașului.

1.4.Dezvoltări comunitare și sociale

1.4.1. Program pentru înființarea terenurilor de joacă

Terenurile de joacă un ultima perioadă, devin tot mai accentuat, spații comunitare. Nu reprezintă doar posibilități de recreere, ci sunt locuri de întâlnire și posibilități de comunicare pentru adulți. Spațiile comune, amenajate cu echipament sportiv, devin tot mai populare și în rândul tinerilor. Acesta înseamnă, că terenurile de joacă au și rol de consolidare a identității și a comunității. Aceasta este o funcție

nouă, și sugerează faptul că, amenajarea de noi terenuri de joacă, este un scop comun mult mai puternic, decât înainte. Totodată, terenurile de joacă frumos amenajate, vor deveni, elemente pozitive ale imaginii localității. În cazul orașului Covasna, amenajarea acestor terenuri, are legătură și cu turismul. Crește tot mai mult numărul acelor turiști, care vin cu familia și copii mici, astfel rolul terenurilor de joacă din oraș, se lărgește și în acest sens. S-au făcut investiții importante și funcțiile parcurilor trebuie extinse

Un pas important, ar putea fi colaborarea cu organizațiile civile, care sunt interesate în activitatea cu copii (programe de joc, sprijinirea de talente etc.). Rolul organizațiilor civile în acest sens, se va aprecia pe viitor. În cadrul colaborării, sau sub formă de proiecte, organizațiile civile pot fi solicitate, să organizeze regulat **programe pe terenurile de joacă.**

1.4.2. Înființarea unui cămin de bătrâni

Înființarea de cămine pentru bătrâni, se află în fază incipientă încă în regiune, în ciuda faptului că așteptările sociale în acest sens, sunt tot mai accentuate. În mediu rural înființarea unui centru, este indicat din mai multe motive. Spre deosebire de ajutoarele sociale, căminul de bătrâni oferă servicii sociale, care sunt acceptate și considerate pozitive de întreaga comunitate. Orașul dispune de o clădire, care ar fi corespunzătoare pentru acest scop pe termen lung. Un principiu de bază pentru proiectanți este, să conceapă funcționarea acestui cămin, ca o **parte integrantă a vieții sociale a orașului.** Luând în considerare această regiune a Covasnei, caracteristicile satelor din împrejurimea Covasnei, o soluție optimă ar fi dacă acest cămin, ar fi înființat, în colaborare de către localitățile rurale și oraș. Iar dacă acesta nu este posibil, atunci orașul să proiecteze o structură de cămin de bătrâni, care pe parcurs poate fi lărgit în regim modular.

1.4.3. Extinderea infrastructurii pentru sporturi în masă

Programele de sporturi de masă, desfășurate în spațiu public, și care unesc populația unei localități sau a unei regiuni, sunt oportunități importante ale consolidării comunității și ale marketingului de loc. Aceste programe sunt și atracții turistice pentru cei care se află pentru mai mult timp în oraș. Totodată orice posibilitate de sport, individuală sau în grup, este instrument important, de păstrare a

sănătății. În cazul orașului Covasna, acest program ar însemna, să se ocupe cineva simultan de activitățile organizator-inovative și cu organizarea de evenimente sportive publice. Evenimentele sportive publice, care se adresează unui număr mare de localnici, pot fi organizate în mai multe ramuri sportive (concursuri de alergat sub mai multe forme, concursuri de ciclism pentru amatori, concursuri de grup în oraș în ramuri sportive tradiționale sau mai inedite, evenimente tip concurs bazate pe sport etc.). Actualmente aceste evenimente lipsesc în regiunea noastră, sau se încadrează ca programe alternative în cadrul Zilelor Orașului. Inițiator al acestor programe poate fi conducerea orașului, sau organizarea și realizarea poate fi efectuată sub formă de proiect, de organizații civile. După organizarea unor evenimente de succes, se pot efectua investiții infrastructurale, care sprijină organizarea consecventă a unor evenimente sportive unice. Ex: realizarea de piste care fac posibilă alergarea zilnică, joggingul zilnic. Dar tot acestui program i se poate conecta și realizarea unor mini terenuri de sport sau amplasarea unor panouri de baschet în diferitele sectoare de locuit.

1.4.4 Programe pentru grupuri marginalizate social

În orașul Covasna sunt mai multe grupuri de cetățeni marginalizați social din motive de sănătate, sociale, economice. Mulți oameni se confruntă cu sărăcia persistentă și procentul persoanelor inactive sau neangajați este foarte ridicat. Aceasta este o problemă generală în întreaga regiune și în țară, care în primul rând trebuie rezolvată la nivel local.

Scopul programului este ameliorarea condițiilor de viață ale persoanelor marginalizate social oferind acestora ajutor practic prin activități, programe de protecție socială și derularea unor programe de incluziune socială. Incluziunea socială este un proces de durată. Programele și acțiunile trebuie să sprijine categorii de persoane care au nevoie de consilieri și servicii adecvate în vederea dezvoltării capacităților individuale și/sau familiale. Pentru realizarea programului este nevoie de specialiști în asistență socială și consiliere. Obiectivele și activitățile indicate în program corespund obiectivelor Uniunii Europene privind reducerea riscului sărăciei, promovarea accesului la servicii pentru grupuri defavorizate, îmbunătățirea accesului și participarea grupurilor vulnerabile pe piața muncii. De aceea pentru realizarea programului pot fi atrase fonduri europene.

1.5.Programe pentru creșterea siguranței publice

1.5.1 Program de îmbunătățire a sistemului de intervenție în situații de urgență

Înființarea unei subunități de pompieri și SMURD în orașul Covasna ar avea drept efect reducerea considerabilă a timpului de răspuns și consumul de carburanți pentru deplasare la intervențiile din zonă, indiferent de natura lor precum și intervenții eficiente în zonele greu accesibile. Pentru înființarea acestor servicii va fi nevoie de spații special amenajate, ambulanțe SMURD de prim ajutor și autospeciale de stins incendii de capacitate medie sau mărită precum și de echipamente pentru intervenții de descarcerare. Luând în considerare zona Covasnei și caracteristicile satelor din împrejurimi, precum și faptul că vor fi deservite și localitățile limitrofe, o soluție ideală ar fi ca acest serviciu să se înființeze în colaborare cu localitățile rurale și orașul Covasna sau cu sprijinul Consiliului Județean. Înființarea unui centru SMURD în cadrul unei subunități de pompieri, reprezintă o prioritate, deoarece aceste servicii pot face diferența între viață și moartea unei persoane aflate într-o astfel de situație, sau salvarea agoniselii de o viață.

Conform legislației în vigoare SMURD este serviciul public fără personalitate juridică, deci fără buget propriu. În cadrul SMURD lucrează trei categorii de angajați, și anume: personal medical, angajați ai spitalelor pentru echipaj de terapie intensivă, pompieri angajați ai ISU și piloți angajați ai unităților speciale de aviație. Mai există și un nr. Mic de pompieri angajați ai autorităților publice locale.

Pentru o eficientă transparență a cheltuielilor publice este recomandat ca activitatea medicală a serviciilor mobile de urgență, reanimare și descarcerare să se facă în baza unui contract din FNUASS (fondul național unic de asigurări sociale de sănătate). Pentru utilități pot fi atrase fonduri europene.

2. PARADIGMA SMART

2.1.Programe de oraș SMART

2.1.1.Dezvoltarea programului-cadru SMART

Conceptul SMART este un concept complex și inovator, care integrează șase zone de extindere urbană:

- Smart economy: urmărește stimularea inovației digitale, soluții inteligente de afaceri și creșterea productivității.
- Smart environment: obiectivul său este să aplice principiul mediului durabil, să protejeze dotările naturale, să utilizeze dotări endogene.
- Smart people: își propune să sprijine abilitățile și creativitatea, să încurajeze învățarea pe tot parcursul vieții, să încurajeze utilizarea de soluții TIC
- Smart mobility: își propune să crească transportul public, securitatea, utilizarea soluțiilor TIC
- Smart living: are ca scop asigurarea satisfacției sociale, a activității culturale, a sănătății
- Smart governance: își propune să implice populația, transparența, aplicarea tehnicilor de guvernare electronică

Pentru dezvoltarea și prezentarea conceptului SMART se recomandă dezvoltarea unui program pe termen mediu. Cadrul SMART oferă o oportunitate pentru componențele noii paradigme de dezvoltare urbană să câștige teren în dezvoltarea și funcționarea orașului.

2.1.2.Program tineri creativi

Paradigma SMART se concentrează pe soluții digitale și conectarea diferitelor sectoare. Tinerii sunt cei mai deschiși la acest lucru. Se recomandă lansarea unui program de asistență sub forma unei oportunități de finanțare pentru tinerii locali care creează sau se angajează într-un anumit domeniu creativ. (Exemplu: design, film, fotografie, video, design digital, animație, programare, construcție web și web design, meșteșuguri, digitalizarea produselor sau proceselor etc.)

2.1.3. Crearea de aplicații mobile legate de funcționarea orașului

Proiectarea și construirea de aplicații mobile este o provocare actuală de dezvoltare care are beneficii multiple, consolidează participarea publicului și este benefică și în ceea ce privește dimensiunea investiției. La început, sunt ideale aplicațiile mai simple, care pot fi utilizate în principal de turiști. Exemplu: transport local, informații de bază despre pensiuni, surse de apă. Ulterior, pot fi construite și aplicații pentru populația locală.

2.1.4.Programul Foresight

Programul Foresight este un instrument modern și eficient pentru dezvoltarea urbană pe termen lung. Se bazează pe implicarea elitelor locale. Înseamnă o serie de programe interactive care durează aproximativ un an, în care sunt pregătite scenarii despre viziunea orașului cu participarea elitelor locale. Scopul său este ca grupul dominant al orașului (elitele) să se identifice cât mai mult cu orașul, cu viziunea sa, cu activitatea conducerii orașului.

Este necesară implicarea unui grup de experți externi, precum și implicarea activă a conducerii orașului în acest proces. Este o componentă importantă a paradigmei de dezvoltare urbană modernă și un instrument eficient pentru implicarea populației.

3. TURISM, MEDIU, RECREERE

3.1. Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului

3.1.1. Diversificarea locurilor de cazări turistice

Este importantă diversificarea tipurilor de cazări turistice după grupe de vârstă și programe turistice. Trebuie lărgit cercul spațiilor de cazare cu clasificare înaltă. Realizarea acestui program necesită consultații profesionale permanente, deoarece așteptările legate de programe/evenimente, ale turiștilor, care vor cazare în locuri de clasificare înaltă și cei care vor cazare în locuri speciale, diferă. De aceea diversificarea locurilor de cazare, nu este doar o problemă de investiție, și **trebuie conectat cu proiectarea, și realizarea unor noi programe turistice.**

3.1.2. Program pentru proiectarea și înființarea traseelor turistice în oraș și omologarea celor existente

În vederea dezvoltării turismului bazat pe oferirea de experiențe, în cadrul orașului, respectiv în împrejurimile sale, sub forma unor programe concrete trebuie dezvoltate trasee pietonale. Realizarea și oferirea pasivă a acestor trasee nu mai este suficientă. Este importantă afișarea digitală a serviciilor turistice și dezvoltarea aplicațiilor mobile. La aceste trasee sunt conectate materiale informative și descrieri amănunțite despre conținut, în caz de nevoie poate fi solicitat și un ghid. Toate traseele, în cadrul orașului sunt marcate cu semne unice, ușor de recunoscut.

Traseul conține puncte de oprire(stații). Astfel de stații pot fi: priveliști, monumente, valori naturale, simbol, ofertă gastronomică, posibilitate de activitate, posibilitate de fotografiere/video etc. Propunem includerea Vilei lui Ceaușescu cu program de vizitare, acum aflată în administrarea Ministerului Apărării. Prezentarea vizuală în spațiu a acestor trasee, este un element extrem de important al prezentării orașului, tocmai de aceea necesită colaborarea cu un designer. Propunerii noastre atașăm un MODEL. În împrejurimile orașului este recomandată proiectarea și amenajarea unor trasee cu un ghid local. Metode de realizare inovative și eficiente: traseu de prezentare plante medicinale, traseu prezentare forestieră. E recomandat ca aceste trasee, să fie realizate pe rând, sub formă de proiecte, să ajungă în prim plan cât mai multe idei creative.

3.1.3. Program pentru proiectarea și înființarea traseelor turistice pentru localitățile din regiune

Condiția organizării unor evenimente de oferire de experiență în localitățile din afara orașului, este, ca organizatorul, să garanteze oferta de conținut a punctelor de primire. Cel mai sigur mod al acestuia ar fi dacă, organizatorul, stabilește împreună cu partea primitoare, programul stațiilor traseului, dinamica programului, varietatea conținutului, etc. Nu trebuie să ne gândim doar la un singur punct de pornire și un singur punct de primire, ci la o serie de stații. Stațiile trebuie să fie unice din privința oferirii de experiențe, iar o stație trebuie să fie conturată în mod special, din punctul de vedere al oferirii de aventură. În fiecare fază a programului trebuie asigurat ritmul, posibilitatea de activitate. În așezările rurale din regiune (respectiv pe traseele care conduc până acolo), pot fi realizate stații de agricultură, gastronomie, natură-mediu, cu caracter cultural-monumental și cu caracter meșteșugărire. În cazul programelor rurale este foarte important aspectul personal (persoana de primire, mediul corespunzător, posibilitatea de activitate pentru turiști). În cazul programelor care nu sunt rurale (ex. Centrul orașului Târgu Secuiesc) este foarte important ca fiecare element temporal să fie proiectat amănunțit din punct de vedere al conținutului, respectiv asigurarea unui expert în segmentul de informare.

3.1.4. Înființarea traseelor adecvate pentru orientare turistică și ciclism local

Împrejurimile orașului sunt perfecte, pentru organizarea unor programe sportive, care ar corespunde deopotrivă așteptărilor locuitorilor, turiștilor și ale celor care vin sporadic la evenimentele organizate. Principala caracteristică a acestora este, că nu dăunează mediului înconjurător, deși ele, se desfășoară în sânul naturii. Au funcții multiple: recreere, concurs, consolidarea marketingului comunității, creșterea atractivității, încasări materiale, stimularea activității sportive locale, lărgirea paletei de servicii locale oferite etc. Este foarte importantă crearea condițiilor pentru ciclism montan, deoarece ciclismul devine un sport tot mai agreat. Atât ciclismul de recreere, cât și ciclismul montan, ca sport extrem, se află în fața unei dezvoltări majore. Programul legat de orientarea turistică și ciclism, poate fi realizat în condiții simple (concursuri pentru școlari, tineri, organizarea unui concurs de amatori în oraș sau organizarea unor programe caritative etc.).

3.1.5. Înființarea unui centru turistic de experiențe în centrul orașului – Balta Dracului

În spațiul central al orașului, e nevoie de înființarea unui mic centru de aventură, experiențe, care datorită caracterului și renumelui ar fi vizitat de toată lumea. Conținutul său se poate baza pe valori ale naturii (apă minerală, pădure, Pokolsár), pe elemente terapeutice (cultura mofetelor), istoria localității sau o combinație a acestora, care are legătură cu orașul, care reflectă caracterul, identitatea orașului. Oricare conținut este corespunzător, doar prezentarea trebuie să fie inedită, inovativă. Trebuie prezentat prin mai multe canale, trebuie să apeleze la toate simțurile vizitatorilor (text care poate fi citit și ascultat în limba maghiară și limba română, material static și dinamic, obiecte și machete, efecte de lumină, scurtmetraje etc.). Centrul poate fi vizitat în cel mult 30 de minute, taxa de intrare ar fi modică, și conținutul trebuie să fie atractiv și pentru copii. Centrul oferă și posibilitate de cumpărare și fotografiere.

3.1.6. Inițierea de demersuri pentru modificarea cadrului legislativ de distribuire a biletelor subvenționate prin Casa de Pensii

Scopul programului este modificarea cadrului legislativ de distribuire a biletelor subvenționate. În cadrul programului se va lansa o activitate de lobby prin

colaborarea actorilor politici și turistici locali, cu scopul de a elabora alternative noi pentru distribuirea biletelor subvenționate, care au în vedere interesele locale. Realizarea programului presupune în prima fază formarea unui acord între actorii locali interesați în realizarea programului.

3.2. Servicii și organizare

3.2.1. Program pentru ridicarea numărului locurilor de distracție

În vederea creșterii atractivității orașului, este nevoie de mai multe locuri de distracție, care din punctul de vedere al proiectării și al conținutului serviciilor oferite, se străduiește la individualitate, și care are un renume și o atractivitate proprie. Așteptările legate de acest aspect sunt ridicate atât din parte localnicilor, cât și din partea turiștilor. Oferta actuală este destul de redusă, monotonă și fără un caracter aparte. Exteriorul acestor locuri de divertisment, respectiv crearea de terase ar fi un element important în realizarea imaginii orașului. Printr-un program de sprijin local, ar putea fi motivați actorii economici locali, să înființeze astfel de locuri. O soluție bună ar fi organizarea în aer liber a unor programe pentru orchestre, înființarea de cafenele multifuncționale, respectiv în oferta restaurantelor includerea unor oferte speciale.

3.2.2. Înființarea unui sistem de informare turistică publică și de stil uniform în oraș și de-a lungul traseelor turistice din afara orașului

Sistemul de informare turistică înseamnă amplasarea unor panouri proiectate pe baza unui design uniform. Acestea sunt elemente importante în imaginea orașului. Acestea pot fi suprafețe de informare clasice, informări total sau parțial digitale. Amplasarea lor în centrul orașului este mai sigură, astfel cele amplasate aici pot fi mai complexe. În toate locațiile importante din punct de vedere turistic (exemplu Pokolsár, Borvízforrás etc.), e recomandată realizarea unui asemenea punct. Există inițiative pentru panourile clasice de informare. E important designul uniform, care reflectă spiritul ofertei turistice al orașului. Aceste puncte turistice de informare trebuie conectate cu hărți digitale (atașarea de coordonate GPS, aplicații mobile). Programul poate fi realizat la mai multe nivele, cu diferite grade de complexitate, de aceea a recomandată realizarea treptată, modulară. Acest mod de realizare oferă mai multe posibilități de eficientizare a programului.

3.2.3. Program pentru elaborarea hărților digitale

În turismul modern, aflat în curs de dezvoltare, componenta cea mai importantă, este informarea prealabilă. În cazul destinațiilor turistice importante, este nevoie de o platformă digitală de informare, simplă și practică, care se bazează pe serviciile moderne de informare prin internet, și care servesc interesele comunității. O formă eficace a acesteia ar fi, o hartă digitală, care prezintă în spațiu, potențialele puncte importante din oraș pentru turiști (denumire, posibilități de accesare, prezentare vizuală). Acest sistem ar sprijini, în același timp, posibilitatea de informare prealabilă și orientarea pietonală sau a traficului auto (conectarea cu sistemul GPS). Luând în considerare răspândirea tot mai mare a smartphone-urilor, ca un alt nivel de dezvoltare a sistemului, se poate realiza o aplicație complexă și unică pentru telefon, care ar integra întregul spectru al punctelor și serviciilor turistice ale orașului. Acest program poate fi demarat cu o investiție de interes public, dar trebuie accentuat faptul, că activitatea lui poate deveni auto-susținătoare, sau chiar profitabilă.

3.2.4. Stabilirea cooperării cu universități specializate în formare turistică

Imaginea de viitor prezentată în Strategie, respectiv domeniile și programele de dezvoltare propuse, necesită ca acele competențe profesionale care au legătură în mod direct sau indirect cu turismul, să fie de nivel înalt, competitive și flexibile. Dacă în dezvoltarea orașului componenta determinantă este turismul, atunci trebuie să luăm în considerare și faptul că acesta este într-o continuă schimbare. Acesta însemnând că se reînnoiește într-un timp mult mai scurt, ca celelalte sectoare. Spectrul competențelor, care pot fi conectate acestui domeniu, este foarte larg (ex. servicii de recreere și terapeutice, scala largă de organizare de programe, comunicare și marketing, organizare de evenimente, managementul relațiilor etc.). Din punctul de vedere al dezvoltării și competitivității competențelor conectate acestui domeniu, este foarte importantă colaborarea permanentă cu instituțiile de învățământ superior din acest domeniu. Facultățile cu profiluri de turism, țin pasul cu inovațiile din acest sector, cuprind întregul spectru de la proiectare până la formarea profesională. În cadrul unui program de colaborare, pot asigura dezvoltarea competențelor profesionale, totodată și facultatea poate fi interesată, să valorifice ca

teren profesional și de formare, condițiile orașului și activitatea sa turistică. Nu în ultimul rând colaborarea cu o instituție de învățământ superior, are un rol important de marketing și oferă posibilități de atragere de fonduri.

3.3. Interconectarea valorilor orașului cu turismul

3.3.1. Organizarea în mod regulat a programelor publice în Parcul Central

S-au înregistrat progrese semnificative în organizarea de evenimente majore. Lângă evenimentele majore o oportunitate importantă de oferire de experiențe și aventură, este, ca în centrul orașului, să fie organizate regulat programe spectaculoase de divertisment, cu durata de 30-60 de minute. Este important ca acestea să fie organizate în același loc, în aceleași zile și în același interval de timp, și întotdeauna să fie organizat doar unul. Conținutul poate fi: muzică de diferite genuri, pantomimă, programe meșteșugărești, spectacol stradal, gimnastică etc. Aceste programe se pot repeta periodic. Organizarea acestor programe, pot fi încredințate sub formă de proiecte unor organizații civile locale, sau unor asociații de tineret. Aceste programe au efect de dezvoltare asupra comunității locale. Pe de altă parte oferă posibilitate pentru prezentarea inițiativelor tinerilor. Oferă posibilități de programe pentru turiștii aflați în oraș pentru tratamente, dar și pentru turiștii ocazionali. Programele pot fi prezentate în media (recenzii, fotografii, scurte materiale video), iar acestea pot avea un rol important în marketingul localității.

3.3.2. Expoziție publică de arte

În regiune au existat mai multe încercări de organizare a unor expoziții publice de artă, sub forma unor expoziții de fotografii. În cazul orașului Covasna, posibilitatea specială o reprezintă faptul că, în oraș se află permanent un număr mare de turiști, astfel ar fi asigurat permanent publicul vizitator al acestor expoziții (în celelalte așezări din regiune, acest lucru nu poate fi asigurat). Tocmai din acest motiv această expoziție publică poate fi organizată cu caracter permanent, nu doar cu ocazii speciale. Investiția ar consta în realizarea panourilor de expunere. Acesta este o investiție unică, care poate fi asumată de conducerea orașului. Ar fi oportună demararea unui program, care pe perioada verii, la interval de două săptămâni, oferă posibilitatea organizării în serie, a unor expoziții tematice sau individuale. Valoarea

de comunicație și de marketing a acestui program este mare. Marea parte a activității de comunicare, este spontană, deoarece vizitatorii de obicei fotografiază aceste expoziții, și le împărtășesc pe siturile mediei. Conceperea și organizarea acestor expoziții, pot fi încredințate unor organizații civile, sau unor grupuri de artă.

3.3.3. Spectacolul public al formațiilor de amatori din localitățile din zonă

În lunile de vară o posibilitate de programe turistice, o reprezintă, organizarea unor spectacole publice, cu participarea formațiilor culturale de amatori din regiune (grupuri de dans, coruri). Conform experienței, formațiile culturale de amatori, iau parte cu plăcere la aceste evenimente, trebuie asigurat doar transportul, o cazare și o masă simplă. Spectacolul poate dura cel mult o oră, trebuie organizat în spațiu public, dacă este posibil în zona centrală a orașului, și la fel de importantă este crearea unei atmosfere bune. Este important, ca aceste evenimente să fie organizate în aceleași zile, la aceleași ore. Astfel cu organizarea, recrutarea publicului, trebuie să ne ocupăm doar la primele evenimente, după aceea apare interesul spontan. În activitatea de organizare poate fi solicitată colaborarea Centrului Cultural Județean, această instituție cunoaște formațiile de amatori din regiune. Sprijin financiar, trebuie cerut de la Consiliul Județean, deoarece, acest program, are legătură cu promovarea valorilor culturale ale județului. Este nevoie de colaborare cu un organizator local sau ca o organizație civilă care-și asumă rolul organizatoric. Valoarea de marketing pe termen lung sau imediată este relativ mare, și toate acestea cu costuri reduse.

3.3.4. Programul de reabilitare de istorie industrială a Planului Înclinat

În amintirile localnicilor legate de trecutul orașului, tradiția Planului Înclinat, este un element important. Totodată este și o valoare unică a istoriei industriale. Este important de accentuat, că, față de prezentarea amintirilor vremurilor trecute ale istoriei industriale, respectiv față de reactivarea acestora, interesul turistic este și actualmente ridicat, iar pe viitor se va mai accentua. Programul de reabilitare a istoriei industriale – turistice, trebuie să preceadă programul concret de reabilitare, deoarece reabilitarea concretă necesită foarte mult timp și are costuri ridicate. Totodată acest program de reabilitare asigură baza pentru realizare programului concret de înnoire și pentru atragerea de fonduri. Proiectul ar trebui realizat la două nivele. Este nevoie de colectarea documentației de istorie socială, istorie industrială

și profesională legate de Planul Înclinat. Acest material poate fi făcut public sub forma unei publicații, material vizual, platformă digitală sau o expoziție interactivă, etc. Această parte a proiectului este mai puțin costisitoare și poate fi realizată într-un timp mai scurt. Pentru conservarea efectivă este nevoie de un studiu profesional prealabil. Conținutul acestuia: planul profesional al conservării, enumerarea programelor turistice conectabile și a sarcinilor de marketing, recunoașterea posibilelor resurse.

3.3.5. Reabilitarea și punerea în valoare a vestigiilor Cetății Zânelor

Scopul programului: reabilitarea și punerea în valoare a vestigiilor Cetății Zânelor, introducerea cetății în circuitul turistic, creșterea importanței turismului și culturii. Cetatea Zânelor se numără printre cele mai mari și bine conservate cetăți dacice, din afara Munților Orăștiei, ridicată în urmă cu aproape 2.000 de ani. Este un punct de atracție pentru turiști, de aceea este nevoie de lucrări de reabilitare: restaurări, conservare și alte amenajări. Pentru reabilitarea efectivă este nevoie de un studiu profesional prealabil. Conținutul acestuia: planul profesional al reabilitării, enumerarea programelor turistice conectabile și a sarcinilor de marketing, recunoașterea posibilelor resurse.

3.3.6.Prezentarea valorilor naturale ale orașului

Renovarea și întreținerea parcurilor a dus la creșterea prezenței faunei (păsărilor) și florei (copaci, plante) în centrul orașului. În partea centrală a orașului se pot amplasa materiale informaționale (afișe, fotografii, broșuri text etc.) care prezintă aceste valori naturale locale observabile direct. Prezentarea poate fi extinsă și cu soluții digitale (fotografii, videoclipuri, social media, portal web). Cu un astfel de material, poate fi organizată o competiție pe acest subiect în rândul școlarilor.

3.3.7.Panorama orașului

Este o atracție atât pentru turiști, cât și pentru localnici, construirea unui turn care oferă priveliști asupra orașului și a zonei înconjurătoare. Condiții importante:

- Să fie accesibil cu mașina, bicicleta și pe jos;
- Să aibă un design unic;
- Ar trebui să fie indicate atracțiile (afiș, material informativ);

- Să fie potrivit pentru fotografie;
- Să prezinte condiții de siguranță absolută.

3.3.8. Parc de aventură

Crearea unui parc de aventuri este e ofertă unică și foarte atractivă pentru turiști. Un astfel de program este foarte important pentru dezvoltarea și diversificarea serviciilor turistice. Designul parcului este convenabil într-un mediu forestier. De asemenea, este recomandată executarea programului în cooperare cu un composesorat sau ocol silvic. La planificare trebuie luate în considerare grupele de vârstă (adulți, copii, vârstnici). Este o condiție importantă ca parcul de aventuri să fie accesibil cu mașina. Utilizarea sa necesită un lider profesionist. Este important că programul se poată auto susține financiar.

3.3.9.Înființarea unui atelier de plante

Mărimea și diversitatea traficului turistic al orașului justifică crearea unei atracții în piața centrală a orașului pe care o vizitează toți turiștii. Este o condiție importantă ca o astfel de atracție să fie legată de caracterul orașului, oferă un spectacol, oferă un produs de cumpărat și include o componentă de eveniment. Un bun exemplu de astfel de atracție este proiectarea unui „Atelier de plante”. Suprafață: 2-3 camere. Cuprins: Expoziție de plante și produse regionale, prezentare live a tehnologiei de procesare, cumpărături, consum local (ceai). Proiectul se poate auto susține financiar.

3.3.10. Muzeul de apă minerală

În zona orașului se găsesc aproximativ 1500 de izvoare de apă minerală de diferite tipuri, numărul, compoziția chimică, efectul medical ale acestora reprezintă valori specifice. Efecte curative pentru boli cardiovasculare, digestive etc. Rezervele de apă minerală pot fi explorate, valorificate, întreținute în mod adecvat, ținând în cont numărul, diversitatea și valorile lor specifice. Izvoarele de apă au, de asemenea, o istorie. Este foarte importantă realizarea muzeului de apă minerală care atrage atenția asupra valorii specifice a apelor minerale în zona orașului, asupra istoriei apei minerale, și prezintă tehnologia de îmbuteliere a apei minerale.

4. DEZVOLTAREA SERVICIILOR MEDICO-BALNEARE

4.1. Dezvoltarea potențialului medico-balnear local

4.1.1. Strategia pe termen mediu a dezvoltării potențialului medico-balnear specific orașului Covasna

Metoda unică de vindecare, specifică orașului Covasna este foarte cunoscută și fără îndoială este cea mai importantă condiție endogenă locală. Aceasta contribuie în mod direct și indirect la creșterea renumelui orașului. Dezvoltarea serviciilor medico-balneare este în primul rând o problemă sanitară, o problemă profesională medicală. Însă efectele indirecte (creșterea renumelui, atractivității) necesită și o abordare din punctul de vedere al politicii de dezvoltare. Azi această practică de vindecare este utilizată la capacitate maximă. Practic în situația actuală menținerea nivelului serviciilor oferite este cea mai importantă sarcină. Important este dezvoltarea pe termen mediu a unei concepții de dezvoltare. Conținutul planului: 1. Dezvoltarea infrastructurii, 2. Dezvoltarea tehnologiei, 3. Specialiști. Acest lucru este necesar, deoarece posibilitățile de tratament vor deveni accesibile și cetățenilor altor țări. Totodată posibilitățile de circulație (autostradă, aeroport la Brașov) din punct de vedere calitativ se vor schimba, iar acest aspect va îmbunătății semnificativ posibilitățile de accesare a locului. Este important de accentuat faptul, că din punctul de vedere al orașului acesta nu este o problemă din sfera sanitară, ci este o chestiune de interes public, și sarcină de dezvoltare a turismului. Programul de dezvoltare trebuie să se bazeze pe acest mod de abordare.

4.2. Dezvoltarea unor servicii de prevenție și de promovare a sănătății

4.2.1. Strategia pe termen mediu a dezvoltării serviciilor de wellness și promovare a sănătății

Domeniul serviciilor de promovare a sănătății și de prevenire a bolilor, actualmente depășește mult serviciile medicale instituționalizate, tradiționale. Permanent cresc cererile pentru toate acele servicii, programe și produse, care au legătură cu stilul de viață sănătos, cu consumul de alimente sănătoase, cu îngrijirea

și modelarea corporală etc. Având în vedere că în oraș se vor afla pe o perioadă mai îndelungată turiști, respectiv numărul acestora va mai creste, trebuie să luăm în considerare aceste pretenții. Totodată și populația orașului crește, și numărul consumatorilor. În acest domeniu este necesară cooperarea profesioniștilor din turism, economie, sport și gastronomie.

Dintre servicii putem aminti diferitele programe de fitness, gimnastică ritmică și medicală, programe gastronomice și de îngrijire corporală. Iar dintre produse putem aminti ceaiurile medicinale, cosmeticele naturale etc. Este recomandată elaborarea unui program de mai mulți ani care: - stimulează și sprijină prin diferite beneficii înființarea unor întreprinderi și servicii în acest domeniu;

- stimulează și sprijină acele organizați civile și programe de voluntariat care nu se ocupă cu acest domeniu în caracter business (evenimente, formări);

- sprijină relația dintre serviciile medico-balneare instituționalizate și programele inovative de promovare a sănătății și prevenire a bolilor.

Acest program consolidează cercul antreprenorilor și furnizorilor locali de servicii, consolidează relația dintre oraș și turiști, crește puterea de atracție a orașului. Poate fi conectat cu programele economice.

4.3.Dezvoltarea serviciilor medico-balneare din oraș

4.3.1. Dezvoltarea serviciilor medico-balneare din oraș

Opinia locuitorilor referitoare la nivelul serviciilor medico-balneare din oraș variază, sunt opinii pozitive și negative. În acest domeniu programul de dezvoltare, trebuie elaborat luând în considerare faptul, că numărul turiștilor, care se vor afla pentru o perioadă mai scurtă sau mai lungă în oraș, va crește, respectiv, va crește numărul turiștilor care vin cu familia, în rândul cărora sunt tot mai mulți care aduc copii mici. Această situație atrage după sine posibilitatea ca ocazional tot mai mulți oameni să necesite servicii medico-balneare. În cazul turiștilor un factor important îl reprezintă nivelul profesional, modul și durata serviciilor oferite, respectiv spațiul și mediul în care sunt oferite aceste servicii. Dacă au o experiență negativă legată de serviciile medico-balneare, atunci întreaga ședere în oraș va căpăta o apreciere negativă și invers. Pe baza acestei experiențe își vor exprima opiniile legate de oraș. De asemenea, ar fi importantă renovarea cabinetelor medicale de familie.

Conținutul programului de dezvoltare conține proiectarea și realizarea treptată a acelor dezvoltări, care corespund pretențiilor prezentate mai sus. Din acest motiv este nevoie de o imagine concretă a situației sectorului sanitar, precum și de consultări cu actorii acestui sector despre conținutul și calendarul acestor dezvoltări.

5. CULTURĂ ŞI DEZVOLTAREA COMUNITĂŢII

5.1. Formare, resurse umane

5.1.1. Programul de consolidare a educației preșcolare și gimnaziale. Terminare construcție grădiniță

Orașul dispune de un sistem școlar puternic și dinamic. Programele școlare, grupurile culturale și activitățile sportive de multe ori primesc un rol important în viața orașului. Programul care sprijină această activitate poate avea trei module.

- Dezvoltare infrastructurală: școală, grădiniță, creșă, sprijinirea programului after school, sprijinirea programelor pentru elevi din familii defavorizate;
- Modul de conducere a orașului prin proiecte sau alte forme stimulează sau sprijină acele programe școlare, care au un rol direct în viața orașului;
- Sprijinirea și dezvoltarea activităților de promovare a talentelor.

Este important, ca școala, pe lângă sprijinirea elevilor cu rezultate bune la învățătură, să sprijine și multe alte forme ale promovării de talente. De exemplu: capacități individuale creative, competențe IT, sport, secții de artă etc. Un nou model de promovare a talentelor devine tot mai cunoscut. Prin acest program pot fi incluși în concursuri interne și internaționale cu teme variate, în diferite rețele. Deocamdată școala oferă un sprijin financiar redus pentru activitatea continuă de promovare a talentelor, de aceea este necesară colaborarea cu conducerea orașului și cu diferitele organizații civile. Promovarea de talente poate fi valorificată foarte eficient și în marketingul orașului.

5.1.2. Dezvoltarea învățământului secundar profesional. Lărgire clădire liceu

Învățământului secundar profesional urmează politicile UE, pe termen mediu funcționarea învățământului profesional va deveni tot mai apreciată, vor exista tot mai multe fonduri de finanțare disponibile. De aceea învățământul profesional poate fi una dintre posibilitățile de dezvoltare pe plan local și regional, cu posibilitatea de

atragere de fonduri de finanțare. Astfel acesta devine mai mult decât un simplu aspect al sectorului educațional, deoarece conform noului model, formarea profesională de succes, trebuie conectată cu sectorul economic.

Această situație însă oferă o posibilitate pentru demararea unui program, care poate duce la obținerea unui avantaj pe piața de formare profesională din județ și regiune. Totodată poate asuma un rol direct în gestionarea problemelor de pe piața muncii. Este nevoie de un proiect de formare profesională pe termen mediu, care va fi elaborat împreună de școala, actorii economici și conducerea orașului. Turismul și alimentația publică, respectiv prelucrarea lemnului sunt domenii potrivite, dar nu este îndeajuns doar propagarea acestor profiluri. Scopul proiectului este de a face educația profesională locală competitivă și profesională, respectiv de a o face acceptată de către localnici. Proiectul demarat în acest sens trebuie să cuprindă următoarele:

- lărgire clădire liceu;
- organizarea formării duale;
- crearea unor forme de organizații, care au ca scop atragerea de fonduri pentru programe educaționale;
- implicarea operativă în rețele interne și externe de formare profesională cu conținut asemănător;
- planificarea și efectuarea sistematică a tematizării sociale în rândul familiilor din oraș și regiune;
- comunicarea publică a programului de dezvoltare.

Un program atât de complex nu poate fi elaborat și realizat doar de școală. Deoarece formarea profesională în perioada următoare poate deveni o formă de abordare a dezvoltării economice locale, acest program nu este doar unul educațional ci și unul comunitar.

5.1.3. Dezvoltarea unei baze de formare life-long în oraș

Formarea profesională informală și educația adulților în perioada următoare se va consolida. Motivul: cunoștințele profesionale se schimbă permanent, de aceea o persoană trebuie să dispună de o serie de competențe profesionale. La fel de semnificativ este și faptul, că în regiunea noastră mulți au competențe profesionale, dar nu au calificarea aferentă acestora. Deoarece formarea profesională este unul

dintre instrumentele de bază în formarea pieței forței de muncă atât locale cât și regionale, este recomandat ca sub forma unui proiect de doi-trei ani să fie înființată o organizație sau o structură, care reprezintă interesul public în acest domeniu sau care să domine acest domeniu. Programul are mai multe avantaje importante. Oferă conducerii orașului o viziune și o oportunitate de influențare a evoluției pieței forței de muncă, oferă posibilități importante de atragere de fonduri, consolidează bazele profesionale ale ocupării cu acest fenomen, respectiv intensifică și ocuparea forței de muncă locale. Crearea și acreditarea unor programe de formare necesită investiții, dar acestea se amortizează pe termen scurt. Dezvoltarea sistemului poate fi realizat modular. Crearea noului tip de formare trebuie bazat pe cele deja funcționale. Sunt posibile mai multe soluții administrative, cel mai eficient ar fi, dacă conducerea orașului ar crea o persoană juridică care ar avea această sarcină, iar treptat bazându-se pe aceasta va construi o instituție de educație. Cealaltă soluție: cu participarea actorilor locali din instituții, să fie înființat un consorțiu. O soluție rapidă ar fi, ca printr-un acord comun, o instituție educativă activă să înființeze o instituție satelit în oraș. O soluție utilă ar fi, dacă, în faza de fundamentare a programului, s-ar crea o colaborare cu o instituție de învățământ superior, care poate asuma un rol important în realizarea curriculumului și în oferirea unor profesori competenți.

5.1.4. Dezvoltarea unui centru regional de formare secundar profesională - în domeniul managementul turismului. Reabilitare internat

Dacă luăm ca punct de pornire rolul și potențialul turistic, respectiv posibilitățile de educație practică, logic ar fi, ca în Covasna, să fie centrul regional de formare în domeniul turismului și alimentației publice. Momentan din cauza lipsei puterii de lobby a școlilor, situația nu corespunde cu această viziune. Având în vedere condițiile locale și posibilitățile de formare, e recomandată elaborarea unui plan pe termen mediu, care are ca scop înființarea unui centru educațional regional în acest domeniu. În perioada următoare înființarea acestor centre este inevitabilă, formările paralele cu acestea se vor desființa. Acea instituție poate ajunge în situație favorabilă, care dispune de dotări corespunzătoare și de o concepție de dezvoltare a unui centru. Realizarea acestui plan de proiect necesită consultare profesională, nu există implicații financiare considerabile.

5.1.5 Program de reabilitare a complexului sportiv al Liceului K.CS.S.

Privind calitatea vieții, sportul si mișcarea în general sunt activități recomandate oricărei persoane, indiferent de vârstă. Sportul este foarte important în dezvoltarea fizică, mentală și socială a copilului care în viitor va fi adult. Sportul este un program distractiv pentru copii, dar totodată un joc cu reguli și norme, care ajută la creșterea încrederii în sine, dezvoltarea abilităților de comunicare și interacțiune, formarea comunității, dezvoltarea spiritului de competiție, învățarea și respectarea cadrelor de funcționare în societate. Un alt efect pozitiv pe care sportul îl are asupra copiilor este acela că reduce șansele ca aceștia să dezvolte obiceiuri periculoase, precum fumatul sau consumul de alcool. Copiii care practica sporturi sunt mai sociabili, au un spirit competitiv sănătos, pot să lucreze ușor împreună cu ceilalți.
Sportul dezvoltă capacitățile mentale, gândirea strategică și cea matematică. Acestea sunt doar câteva dintre beneficiile practicării sportului în rândul copiilor.

Prin programul de reabilitare a complexului sportiv al Liceului K.CS.S. poate fi asigurat un proces educațional, care implică practicarea sportului și a educației fizice încă de la vârste fragede, va forma tineri și adulți cu o probabilitate foarte mare să continue să practice o formă de activitate sportivă și după părăsirea sistemului educațional. Practicarea sportului în școli ajută la orientarea spre sportul de performanță și la descoperirea și promovarea tinerilor talentați.

5.2.Dezvoltarea comunității

5.2.1.Consolidarea activității asociațiilor de locatari

În programul de renovare a blocurilor, în inițierea programelor de izolare termică, trebuie intensificat rolul asociațiilor de locatari, respectiv acolo unde acestea nu funcționează, trebuie creat cadrul de activitate al acestora. Acest program este extrem de important din punctul de vedere al dezvoltării imaginii orașului.

- Asumarea unui rol activ în amenajarea mediului înconjurător al blocurilor (intrare, parcare, parcuri).
- Asigurarea reprezentării intereselor locatarilor către furnizorii de servicii și administrația publică. Această formă de organizare a locatarilor, actualmente nu este satisfăcătoare.
- Inițierea mai multor nivele, programe de susținere, sprijinire și de inovare.

- Continuarea sprijinirii sau recompensării inițiativelor de succes, soluțiilor bune.
- Cu o contribuție parțială (de exemplu asumarea costului materialelor) poate fi sprijinit aranjarea mediului scării blocului, mai ales în cazul curților interioare.
- Evidențierea la nivel comunicativ a exemplelor pozitive, soluțiilor bune poate avea efect stimulativ.

5.2.2.Programul Casa Civilă

S-a format din partea conducerii orașului un sistem de sprijin, care se orientează spre sprijinirea activității diferitelor organizații. E important de reținut, că rolul organizațiilor civile și al activităților voluntare, se va amplifica în viitorul apropiat. Toți acești factori cumulați, sugerează, că trebuie demarată, realizarea unui **centru civil**, care asigură o infrastructură comună pentru organizațiile civile, care activează în interesul comunității locale. Într-o fază incipientă aceasta poate fi realizată prin asigurarea a două-trei săli. Trebuie, însă asigurate dispozitivele tehnice, care pot fi folosite și întreținute în comun, respectiv trebuie, elaborat un regulament de folosire al acestui spațiu comun. Avantajele acestui program:

- programul necesită investiții minime;
- după demarare poate fi dezvoltat modelul de auto susținere;
- stimulează activitatea organizațiilor civile;
- stimulează înființarea unor noi organizații civile.

Un rezultat important poate fi faptul, că o Casă Civilă care funcționează bine poate deveni un factor alternativ de atragere de fonduri. La fel de important este și faptul că aceste organizații civile mobilizează într-o măsură tot mai mare tinerii, ajutând astfel tinerii să se conecteze de oraș, să-și găsească locul aici.

5.2.3.Programul de promovare a voluntariatului

Noua reglementare juridică din România, face posibilă, ca munca voluntară efectuată în mod oficial, să poată reprezenta un prim pas în procesul de accesare a pieței forței de muncă. Administrația publică poate iniția sau poate demara, sub formă de sprijin, programe care informează organizațiile și instituțiile despre această posibilitate foarte importantă și nouă, respectiv despre partea practică a realizării

acestora. În acest scop pot fi însărcinate organizațiile de tineret, să evalueze pretențiile de acest gen ale tinerilor, care au terminat facultatea, au cunoștințe profesionale, dar încă nu au intrat pe piața profesională. În câteva domenii (de ex. însușirea de limbi străine, teme de ocrotirea mediului, servicii caritative extrem de importante) poate fi inițiată invitarea unor voluntari străini care pot prezenta noi competențe profesionale.

5.2.4.Programul de funcționare a locațiilor comunitare

Cerințele legate de înființarea unor noi locații comunitare (locuri de joacă, activități de microgrup, activități de club, centru de bătrâni etc.) cresc treptat. În cazul orașului Covasna aceste nevoi sunt accentuate de prezența turiștilor. Pe lângă realizarea unei infrastructuri corespunzătoare, e la fel de importantă și proiectarea, organizarea, desfășurarea și comunicarea unor activități, care se desfășoară în aceste spații comunitare. Recomandăm înființarea unei organizații civile, ai cărei membrii dispun de experiență profesională, și sub formă contractuală, voluntariat sau de proiect pot desfășura activități în oraș. Acest program necesită o investiție de pornire, dar efectul său asupra comunității este foarte important. În cazul desfășurării unei activități de înaltă calitate se dezvoltă și capacitatea de atragere de fonduri ale acestor programe.

5.2.5.Ziua Persoanelor Vârstnice

Vizitarea persoanelor vârstnice de către conducerea orașului este o inițiativă importantă. Este recomandată continuarea programului în forma organizării în toamna fiecărui an, a Zilei Persoanelor Vârstnice. Evenimente de acest gen există în regiune de la mijlocul anilor 90. Aceste programe au fost demarate în localitățile rurale, dar azi sunt organizate și în mai multe orașe. Acestea pot fi organizate în condiții simple, într-o formă festivă. Este foarte important rolul lor de consolidare a comunității, respectiv de consolidare a identității locale.

5.2.6.Lărgirea ofertei de programe culturale

Există mai multe programe culturale, dar conform opiniei publice, este nevoie de mai mult (teatru, muzică, artă, literatură). Elita locală consideră prea mic numărul de programe (aceleași persoane participă la fiecare eveniment). Modelul de

dezvoltare – pe lângă păstrarea activităților actuale - pe termen mediu, poate fi realizat în cadrul unui program, care ar fi diferit din două puncte de vedere de practica actuală. Pot fi inițiate, sprijinite programe culturale care (1.) consideră valoroasă participarea în micro-grup și (2.) în locul participării pasive pun accentul pe participarea activă a participanților. E important ca aceste programe să fie organizate în mod regulat. Exemple de acest gen de programe, pentru demararea cărora există condițiile necesare și în Covasna: întâlniri cu personalități culturale, spectacole de podium sau cu caracter experimental, funcționarea unui club de lectură, club de fotografie etc. Acest program nu implică costuri majore, dificultăți apar de obicei la condițiile de organizare.

5.2.7. Programul de consolidare a identității locale

Identificarea localnicilor cu localitatea și cu imaginea de viitor a localității, este o condiție de bază în acest proces de dezvoltare. În Covasna putem regăsi multe elemente ale identității locale puternice. Demararea dezvoltării locale, organizarea de evenimente sprijină consolidarea identității locale. E nevoie de un proiect pe termen mediu, care utilizează mai eficient rolul de consolidare a identității locale al programelor deja funcționabile, și care inițiază noi programe, care au ca scop exact acest aspect.

5.2.8. Crearea unui spațiu cultural

După părerea localnicilor, unul dintre principalele neajunsuri ale orașului, este numărul mic de programe de divertisment și recreere. Prezența constantă a turiștilor necesită, de asemenea, o creștere a numărului de astfel de programe. Pe termen mediu, o soluție utilă este crearea unui spațiu cultural, din care o parte este închisă, iar cealaltă parte deschisă. Structura este modulară cu diferite dimensiuni interne și externe. Există, de asemenea, mai mult spațiu liber în zonă. Oferă posibilitatea de a primi evenimente mai mici și mai mari, programe publice. Este potrivit și pentru programe publice ocazionale, mai mici (de exemplu, muzică de stradă etc.). Trebuie dezvoltat un concept de formă și conținut.

5.3.Utilizarea valorilor social-istorice și culturale

5.3.1. Programul de sprijinire a valorilor social-istorice, și a tradițiilor locale

Un rezultat important este organizarea anuală a evenimentelor mari (Nedeia mocănească, Festivalul Forgács, Zilele Orașului). Propunem un program profesional independent, pentru explorarea cât mai profundă a tradițiilor locale social-istorice și culturale. În acest cerc, nu este inclusă doar tradiția populară, ci întreaga istorie a orașului, în sensul său cât mai larg și cu toate elementele sale. De exemplu: metodele și instrumentele mai vechi ale vindecării și păstrării sănătății, prezentarea într-un sens mai larg a documentelor legate de acesta, istoria industriei locale și documentele care atestă acest aspect, istoria familiilor proeminente din localitate, istoria clădirilor importante, tradiții gastronomice, evenimentele locale vechi deja uitate, istoria vieții unor celebrități locale care s-au mutat din oraș, prezentarea vizuală a Covasnei vechi etc. În programul multianual, trebuie elaborat un plan de activitate referitor la colectarea de date și materiale, respectiv la modul de valorificare al acestora. Un exemplu extrem de important poate fi: elaborarea programului interactiv de prezentare a culturii locale de vindecare. Pe baza acestuia, poate fi organizată mai târziu o expoziție interactivă. Programul poate avea un rol important în consolidarea identității locale, în marketingul localității, în lărgirea produselor de promovare a orașului, respectiv în lărgirea ofertei turistice.

5.3.2.Exploatarea site-urilor istorice și valorificarea cultural - turistică a acestora. Includerea în patrimoniul UNESCO al Cetății Zânelor și al Planului Înclinat

Exploatarea site-urilor istorice importante, este sarcina statului și în primul rând intră în atribuțiile unor instituții de specialitate, și în atribuțiile muzeologilor. Sarcinile aferente acestui proces: organizarea și desfășurarea unor lucrări de explorare, analiza științifică a valorilor explorate, lucrări de conservare sau restaurare, publicații profesionale. Acestea sunt de obicei procese, care necesită mult timp și au costuri majore. Posibilitatea de activitate și asumare de rol, al actorilor locali (conducerea orașului, instituțiile) este relativ restrânsă în acest domeniu. Totuși trebuie accentuată importanța acestui demers, deoarece datele istorice importante explorate pot fi valoroase și din punctul de vedere al atractivității turistice. Însă

prezentarea statică și pasivă a acestora, scade valoarea lor de atracție turistică. În cazul orașului Covasna în creșterea atractivității, rol definitoriu au componentele naturale. Și componentele istorice sunt importante, dar acestea pot avea doar rol complementar.

5.4.Activităţi artistice și științifice

5.4.1.Cultivarea științei

Demararea unui program care promovează realizarea unor **produse științifice legate de oraș** (cercetări, publicații), ar însemna sprijinirea utilă și productivă a tinerilor experți locali și a elitei locale. În cadrul programului – sub formă de sarcină sau proiect - trebuie derogate sarcini experților locali, pentru efectuarea unor lucrări, respectiv pentru publicarea științifică a acestora. Esența acestui program este convertirea rolului pasiv de sprijinitor și primitor de știință, în rolul de producător activ de produse științifice. Pe lângă realizarea unei descrieri generale a istoriei localității (monografie), trebuie derogate sarcini de realizare a unor cercetări pe diferite subcategorii. Un criteriu important ar fi, ca aceste lucrări, să corespundă cerințelor cercetărilor științifice și să fie potrivite pentru crearea de relații profesionale, respectiv prin publicații, să intensifice interesul extern față de oraș. Pentru proaspeții absolvenți de științe sociale, trebuie acordate sarcini, care au legătură cu analiza modului de funcționare a societății, și, care pot fi publicate în limba maghiară și română, în domeniul respectiv (o serie de analize sociologice tematice, analize de caz). Prezentarea profesională a localității, este un instrument cu multe beneficii în marketingul indirect al localității.

5.4.2.Organizarea de conferințe, evenimente

Marele avantaj al orașului Covasna îl reprezintă faptul că în marea majoritate a anului, dispune de o capacitate de primire de oaspeți, corespunzătoare. Orașul este cunoscut, împrejurimea lui este atractivă, și așezarea geografică centrală, îl fac ușor accesibil din toate direcțiile. Cele mai noi investiții infrastructurale (amenajarea imaginii localității și a drumurilor) sunt un factor pozitiv. Tehnic, există toate condițiile, ca **orașul, să găzduiască regulat programe profesionale.** Primul pas, poate fi făcut în domeniul forte al localității, iar acesta este, tematica legată de turismul

medical. E nevoie, de o inițiativă care pornește de la un actor local (conducerea orașului sau o persoană de profesie, împuternicit de către conducerea orașului) și care se bazează pe interesele locale.

5.4.3.Sprijinirea culturii muzicale

În viața orașului se deosebesc mai multe forme ale vieții muzicale, care luate separat reprezintă valori importante, mai ales activitatea corurilor. Cele mai multe inițiative au parte de sprijin particular și se bazează pe o participare socială activă. Conectarea inițiativelor de acest gen, sub forma unui program de sprijin pe mai mulți ani, ar duce la sporirea concentrării atentei reciproce a grupurilor asupra activității fiecăruia, la apariția unor noi inițiative și la creșterea rolului lor în diferitele programe, în viața culturală a orașului. Programul nu trebuie, să aibă rol coordonator, ci doar unul organizatoric, de sprijin, de logistică și comunicare. Acest program poate însuși funcții, pe care fiecare grup în parte le încearcă, dar cu mai mult sau mai puțin succes. Cu implementarea programului poate fi însărcinată o persoană cu abilități organizatorice, sau pe bază de concurs o asociație. Cea de a doua variantă este mai favorabilă, pentru că acesta oferă concomitent și noi oportunități de atragere de fonduri.

6.ECONOMIE, AGRICULTURĂ, PIAŢA MUNCII

6.1.Atragerea de investitori, dezvoltarea întreprinderilor

6.1.1.Atragerea de investiții

Oportunitățile de dezvoltare a economiei, bazate pe investiții externe, pe termen scurt nu sunt favorabile. Șansele de reabilitare a activităților economice anterioare la fel sunt destul de slabe, sectoarele de tehnologie modernă nu apar încă în regiune. Orașul balnear, din cauza mediului natural și în vederea protejării elementelor medicale, nu poate primi orice tip de investiții de producție. Totodată, trebuie amintit și faptul că, ariile de activitate a posibililor investitorilor externi, nu sunt prea bine văzute în rândul localnicilor. Principala componentă a programului, ar fi realizarea, cu ajutorul unei instituții profesionale, a unui **portofoliu de investiții**, despre valorile economice ale orașului, respectiv despre întreprinderile dispuse la

colaborare din oraș. Pe urmă, acestuia i se poate atașa un cerc de antreprenori locali, și un lobby de dezvoltare economică care ar funcționa, într-o formă instituțională. Trebuie avut însă în vedere și faptul, că în cazul în care, o parte din programele propuse în Strategie vor demara, concomitent și structura economică a orașului, va trebui să se dezvolte, iar în acest proces va fi nevoie de atragerea unor noi cunoștințe antreprenoriale și la nevoie și de atragere de fonduri. Un plan concret și real de atragere de fonduri, poate fi realizat, doar după o pregătire profesională amănunțită, și pe o perspectivă de 2-3 ani. În acest sens, trebuie apelat la un expert extern. E recomandată conectarea acestui program cu procesul de evaluare a situației nivelului de educație și al opțiunilor referitoare la piața muncii a localnicilor.

6.1.2.Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii care pot fi conectate cu activități turistice

Cu sprijinul unor proiecte finanțate de administrația locală sau a unui program de sprijinire, realizat tocmai cu acest scop, trebuie promovat în rândul tinerilor, înființarea unor întreprinderi ale căror cerc de activitate să corespundă nevoilor turistice. Trebuie sprijinit, procesul de înființare, iar condiția de finanțare ar fi, ca prin activitatea lor, să sprijine marketingul și dezvoltare imaginii localității. De exemplu:

- producția unor produse cu emblema orașului Covasna;
- amenajarea unor ateliere meșteșugărești, care pot fi vizitate;
- servicii legate de sectorul sanitar;
- magazine mici cu caracter unic;
- restaurante conectate cu conținuturi culturale;
- organizare de evenimente și diverse activități;
- dezvoltarea de software legate de activități turistice.

Domeniile propuse, cele care au tradiție în regiune, respectiv materiile prime necesare desfășurării activității economice se găsesc în zonă: turism, prelucrarea lemnului, inovația agrară, produse meșteșugărești, servicii de recreație.

6.2.Program de dezvoltare economică locală

6.2.1.Programul de elaborare a unor produse locale

Urmând noile modele de dezvoltare economică, putem recomanda un proiect, care vizează fabricarea și introducerea pe piață a unor produse unice, care pot fi

conectate cu orașul Covasna sau cu microregiunea. Produsele locale ar trebui conectate cu brandul și logo-ul orașului. În acest sens, în primă fază, trebuie explorate acele condiții endogene, care pe baza conținutului material sau psihic, pot fi dezvoltate, ca produse ale orașului Covasna. Produsele pot fi obiecte, produse gastronomice, evenimente, programe, restaurante etc. Promovarea lor pe piață și prezentarea vizuală a acestora. Importanța programului constă în faptul că, nu se preocupă de realizarea unui produs, care să ofere beneficii doar producătorului. Scopul nu este realizarea unui produs local, ci **valorificarea programatică și măsurabilă, a acestui produs în procesul de promovare a orașului și regiunii**. De aceea inițiatorul și organizatorul poate fi doar conducerea orașului, sau un specialist contactat de conducerea orașului. Realizarea programului poate dura 2-3 ani și necesită fonduri financiare proprii sau externe. Noul produs, trebuie să facă parte din noua imagine a orașului, de aceea trebuie conectat cu restul programelor de proiectare a imaginii localității și a promovării orașului.

6.2.2.Cardul Covasna

Cardul care sprijină comerțul local, prin oferirea de reduceri la cumpărături poate fi un proiect util, în toate acele localități în care numărul turiștilor este ridicat și prezenta lor este relativ continuă. În cazul orașului Covasna, acest proiect ar putea fi aplicabil doar pe termen mediu, deoarece oferta și nivelul de vizitare al magazinelor, restaurantelor și hotelurilor actualmente nu atinge încă nivelul dorit. În cazul în care, se pot obține rezultate în programele de fabricare a unor produse locale, inovație agrară, respectiv creșterea numărului de programe turistice și culturale, atunci, programul Covasna card ar putea fi proiectat pe o perspectivă de 3-4 ani. Pe lângă avantajele economice, acest card ar intensifica colaborarea dintre producătorii locali și comercianți, respectiv ar avea un rol important în consolidarea identității locale și a marketingului local.

6.2.3.Cluster de dezvoltare urbană

Inițierea unui program în cadrul căruia ar putea fi realizate mai multe clustere tematice pentru dezvoltarea orașului ar reprezenta o inițiativă inovativă și în regiune chiar unică. Aceasta este o oportunitate importantă pentru atragerea fondurilor de dezvoltare. Acesta ar însemna colaborarea dintre acele instituții, organizații și agenți

economici, care acceptă viziunea de viitor inclusă în Strategie, respectiv sistemul obiectivelor de dezvoltare. Clusterul poate avea mai târziu un rol important în procesul de acceptare socială a Strategiei. Cel mai important rol însă ar fi, să reprezinte o putere de lobby, care include mai multe sectoare pentru principalele programe de dezvoltare. Apartenența instituțională de acest cluster ar fi un avantaj pentru membri, în crearea de rețele profesionale și comerciale, în atragerea de fonduri. Clusterul de dezvoltare urbană, trebuie să fie înființat și să funcționeze după regulile generale de funcționare a unui cluster. Acesta poate fi dezvoltat modular, și treptat poate asuma chiar și rol de dezvoltare, de creare de rețele, de investitor sau poate avea rol de incubator.

6.2.4.Programul de inovație agrară și agricultură ecologică

Inovația agrară se referă la reînnoirea proceselor în agricultură și promovarea produselor sănătoase. Acesta se poate afla în strânsă legătură cu turismul pe care urmărește să-l dezvolte orașul Covasna. Trei argumente foarte importante pledează în favoarea inițierii unui proiect de inovație agrară.

- În regiune sunt multe gospodării familiale sau întreprinderi mici, care după o pregătire corespunzătoare, ar putea introduce modelul inovativ în domeniul agriculturii ecologice, producției de produse locale sau al gastronomiei.
- Activitatea de inovație agrară, poate fi conectată cu turismul, sub mai multe aspecte. Valorificarea de produse este doar una dintre nivelele de colaborare dintre cele două domenii. Marele avantaj al orașului Covasna este prezența constantă a segmentului turistic, tocmai de aceea, sinergia celor două sectoare poate fi realizată.
- Inovația agrară poate oferi un cadru dezvoltării unei legături economice reale cu localitățile rurale din zonă. În practică acesta ar putea însemna organizarea unui curs de agricultură ecologică în oraș, sprijinirea de către administrația locală a inițiativelor unice care pot intra în categoria inovațiilor agrare. Recomandăm colaborarea profesională cu Fundația Pro Agricultura Harghitae Universitas din Miercurea-Ciuc.

6.2.5.Realizarea unui cadastru al apei minerale

Apele minerale din Covasna reprezintă una dintre cele mai importante resurse naturale locale. Totodată din datele sondajului efectuat în rândul localnicilor, reiese faptul, că și localnicii le consideră valori. Numărul mare și varietatea izvoarelor de

apă minerală face posibilă demararea unui program de cadastru al apei minerale. În cazul fiecărui izvor de apă minerală, pot fi realizate mai multe tipuri de descrieri: compoziția chimică, efect terapeutic, denumirea izvorului și descrierea mediului în care se află, istoria izvorului și modurile de utilizare anterioare, documentele și materialele vizuale anterioare referitoare la izvor. Realizarea întregului material necesită timp îndelungat, dar datele colectate pot fi valorificate și individual. Metode de valorificare: descriere profesională, realizarea de publicații informative, panouri de prezentare sau prezentări publice realizate în formă digitală, prezentări pe internet, lărgirea materialului de istorie locală, etc. Acest program consolidează identitatea locală, consolidează atractivitatea și unicitatea orașului, respectiv poate fi un material valoros în activitatea de marketing și de promovare a orașului.

6.2.6. Fundamentarea și aplicarea unei paradigme start-up

Pentru a îmbunătăți situația tinerilor, ar trebui lansat un program economic conceput special pentru acest grup țintă. Baza profesională este modelul start-up. Start-up-urile sunt, de asemenea, o oportunitate importantă de strângere de fonduri, dar extind și gama de activități antreprenoriale cu modele inovatoare. Ca o primă etapă, această paradigmă și practică ar trebui prezentată într-un program de formare specific pentru tinerii locali. Ca al doilea pas, este necesară crearea unui centru incubator cu sprijin local pentru start-up-urile începute de către tineri.

6.2.7. Plan local de dezvoltare economică

Sectorul economic este dominat de turism, rolul altor sectoare este mic, numărul altor tipuri de întreprinderi este mic, iar economia locală ocupă doar o parte din forța de muncă. Este necesar un program de dezvoltare economică locală pe termen mediu, care include:

- Cartografierea completă a nivelului de educație și competența profesională a populației adulte;
- Analiza activităților întreprinderilor locale;
- Explorarea oportunităților de creare de cluster;
- Analiza SWOT a formării profesionale secundare;
- Analizarea oportunităților pentru programele de start-up;
- Analizarea oportunităților pentru companii bazate pe tehnologii digitale;

- Analizarea oportunităților locale din industria creativă;

Analizele necesare și programul de dezvoltare economică integrată necesită implicare profesională externă.

6.3.Soluţionarea problemelor de pe piața muncii

6.3.1.Realizarea unei analize de situație a pieței muncii și elaborarea unei strategii de ocupare a forței de muncă locale

Conform datelor sondajului realizat în rândul localnicilor, problemele legate de ocuparea forței de muncă, se află printre principalele probleme enumerate de localnici. Pe lângă lipsa locurilor de muncă, există problema salariilor mici, numărul mare de șomeri în rândul tinerilor, respectiv ocuparea forței de muncă sub nivelul studiilor dobândite. Este importantă promovarea investițiilor venite din exterior, dar efectul acestora asupra pieței muncii poate întârzia, este imprevizibil. Trebuie elaborat un program local, care, să se ocupe în mod activ de această problemă socială. Acest program nu creează noi locuri de muncă, ci poate îmbunătăți șansele de angajare a localnicilor. Ca prim pas, trebuie realizată, o bază de date, în care, să fie incluși toți localnicii de peste 18 ani. Desigur, localnicii, nu pot fi obligați, să se alăture acestei baze de date, dar experiența ne arată, că de obicei, majoritatea localnicilor acceptă participarea. Această bază de date, va conține informații referitoare la nivelul de studii, experiența profesională și cunoștințele profesionale formale și non-formale, planurile legate de angajare, ambițiile profesionale și cercul de interes, planurile de continuare a studiilor. De obicei din studiile realizate în regiune, reiese, că majoritatea locuitorilor dispun de cunoștințe profesionale mai vaste, decât utilizează actual. Cu ajutorul acestei baze de date se pot face oferte reale potențialilor investitori. Totodată, putem deduce, și ce domenii de activitate trebuie sprijinite, motivate, în ce domenii este rentabilă inițierea unor programe de formare. Baza de date, poate fi realizată din resurse proprii. Pe baza acestuia poate fi dezvoltat scenariul concret, de creare de noi locuri de muncă.

6.3.2.Elaborarea unui program special pentru păstrarea respectiv creșterea numărului de experți în medicină

Din punctul de vedere al dezvoltării complexe a orașului Covasna, este extrem de important, ca cei care lucrează în domeniul sanitar – la fiecare nivel - să dispună de cunoștințe profesionale profunde, și totodată și stilul lor de viață, ambițiile profesionale să îi lege de această regiune, de acest oraș. Caracterul contradictoriu și ritmul lent al reformelor din sectorul sanitar, reprezintă un dezavantaj. Nici statutul de oraș balnear, nu atrage sprijin în acest sens, iar schimbarea sistemului deja existent întâmpină obstacole administrative. În această situație, posibilitățile conducerii orașului, sunt foarte limitate. Conducerea orașului, poate ajuta doar în mică măsură și în mod indirect activitatea instituțiilor sanitare, respectiv circumstanțele personale și profesionale. Există deja exemple pozitive în acest sens: administrațiile publice din regiune, sprijină în cadrul unui program comun – cu caracter complementar - asistenta spitalicească a bolnavilor. În acest domeniu ar fi un progres, dacă conducerea orașului ar înființa o asociație sau o fundație, pentru sprijinirea complementară a potențialului terapeutic unic al orașului Covasna (potențial instituțional și profesional). Organizarea funcționării unui asemenea sistem de sprijin, necesită implicarea de cunoștințe profesionale, respectiv și concilieri între actorii locali. Înființarea lui este motivată de faptul că, elementele și practicile terapeutice sunt elementele definitorii ale orașului Covasna, și la menținerea și dezvoltarea acestora, e recomandată, contribuirea cu resurse proprii.

6.3.3. Programe și facilități pentru atragerea și menționarea specialiștilor în localitate

Tendințele demografice negative ne arată că populația orașului este în scădere accentuată din cauza diminuării sporului natural, migrației populare, situației economice precare etc. Numărul populației ce emigrează este foarte mare din cauza lipsei locurilor de muncă. Pentru a inversa tendința negativă, primul pas poate fi atragerea și menținerea specialiștilor și muncitorilor calificați. Pentru asta este nevoie de elaborarea unor programe, dezvoltarea de parteneriate, atragerea de resurse suplimentare, identificarea domeniilor în care este nevoie de specialiști, asigurarea de locuințe de serviciu.

7.COMUNICARE, MARKETING

7.1.Programe legate de caracterul unic al orașului

7.1.1.Prezentarea unicității orașului Covasna

Orașul Covasna, este momentan identificat pe baza reputației sale terapeutice. Aceasta, este o caracteristică extrem de importantă, valoroasă și unică. Însă localitatea și mediul său dispune de mai multe valori specifice. Ca orașul, să devină cunoscut și acceptat ca un „loc atractiv" într-un cerc tot mai larg, e recomandată lărgirea spectrului de caracteristici specifice unice. Trebuie găsită o soluție, care nu extrage una dintre valori, ci le integrează pe toate, și urmând principiile sinergiei utilizează valorile orașului și regiunii. Acest aspect, trebuie prezentat în formă vizuală și narativă deopotrivă, la fel și în comunicarea interioară și exterioară, respectiv trebuie tematizat permanent în activitatea de promovare. Rezultatul important este că brand-ul și logo-ul au fost create. O altă sarcină importantă este promovarea conținutului mărcii și logo-ului în cât mai multe detalii.
Acesta poate include toate valorile localității și mediului: elemente din natură (păduri, flori, aer, frumusețea naturii), apă și apă minerală, metode și potențial terapeutic, valori social-culturale și gastronomice, posibilități de recreere, etc.

7.1.2. Programul de imagine integrată a localității

Posibilitățile de creare de destinații ale orașului, respectiv urmarea concepției de turism bazat pe oferirea de experiențe, indică pe termen lung necesitatea realizării unui program cadru de imagine a localității. Acesta trebuie să includă elementele deja elaborate și condițiile existente (parcul central, albia râului, plante decorative, arhitectura clădirilor etc.). Totodată trebuie să conțină un cadru, variante pentru următoarele programe de reabilitare, respectiv pentru elementele de spațiu care vor fi dezvoltate pe viitor (mobilier stradal, elemente informative, portalul magazinelor situate în zona centrală, numele străzilor etc.). Nu avem nevoie de o imagine de localitate închisă, schematică, e important ca elementele spațiale, să redea spiritul, valorile orașului și ale mediului, iar din punct de vedere vizual și al atmosferei să ofere caracter unic orașului. Este important ca pe lângă părțile centrale, dezvoltarea să includă și părțile laterale.

7.1.3. Dezvoltarea unui element spectaculos central

În cazul acelor localități, care sunt vizitate de mulți turiști, trebuie neapărat realizat, un element spațial spectaculos, care atrage atenția, pe care vrea să-l vadă și să-l fotografieze mulți. În cazul orașului Covasna, luând în considerare condițiile sale endogene, este recomandată următoarea soluție, care poate fi realizată într-un timp scurt și prin costuri relativ reduse: pe baza unui proiect ingenios și inovativ, dar care să corespundă spiritului orașului, realizarea în zona centrală a unei pasarele arcuite, care este totalmente acoperită de flori și poate fi fotografiată ușor din mai multe unghiuri (nu doar pasarela poate fi fotografiată ci și cei care trec pe ea se pot fotografia). Elementul poate deveni emblema orașului, poate fi inclus în activitatea de marketing. Această pasarelă trebuie să fie spectaculoasă și pe vremea iernii, și fără flori. (Observație: florile sunt importante pentru că pot fi conectate cu natura, cu frumusețea și cu sănătatea). Folosirea acestui pod ca model, este avantajos pentru conținutul său cultural și metaforic foarte cunoscut și apreciat.

7.1.4. Program de promovare a valorilor locale

Scopul programului este promovarea valorilor locale, promovarea orașului, dezvoltarea turismului, organizarea acțiunilor de păstrare a tradițiilor, obiceiurilor folclorice, organizarea evenimentelor culturale (festivaluri, concerte, târguri, spectacole), conștientizarea locuitorilor cu privire la valorile locale: valori naturale, culturale și istorice. Încurajarea inițiativelor culturale care în viitor pot face parte din imaginea localității. Este un program foarte important, care dezvoltă identitatea comunitară.

7.2.Comunicarea locală

7.2.1. Comunicarea cu localnicii

Nivelul de informare a locuitorilor, se schimbă după nivelul de vârstă și reședință. E recomandată lărgirea metodei de informare a localnicilor cu noi forme de informare (site-ul web, media comunitară, materiale vizuale, alte tehnici digitale). La fel de important este, ca în măsura posibilităților, actuala practică de informare unilaterală, să fie completată cu o relație interactivă. Formele valorificabile al acestuia, ar fi: anual să se efectueze un sondaj de opinie ușor și simplu de realizat,

organizarea unor forumuri publice în diferitele zone ale localității, lărgirea spectrului tematic al întâlnirilor cu diferitele grupuri de lucru (sănătate, turism, cultură, educație, economie, organizații civile)

7.2.2. Programul de prezență mai activă în sfera publică a orașului

Practica de comunicare socială, se află în continuă schimbare, apar tot mai multe posibilități de comunicare indirectă. Este foarte important, ca periodic, să fie realizate despre oraș, scurte materiale informative și acestea să fie prezentate prin diferite canale, valorificându-se și posibilitățile mediei locale. Cea mai simplă formă de realizare: angajarea pe bază contractuală a unui tânăr expert în PR, sau sprijinirea unei organizații civile, pe bază de proiecte, pentru realizarea și distribuirea zilnică a unui comunicat. Realizarea acestui material zilnic, necesită o jumătate de oră, cel mult o oră, iar conținutul poate fi: o știre de câteva rânduri, scurt raport, interviuri, prezentarea unor materiale apărute în alte publicații, mass-media, publicarea materialului din arhiva aflată pe internet. Acest material zilnic, poate fi stocat pe un blog personal sau public. Poate fi distribuit prin email de grup, pe Facebook sau pe alte canale ale mediei publice. Această tematizare informativă zilnică, poate avea un rol determinant, în dezvoltarea sferei publice, în informarea localnicilor și oferă posibilități de comunicare interactivă.

7.2.3. Program de modernizare informațională cu dezvoltarea inter-operabilității între administrație, cetățean, mediu de afaceri

Scopul programului este creșterea competitivității, creșterea eficienței, reducerea costurilor, dezvoltarea economiei digitale, efectuarea unor procese de lucru. Activitățile economice și sociale nu mai pot fi efectuate fără tehnologia informațională. De aceea este nevoie și în sectorul public de modernizarea serviciilor și regândirea proceselor operaționale prin tehnologii informaționale: digitalizare, platformă comună, plăți electronice etc.

7.3.Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte

7.3.1.Creșterea puterii de lobby a orașului (programul public affairs)

Rolul administrației locale, este, să elaboreze și să opereze un program de extindere și management al rețelei de contacte, către toate acele instituții județene și

naționale, care ar putea avea un rol direct sau indirect în dezvoltarea orașului Covasna. Este un rezultat important integrarea orașului în Programul Visit Covasna. Este foarte important, să se țină pasul cu ritmul de proiectare națională a procesului de dezvoltare. Pentru proiectarea investițiilor majore, pentru dezvoltările bazate pe colaborare, e nevoie de proiectarea și operarea unei activități de lobby. O metodă eficace, este informarea continuă, invitații și întâlniri personale, propunerea unor forme de colaborare, organizarea unor prezentări. Având în vedere condițiile și sarcinile de dezvoltare specifice ale orașului Covasna, e recomandat, ca administrația publică să organizeze anual, un **forum tematic de politică de dezvoltare** – conectat cu un eveniment important - la care poate invita cât mai mulți actori ai rețelei de lobby.

7.3.2.Programul de promovare externă

Trebuie demarat un program de promovare la nivel internațional. E recomandată, realizarea treptată, modulară. În primă fază, e nevoie de elaborarea unui program de concepții și de întâlniri profesionale prin implicarea actorilor interesați în dezvoltarea localității. E important, ca această concepție, să nu se concentreze doar la atragerea cât mai rapidă de turiști, ci și la poziționarea internațională pe termen lung a orașului. Orașul Covasna și mediul înconjurător al acestuia este “este un loc interesant și valoros”, și în primă fază, acest conținut, trebuie prezentat în mod palpabil și evaluabil. Doar acestuia i se poate conecta prezentarea serviciilor deja existente sau pe cale de elaborare. Inversarea ordinii poate aduce rezultate, doar pe termen scurt.

7.3.3.Organizarea unui team marketing și dezvoltarea orașului

Necesitatea orașului pentru resurse de dezvoltare este mare și va continua să crească. În același timp, natura orașului balnear și diversitatea programelor de dezvoltare extind semnificativ oportunitățile de finanțare. Pe termen mediu, este necesară crearea unui grup de profesioniști care pregătește materiale de aplicare pentru toate programele posibile de dezvoltare și pregătește continuu materiale profesionale pentru activități de marketing internațional pe baza programelor. Există mai multe moduri de a crea și de a menține o echipă, obiectivul în fiecare caz este de

a face echipa să se auto susțină financiar. Ca prim pas, este nevoie de un concept profesional preliminar.

7.3.4.Programul de pregătire pentru turismul extern

Pe lângă dezvoltarea și lărgirea ofertei de servicii, se poate recomanda demararea unui program, care sprijină pregătirea pentru primirea turiștilor străini. Acest program are o variantă soft, de fundamentare, și o variantă profesională, concretă. Componentele variantei soft ar fi, motivarea și sprijinirea deprinderii de limbi străine în școli și în rândul adulților. Această motivare poate fi realizată prin proiecte, sprijin material parțial, sau în mod indirect (proiecte cu tema realizării unei prezentări tematice a orașului, într-o limbă străină, proiecte care pot fi accesate de tineri experți în domeniu; realizarea unor descrieri în limba engleză, germană sau altă limbă, despre valorile orașului; operarea unui profil de Facebook cu conținut vizual în primul rând; realizarea unor scurte filmări video cu o scurtă narațiune în limba engleză.

7.3.5. Crearea unui site web în trei limbi

Pentru a prezenta orașul în mod profesional (dotări naturale, istoricul orașului, dotări medicale, turism și alte servicii, potențial economic, viață culturală), este necesară dezvoltarea unui site web multilingv în scop de marketing. Acesta poate funcționa sub supravegherea consiliului local sau sub conducerea unei organizații nonguvernamentale locale care îndeplinește această sarcină pentru o perioadă determinată. Ca prim pas, este nevoie de un concept profesional preliminar.

7.3.6. Videoclipuri despre oraș

În marketingul urban, textele și fotografiile sunt înlocuite treptat de videoclipuri scurte. Toate elementele de conținut ale valorilor și serviciilor orașului pot fi prezentate pe scurt. Videoclipurile pot fi pregătite de către un tânăr cu o diplomă universitară în comunicare, sau poate fi încredințat de această sarcină un ONG local pentru o anumită perioadă de timp. Interfața poate fi, de asemenea, un canal YouTube. Aceasta va apărea ca un link pe site-ul web, iar materialele de pe canalul YouTube pot fi distribuite în mod regulat pe social media. Ca prim pas, este nevoie de un concept profesional preliminar.

8.ROLUL REGIONAL

8.1.Rol de organizare și management

8.1.1.Crearea unui forum teritorial al politicii de dezvoltare

Pentru procesul de crearea de destinații turistice, bazat pe experiențe unice și pe mediu atractiv, este mult mai avantajos, dacă proiectul, nu se rezumă doar la oraș, ci se extinde asupra regiunii, zonei. Orașul Covasna și împrejurimile sale reprezintă o zonă, care oferă multiple posibilități de colaborare între localități, respectiv asigură posibilitate întregii regiuni, să apară ca o destinație atractivă. În acest sens recomandăm crearea și funcționarea programatică a unui **forum regional al politicii de dezvoltare.** Scopul acestuia ar fi, găsirea unor avantaje reciproce și elaborarea, proiectarea unor programe concrete de colaborare. Evident acest forum, se poate realiza doar din inițiativa și cu sprijinul orașului. Și concepția de colaborare în primă fază, trebuie elaborată de către oraș, respectiv, trebuie, să se facă propuneri de forme de colaborare cu caracter experimental. Referitor la acestea - în afara acestui capitol - am făcut propuneri concrete în mai multe programe. Câteva din acestea pot fi realizate cu caracter experimental. În cadrul forumului, există posibilitatea elaborării de noi programe, conform intereselor și scopurilor lor de colaborare. Dorim să accentuăm faptul că, organizarea unui forum regional este în interesul orașului, fiindcă în acest fel se poate face un mare pas în direcția marketingului direct și indirect, în creșterea atractivității și al turismului bazat pe oferirea de experiențe inedite. Programul nu are costuri majore și după o scurtă perioadă de pregătire poate fi practic demarat.

8.1.2.Inițierea de atrageri de fonduri la scară regională

Organizării forumului regional al politicii de dezvoltare, i se poate alătura, un program de dezvoltare, a cărui sarcină ar fi, depistarea de fonduri materiale, pentru formele de colaborare realizate. Momentan în regiune, nu există exemple de colaborare între oraș și sat. Însă în noul ciclu european de dezvoltare, vor ajunge în prim plan, formele de sprijin bazate pe colaborările inter-municipale. E recomandată, pregătirea pentru această situație, și dezvoltarea comună a unor concepții de proiecte – în legătură cu turismul – care au ca scop dezvoltarea regiunii. Acestea pot

fi programe de îmbunătățiri ale infrastructurii, ale nivelului de trai, programe de ocrotire a mediului, de formare, de ocupare a forței de muncă, respectiv programe turistice. În cazul în care așezările vecine, nu sprijină munca în grup, recomandăm ca orașul să încheie un acord de colaborare cu una sau mai multe așezări, în vederea realizării unui program asemănător.

8.2.Operarea unor forme de colaborare

8.2.1.Programul de dezvoltare a punctelor de primire turistică din afara orașului

Acest program, este în strânsă legătură cu programul, care propune trasee turistice, respectiv programe complexe în satele apropiate de oraș. Sarcina acestui program este, dezvoltarea unor puncte de primire, care pot fi ulterior integrate în programele de vizitare. E important ca aceste puncte de primire, să ofere programe dinamice, bazate pe oferirea de experiențe și aventură și care pot fi clar definite în timp, și despre care există deja o descriere în prealabil. Să conțină activități, să ofere posibilitatea de acțiune sau de acumulare de noi experiențe. Persoana care prezintă locul, posibilitățile, să fie bine pregătită. Programul poate avea mai multe forme: gospodărirea, gătitul, orice activitate meșteșugească, prezentarea unui atelier, prezentarea stilului de viață arhaic. Este important ca în cadrul programului de o jumătate sau cel mult de o zi din punct de vedere tematic sau al oferirii de experiențe, să poată fi incluse diferite puncte de primire. Despre punctele de primire, trebuie realizate scurte prezentări (după modelul de cluster), care într-o oarecare măsură sunt și o formă de asigurare a calității. La realizarea acestor puncte de primire - în funcție de conținut - poate contribui proprietarul acestui punct de primire, conducerea locală, sau pot fi accesate fonduri din proiecte (LEADER).

8.2.2.Programul de prezentare comună a valorilor regionale

Programul, care realizează promovarea comună a valorilor și condițiilor regionale, reprezintă o formă de colaborare mai înaltă dintre oraș și așezările din zonă. Pornirea acestui program, presupune existența unor forme de colaborare de succes. Înseamnă că, există interes din partea așezărilor sau a punctelor de primire, referitor la munca de promovare care se răsfrânge asupra întregii regiuni. Acest program, poate însemna și elaborarea unei strategii de dezvoltare comune, sau tema

poate fi doar promovarea unei subdiviziuni: ex. valorile gastronomice sau prezentarea meșteșugurilor din regiune. Marele avantaj al acestui program este că propune creșterea atractivității întregii regiuni, nu doar a unei așezări, totodată lărgește considerabil și cercul posibilităților de atragere de fonduri. Condițiile și valorile speciale ale orașului Covasna, respectiv nivelul ridicat de vizitarea a orașului, oferă șanse reale creării de destinații, la scară regională.

9.PREZENTAREA PROGRAMELOR – TABELE

1.INFRASTRUCTURĂ, NIVEL DE TRAI

1.1. Infrastructura, nivel de trai

Programul	**1.1.1.Înființarea unui Centru wellnes și a unei piste de bob**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, calitatea vieţii
Domeniul de dezvoltare	1.1. Programe infrastructurale importante
Scopul programului	Realizarea Centrului Wellness și a pistei de bob. Ambele investiții vizează sprijinirea turismului de aventură, extinderea potențialului turistic al orașului cu o altă ofertă.
Conţinutul programului	1.Proiectarea centrului multifuncțional balneoclimatic (CENTRU WELLNESS) este foarte solicitată de populația locală și de turiști. Această investiție extinde oportunitățile de divertisment oferite de oraș, îmbunătățește percepția orașului. 2. Pista de bob poate fi folosită în toate cele patru sezoane. Un studiu de fezabilitate a fost finalizat. 90% din investiții ar fi finanțată de stat, în timp ce restul de 1 % ar trebui să fie acoperită de municipalitate. Creșterea capacității rețelei de electricitate la fața locului este o sarcină importantă.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, întreprindere, instituţie profesională
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 3-4 ani
Lucrări pregătitoare	Revizuirea studiului preliminar
Rezultatul așteptat al programului	Implementarea proiectului, satisfacerea nevoilor, creşterea rolului şi atractivităţii economice, sprijinirea turismului de aventură, extinderea potențialului turistic
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Prin dezvoltarea reţelei de instituţii programul poate fi profitabil pe termen lung
Posibile surse de	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de

finanţare	acțiuni, proiecte - Dezvoltarea turismului balnear și de agreement, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii	Forumuri, site web, media socială
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Dezvoltare comunitară şi socială - Servicii și Organizare - Dezvoltarea serviciilor preventive, şi de menţinere a stării de sănătate
Observaţii	Programul promovează dezvoltarea oraşului şi a regiunii.

Programul	**1.1.2. Program pentru crearea unui Centru Sportiv**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, calitatea vieţii
Domeniul de dezvoltare	1.1. Programe infrastructurale importante
Scopul programului	Având în vedere nevoile comunităţii şi numărul mare de turişti, dezvoltarea unui concept, care include moduri de funcţionare şi idei de dezvoltare. Scopul programului este realizarea unui centru sportiv, care în model combinat oferă spaţiu sportului profesionist.
Conţinutul programului	Realizarea centrului sportiv are două modele. Un model ar fi soluţia de realizare a unei săli de sport, care necesită organizarea periodică de evenimente sportive, precum şi o echipă locală şi fond economic. Al doilea model oferă mai mult spaţiu pentru activităţi de sport şi activități recreative/promovare a sănătății în comunitate. Acest model necesită organizare şi mai multă implicare financiară din partea instituţiilor publice. Pe baza situaţiei actuale propunem o soluţie care combină cele două modele. Aceasta presupune o decizie locală.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, întreprindere, instituție profesională
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 3-4 ani
Lucrări pregătitoare	Decizia şi realizarea unui plan
Rezultatul așteptat al programului	Implementarea proiectului, satisfacerea nevoilor, posibilităţi pentru sportivi locale, venturi pentru oraş
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Investiţia prezintă oportunităţi de dezvoltare la nivel local, naţional şi internaţional
Posibile surse de finanţare	CNI - Compania Nationala de Investitii, sponsorizări, parteneri, FEDR, buget de stat, buget local, parteneriat public-privat, alte surse legal constituie.
Propuneri	Forumuri, site web, media socială

comunicaţii de marketing	
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Dezvoltare comunitară şi socială - Servicii și Organizare - Dezvoltarea serviciilor preventive, şi de menţinere a stării de sănătate
Observaţii	Prezenţa sportivilor înseamnă un trafic de oaspeţi şi în afara sezonului. Programul poate avea succes cu dezvoltarea infrastructurii sportive.

Programul	**1.1.3. Reabilitarea Planului Înclinat**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, calitatea vieţii
Domeniul de dezvoltare	1.1. Programe de infrastructură importante
Scopul programului	Realizarea unui proiect unic şi inovator în două etape: proiect turistic şi de istorie industrială, renovarea căii ferate înguste. Dezvoltarea identității locale.
Conţinutul programului	Prima fază este proiectul turistic şi de istorie industrială, după care urmează renovarea şi punerea în funcţiune a căii ferate înguste. Beneficiile așteptate ale proiectului sunt multiple, dar cel mai important este de a contribui la activităţi de personalizare. Prin urmare se recomandă lansarea cât mai rapidă a proiectului turistic şi de istorie industrială, şi realizarea unui studiu preliminar în vederea proiectării tehnice şi strângerea de fonduri. Lansarea programelor va avea efecte pozitive asupra identităţii locale.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, întreprindere, instituţie profesională
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	
Rezultatul așteptat al programului	Reabilitare, dezvoltarea identităţii locale, creşterea atractivităţii turistice
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Funcţii turistice, posibilităţi de strângere de fonduri, colaborarea cu instituţii şi afaceri interesate de turism
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural. Sponsorizări, parteneri, alte programe de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, site web, media socială, evenimente
Sinergie: Legături	- Servicii şi organizare

cu alte domenii, programe	- Asocierea valorilor oraşului cu turism - Utilizarea valorilor culturale, de istorie socială
Observaţii	Program unic şi inovator.

Programul	**1.1.4. Dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sporturilor de iarnă**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, calitatea vieţii
Domeniul de dezvoltare	1.1. Programe de infrastructură importante
Scopul programului	Dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sporturilor de iarnă, dezvoltarea în continuare a pârtiei de schi și a patinoarului.
Conţinutul programului	Devine tot mai răspândită și apreciată petrecerea timpului liber și al week-endurilor în natură în timpul iernii. Sporturile și activitățile de iarnă (schi, patinaj, snowboarding, săniuș, etc.) sunt foarte populare în rândul turiștilor și localnicilor. De aceea este foarte importantă dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sporturilor de iarnă. Aceasta este o prioritate și ar trebui să fie o activitate continuă. În cazul orașului Covasna este foarte importantă dezvoltarea în continuare a pârtiei de schi și a patinoarului.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, întreprindere, instituţie profesională
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	
Rezultatul aşteptat al programului	Dezvoltarea pârtiei de schi și a patinoarului, creşterea atractivităţii turistice
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Funcţii turistice, posibilităţi de strângere de fonduri, colaborarea cu instituţii şi afaceri interesate de turism
Posibile surse de finanţare	Sponsorizări, parteneri, programe de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, site web, media socială, evenimente
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Servicii şi organizare - Asocierea valorilor oraşului cu turism

Observaţii	Program cu venituri directe și efecte pozitive indirecte.

Programul	**1.1.5. Extinderea infrastructurii de distribuție a gazului metan**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, calitatea vieţii
Domeniul de dezvoltare	1.1. Programe infrastructurale importante
Scopul programului	A gázhálózat fejlesztése, az élet- és életszínvonal emelése, a szennyezés csökkentése.
Conţinutul programului	Racordul la rețeaua de gaze naturale a populației este foarte important din punctul de vedere al creșterii standardelor de viață și de locuit prin asigurarea unor condiții îmbunătățite de încălzire a locuințelor. În același timp, reduce poluarea mediului, care este o prioritate pentru UE. În cadrul programului soluțiile inteligente sunt foarte importante: utilizarea instrumentelor inteligente, tehnologiilor IT integrate pentru creșterea nivelului de flexibilitate, siguranță și eficiență în operare.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 3-4 ani
Lucrări pregătitoare	Analiza situației, pregătirea proiectului
Rezultatul așteptat al programului	Implementarea proiectului, satisfacerea nevoilor, creșterea standardelor de viață și de locuit
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Soluții inteligente pot asigura sustenabilitatea necesară dezvoltării orașului
Posibile surse de finanţare	POIM: „Dezvoltarea rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale în vederea creșterii nivelului de flexibilitate, siguranță, eficiență în operare, precum și de integrare a activităților de transport, distribuție și consum final”
Propuneri comunicaţii	Forumuri, site web, media socială
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Dezvoltare comunitară şi socială - Servicii și Organizare - Dezvoltarea serviciilor preventive, şi de

	menţinere a stării de sănătate
Observaţii	Programul este o prioritate majoră pentru țară și UE.

Programul	**1.1.6. Dezvoltări infrastructurale prin aplicarea conceptului „smart city”**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, calitatea vieţii
Domeniul de dezvoltare	1.1. Programe infrastructurale importante
Scopul programului	Dezvoltarea infrastructurii orașului, aplicarea cadrului SMART, realizări proiecte de tip „smart city”
Conţinutul programului	Cadrul SMART fiind o paradigmă nouă în dezvoltarea și funcționarea orașului oferă posibilitatea realizării mai multor proiecte infrastructurale, care sunt foarte importante pentru oraș: a) rețele inteligente de iluminat public cu infrastructura aferentă; b) rețele inteligente de alimentare cu apă potabilă și industrială și rețele de canalizare cu infrastructura aferentă; c) rețele inteligente de transport și distribuție a energiei termice; d) rețele inteligente de colectare și transport al deșeurilor; e) rețele inteligente de management al traficului auto, indicatoare de circulație, stații de încărcare electrice pentru mijloacele de transport auto, stații de autobuz, precum și alte elemente de infrastructură inteligente necesare traficului auto; f) unități școlare inteligente; g) dotarea gospodăriilor, inclusiv a blocurilor de locuințe cu rețele inteligente de asigurare a utilităților; h) bănci de date urbane, sisteme informaționale geografice.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, întreprindere, asociație, instituţie profesională
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 3-4 ani
Lucrări pregătitoare	Dezvoltarea programului-cadru SMART
Rezultatul așteptat al programului	Implementarea proiectului, dezvoltarea infrastructurii orașului, satisfacerea nevoilor, creşterea rolului şi atractivităţii economice.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Programul necesită dobândirea de competențe profesionale, dobândirea de noi cunoștințe și implicarea profesioniștilor externi
Posibile surse de	Conform OUG 156/2020 fonduri externe

finanţare	nerambursabile
Propuneri comunicaţii	Forumuri, site web, media socială
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Dezvoltare comunitară şi socială - Servicii și Organizare - Programe de dezvoltare pentru serviciile publice și pentru circulație - Paradigma SMART
Observaţii	Programul promovează dezvoltarea oraşului şi a regiunii.

1.2. Programe de dezvoltare pentru serviciile publice și pentru circulație

Programul	**1.2.1. Reabilitare și dezvoltarea rețelei de drumuri**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.2. Programe de dezvoltare pentru serviciile publice și pentru circulație
Scopul programului	Reabilitarea şi dezvoltarea reţelei de drumuri, extinderea programului asupra întregului oraş.
Conţinutul programului	În acest domeniu, cel mai important pas a fost efectuat, a fost demarat programul de dezvoltare a rețelei de drumuri, care include canalizarea, înlocuirea diferitelor conducte, realizarea rețelei subterane de electricitate, respectiv construirea trotuarelor. Deoarece sarcina, este realizarea unui centru de atracție turistică unic și extrem de important, în acest scop reabilitarea tuturor drumurilor din localitate este o condiție obligatorie
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, companie și / sau instituție profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 3-4 ani
Lucrări pregătitoare	Lucrări de proiectare, consultaţii profesioniste
Rezultatul așteptat al programului	Reţeaua de drumuri renovată va contribui la îmbunătăţirea calităţii vieţii populației locale, şi la poziţionarea oraşului
Sustenabilitatea şi continuarea programului	O altă sarcină de bază a dezvoltării rețelei de drumuri, este reabilitarea temporară a porțiunilor de drumuri și trotuare, care se află pe lista de așteptare, respectiv aranjarea porțiunilor de intersectare dintre drumurile reabilitate și cele nereabilitate, în vederea menținerii curățeniei celor renovate.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros. Buget local, alte surse legal

	constituite. Surse proprii
Propuneri comunicaţii de marketing	Fiind vorba de un program de dezvoltare sensibil, care generează opinii contradictorii, o componentă importantă a managerierii programelor de acest gen, trebuie să fie comunicarea cu localnicii
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Program de dezvoltare economică locală
Observaţii	Pe marginea programului de succes deja realizat, trebuie amintit faptul că, acest rezultat crește așteptările localnicilor legate de mai multe lucrări de reabilitare a drumurilor

Programul	**1.2.2. Program pentru reabilitarea suprafețelor de trafic pietonal și/sau auto**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.2. Programe de dezvoltare pentru serviciile publice și pentru circulație
Scopul programului	Reabilitarea și menținerea suprafețelor de trafic pietonal și/sau auto, creşterea atractivităţii din punctul de vedere al turiştilor.
Conţinutul programului	Reabilitarea suprafețelor de trafic pietonal și/sau auto include două activități: reabilitarea suprafețelor necorespunzătoare respectiv gestionarea acestora (schimbarea elementelor deteriorate, reabilitarea suprafețelor care au fost dezmembrate din alte motive, gestionarea problemei vegetației apărute pe suprafața pietonală.) În cazul orașului Covasna, cea mai importantă sarcină este reabilitarea generală, respectiv menținerea constantă al acestor suprafețe. Pe termen mediu e recomandată realizarea unui plan de realizare a unei suprafețe de trafic pietonal sau auto, care să fie caracteristic acestui oraș, și care pe mai târziu poate fi realizat treptat, în pasuri mici.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, companie și / sau instituție profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Lucrări de proiectare, consultaţii profesioniste
Rezultatul așteptat al programului	Formarea imaginii oraşului, creşterea atractivităţii
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Reabilitarea și gestionarea suprafeței de trafic pietonal și/sau auto în cazul orașelor, poate fi realizat cu succes, doar dacă această muncă – la fel ca gestionarea spațiilor verzi – este realizată permanent de către administrația publică
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural.

	Dezvoltarea de infrastructuri urbane, regenerare spații publice. Buget local, alte surse legal constituite sau.
Propuneri comunicaţii de marketing	Comunicarea cu localnicii: presă, pliante, forumuri
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Program de dezvoltare economică locală - Programe pentru dezvoltarea imaginii localității
Observaţii	În centrele turistice, utilizarea suprafeţelor de trafic pietonal este mai intensă.

Programul	**1.2.3. Dezvoltarea rețelei de alimentare cu apă**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.2. Programe de dezvoltare pentru serviciile publice și pentru circulație
Scopul programului	Continuarea programului de dezvoltare demarat, extinderea asupra întregii localităţi.
Conţinutul programului	Dezvoltarea rețelei de alimentare cu apă include schimbarea și extinderea rețelei de apă, respectiv creșterea capacității. Totodată, este recomandată conectarea unor programe complementare mai mici, care generează atitudine pozitivă din partea localnicilor.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, companie și / sau instituție profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Lucrări de proiectare, consultaţii profesioniste
Rezultatul așteptat al programului	Creşterea calităţii vieţii, realizarea unor țâșnitoare (fântâni). Un alt element al creșterii atractivității poate fi și o construcție combinată cu apă, posibil sub forma unei fântâni arteziene. Funcția: atracție, loc de recreere, loc de fotografiat
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Implicarea secţiunilor care urmează să fie renovate, menţinerea permanentă a secţiunilor reabilitate
Posibile surse de finanţare	FEDR, buget de stat, buget local, alte surse legal constituite. Surse proprii şi programe de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Activitate de comunicare, care este legat de sprijinirea culturii consumului de apă: presă, pliante, forumuri
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Program de dezvoltare economică locală - Programe pentru dezvoltarea imaginii localității
Observaţii	Tuturor dezvoltărilor infrastructurale, care încearcă să rezolve diferite deficiențe, le sunt conectate așteptări majore din partea localnicilor

Programul	**1.2.4. Extinderea rețelei de canalizare**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.2. Programe de dezvoltare pentru serviciile publice și pentru circulație
Scopul programului	Gestionarea completă și modernă a dejecției de apă
Conţinutul programului	Rețeaua trebuie extinsă și asupra ariilor care vor fi incluse în dezvoltare (**localitatea Chiuruș,** centrul wellness, formarea unei zone de picnic lângă pârtia de schi), iar în cadrul orașului la acele zone, care funcționează permanent sau ocazional ca puncte de găzduire.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, grup de experţi
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Lucrări de proiectare, consultaţii profesioniste
Rezultatul așteptat al programului	Rețeaua de canalizare nu va fi suprasolicitată, în urma căruia nu va fi problemă creşterea numărului spaţiilor turistice, al turiştilor şi al evenimentelor a apei uzate menajere.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Tehnologia de gestionare al dejecției este în continuă schimbare (de ex. epurare biologică), astfel, e recomandat, ca dezvoltarea rețelei să se facă modula
Posibile surse de finanţare	FEDR, buget de stat, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Activitate de comunicare: presă, pliante, forumuri
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Program de dezvoltare economică locală - Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Programe prioritate pentru infrastructură
Observaţii	O problemă nevralgică a fiecărui centru turistic, este gestionarea completă și modernă a dejecției de apă

Programul	**1.2.5. Dezvoltarea iluminatului stradal**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.2. Programe de dezvoltare pentru serviciile publice și pentru circulație
Scopul programului	Dezvoltarea iluminatului stradal, realizarea unui plan de iluminat separat pentru centrul orașului.
Conţinutul programului	Realizarea unui plan de iluminat separat pentru centrul orașului, consultarea cu hotelurile și restaurantele aflate în centru. Acesta nu poate fi extins asupra întregului oraș, dar în cazul zonei centrale, proiectarea spațială și al imaginii stradale, trebuie să facă parte din proiectare. Recomandăm realizarea unui punct sau al unei zone, pe una dintre traseele de plimbare, care vor beneficia de o iluminare cu caracter unic, colorat. Propunem iluminarea traseului de la Camping Valea Zânelor până la Planul Înclinat. Pe baza experienței de teren și al opiniei publice, putem trage concluzia, că trebuie examinate amănunțit deficiențele iluminatului public și trebuie găsite soluții pentru rezolvarea acestor probleme mici, locale.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, grup de experţi
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Lucrări de proiectare, consultaţii profesioniste
Rezultatul așteptat al programului	Gestionarea deficienţelor iluminatului public, dezvoltarea imaginii oralului şi creşterea atractivităţii turistice
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Menţinerea şi îmbunătăţirea continuă a sistemului existent
Posibile surse de finanţare	POR 2021- 2027 Axa prioritară 3 - O regiune cu comunități prietenoase cu mediul - Investiții în asigurarea/îmbunătățirea unor sisteme de

	iluminat public performant și eficient energetic. Surse proprii şi programe de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Activitate de comunicare: presă, pliante, forumuri
Sinergie: Legături cu alte domenii	- Program de dezvoltare economică locală - Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Programe prioritate pentru infrastructură - Paradigma SMART
Observaţii	În localitățile importante din punct de vedere turistic, iluminatul public este un element de bază al atractivității și marketingului

Programul	**1.2.6. Program pentru gestionarea deșeurilor**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.2. Programe de dezvoltare pentru serviciile publice și pentru circulație
Scopul programului	Lărgirea şi modernizarea reţelei de colectare a deşeurilor.
Conţinutul programului	Pe lângă lărgirea și modernizarea rețelei de colectare a deșeurilor, periodic trebuie inspectat și practica publică de colectare a deșeurilor. Colectoarele de deșeuri publice trebuie proiectate în așa fel, încât acestea să devină elemente pozitive ale imaginii stradale și imaginii localității. Având în vedere, că tot mai multe programe turistice se vor extinde asupra mediului natural (trasee forestiere, centru de picnic), în aceste locuri, trebuie pus accent pe prevenirea aglomerării de deșeuri.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, grup de experţi
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Lucrări de proiectare, consultaţii profesioniste
Rezultatul aşteptat al programului	Sistem modern de gestionare a deșeurilor, care poate rezolva problemele legate de creşterea constantă a numărului turiştilor
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Sub forma unui program de sine stătător, se poate pune accentul pe răspândirea practicii de colectare selectivă a deșeurilor, respectiv să se ocupe de dezvoltarea culturii de colectare și management a deșeurilor, al localnicilor
Posibile surse de finanţare	FEDR, buget de stat, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Ateliere interactive, materiale didactice, pliante, broşuri

Sinergie: Legături cu alte domenii	- Program de dezvoltare economică locală - Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Programe prioritate pentru infrastructură
Observaţii	În localitățile, care funcționează ca atracții turistice, deșeurile în zone publice, respectiv gestionarea inadecvată a deșeurilor nu este acceptabilă.

Programul	**1.2.7. Dezvoltarea infrastructurii localității Chiuruș**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.2. Programe de dezvoltare pentru serviciile publice și pentru circulație
Scopul programului	Dezvoltare infrastructurală cu caracter catch-up
Conţinutul programului	Dezvoltarea localității Chiuruș este indicat de faptul că această așezare face parte din oraș, aici își au reședința o parte din localnici, cărora le trebuie asigurat același calitate a vieții, ca restului localnicilor. Sarcini de dezvoltare: modernizarea străzilor, iluminat public, canalizare.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, grup de experţi
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 3-4 ani
Lucrări pregătitoare	Lucrări de proiectare, consultaţii profesioniste
Rezultatul așteptat al programului	Chiuruş va avea o valoare proprie, care dispune de potențial de dezvoltare pentru întregul oraș (vezi în legătură că aceasta acel program de dezvoltare, care propune dezvoltarea unui loc de cult cu funcție turistică).
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Dezvoltarea modulară, în etape, ținând seama care sunt punctele de dezvoltare cele mai urgente
Posibile surse de finanţare	FEDR, buget de stat, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Lucrările în cadrul dezvoltării infrastructurale pot provoca o mulţime de neplăceri pentru locuitori, de aceea este foarte importantă comunicarea continuă cu locuitorii: notificări scrise, întâlniri personale, forumuri publice
Sinergie: Legături cu alte domenii,	- Program de dezvoltare economică locală - Programe pentru dezvoltarea imaginii localității

programe	
Observaţii	Actualmente Chiuruş este o așezare de tip satelit, iar din punctul de vedere ale imaginii localității, al stilului de viață, al serviciilor asigurate și al volumului acestora, este într-o situație defavorabilă față de oraș.

Programul	**1.2.8. Dezvoltarea drumurilor forestiere și agricole**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.2. Programe de dezvoltare pentru serviciile publice și pentru circulație
Scopul programului	Conectarea oraşului cu mediul său natural
Conţinutul programului	În vederea diversificării programelor și serviciilor turistice e nevoie, ca orașul să poată fi conectat cu mediul său natural.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, grup de experţi
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 3-4 ani
Lucrări pregătitoare	Lucrări de proiectare, consultaţii profesioniste
Rezultatul așteptat al programului	Construcția drumurilor agricole sprijină activitățile agricole, dar poate avea și rol de dezvoltare turistică și sportivă. Drumurilor agricole și forestiere reabilitate s-au amenajate, li se poate atașa dezvoltarea unor programe, cum ar fi trasee turistice de grup, raliuri montane, concursuri locale de ciclism, concursuri de orientare.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Dezvoltarea în etape: mai înainte renovarea drumurilor existente
Posibile surse de finanţare	FEDR, buget de stat, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Comunicarea cu localnicii va fi mai importantă după dezvoltarea drumurilor
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Program de dezvoltare economică locală - Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Programe turistice
Observaţii	Diversificarea programelor şi serviciilor turistice

Programul	**1.2.9. Piste pentru biciclete în oraș și în jurul orașului**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.2. Programe de dezvoltare pentru serviciile publice și pentru circulație
Scopul programului	Realizarea unei piste pentru biciclete în oraș și în jurul orașului. Realizarea unui proiect care să răspundă nevoilor importante ale comunităţii, care consideră importanța protecției mediului, care încurajează un stil de viață sănătos, are un rol recreativ, sprijină diversificarea activităților turistice
Conţinutul programului	În programul de îmbunătățire a traficului orașului, în planificare trebuie luate în considerare posibilitățile de a crea piste pentru biciclete. Ar trebui analizată posibilitatea proiectării unei trasee pentru biciclete în partea Voinești a orașului. Ar trebui elaborate planuri pentru dezvoltarea de piste pentru biciclete în afara orașului (de-a lungul drumurilor de câmp, rutelor forestiere).
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, întreprindere și / sau instituție profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Lucrări de proiectare, consultaţii profesioniste
Rezultatul așteptat al programului	Satisfacerea nevoilor, îmbunătățirea circulației în oraș, formarea imaginii oraşului, creşterea atractivităţii
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Pista pentru biciclete are un rol important în promovarea destinațiilor turistice urbane, poate fi realizată în combinație cu atracții turistice, și mai multe programe de dezvoltarea turismului.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 3 – O regiune cu comunități prietenoase cu mediul - Dezvoltarea infrastructurii urbane curate (infrastructuri de transport, ciclism, material rulant, combustibili alternativi).

Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, site web, media socială
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Dezvoltarea serviciilor preventive, şi de menţinere a stării de sănătate
Observaţii	Ciclismul urban este foarte important în centrele turistice, fiind o modalitate de deplasare ecologică, socială, fără poluare sau zgomot.

1.3. Programe pentru dezvoltarea imaginii localității

Programul	**1.3.1. Program pentru extinderea spațiilor verzi**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.3. Programe pentru dezvoltarea imaginii localității
Scopul programului	Extinderea zonei verzi de-a lungul acelor rute, unde vor fi realizate rute turistice intra orășene.
Conţinutul programului	Atracția pozitivă a orașului este parcul central, respectiv traseul de plimbare de pe lângă râu. Mărirea zonei verzi este necesară de-a lungul acelor rute, unde vor fi realizate rute turistice intra orășene. Soluții eficiente: înmulțirea arborilor și arbuștilor, realizarea unui gard viu, pe spațiile amenajate deja, plantarea de pomi sau amenajări florale în mobilierul stradal. Mai sunt multe spații în oraș, unde pot fi amenajate parcuri mai mici, sau unde poate fi crescut caracterul de parc al spațiilor, sau unde pot fi reabilitate parcurile deja existente. De exemplu: modernizarea și reabilitarea parcului central și dotarea cu fântână arteziană.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, companie/instituţie profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: continuu
Lucrări pregătitoare	Pentru ca spațiile verzi să aibă un aport considerabil la realizarea unei imagini de oraș unice, este nevoie de proiectare profesională
Rezultatul așteptat al programului	Spaţiile verzi vor spori atractivitatea şi unicitatea imaginii localităţii
Sustenabilitatea şi continuarea programului	În parcul central pot fi realizate niște amenajări florale unice (de exemplu o vază înaltă acoperită de flori), care reprezintă o priveliște unică și o atracție de fotografiat.
Posibile surse de finanţare	FEDR, buget de stat, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii	Materiale promoţionale, reprezentarea vizuală a oraşului

Sinergie: Legături cu alte domenii	- Program de dezvoltare economică - Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Programe de comunicație externă
Observaţii	Lărgirea spațiilor verzi se poate întâmpla și în așa fel încât să sprijine imaginea unită a orașului.

Programul	**1.3.2. Reabilitarea albiilor râurilor şi pârâurilor**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.3. Programe pentru dezvoltarea imaginii localității
Scopul programului	Albia râului din centrul orașului să devină un element central al atractivității și imaginii localității.
Conţinutul programului	Elaborarea unui program special. În vederea fructificării acestei condiții unice în dezvoltarea locală, ar fi oportună propunerea unui proiect pentru experții în designul urban, pentru ateliere, iar proiectele primite să fie propuse spre dezbatere localnicilor. Pe baza imaginii de viitor prezentate în Strategie, respectiv pe baza scopurilor de dezvoltare, propunem o soluție, care, ca aspect este foarte special. **Un pod pietonal special** pe care toată lumea îl poate fotografia. Există mult forme inovative de realizare, de aceea e recomandată concursul de proiecte.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, Atelier de lucru pentru planificare/experţi
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 3 ani
Lucrări pregătitoare	Concurs de proiect, asigurarea resurselor financiare
Rezultatul așteptat al programului	Imaginea oraşului s-ar îmbogăţi cu un element special, unic în zonă. Mediul atractiv ar putea fi un element important în destinaţia turistică
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Pentru aplicarea cu succes este nevoie de comunicare adecvată: anunţ, evaluare publică
Posibile surse de finanţare	Surse proprii şi programe de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Mijloace tradiţionale de comunicare, cu ajutorul spaţiului online informarea firmelor, birourilor de design
Sinergie: Legături cu alte domenii,	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Programe infrastructurale
Observaţii	Realizarea prin concurs de proiecte ar fi o soluție

	inovativă, cu costuri reduse, și aparte și la nivel național. Acesta ar valorifica și Internetul (notă publică în limba engleză, cu premii)

Programul	**1.3.3. Formarea sistemului de parcare**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, calitatea vieții
Domeniul de dezvoltare	1.3. Programe pentru dezvoltarea imaginii localității
Scopul programului	Realizarea sistemului de parcare cu plată bazată pe soluții digitale.
Conţinutul programului	Trebuie realizat sistemul de parcare cu plată bazată pe soluții digitale. Ar fi importantă reabilitarea parcării din centru (zona SUPERCOOP) cu crearea unor suprafețe de promenadă, socializare, posibil de utilizat pentru organizarea unor evenimente cu public numeros (de exemplu Zilele Orașului Covasna).La amplasarea automatelor necesare pentru parcare, trebuie avut în vedere, ca acestea, să se încadreze în designul urban. Pe termen mediu este necesară realizarea unor spații de parcare închise, cu supraveghere, pentru autobuze și mașini personale
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, Atelier de lucru pentru planificare/experţi
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Lucrări de proiectare, analiza funcțională a rețelei de drumuri urbane
Rezultatul așteptat al programului	Traficul va fi mai bine organizat, parcarea va fi mai estetică şi mai favorabilă pentru turişti
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Zona centrală a orașului, trebuie să devină treptat zonă pietonală. De aceea este necesară analiza funcțională și proiectarea pe termen lung a rețelei de drumuri urbane, respectiv este necesară realizarea unui drum de centură pentru transportul de marfă
Posibile surse de finanţare	Surse proprii şi programe de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Parcările închise, cu plată, trebuie prezentate pe paginile web, care promovează serviciile turistice, dacă este posibil să fie trecute și coordonate GPS. Aceste informaţii pot fi afişate si în pliante
Sinergie:	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea

Legături cu alte domenii, programe	turismului - Programe infrastructurale - Programe de dezvoltare a reţelei de transport - Paradigma SMART
Observaţii	Numărul de mașini din oraș va crește în anii următori, respectiv crește si traficul datorită turismului. Acesta atrage după sine sarcini de trafic și de parcare

Programul	**1.3.4. Amenajarea împrejurimilor izvoarelor de apă minerală, amenajarea împrejurimilor noilor izvoare**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, calitatea vieții
Domeniul de dezvoltare	1.3. Programe pentru dezvoltarea imaginii localității
Scopul programului	Pe lângă realizarea cadastrului izvoarelor de apă minerală din localitate trebuie să apară, ca un program sine stătător amenajarea împrejurimilor a cât mai multor izvoare, respectiv reabilitarea și administrarea acestora
Conţinutul programului	Izvoarele minerale reprezintă unul din resursele naturale endogene cele mai importante. Conform datelor din studiul realizat de noi, și localnicii consideră importantă această resursă endogenă, și doresc valorificarea acestuia în dezvoltarea locală. O sarcină importantă este un proiect de formă, care s-ar axa pe lângă unicitatea mediului izvoarelor și pe aspectul lor “comun” și de ”Covasna”. Împrejurimile izvoarelor astfel amenajate, pot deveni elemente de bază ale imaginii localității. Acestora li se pot acorda trasee turistice intra orășene cu descrieri, indicații și prezentări vizuale corespunzătoare cu aplicații digitale.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, birouri de proiectare, grup de experţi
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: continuu
Lucrări pregătitoare	Lucrări de proiectare, realizarea cadastrului
Rezultatul așteptat al programului	Această condiție naturală este în armonie, cu scopurile dezvoltării turistice (promovarea sănătății, tratament, dezvoltarea imaginii localității, conexiunea cu programele de recreere, consolidarea renumelui etc.)
Sustenabilitatea	Întreţinerea continua a împrejurimilor izvoarelor de

şi continuarea programului	apă minerală (cu implicarea ONG-urilor), noi izvoare
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros buget de stat,buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Publicații turistice, broșuri și alte materiale promoționale, filme mici, descrieri, ghiduri
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Programe infrastructurale - Dezvoltarea economiei locale
Observaţii	Numărul de mașini din oraș va crește în anii următori, respectiv crește si traficul datorită turismului. Acesta atrage după sine sarcini de trafic și de parcare

Programul	**1.3.5. Administrarea clădirilor ruinate, deteriorate**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, calitatea vieții
Domeniul de dezvoltare	1.3. Programe pentru dezvoltarea imaginii localității
Scopul programului	Administrarea clădirilor ruinate, deteriorate, care sunt dăunătoare imaginii oraşului.
Conţinutul programului	Luând în considerare barierele juridice și administrative, e recomandată recurgerea la soluții temporare creative și inovative, care să se orienteze asupra valorificării acestor clădiri ruinate. O soluție în acest sens ar fi, ca aceste clădiri temporar să devină terenul unor proiecte artistice. Acesta ar însemna un apel, pentru proiecte sau brainstorming, în rândul artiștilor sau al grupurilor de artiști. Avantajul acestui model ar fi, că într-un timp scurt ar schimba poziția clădirii (din clădire ruinată, ar deveni o valoare, ar deveni ceva spectaculos.). Totodată un alt avantaj al acestor programe este, că pot fi sistate, în cazul în care pe mai târziu apar oportunități de continuare a lucrărilor.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, birouri de proiectare, grup de experţi
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 1-2 ani
Lucrări pregătitoare	Lucrări de proiectare, apeluri de proiecte, consultări
Rezultatul așteptat al programului	Atitudinea locuitorilor va fi pozitivă, imaginea turistică va fi atractivă, clădirile vor fi folositoare
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Alternanţa, reînnoirea proiectelor creative anual sau semi-anual, relaţii cu grupuri artistice, creative
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, buget local, buget național

Propuneri comunicaţii de marketing	Promovarea proiectelor prin mijloace tradiţionale de comunicare, media socială
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe de dezvoltare a turismului - Program de dezvoltare economică locală - Activităţi artistice și științifice - Dezvoltare comunitară
Observaţii	Programul poate fi suspendat în orice moment în cazul în care este şansă pentru continuarea lucrărilor de construcţii

Programul	**1.3.6. Programul poarta orașului**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.3. Programe pentru dezvoltarea imaginii localității
Scopul programului	Planificarea și amenajarea mediului indicatoarelor cu denumirea orașului de-a lungul rutelor către oraș. Ele servesc ca poartă de intrare în oraș.
Conţinutul programului	O sarcină importantă de dezvoltare în cazul orașelor bazate pe turism este planificarea și amenajarea mediului indicatoarelor cu denumirea orașului de-a lungul rutelor către oraș. Ele servesc ca poartă de intrare în oraș. Există multe posibilități pentru acest lucru: elemente de plastic spațiale, panouri informative, semne digitale, semne care salută oaspeții care sosesc și pleacă, spații verzi de-a lungul traseului (copaci, compoziții de flori), activarea unei aplicații digitale etc.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, companie/instituţie profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Este nevoie de licitație și proiectare profesională pentru un rezultat estetic și legat de brandul orașului.
Rezultatul așteptat al programului	Planificarea și amenajarea mediului indicatoarelor cu denumirea orașului de-a lungul rutelor către oraș va spori atractivitatea şi unicitatea imaginii localităţii
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Programul are un rol important în dezvoltarea imaginii orașului, poate fi legat de brandul orașului.
Posibile surse de finanţare	Buget de stat, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii	Materiale promoţionale, reprezentarea vizuală a oraşului
Sinergie: Legături cu alte	- Program de dezvoltare economică - Programe de dezvoltare pentru repoziționarea

domenii	turismului - Programe de comunicație externă
Observaţii	Programul are un mesaj important pentru turiști și vizitatorii orașului, dar poate consolida și identitatea populației.

Programul	**1.3.7. Indicatoare cu denumirea străzilor**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.3. Programe pentru dezvoltarea imaginii localității
Scopul programului	Proiectarea și construcția uniformă a indicatoarelor stradale.
Conţinutul programului	Indicatoarele stradale sunt componente importante în imaginea orașului. Acest program poate fi legat și de crearea de tablouri de bord care conțin nume de străzi importante (asemănătoare cu tablourile de bord pentru hoteluri). Poate fi folosit și logo-ul orașului pe indicatoarele stradale.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, Atelier de lucru pentru planificare/experţi
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Proiectare, concurs de proiect, asigurarea resurselor financiare
Rezultatul așteptat al programului	Imaginea oraşului s-ar îmbogăţi cu un component special.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	O dezvoltare suplimentară a programului pe termen mediu este că plăcile de numerotare a clădirilor conțin și numele străzilor.
Posibile surse de finanţare	Surse proprii şi programe de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Marketingul direct
Sinergie: Legături cu alte domenii,	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Programe infrastructurale
Observaţii	Programul presupune analiza imaginii localității.

Programul	**1.3.8. Renovarea portalurilor și vitrinelor magazinelor**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.3. Programe pentru dezvoltarea imaginii localității
Scopul programului	Schimbare foarte semnificativă a imaginii orașului prin renovarea portalurilor și vitrinelor magazinelor.
Conţinutul programului	Programul încurajează și susține parțial proiectarea și renovarea intrărilor și vitrinelor magazinelor, care poate duce la o schimbare foarte semnificativă a imaginii orașului. Pe lângă furnizarea unei finanțări pentru program, există alte două condiții importante: - Implicarea unui expert în proiectare (specialist, companie, ONG) - Dezvoltarea unui formular de cerere pentru gestionarea subvenției parțiale Acest program nu duce la unificarea imaginii magazinelor, ci la sublinierea unicității fiecărui magazin.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, companie/instituţie profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: continuu
Lucrări pregătitoare	Pentru ca portalurile și vitrinele magazinelor să aibă un aport considerabil la realizarea unei imagini de oraș unice, este nevoie de proiectare profesională
Rezultatul așteptat al programului	Programul va spori atractivitatea şi unicitatea imaginii localităţii
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Programul imbunatateste imaginea orașului, și are efecte pozitive asupra magazinelor.
Posibile surse de finanţare	Buget de stat, buget local, alte surse legal constituite

Propuneri comunicaţii	Materiale promoţionale, reprezentarea vizuală a oraşului
Sinergie: Legături cu alte domenii	- Program de dezvoltare economică - Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Programe de comunicație externă
Observaţii	Programul poate fi dezvoltat treptat, într-un mod modular.

Programul	**1.3.9. Stradă pietonală**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, calitatea vieții
Domeniul de dezvoltare	1.3. Programe pentru dezvoltarea imaginii localității
Scopul programului	Contribuție la crearea de restaurante și terase, îmbogățirea peisajului urban, extinderea gamei de servicii oferite turiștilor.
Conţinutul programului	Ca parte a unui program pe termen lung, este recomandabil să se înceapă o activitate care duce la dezvoltarea unei străzi pietonale. Selectarea secțiunii stradă și formularea unui plan de construcție pe termen lung sunt deja relevante. Acest program ar ajuta, de asemenea, la crearea de restaurante și terase. Programul îmbogățește semnificativ peisajul urban, are un impact economic și extinde gama de servicii oferite turiștilor.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, companie/instituţie profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 3 ani
Lucrări pregătitoare	Lucrări de proiectare
Rezultatul așteptat al programului	Strada pietonală este un element important în orașele moderne care trec prin schimbări, și se adaptează necesităților actuale ale locuitorilor și turiștilor.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Pe strada pietonală cafenele și restaurante în aer liber pot fi unele dintre principalele pasiuni pentru localnici si turiști.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Dezvoltarea de infrastructuri urbane, regenerare spații publice
Propuneri comunicaţii de marketing	Publicații turistice, broșuri și alte materiale promoționale

Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Programe infrastructurale - Dezvoltarea economiei locale
Observaţii	Programul este o investiție în spațiul public, având efecte economice și sociale.

Programul	**1.3.10. Reabilitarea blocurilor**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, calitatea vieții
Domeniul de dezvoltare	1.3. Programe pentru dezvoltarea imaginii localității
Scopul programului	Reabilitarea blocurilor, care sunt dăunătoare imaginii oraşului.
Conţinutul programului	Ținând cont de toți factorii economici și administrativi, în principiu pot fi propuse două soluții pentru renovarea blocurilor din oraș. Prima este izolarea termică pe baza surselor de finanțare naționale. Problemele de implementare includ contribuția locuitorilor, lipsa cadrului național de sprijin și alți factori. Cealaltă soluție conceptuală este inovatoare și unică. Nu conține izolație termică, ci doar renovarea și revopsirea suprafeței blocurilor. Aceasta necesită un program specific, complet unic de peisaj urban, care să se încadreze în noile paradigme de dezvoltare urbană și să permită aplicarea fondurilor UE. Programul necesită, de asemenea, ca noua imagine a blocurilor să fie reglementată de o ordonanță a orașului.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, birouri de proiectare, grup de experţi
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 1-2 ani
Lucrări pregătitoare	Lucrări de proiectare, apeluri de proiecte, consultări
Rezultatul așteptat al programului	Atitudinea locuitorilor va fi pozitivă, imaginea turistică va fi atractivă
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Reabilitarea blocurilor va moderniza zona centrală a orașului, orașul va atrage turiși si investitii in noi afaceri.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Dezvoltarea de infrastructuri urbane, regenerare spații publice, buget național.

	Îmbunătățirea infrastructurii, în special în zone care dispun de un potențial turistic/patrimoniu cultural valoros.
Propuneri comunicaţii de marketing	Promovarea proiectului prin mijloace tradiţionale de comunicare, media socială
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe de dezvoltare a turismului - Program de dezvoltare economică locală - Dezvoltare comunitară
Observaţii	Programul este o investiție în spațiul public, având efecte economice și sociale.

1.4. Dezvoltări comunitare și sociale

Programul	**1.4.1. Program pentru înființarea terenurilor de joacă**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, calitate vieții
Domeniul de dezvoltare	1.4. Dezvoltări comunitare și sociale
Scopul programului	Înfiinţarea unor spaţii comunitare, care nu reprezintă doar posibilități de recreere pentru copii, ci sunt locuri de întâlnire și posibilități de comunicare pentru adulți. Formarea imaginii localităţii, colaborare cu organizaţii civile.
Conţinutul programului	Terenurile de joacă un ultima perioadă, devin tot mai accentuat, spații comunitare. Nu reprezintă doar posibilități de recreere, ci sunt locuri de întâlnire și posibilități de comunicare pentru adulți. Spațiile comune, amenajate cu echipament sportiv, devine tot mai populare și în rândul tinerilor. În cazul orașului Covasna, amenajarea acestor terenuri, are legătură și cu turismul. Crește tot mai mult numărul acelor turiști, care vin cu familia și copii mici, astfel rolul terenurilor de joacă din oraș, se lărgește și în acest sens.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională, organizaţie civilă
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Realizare plan, evaluarea ideilor creative locale
Rezultatul așteptat al programului	Înfiinţarea terenurilor de joacă, dezvoltarea imaginii oraşului, consolidarea identității locale, dezvoltarea comunităţii, elemente atractive în turism, organizarea programelor
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Un pas important, ar putea fi colaborarea cu organizațiile civile, care sunt interesate în activitatea cu copii (programe de joc, sprijinirea de talente etc.).

	Rolul organizațiilor civile în acest sens, se va aprecia pe viitor. În cadrul colaborării, sau sub formă de proiecte, organizațiile civile pot fi solicitate, să organizeze regulat programe pe terenurile de joacă.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural. Dezvoltarea de infrastructuri urbane, regenerare spații publice. Alte surse legal constituite, buget local,buget național
Propuneri comunicaţii de marketing	Media socială, forumuri
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Servicii și organizare - Dezvoltarea unor servicii de prevenție și de promovare a sănătății
Observaţii	Programul contribuie la realizarea condiţiilor de lungă şedere pentru turişti

Programul	**1.4.2. Înființarea unui cămin de bătrâni**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, calitate vieții
Domeniul de dezvoltare	1.4. Dezvoltări comunitare și sociale
Scopul programului	Înființarea de cămine pentru bătrâni, care corespunde nevoilor comunităţii, extinderea serviciilor sociale, planificarea şi integrarea programului în viaţa comunitară, colaborarea oraşului cu localităţile rurale.
Conţinutul programului	Înființarea de cămine pentru bătrâni, se află în fază incipientă încă în regiune, în ciuda faptului că așteptările sociale în acest sens, sunt tot mai accentuate. În mediu rural înființarea unui centru, este indicat din mai multe motive. Spre deosebire de ajutoarele sociale, căminul de bătrâni oferă servicii sociale, care sunt acceptate și considerate pozitive de întreaga comunitate. Orașul dispune de o clădire, care ar fi corespunzător pentru acest scop pe termen lung. Un principiu de bază pentru proiectanți este, să conceapă funcționarea acestui cămin, ca o parte integrantă a vieții sociale a orașului. Luând în considerare această regiune a Covasnei, caracteristicile satelor din împrejurimea Covasnei, o soluție optimă ar fi dacă acest cămin, ar fi înființat, în colaborare de către localitățile rurale și oraș.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională, organizaţie civilă
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Realizarea parteneriatelor, consultări
Rezultatul așteptat al programului	Proiectarea şi dezvoltarea unei structuri de cămin pentru bătrâni, îmbunătăţirea calităţii vieţii, crearea locurilor de muncă, atitudinea pozitivă a comunităţii
Sustenabilitatea şi continuarea programului	O structură de cămin de bătrâni, care pe parcurs poate fi lărgit în regim modular. De ex.: Clubul Seniorilor

Posibile surse de finanţare	buget de stat, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii	Media socială, forumuri
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Servicii și organizare - Operarea unor forme de colaborare
Observaţii	Programul este consumator de timp şi costisitor, dar răspunde nevoilor comunităţii şi extinde reţeaua instituţională

Programul	**1.4.3. Extinderea infrastructurii pentru sporturi în masă**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, calitate vieții
Domeniul de dezvoltare	1.4. Dezvoltări comunitare și sociale
Scopul programului	Ţinând seamă de nevoile comunităţii şi de dinamica turismului, înfiinţarea infrastructurii pentru sporturi în masă. Mobilizarea populaţiei, promovarea sănătăţii, organizarea programelor publice.
Conţinutul programului	Programele de sporturi de masă, desfășurate în spațiu public, și care unesc populația unei localități sau al unei regiuni, sunt oportunități importante ale consolidării comunității și al marketingului de loc. Aceste programe sunt și atracții turistice pentru cei care se află pentru mai mult timp în oraș. Totodată orice posibilitate de sport, individuală sau în grup, este instrument important, de păstrare a sănătății. În cazul orașului Covasna, acest program ar însemna, să se ocupe cineva simultan de activitățile organizator-inovative și cu organizarea de evenimente sportive publice. Evenimente sportive publice, care se adresează unui număr mare de localnici, pot fi organizate în mai multe ramuri sportive. Actualmente aceste evenimente lipsesc în regiunea noastră, sau se încadrează ca programe alternative în cadrul Zilelor Orașului.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională, organizaţie civilă
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Realizarea parteneriatelor, consultări
Rezultatul așteptat al programului	Înfiinţarea infrastructurii pentru sporturi în masă, mobilizarea populaţiei, diferite posibilităţi de sport, îmbunătăţirea calităţii vieţii
Sustenabilitatea	Venituri din alte servicii, organizări programe, activităţi

şi continuarea programului	de vânzare
Posibile surse de finanţare	buget de stat, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Media socială, forumuri
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Servicii și organizare - Dezvoltarea unor servicii de prevenție și de promovare a sănătății
Observaţii	Modernizarea managementului, formarea imaginii este o valoare pe piaţă

Programul	**1.4.4. Programe pentru grupuri marginalizate social**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.4. Dezvoltări comunitare și sociale
Scopul programului	Ameliorarea condiţiilor de viaţă a grupurilor de cetăţeni marginalizaţi social pe motive de sănătate, sociale, economice, reducerea sărăciei, incluziune socială
Conţinutul programului	Realizarea unor obiective sociale care să permită desfăşurarea unor activităţi, programe de protecţie socială. Derularea unor programe de incluziune socială. Programele și acțiunile trebuie să sprijine categorii de persoane care au nevoie de consilieri și servicii adecvate în vederea dezvoltării capacităților individuale și/sau familiale. Pentru realizarea programului este nevoie de specialiști în asistență socială și consiliere.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională, organizaţie civilă
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Formarea unui concept eficient de protecţie socială
Rezultatul așteptat al programului	Ameliorarea marginalizării sociale, incluziune socială realizarea investiţilor, satisfacerea nevoilor, noi locuri de muncă, venituri pentru oraș
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Creșterea constantă a pretențiilor pentru asemenea centre
Posibile surse de finanţare	POCU 2021-2027 **Axa prioritară 6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți**
Propuneri comunicaţii de marketing	Media socială, forumuri

Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Servicii și organizare - Formare, resurse umane - Soluţionarea problemelor de pe piața muncii
Observaţii	În cadrul programului este nevoie de un proces complex de analiză de nevoi și cerințe

1.5. Programe pentru creşterea siguranţei publice

Programul	**1.5.1. Program de îmbunătăţire a sistemului de intervenţie în situaţii de urgenţă**
Direcţia de dezvoltare	1. Infrastructură, nivel de trai
Domeniul de dezvoltare	1.5. Programe pentru creşterea siguranţei publice
Scopul programului	Mărirea gradului de siguranţă din punctul de vedere a situaţiilor de urgenţă, a locuitorilor, turiştilor, oaspeţilor veniţi în staţiune. Creşterea eficienţei intervenţiilor in SU. Implementarea unor acțiuni şi programe de prevenire a SU
Conţinutul programului	Realizarea unor obiective specifice care să facă posibilă constituirea unor formaţiuni de pompieri militari, precum şi a unei unităţi de intervenţie SMURD
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională, organizaţie civilă
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Reevaluarea factorilor de risc pentru situaţii de urgenţă şi calamităţi naturale
Rezultatul aşteptat al programului	Reducerea numărului situaţiilor de urgenţă pe raza localităţii. Reducerea timpilor de răspuns a unităţilor specializate în situaţii de urgenţă, mărirea gradului de eficienţă a intervenţiilor. Implementarea unor programe şi acţiuni de prevenire a situaţiilor de urgenţă
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Conformarea cu legislaţia specifică, mărirea nevoi de siguranţă pentru locuitori oraşului precum şi pentru turişti.
Posibile surse de finanţare	Programe de finanţare
Propuneri comunicaţii de	Media socială, forumuri

marketing	
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Servicii și organizare - Formare, resurse umane - Dezvoltarea serviciilor medicale din oraș
Observaţii	Pentru realizarea programului este nevoie de finanțare internă, externă sau mixtă. Un sistem cu nivel foarte bun se poate obține prin planificare adecvată a resurselor

2. PARADIGMA SMART

2.1.Programe de oraș SMART

Programul	**2.1.1.Dezvoltarea programului-cadru SMART**
Direcţia de dezvoltare	2. Paradigma SMART
Domeniul de dezvoltare	2.1.Programe de oraș SMART
Scopul programului	Dezvoltarea și prezentarea conceptului SMART, smart economy, smart environment, smart people, smart mobility, smart living, smart governance
Conţinutul programului	Conceptul SMART este un concept complex și inovator, care integrează șase zone de extindere urbană: - Smart economy: urmărește stimularea inovației digitale, soluții inteligente de afaceri și creșterea productivității. - Smart environment: obiectivul său este să aplice principiul mediului durabil, să protejeze dotările naturale, să utilizeze dotări endogene. - Smart people: își propune să sprijine abilitățile și creativitatea, să încurajeze învățarea pe tot parcursul vieții, să încurajeze utilizarea de soluții TIC - Smart mobility: își propune să crească transportul public, securitatea, utilizarea soluțiilor TIC - Smart living: are ca scop asigurarea satisfacției sociale, a activității culturale, a sănătății - Smart governance: își propune să implice populația, transparența, aplicarea tehnicilor de guvernare electronică
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Consiliere cu specialiştii în domeniu, concept profesional preliminar

Rezultatul aşteptat al programului	Dezvoltarea și aplicarea conceptului SMART în oraș, creșterea competitivității, implicarea în procesele de modernizare
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Cadrul SMART oferă o oportunitate pentru componentele noii paradigme de dezvoltare urbană să câștige teren în dezvoltarea și funcționarea orașului.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 2 - O regiune cu orașe Smart și servicii publice digitalizate, Sprijin pentru intervenții de tip smart-city (siguranța publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, rețele de trafic si transport public, iluminat public, sisteme GIS, etc.) aplicabile in zone funcționale urbane și orașe. Susținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local, inclusiv securitate cibernetică,interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local. Fonduri proprii şi proiecte de finanţare.
Propuneri comunicaţii de marketing	Comunicarea personală continuă cu conducerea oraşului.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Program de dezvoltare economică locală - Servicii și organizare - Comunicarea locală - Rol de organizare și management - Atragerea de investitori, dezvoltarea întreprinderilor
Observaţii	Programul necesită dobândirea de competențe profesionale, dobândirea de noi cunoștințe și implicarea profesioniștilor externi

Programul	**2.1.2. Program tineri creative**
Direcţia de dezvoltare	2. Paradigma SMART
Domeniul de dezvoltare	2.1.Programe de oraș SMART
Scopul programului	Soluții digitale și conectarea diferitelor sectoare
Conţinutul programului	Paradigma SMART se concentrează pe soluții digitale și conectarea diferitelor sectoare. Tinerii sunt cei mai deschiși la acest lucru. Se recomandă lansarea unui program de asistență sub forma unei oportunitate de finanțare pentru tinerii locali care creează sau se angajează într-un anumit domeniu creativ. (Exemplu: design, film, fotografie, video, design digital, animație, programare, construcție web și web design, meșteșuguri, digitalizarea produselor sau proceselor etc.)
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1 an
Lucrări pregătitoare	Consiliere cu specialiştii în domeniu, concept profesional preliminar
Rezultatul așteptat al programului	Soluții digitale și conectarea diferitelor sectoare
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Colaborare cu IMM-uri și organizații locale.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice. Tip de activitate: dezvoltarea competentelor la nivelul IMM-urilor / organizațiilor de CDI / entităților active in sectoarele / ariile de specializare inteligenta. Fonduri proprii şi proiecte de finanţare.
Propuneri comunicaţii de marketing	Comunicarea personală continuă cu conducerea oraşului.

Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Program de dezvoltare economică locală - Servicii și organizare - Comunicarea locală - Rol de organizare și management - Atragerea de investitori, dezvoltarea întreprinderilor
Observaţii	Programul necesită dobândirea de competențe profesionale, dobândirea de noi cunoștințe și implicarea profesioniștilor externi

Programul	**2.1.3. Crearea de aplicații mobile legate de funcționarea orașului**
Direcţia de dezvoltare	2. Paradigma SMART
Domeniul de dezvoltare	2.1.Programe de oraș SMART
Scopul programului	Proiectarea și construirea de aplicații mobile, soluții digitale, modernizare, dezvoltare durabilă
Conţinutul programului	Proiectarea și construirea de aplicații mobile este o provocare actuală de dezvoltare care are beneficii multiple, consolidează participarea publicului și este benefică și în ceea ce privește dimensiunea investiției. La început, sunt ideale aplicațiile mai simple, care pot fi utilizate în principal de turiști. Exemplu: transport local, informații de bază despre pensiuni, surse de apă.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1 an
Lucrări pregătitoare	Consiliere cu specialiştii în domeniu, concept profesional preliminar
Rezultatul așteptat al programului	Soluții digitale, modernizare, dezvoltare durabilă
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Aplicații mobile complexe pentru populația locală, colaborare cu IMM-uri și organizații locale.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 2 - O regiune cu orașe Smart și servicii publice digitalizate, Sprijin pentru intervenții de tip smart-city (siguranța publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, rețele de trafic si transport public, iluminat public, sisteme GIS, etc.) aplicabile in zone funcționale urbane și orașe. Susținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local, inclusiv securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local. Fonduri proprii şi proiecte de finanţare.
Propuneri comunicaţii de marketing	Comunicarea personală continuă cu conducerea oraşului.

Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Program de dezvoltare economică locală - Servicii și organizare - Comunicarea locală - Rol de organizare și management - Atragerea de investitori, dezvoltarea întreprinderilor
Observaţii	Program nou în regiune.

Programul	**2.1.4. Programul Foresight**
Direcţia de dezvoltare	2. Paradigma SMART
Domeniul de dezvoltare	2.1.Programe de oraș SMART
Scopul programului	Dezvoltarea urbană pe termen lung, implicarea elitelor locale
Conţinutul programului	Programul Foresight este un instrument modern și eficient pentru dezvoltarea urbană pe termen lung. Se bazează pe implicarea elitelor locale. Înseamnă o serie de programe interactive care durează aproximativ un an, în care sunt pregătite scenarii despre viziunea orașului cu participarea elitelor locale. Este necesară implicarea unui grup de experți externi, precum și implicarea activă a conducerii orașului în acest proces.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, specialiști
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1 an
Lucrări pregătitoare	Consiliere cu specialiştii în domeniu, concept profesional preliminar
Rezultatul așteptat al programului	Grupul dominant al orașului (elitele) se identifică cât mai mult cu orașul, viziunea sa, activitatea conducerii orașului. Dezvoltarea urbană pe termen lung.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Este o componentă importantă a paradigmei de dezvoltare urbană modernă și un instrument eficient pentru implicarea populației.
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii şi proiecte de finanţare.
Propuneri comunicaţii de marketing	Comunicarea personală continuă cu conducerea oraşului.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Servicii și organizare - Comunicarea locală - Rol de organizare și management
Observaţii	Metodă de dezvoltare rar utilizat în regiune, dar

	eficient.

3. TURISM, MEDIU, RECREERE

3.1. Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului

Programul	**3.1.1. Diversificarea locurilor de cazări turistice**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.1. Programe de dezvoltare şi repoziţionare a turismului
Scopul programului	Diversificarea serviciilor şi clasificării în unităţile de cazare turistică după obiective şi grupuri de ţintă. Reconcilieri privind dezvoltarea unităţilor de cazare cu clasificare înaltă şi evaluarea nevoilor grupului de ţintă. Dezvoltări care asigură imaginea unică pentru îmbunătăţirea ofertei şi a calităţii. Asocierea investiţiei cu planificarea şi realizarea unor programe turistice.
Conţinutul programului	Este importantă diversificarea tipurilor de cazări turistice după grupe de vârstă și programe turistice. Trebuie lărgit cercul spațiilor de cazare cu clasificare înaltă. Realizarea acestui program necesită consultaţii profesionale permanente, deoarece așteptările legate de programe/evenimente, ale turiștilor, care vor cazare în locuri de clasificare înaltă și cei care vor cazare în locuri speciale, diferă. De aceea diversificarea locurilor de cazare, nu este doar o problemă de investiție, și trebuie conectat cu proiectarea, și realizarea unor noi programe turistice.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Antreprenori, primăria, instituție profesională, sau un grup de experţi pe bază de contract.
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 3 ani
Lucrări pregătitoare	Consultări cu antreprenori, evaluarea resurselor și locurilor de cazare existente.
Rezultatul	Extinderea ofertei, creșterea atractivității turistice,

așteptat al programului	creșterea veniturilor locale, redresarea economică, creșterea sustenabilității întreprinderilor, crearea de noi locuri de muncă.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Creșterea veniturilor, acumularea de capital, care asigură sustenabilitatea programului și permite dezvoltări suplimentare.
Posibile surse de finanţare	Sursă proprie sau program de finanţare.
Propuneri comunicaţii de marketing	În acest domeniu este foarte importantă informarea comunității și părților interesate, stabilirea de legături între proiecte și actori prin presa locală și forumuri. Este recomandabil crearea unui site web, care afișează oferta unităților de cazare turistică după tip, calitate și grupuri de țintă.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Servicii și Organizare - Programe pentru dezvoltarea unicității orașului - Atragerea investitorilor, dezvoltarea afacerilor - Program local de dezvoltare economică
Observaţii	Program unic de creștere a atractivității turistice, care va conduce la dezvoltări durabile în domeniul afacerilor și societății civile.

Programul	**3.1.2. Program de proiectarea şi înființarea traseelor turistice în oraș şi omologarea celor existente**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.1. Programe de dezvoltare şi repoziţionare a turismului
Scopul programului	Realizarea unui traseu turistic cu staţii tematice, legate de valori naturale, culturale şi istorice în oraş şi în jurul oraşului. Traseul în oraş trebuie să ofere o imagine reală a oraşului. Programul se realizează în mai multe serii in vederea integrării ideilor creative.
Conţinutul programului	Pe baza unui model existent şi în colaborare cu un designer profesionalist realizarea traseului turistic, care va contribui la dezvoltarea turismului. Programul include şi realizarea unor materiale informative, descrieri detaliate şi la cerere un ghid turistic profesionist. Traseele vor fi marcate şi semnalizate. Staţiile pot fi obiecte turistice ca de exemplu: **monumente, valori naturale, oferte gastronomice. Propunem includerea Vilei lui Ceaușescu cu program de vizitare,** acum aflată în administrarea Ministerului Apărării. În jurul oraşului ar trebui proiectate şi construite trasee inovatoare şi utile în natură cu ghid local, ca de exemplu Trasee de cunoaşterea plantelor medicinale. Este importantă afișarea digitală a serviciilor turistice și dezvoltarea aplicațiilor mobile.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Designer profesionalist, companie și / sau instituție profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Pregătirea şi analizarea unor modele de trasee, evaluarea nevoilor locale, consultări cu specialiști şi actori relevanţi.
Rezultatul aşteptat al	Vor fi realizate traseele turistice în oraş şi în jurul oraşului. Traseele vor contribui la dezvoltarea

programului	turismului prin care se extind funcţiile turistice, comerciale şi culturale. Atractivitatea economică a oraşului va creşte, care va spori confortul şi calitatea vieţii locuitorilor din zonă.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Programul este complex şi oferă mai multe posibilităţi de atragere de fonduri pentru oraş. Colaborarea cu instituţii şi întreprinderi interesate de turism oferă mai multe posibilităţi de organizare programe. Realizarea în mai multe faze asigură integrarea ideilor creative.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros. Buget de stat, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Este necesară comunicarea despre conţinutul programului, precum şi prezenţa pe piaţa turismului prin intermediul publicaţiilor şi evenimentelor. Este recomandabil consultarea prin forumuri.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Servicii și Organizare - Programe de dezvoltare a imaginii localităţii - Asocierea valorilor oraşului cu turismul - Utilizarea valorilor culturale, de istorie socială - Programe pentru dezvoltarea unicităţii orașului
Observaţii	Unicitatea programului este asigurată de valori locale şi materiale informative. Este foarte importantă evaluarea nevoilor locale.

Programul	**3.1.3. Program de proiectarea şi înființarea traseelor turistice pentru localitățile din regiune**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.1. Programe de dezvoltare şi repoziţionare a turismului
Scopul programului	Realizarea traseelor turistice legate de caracteristicile specifice locale în comunitățile rurale din afara orașului. Cooperare pe mai multe niveluri în realizarea programului.
Conţinutul programului	Colaborarea organizatorului cu destinatarul în dezvoltarea conținutului programului. În comunitățile rurale din afara orașului pot fi realizate diferite stații legate de agricultură, gastronomie, natură, cultură, monumente, meșteșuguri. În cazul programelor rurale este foarte important aspectul personal. În cazul programelor non-rurale este importantă planificarea în unități de timp și asigurarea unui ghid profesionist.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Autoritățile locale, instituții profesionale, experți în domeniu
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Evaluarea nevoilor locale, consultări cu profesioniști și parteneri din localități
Rezultatul așteptat al programului	Vor fi realizate traseele turistice în localitățile din afara orașului, se construiește o rețea de parteneri între localități, se extinde oferta turistică.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Extinderea programului, implicarea comunității locale, asociere cu programe culturale locale, programe de finanțare.
Posibile surse de finanţare	FEDR, buget de stat, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Publicații, forumuri, site web, media socială
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Servicii și Organizare - Programe de dezvoltare a imaginii localităţii - Modalități de cooperare
Observaţii	Program inovativ de stimulare a cooperării și

	extinderii ofertei turistice.

Programul	**3.1.4. Înființarea traseelor adecvate pentru orientare turistică și ciclism local**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.1. Programe de dezvoltare şi repoziţionare a turismului
Scopul programului	Realizarea unui program multifuncțional în jurul oraşului. Realizarea condiţiilor pentru alergarea în natură şi ciclism montan.
Conţinutul programului	Realizarea unor programe sportive adaptate oraşului pentru mai multe grupuri de ţintă. Aceste programe nu sunt dăunătoare pentru mediu, în timp ce au loc în mediul natural. Este foarte importantă realizarea condiţiilor pentru ciclism montan. Programul poate fi realizat şi în condiţii simple (concurs pentru elevi şi tineri, concurs pentru amatori, programe caritative etc.)
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, asociaţii sportive, grup de profesionişti
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Realizarea unui plan, consultări cu profesionişti
Rezultatul așteptat al programului	Program multifuncțional: recreaţie, concurs, consolidarea marketingului, creşterea atractivităţii, creşterea veniturilor, încurajarea activităţilor sportive, extinderea serviciilor locale etc.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Prin organizarea programelor.
Posibile surse de finanţare	Sursă proprie și program de finanţare.
Propuneri comunicaţii de marketing	Publicații, forumuri, site web, media socială
Sinergie: Legături cu alte domenii	- Dezvoltare comunitară şi socială - Servicii și Organizare
Observaţii	Programul poate fi foarte popular în rândul tinerilor,

	şi stimulează implicarea şi participarea tinerilor.

Programul	**3.1.5. Înființarea unui centru turistic de experiențe în centrul orașului – Balta Dracului**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.1. Programe de dezvoltare şi repoziţionare a turismului
Scopul programului	Realizarea unui centru complex, unic şi inovator în centrul oraşului, care oferă experienţă educaţională şi de divertisment pentru vizitatori. Utilizarea valorilor naturale, şi a caracteristicilor oraşului în favoarea comunităţii. Extinderea funcţiilor turistice, comerciale şi culturale a oraşului. În prima etapă trebuie stabilit conceptul şi planul centrului.
Conţinutul programului	Cu implicarea experților realizarea unui centru complex, cu dimensiuni mici, bazat pe valori naturale (ape minerale, forestiere, Pokolsár), factori naturali (mofetă), istoria oraşului, sau pe o combinaţie a acestora. Prezentarea conţinutului în fiecare caz este unic, inovator şi distractiv, care prin mai multe canale şi mai multe moduri are efect asupra simţurilor vizitatorilor (texte vizibile şi auditive în limba română, maghiară şi engleză, vederi statice şi dinamice, obiecte, machete, efecte de iluminare, filme scurte etc.) care pot fi urmărite și de copii. Perioada plimbării este maximum 30 de minute, preţul intrării este medie. Centrul oferă oportunităţi de cumpărături şi fotografice.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională, sau un grup de experţi pe bază de contract.
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Înainte de implicarea profesioniştilor, evaluarea caracteristicilor locale, valorilor naturale, factorilor naturali, consultări cu actori relevanţi.
Rezultatul așteptat al	Va fi realizat centrul turistic bazat pe valori locale, se extind funcţiile turistice, comerciale şi culturale.

programului	Atractivitatea economică a oraşului va creşte, care va spori confortul şi calitatea vieţii locuitorilor din zonă.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Centrul turistic este potrivit pentru realizarea ideilor, programelor inovatoare, care înseamnă o nouă oportunitate de strângere de fonduri pentru oraş.
Posibile surse de finanţare	Buget de stat, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Este necesară comunicarea despre conţinutul programului, precum şi prezenţa pe piaţa turismului prin intermediul publicaţiilor şi evenimentelor.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Servicii și Organizare - Asocierea valorilor oraşului cu turism - Utilizarea valorilor culturale, de istorie socială - Programe pentru dezvoltarea unicităţii oraşului
Observaţii	Program unic şi inovator care creşte atractivitatea economică a oraşului şi a regiunii.

Programul	**3.1.6. Inițierea de demersuri pentru modificarea cadrului legislativ de distribuire a biletelor subvenţionate prin Casa de Pensii**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.1. Programe de dezvoltare şi repoziţionare a turismului
Scopul programului	Scopul programului este modificarea cadrului legislativ de distribuire a biletelor subvenționate.
Conţinutul programului	În cadrul programului se va lansa o activitate de lobby prin colaborarea actorilor politici și turistici locali, cu scopul de a elabora alternative noi pentru distribuirea biletelor subvenționate, care au în vedere interesele locale.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, actori turistici locali, politicieni locali, specialiști regionali.
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Realizarea programului presupune în prima fază formarea unui acord între actorii locali interesați în realizarea programului.
Rezultatul așteptat al programului	Modificarea cadrului legislativ de distribuire a biletelor subvenționale potrivit intereselor locale.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Pentru asigurarea sustenabilității programului trebuie câștigat susținerea actorilor politici peste nivelul local și regional.
Posibile surse de finanţare	Sursă proprie.
Propuneri comunicaţii de marketing	Activitățile de marketing trebuie orientate către unitățile locale și regionale care oferă servicii turistice.
Sinergie: Legături cu alte domenii	Programe turistice.
Observaţii	

3.2. Servicii și organizare

Programul	**3.2.1. Program pentru ridicarea numărului locurilor de distracție**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.2. Servicii și organizare
Scopul programului	Ridicarea numărului locurilor de distracție, extinderea serviciilor, creșterea atractivității, formarea imaginii orașului, motivarea actorilor economici locali
Conţinutul programului	Așteptările legate de acest program sunt ridicate atât din partea localnicilor, cât și din partea turiștilor. Exteriorul acestor locuri de divertisment, respectiv crearea de terase ar fi un element important în realizarea imaginii orașului. Printr-un program de sprijin local, ar putea fi motivați actorii economici locali, să înființeze astfel de locuri. O soluție bună ar fi organizarea în aer liber a unor programe pentru orchestre/band, înființarea de cafenele multifuncționale, care oferă și programe culturale sau de alt gen
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, actori economici locali, instituție profesională
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1 an
Lucrări pregătitoare	Realizarea unui plan de program sprijin local, consultări cu actori economici locali
Rezultatul așteptat al programului	Ridicarea numărului locurilor de distracție, extinderea serviciilor, creșterea atractivității economice, îmbunătățirea imaginii orașului, creșterea veniturilor
Sustenabilitatea şi continuarea	Extinderea ofertei cu funcții suplimentare, surse de finanțare
Posibile surse de finanţare	Surse proprii și program de finanţare
Propuneri comunicaţii	Pliante, site web, media socială
Sinergie: Legături cu alte domenii,	- Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Dezvoltarea întreprinderilor mici care pot fi

programe	conectate cu activități turistice
Observaţii	Programul va contribui la îmbunătățirea serviciilor turistice

Programul	**3.2.2. Înființarea unui sistem de informare turistică publică și de stil uniform în oraș și dealungul traseelor turistice din afara orașului**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.2. Servicii și organizare
Scopul programului	Înființarea unui sistemul de informare turistică în centrul orașului și în alte puncte turistice importante, conectarea punctelor turistice de informare cu hărți digitale, design uniform, care reflectă spiritul ofertei turistice al orașului
Conţinutul programului	Programul înseamnă amplasarea unor panouri proiectate pe un design uniform, care pot fi suprafețe de informare clasice, informări total sau parțial digitale. Este importantă conectarea materialelor auditive și vizuale. Este importantă și utilizarea panourilor clasice de informare. Aceste puncte turistice de informare trebuie conectate cu hărți digitale (atașarea de coordonate GPS, aplicații mobile). Programul poate fi realizat la mai multe nivele, cu diferite grade de complexitate, de aceea a recomandată realizarea treptată, modulară. Acest mod de realizare oferă mai multe posibilități de eficacitate programului.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Instituție profesională sau grup de experți pe bază de contract
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 1-2 ani
Lucrări pregătitoare	Realizarea unui plan
Rezultatul așteptat al programului	Înființarea sistemului de informare turistică, creșterea atractivității turistice
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Realizarea programului la mai multe nivele, la mai multe grade de complexitate, reflectarea ofertei turistice
Posibile surse de finanţare	Sponsorizări, programe de finanțare
Propuneri comunicaţii de	Forumuri, site web, media socială

marketing	
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Paradigma SMART
Observaţii	Programul în sine nu va avea succes. Este importantă realizarea unui sistem de servicii

Programul	**3.2.3. Program pentru elaborarea hărților digitale**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.2. Servicii și organizare
Scopul programului	Elaborarea unei hărţi digitale, care prezintă în spațiu, potențialele puncte importante din oraș pentru turiști. Gândirea în perspectivă, planificarea sustenabilităţii sistemului.
Conţinutul programului	În turismul modern, aflat în curs de dezvoltare, componenta cea mai importantă, este informarea prealabilă. În cazul destinațiilor turistice importante, este nevoie de o platformă digitală de informare, simplă și practică, care se bazează pe serviciile moderne de informare prin internet, și care servesc interesele comunității. O formă eficace acestuia ar fi, o hartă digitală. Acest sistem ar sprijini în același timp, posibilitatea de informare prealabilă și orientarea pietonală sau a traficului auto. Acest program poate fi demarat cu o investiție de interes public, dar trebuie accentuat faptul, că activitatea lui poate deveni auto-susținătoare, sau chiar profitabilă.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Instituție profesională sau grup de experți pe bază de contract
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 1-2 ani
Lucrări pregătitoare	Evaluarea nevoilor, consultări cu specialiști
Rezultatul așteptat al programului	Elaborarea hărţilor digitale, facilitarea orientării turistice, creşterea atractivităţii turistice, venituri anticipate pe termen lung
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Luând în considerare răspândirea tot mai mare a smartphone-urilor, ca un alt nivel de dezvoltare a sistemului, se poate realiza o aplicație complexă și unică pentru telefon, care ar integra întregul spectru al punctelor și serviciilor turistice ale orașului.
Posibile surse de finanţare	Sponsorizări, programe de finanțare
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, site web, media socială

Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Programul de pregătire pentru turismul extern - Paradigma SMART
Observaţii	Program unic, inovator în regiune

Programul	**3.2.4. Stabilirea cooperării cu universități specializate în formare turistică**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.2. Servicii și organizare
Scopul programului	Colaborarea permanentă cu instituțiile de învățământ superior din acest domeniu, în vederea dezvoltării și competitivității competențelor conectate de turism. Dezvoltarea competențelor profesionale, valorificarea ca teren profesional și de formare, condițiile orașului și activitatea sa turistică. Activităţi de marketing şi posibilități de atragere de fonduri
Conţinutul programului	Imaginea de viitor prezentată în Strategie, respectiv domeniile și programele de dezvoltare propuse, necesită ca acele competențe profesionale care au legătură în mod direct sau indirect cu turismul, să fi de nivel înalt, competitive și flexibile. Din punctul de vedere al dezvoltării și competitivității competențelor conectate acestui domeniu, este foarte importantă colaborarea permanentă cu instituțiile de învățământ superior din acest domeniu. Facultățile cu profiluri de turism, țin pasul cu inovațiile din acest sector, cuprind întregul spectru de la proiectare până la formarea profesională.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie de învăţământ superior
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1 an
Lucrări pregătitoare	Evaluarea oportunităţilor de colaborare
Rezultatul așteptat al programului	Cooperare pe termen lung, dezvoltarea competențelor profesionale, creşterea competitivităţii
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Formări, organizarea programelor, oportunităţi de finanţare
Posibile surse de finanţare	Programe de finanțare, POCU 2021-2027 **Axa prioritară 8: Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii**

Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, site web, media socială
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Programul de pregătire pentru turismul extern - Rol de organizare și management - Operarea unor forme de colaborare
Observaţii	Programul nu necesită foarte multe investiţii, şi oferă posibilitatea de formare a capitalului social în capital financiar

3.3. Interconectarea valorilor orașului cu turismul

Programul	**3.3.1. Organizarea în mod regulat a programelor publice în Parcul Central**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.3. Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Scopul programului	Lângă evenimentele majore organizarea regulată a programelor spectaculoase de divertisment în centrul oraşului, oferire de experienţe, dezvoltarea comunităţii, prezentarea inițiativelor tinerilor, posibilități de programe pentru turiștii aflați în oraș pentru tratamente, marketing
Conţinutul programului	Lângă evenimentele majore o oportunitate importantă de oferire de experiențe, este, ca în centrul orașului, să fie organizate regulat programe spectaculoase de divertisment. Conținutul poate fi: muzică de diferite genuri, pantomimă, programe meșteșugărești, spectacol stradal, gimnastică etc. Aceste programe se pot repeta periodic. Organizarea acestor programe, poate fi încredințat sub formă de proiect unor organizații civile locale, sau unor asociații de tineret. Programele pot fi prezentate în media, iar acestea pot avea un rol important în marketingul localității.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, organizaţie civilă, asociaţie de tineret
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1 an
Lucrări pregătitoare	Căutarea surselor de finanţare, stabilirea cooperării cu organizaţii civile
Rezultatul aşteptat al programului	Organizarea regulată a programelor, dezvoltarea comunităţii, prezentarea inițiativelor tinerilor, extinderea ofertei turistice
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Finanţări, cooperare, sprijinul comunităţii
Posibile surse de finanţare	Programe de finanțare
Propuneri comunicaţii de	Forumuri, site web, media socială, recenzii, fotografii, scurte materiale video

marketing	
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Rol de organizare și management - Operarea unor forme de colaborare - Comunicarea locală - Dezvoltarea comunităţii
Observaţii	Este importantă satisfacerea nevoilor locuitorilor

Programul	**3.3.2. Expoziție publică de arte**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.3. Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Scopul programului	Investiţie pentru expoziţie publică de arte, cooperarea cu organizații civile, sau grupuri de artă
Conţinutul programului	În regiune au existat mai multe încercări de organizare a unor expoziții publice de artă, sub forma unor expoziții de fotografii. În cazul orașului Covasna, posibilitatea specială este reprezentată de faptul că, în oraș se află permanent un număr mare de turiști, astfel ar fi asigurat permanent publicul vizitator al acestor expoziții. Tocmai din acest motiv această expoziție publică poate fi organizată cu caracter permanent, nu doar cu ocazii speciale. Ar fi oportună demararea unui program, care pe perioada verii, la interval de două săptămâni, oferă posibilitatea organizării în serie, a unor expoziții tematice sau individuale. Valoarea de comunicație și de marketing al acestui program este mare.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, organizaţie civilă, grup de artă
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1 an
Lucrări pregătitoare	Identificarea şi implicarea partenerilor, consultări
Rezultatul așteptat al programului	Expoziție publică de arte, comunicare spontană, creşterea atractivităţii turistice
Sustenabilitatea şi continuarea	Finanţări, cooperare permanentă, sprijinul comunităţii, comunicarea spontană, impunerea taxelor de intrare
Posibile surse de finanţare	Programe de finanțare
Propuneri comunicaţii	Forumuri, site web, media socială, recenzii, fotografii, scurte materiale video
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Rol de organizare și management - Operarea unor forme de colaborare - Comunicarea locală - Dezvoltarea comunităţii

Observaţii	Acesta este o investiție unică, care consolidează rolul cultural al oraşului

Programul	**3.3.3. Spectacolul public al formațiilor de amatori din localitățile din zonă**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.3. Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Scopul programului	Extinderea posibilităţilor de programe turistice cu participarea formațiilor culturale de amatori din regiune. Dezvoltarea cooperării cu Centrul Cultural Judeţean şi organizaţie civilă
Conţinutul programului	Organizarea unor spectacole publice, cu participarea formațiilor culturale de amatori din regiune. Spectacolul poate dura cel mult o oră, trebuie organizat în spațiu public, dacă este posibil în zona centrală a orașului, și la fel de important este crearea unei atmosfere bune. Este important, ca aceste evenimente să fie organizate în aceleași zile, la aceleași ore. Astfel cu organizarea, recrutarea publicului, trebuie să ne ocupăm doar la primele evenimente, după aceea apare interesul spontan. Este nevoie de colaborare cu un organizator local sau ca o organizație civilă care asumă rol în organizare. Valoarea de marketing pe termen lung sau imediată este relativ mare, și toate acestea cu costuri reduse.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, organizaţie civilă, Centrul Cultural Judeţean
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1 an
Lucrări pregătitoare	Căutarea partenerilor
Rezultatul așteptat al programului	Organizarea periodică a programelor, realizarea unei rețele de colaborare, investiţii minime, marketing pe termen lung
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Interesul spontan, bugetul scăzut
Posibile surse de finanţare	Sprijinul Consiliului Județean, deoarece, acest program, are legătură cu promovarea valorilor culturale ale județului
Propuneri	Forumuri, media socială

comunicaţii de marketing	
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Rol de organizare și management - Operarea unor forme de colaborare - Programul de sprijinire a tradițiilor locale
Observaţii	Este un program unic şi inovator, care consolidează rolul cultural al oraşului

Programul	**3.3.4. Programul de reabilitare de istorie industrială a Planului Înclinat**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.3. Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Scopul programului	Reabilitarea istoriei industriale a Planului Înclinat**.** Realizarea programului concret de înnoire pentru atragerea de fonduri
Conţinutul programului	Programul de reabilitare a istoriei industrial – turistice, trebuie să preceadă programul concret de reabilitare, deoarece reabilitarea concretă necesită foarte mult timp și are costuri ridicate. Totodată acest program de reabilitare asigură baza pentru realizare programului concret de înnoire și pentru atragerea de fonduri. Este nevoie de colectarea documentației de istorie socială, istorie industrială și profesională legată de Planul Înclinat. Acest material poate fi făcut public sub forma unei publicații, material vizual, platformă digitală sau o expoziție interactivă, etc. Această parte a proiectului este mai puțin costisitoare și poate fi realizată într-un timp mai scurt. Pentru conservarea efectivă este nevoie de un studiu profesional prealabil. Conținutul acestuia: planul profesional al conservării, enumerarea programelor turistice conectabile și al sarcinilor de marketing, recunoașterea posibilelor resurse.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională sau grup de experţi
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Căutarea partenerilor
Rezultatul așteptat al programului	Reabilitarea istoriei industriale a Planului Înclinat, prezentarea monumentelor istorice, activarea interesului turistic, creşterea atractivităţii turistice
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Interesul turistic şi faptul că în cunoștințele localnicilor legate de trecutul orașului, tradiția Planului Înclinat, este un element important.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Conservarea, protecția și

	valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, buget de stat, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Publicații, material vizual, platformă digitală sau o expoziție interactivă
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programul de sprijinire a tradițiilor locale - Programe prioritate pentru infrastructură - Utilizarea valorilor social-istorice și culturale
Observaţii	În identitatea localnicilor Planul Înclinat, este un element important

Programul	**3.3.5 Reabilitarea şi punerea în valoare a vestigiilor Cetăţii Zânelor**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.3. Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Scopul programului	Reabilitarea și punerea în valoare a vestigiilor Cetății Zânelor, introducerea cetății în circuitul turistic, creşterea importanţei turismului şi culturii. Realizarea programului concret de înnoire pentru atragerea de fonduri
Conţinutul programului	Cetatea Zânelor se numără printre cele mai mari și bine conservate cetăți dacice, din afara Munților Orăștiei, ridicată în urmă cu aproape 2.000 de ani. Este un punct de atracție pentru turiști, de aceea este nevoie de lucrări de reabilitare: restaurări, conservare și alte amenajări. Pentru aceste lucrări este nevoie de fonduri europene. Pentru reabilitarea efectivă este nevoie de un studiu profesional prealabil. Conținutul acestuia: planul profesional al reabilitării, enumerarea programelor turistice conectabile și al sarcinilor de marketing, recunoașterea posibilelor resurse.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională sau grup de experţi
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Căutarea partenerilor
Rezultatul așteptat al programului	Reabilitarea și punerea în valoare a vestigiilor Cetății Zânelor, prezentarea monumentelor istorice, activarea interesului turistic, creşterea atractivităţii turistice, stimularea creșterii economice
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Interesul turistic şi faptul că în cunoștințele localnicilor legate de trecutul orașului, Cetatea Zânelor este un element important.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, buget de stat, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri	Publicații, material vizual, platformă digitală sau o

comunicaţii de marketing	expoziție interactivă, conferințe de presă
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programul de sprijinire a tradițiilor locale - Programe prioritate pentru infrastructură - Utilizarea valorilor social-istorice și culturale
Observaţii	

Programul	**3.3.6 Prezentarea valorilor naturale ale orașului**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.3. Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Scopul programului	Prezentarea valorilor naturale ale orașului, introducerea valorilor naturale în circuitul turistic, creşterea importanţei turismului şi naturii.
Conţinutul programului	Renovarea și întreținerea parcurilor a dus la creșterea prezenței faunei (păsărilor) și florei (copaci, plante) în centrul orașului. În partea centrală a orașului se pot amplasa materiale informaționale (afișe, fotografii, broșuri text etc.) care prezintă aceste valori naturale locale observabile direct.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională sau grup de experţi
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Căutarea partenerilor
Rezultatul așteptat al programului	Prezentarea și introducerea valorilor naturale ale orașului, activarea interesului turistic, creşterea atractivităţii turistice, stimularea creșterii economice
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Prezentarea poate fi extinsă și cu soluții digitale (fotografii, videoclipuri, social media, portal web). Cu un astfel de material, poate fi organizată o competiție pe acest subiect în rândul școlarilor.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Dezvoltarea turismului balnear și de agreement, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Publicații, material vizual, soluții digitale (fotografii, videoclipuri, social media, portal web).
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Dezvoltări comunitare și sociale - Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Interconectarea valorilor orașului cu turismul

Observaţii	Este un program unic în regiune.

Programul	**3.3.7 Panorama orașului**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.3. Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Scopul programului	Construirea unui turn care oferă privelişti asupra orașului și a zonei înconjurătoare. Plus-valoare pentru turiști și localnici.
Conţinutul programului	Construirea unui turn care oferă privelişti asupra orașului și a zonei înconjurătoare. Condiții importante: - Să fie accesibil cu mașina, bicicleta și pe jos - Să aibă un design unic - Ar trebui să fie indicate atracțiile (afiș, material informativ) - Să fie potrivit pentru fotografie - să fie complet în condiții de siguranță Locația optimă poate fi în jurul Pârtiei de Schi.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională sau grup de experţi
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Căutarea partenerilor și a fondurilor.
Rezultatul așteptat al programului	Activarea interesului turistic, creşterea atractivităţii turistice, stimularea creșterii economice
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Programul poate fi integrat în programele turistice județene.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Dezvoltarea turismului balnear și de agreement, Dezvoltarea de infrastructuri urbane, regenerare spații publice, buget național, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Publicații, material vizual, soluții digitale (fotografii, videoclipuri, social media, portal web).
Sinergie: Legături cu alte domenii,	- Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Dezvoltări comunitare și sociale

programe	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Observaţii	Un turn care oferă priveliști asupra orașului înseamnă o atracție turistică, unde turiștii pot fotografia panorama orașului. Fotografiile facute de turiști și localnici, și publicate în media socială pot să aibă un rol hotărâtor în atragerea turiștilor.

Programul	**3.3.8. Parc de aventură**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.3. Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Scopul programului	Crearea unei oferte unice și foarte atractive pentru turiști.
Conţinutul programului	Crearea unui parc de aventură este e ofertă unică și foarte atractivă pentru turiști. Un astfel de program este foarte important pentru dezvoltarea și diversificarea serviciilor turistice. Designul parcului este convenabil într-un mediu forestier. De asemenea, este recomandată executarea programului în cooperare cu un composesorat sau ocol silvic. La planificare trebuie luat în considerare grupele de vârstă (adulți, copii, vârstnici). Este o condiție importantă ca parcul de aventură să fie accesibilă cu mașina. Utilizarea sa necesită un lider profesionist. Este important că programul se poate autosustine financiar.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională sau grup de experţi
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Căutarea partenerilor
Rezultatul aşteptat al programului	Crearea unei oferte unice și foarte atractive pentru turiști, creşterea atractivităţii turistice, stimularea creșterii economice
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Prezentarea poate fi extinsă și cu soluții digitale (fotografii, videoclipuri, social media, portal web). Proiectul se poate autosustine financiar.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Dezvoltarea turismului balnear și de agreement, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Publicații, material vizual, soluții digitale (fotografii, videoclipuri, social media, portal web).

Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Dezvoltări comunitare și sociale - Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Observaţii	Este un program foarte solicitat în regiune.

Programul	**3.3.9. Înființarea unui atelier de plante**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.3. Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Scopul programului	Crearea unei atracții în piața centrală a orașului pe care o vizitează toți turiștii.
Conţinutul programului	Mărimea și diversitatea traficului turistic al orașului justifică crearea unei atracții în piața centrală a orașului pe care o vizitează toți turiștii. Este o condiție importantă ca o astfel de atracție să fie legată de caracterul orașului, oferă un spectacol, oferă un produs de cumpărat și include o componentă de eveniment. Un bun exemplu de astfel de atracție este proiectarea unui „Atelier de plante”. Suprafață: 2-3 camere. Cuprins: Expoziție de plante și produse regionale, prezentare live a tehnologiei de procesare, cumpărături, consum local (ceai).
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională sau grup de experţi
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Căutarea partenerilor
Rezultatul așteptat al programului	Crearea unei atracții pentru turiști, creşterea atractivităţii turistice, stimularea creșterii economice
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Proiectul se poate autosustine financiar.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Dezvoltarea turismului balnear și de agreement, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Publicații, material vizual, soluții digitale (fotografii, videoclipuri, social media, portal web).
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Dezvoltări comunitare și sociale - Programe de dezvoltare pentru repoziționarea

	turismului - Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Observaţii	Este un program unic în regiune. Există un interes global pentru ierburi și terapii alternative.

Programul	**3.3.10. Muzeul de apă minerală**
Direcţia de dezvoltare	3.Turism, mediu, recreaţie
Domeniul de dezvoltare	3.3. Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Scopul programului	Crearea unei atracții în centrul orașului pe care o vizitează toți turiștii.
Conţinutul programului	Mărimea și diversitatea traficului turistic al orașului justifică crearea unei atracții în centrul orașului pe care o vizitează toți turiștii. În zona orașului se găsesc aproximativ 1500 de izvoare de apă minerală de diferite tipuri, numărul, compoziția chimică, efectul medical ale acestora reprezintă valori specifice. Efecte curative pentru boli cardiovasculare, digestive etc. Rezervele de apă minerală pot fi explorate, valorificate, întreținute în mod adecvat, ținând în cont numărul, diversitatea și valorile lor specifice. Izvoarele de apă au, de asemenea, o istorie. Este foarte importantă realizarea muzeului de apă mineral care atrage atenția asupra valorii specifice apelor minerale în zona orașului, asupra istoriei apei minerale, și prezintă tehnologia de îmbuteliere a apei minerale.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională sau grup de experţi
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Căutarea partenerilor
Rezultatul așteptat al programului	Crearea unei atracții pentru turiști, creşterea atractivităţii turistice, stimularea creșterii economice
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Proiectul se poate autosustine financiar.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Dezvoltarea turismului balnear și de agreement, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de	Publicații, material vizual, soluții digitale (fotografii, videoclipuri, social media, portal web).

marketing	
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Dezvoltări comunitare și sociale - Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Observaţii	Există un interes global pentru valoarea terapeutică a apelor minerale

4. DEZVOLTAREA SERVICIILOR MEDICO-BALNEARE

4.1. Dezvoltarea potențialului medico-balnear local

Programul	**4.1.1. Strategia pe termen mediu a dezvoltării potențialului medico-balnear specific orașului Covasna**
Direcţia de dezvoltare	4. Dezvoltarea serviciilor medico-balneare
Domeniul de dezvoltare	4.1. Dezvoltarea potențialului medico-balnear local
Scopul programului	Bazat pe metoda unică de vindecare, specifică orașului Covasna, dezvoltarea serviciilor medicale, realizarea unui concept de politică de dezvoltare
Conţinutul programului	Dezvoltarea serviciilor medico-balneare este în primul rând o problemă sanitară, o problemă profesională medicală. Însă efectele indirecte (creșterea renumelui, atractivității) necesită și o abordare din punctul de vedere al politicii de dezvoltare. Azi această practică de vindecare este utilizată la capacitate maximă. Practic în situația actuală menținerea nivelului serviciilor oferite este cea mai importantă sarcină. Important este dezvoltarea pe termen mediu a unei concepții de dezvoltare. Conținutul planului: 1. Dezvoltarea infrastructurii, 2. Dezvoltarea tehnologiei, 3. Specialiști. Este important de accentuat faptul, că din punctul de vedere al orașului acesta nu este o problemă din sfera sanitară, ci este o chestiune publică, și sarcină de dezvoltare a turismului. Programul de dezvoltare trebuie să se bazeze pe acest mod de abordare.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională sau grup de experţi
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Realizarea parteneriatelor, consultări cu reprezentanţi ai serviciilor regionale și municipale

Rezultatul aşteptat al programului	Dezvoltarea unei concepții de dezvoltare pe termen mediu, care promovează oraşul
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Programul este necesar, deoarece posibilitățile de tratament vor deveni accesibile și cetățenilor altor țări. Totodată posibilitățile de circulație (autostradă, aeroport la Brașov) din punct de vedere calitativ se vor schimba, iar acest aspect va îmbunătății semnificativ posibilitățile de accesare a locului.
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa 6 – O regiune atractivă, tip de acțiuni, proiecte - Dezvoltarea turismului balnear și de agreement, buget local, alte surse legal constituite
Propuneri comunicaţii de marketing	Media socială, forumuri, publicaţii
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Servicii şi organizare - Programe prioritate pentru infrastructură - Dezvoltarea serviciilor medicale din oraș
Observaţii	Este un program de interes public

4.2. Dezvoltarea unor servicii de prevenție și de promovare a sănătății

Programul	**4.2.1. Strategia pe termen mediu al dezvoltării serviciilor de wellness și promovare a sănătății**
Direcţia de dezvoltare	4. Dezvoltarea serviciilor medico-balneare
Domeniul de dezvoltare	4.2. Dezvoltarea unor servicii de prevenție și de promovare a sănătății
Scopul programului	Realizarea unei strategii pe termen mediu al dezvoltării serviciilor de wellness și promovare a sănătății, consolidarea cercului antreprenorilor și furnizorilor locali de servicii, consolidarea relației dintre oraș și turiști, creșterea atractivităţii orașului
Conţinutul programului	Dintre servicii putem aminti diferitele programe de fitness, gimnastică ritmică și medicală, programe gastronomice și de îngrijire corporală. Din cadrul produselor putem aminti ceaiurile medicinale, cosmeticele naturale etc. Este recomandat elaborarea unui program de mai mulți ani care: - stimulează și sprijină prin diferite beneficii înființarea unor întreprinderi și servicii în acest domeniu - stimulează și sprijină acele organizați civile și programe de voluntariat care nu se ocupă cu acest domeniu în caracter business (evenimente, formări) - sprijină relația dintre serviciile medicale instituționalizate și programele inovative de promovare a sănătății și prevenire a bolilor În acest domeniu este necesară cooperarea profesioniștilor din turism, economie, sport și gastronomie.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională sau grup de experţi
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Realizarea parteneriatelor, consultări cu reprezentanţi ai serviciilor
Rezultatul așteptat al	Strategie pe termen mediu al dezvoltării serviciilor de wellness și promovare a sănătății, consolidarea

programului	cercului antreprenorilor și furnizorilor locali de servicii, consolidarea relației dintre oraș și turiști, creșterea atractivităţii orașului. Poate fi conectat cu programele economice.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Permanent cresc pretențiile pentru toate acele servicii, programe și produse, care au legătură cu stilul de viață sănătos, cu consumul de alimente sănătoase, cu îngrijirea și modelarea corporală etc. Având în vedere că în oraș se vor afla pe o perioadă mai îndelungată turiști, respectiv numărul acestora va mai creste, trebuie să luăm în considerare aceste pretenții. Totodată și populația orașului crește și respectiv numărul consumatorilor
Posibile surse de finanţare	Surse proprii, program de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Media socială, forumuri, publicaţii
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Servicii şi organizare - Programe prioritate pentru infrastructură - Dezvoltarea serviciilor medicale din oraș
Observaţii	Este un program de interes public

4.3.Dezvoltarea serviciilor medicale din oraș

Programul	**4.3.1. Dezvoltarea serviciilor medico-balnear din oraș**
Direcţia de dezvoltare	4. Dezvoltarea serviciilor medico-balneare
Domeniul de dezvoltare	4.3.Dezvoltarea serviciilor medico-balnear din oraș
Scopul programului	Dezvoltarea serviciilor medico-balnear din oraș, standarde profesionale mai înalte, creşterea reputaţiei
Conţinutul programului	Opinia locuitorilor referitoare la nivelul serviciilor medico-balneare din oraș variază. În acest domeniu programul de dezvoltare, trebuie elaborat luând în considerare faptul, că numărul turiștilor, care se vor afla pentru o perioadă mai scurtă sau mai lungă în oraș, va crește, respectiv, va crește numărul turiștilor care vin cu familia, în rândul cărora sunt tot mai mulți care aduc copii mici. Această situație atrage după sine posibilitatea ca ocazional tot mai mulți oameni să necesite servicii medicale. În cazul turiștilor un factor important îl reprezintă nivelul profesional, modul și durata serviciilor oferite, respectiv spațiul și mediul în care sunt oferite aceste servicii. Dacă au o experiență negativă legată de serviciile medico-balneare, atunci întreaga ședere în oraș va căpăta o apreciere negativă și invers. Pe baza acestei experiențe își vor exprima opiniile legate de oraș. Ar fi important renovarea cabinetelor medicale de familie. Conținutul programului de dezvoltare conține proiectarea și realizarea treptată a acelor dezvoltări, care corespund pretențiilor prezentate mai sus.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, instituţie profesională sau grup de experţi
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Analiza situației sectorului sanitar, consultări cu actorii acestui sector despre conținutul și calendarul acestor dezvoltări

Rezultatul aşteptat al programului	Dezvoltarea serviciilor medico-balneare din oraș, standarde profesionale mai înalte, creşterea reputaţiei
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Creșterea nevoii de servicii medico-balneare
Posibile surse de finanţare	Surse proprii, program de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Media socială, forumuri, publicaţii
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Servicii şi organizare - Programe prioritate pentru infrastructură
Observaţii	Este un program de interes public

5. CULTURĂ ŞI DEZVOLTAREA COMUNITĂŢII

5.1. Formare, resurse umane

Programul	**5.1.1. Programul de consolidare a educației preșcolare și gimnaziale. Terminare construcţie grădiniţă**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.1. Formare, resurse umane
Scopul programului	Dezvoltarea activităților de promovare a talentelor şi a diferitelor programe şcolare. Este important, ca școala, conducerea oraşului sau organizaţii civile pe lângă sprijinirea elevilor cu rezultate bune la învățătură, să sprijine și multe alte forme ale promovării de talente.
Conţinutul programului	Programul care sprijină această activitate poate avea trei module. - Dezvoltare infrastructurală: școală, grădiniță, creșă, sprijinirea programului after school, sprijinirea programelor pentru elevi din familii defavorizate - Modul de conducere a orașului prin proiecte sau alte forme stimulează sau sprijină acele programe școlare, care au un rol direct în viața orașului. - Sprijinirea și dezvoltarea activităților de promovare a talentelor.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria locală, organizaţie civilă, școală
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: pe parcurs
Lucrări pregătitoare	Căutarea partenerilor, discuţii
Rezultatul așteptat al programului	Implementarea proiectului, folosirea programului de sprijinire a talentelor în marketingul oraşului
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Modelul de sprijinire a talentelor se extinde în mod rapid şi în domeniu larg, cu acest program se poate conecta în diferite concursuri naţionale şi internaţionale.
Posibile surse de	Sursă proprie, proiecte de finanţare

finanţare	
Propuneri comunicaţii de marketing	media socială, forumuri, publicaţii
Sinergie: Legături cu alte domenii, programme	- Servicii şi organizare
Observaţii	Sprijinirea talentelor, rămânerea tinerilor în ţară este interes regional.

Programul	**5.1.2. Dezvoltarea învățământului secundar profesional. Lărgire clădire liceu**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.1. Formare, resurse umane
Scopul programului	Dezvoltarea formării profesionale, conectarea acesteia cu sectorul economic, cooperare cu actori economici, obţinerea sprijinului locatarilor. Realizarea competitivităţii în cadrul formării profesionale locale, gestionarea problemelor de pe piața muncii.
Conţinutul programului	Scopul proiectului este de a face educația profesională locală competitivă și profesională, respectiv de a o face acceptată de către localnici. Proiectul demarat în acest sens trebuie să cuprindă următoarele: - Lărgire clădire liceu - organizarea formării duale - crearea unor forme de organizații, care au ca scop atragerea de fonduri pentru programe educaționale - implicarea operativă în rețele interne și externe de formare profesională cu conținut asemănător - planificarea și efectuarea sistematică a tematizării sociale în rândul familiilor din oraș și regiune - comunicarea publică a programului de dezvoltare
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria locală, experţi, instituţii profesionale
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 3 ani
Lucrări pregătitoare	Căutarea partenerilor, discuţii
Rezultatul așteptat al programului	Dobândirea avantajului pe piaţa de formare profesională judeţeană, regională, gestionarea problemelor de pe piața muncii.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Urmărirea politicilor UE, valorificarea învățământului secundar profesional, noi resurse de fonduri

Posibile surse de finanţare	Sursă proprie, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	media socială, forumuri, publicaţii
Sinergie: Legături cu alte domenii, programme	- Servicii şi organizare - gestionarea problemelor de pe piața muncii - operaţionalizarea formelor de cooperare
Observaţii	Deoarece formarea profesională în perioada următore devine o oportunitate de administrare în dezvoltarea economiei, acest program nu este de tip învăţământ, ci de tip comunitar.

Programul	**5.1.3. Dezvoltarea uni baze de formare life-long în oraș**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.1. Formare, resurse umane
Scopul programului	Să fie înființată o organizație locală sau o structură, care reprezintă interesul public în acest domeniu, aceasta fiind o oportunitate de influențare a evoluției pieței forței de muncă şi oferind posibilități importante de atragere de fonduri
Conţinutul programului	Deoarece formarea profesională este unul dintre instrumentele de bază în formarea pieței forței de muncă atât locale cât și regionale, este recomandat ca sub forma unui proiect de doi-trei ani să fie înființată o organizație sau o structură, care reprezintă interesul public în acest domeniu sau care să domine acest domeniu. Crearea și acreditarea unor programe de formare necesită investiții, dar acestea se amortizează în termen scurt. Dezvoltarea sistemului poate fi realizat modular. Sunt posibile mai multe soluții administrative, cel mai eficient ar fi, dacă conducerea orașului ar crea o persoană juridică care ar avea această sarcină, iar treptat bazându-se pe acesta va construi o instituție de educație. Cealaltă soluție: cu participarea actorilor locali din instituții, să fie înființat un consorțiu.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria locală, instituţii locale
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Examinarea soluţiilor, luarea deciziei
Rezultatul așteptat al programului	Programul este oportunitate de influențare a evoluției pieței forței de muncă, oferă posibilități importante de atragere de fonduri, intensifică și ocuparea forței de muncă locale.
Sustenabilitatea şi continuarea	Formarea profesională informală și educația adulților în perioada următoare se va consolida.

programului	
Posibile surse de finanţare	Sursă proprie, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, site web, media socială
Sinergie: Legături cu alte domenii, programme	- Servicii şi organizare - gestionarea problemelor de pe piața muncii - operaţionalizarea formelor de cooperare
Observaţii	Urmărirea abordării de tip învățare pe tot parcursul vieții (Lifelong Learning)

Programul	**5.1.4. Dezvoltarea unui centru regional de formare secundar profesională - în domeniul managementul turismului Reabilitare internat**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.1. Formare, resurse umane
Scopul programului	Dacă luăm ca punct de pornire rolul și potențialul turistic, respectiv posibilitățile de educație practică, logic ar fi, ca în Covasna, să fie centrul regional de formare în domeniul turism și alimentație publică.
Conţinutul programului	Având în vedere condițiile locale, cerințele agenților economici, și necesitățile de dezvoltare în domeniul turismului și posibilitățile de formare, este necesară dezvoltarea unui centru regional de formare profesională și crearea condițiilor necesare derulării programelor specifice acestui centru.În perioada următoare înființarea acestor centre este inevitabilă, formările paralele cu acestea se vor desființa. Acea instituție poate ajunge în situație favorabilă, care dispune de dotări corespunzătoare și de o concepție de dezvoltare a unui centru. Realizarea acestui plan de proiect necesită consultare profesională, nu există implicații financiare considerabile.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Internat școlar, Primăria locală
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	analiza situaţiei
Rezultatul așteptat al programului	funcţionarea unui centru regional de formare în domeniul turism, poziţionarea oraşului
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Cu ajutorul colaborărilor
Posibile surse de finanţare	POR 2021-2027 Axa prioritară 5 – O regiune edicată – Tip de proiecte - Construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ adaptarea/ echiparea și dotarea infrastructurii educaționale. Sursă proprie, proiecte de finanţare

Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, site web, media socială, evenimente
Sinergie: Legături cu alte domenii, programme	- Servicii şi organizare - gestionarea problemelor de pe piața muncii - operaţionalizarea formelor de cooperare
Observaţii	Formarea profesională în perioada următore devine o oportunitate de administrare în dezvoltarea economiei,

Programul	**5.1.5 Program de reabilitare a complexului sportiv al Liceului K.CS.S.**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.1. Formare, resurse umane
Scopul programului	Dezvoltarea societății viitoare, creșterea calității vieții
Conţinutul programului	Reabilitarea complexului sportiv al Liceului K.CS.S. este foarte importantă în vederea practicării sportului și a educației fizice încă de la vârste fragede. Sportul si mișcarea în general sunt activități recomandate oricărei persoane, indiferent de vârsta. Sportul este foarte important în dezvoltarea fizică, mentală și socială a copilului care în viitor va fi adult. Sportul este un program distractiv pentru copii, dar totodată un joc cu reguli și norme, care ajută la creșterea încrederii în sine, dezvoltarea abilităților de comunicare și interacțiune, formarea comunității, dezvoltarea spiritului de competiție, învățarea și respectarea cadrelor de funcționare în societate.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria locală, instituţii de învăţământ
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Analiza situaţiei
Rezultatul așteptat al programului	Reabilitarea complexului sportiv al Liceului K.CS.S. prin care este asigurat un proces educațional, care implică practicarea sportului și a educației fizice încă de la vârste fragede, formează tineri și adulți cu o probabilitate foarte mare să continue să practice o formă de activitate sportivă și după părăsirea sistemului educațional. Orientarea spre sportul de performanță, descoperirea și promovarea tinerilor talentate
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Colaborări cu asociații sportive din oraș
Posibile surse de	POR 2021-2027 Axa prioritară 5 – O regiune

finanţare	edicată – Tip de proiecte - Construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ adaptarea/ echiparea și dotarea infrastructurii educaționale.
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, site web, media socială, evenimente
Sinergie: Legături cu alte domenii, programme	- Servicii şi organizare - Operaţionalizarea formelor de cooperare - Dezvoltarea unor servicii de prevenție și de promovare a sănătății - Dezvoltarea comunității
Observaţii	Programul îmbunătăţește a condiţiile de antrenament şi concurs. Pe termen lung programul va spori competitivitatea orașului

5.2.Dezvoltarea comunității

Programul	**5.2.1.Consolidarea activității asociațiilor de locatari**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.2.Dezvoltarea comunității
Scopul programului	Intensificarea rolului asociațiilor de locatari, înființarea programelor de susținere, sprijinire și de inovare, asumarea unui rol activ în amenajarea mediului înconjurător
Conţinutul programului	Acest program este extrem de important din punctul de vedere al dezvoltării imaginii orașului. Alte două funcții trebuie consolidate în legătură cu asociațiile de locatari. Primul, este asumarea unui rol activ în amenajarea mediului înconjurător al blocurilor (intrare, parcare, parcuri). Al doilea ar fi, asigurarea reprezentării intereselor locatarilor către furnizorii de servicii și administrația publică. Această formă de organizare a locatarilor, actualmente nu este satisfăcătoare. Pentru schimbarea acestei situații Primăria sau consiliul local trebuie să inițieze la mai multe nivele, programe de susținere, sprijinire și de inovare. Exemple de inițiativă de programe bazate pe resurse locale: pot fi sprijinite sau recompensate în continuare inițiativele de succes, soluțiile bune. Cu o contribuție parțială (de exemplu asumarea costului materialelor) poate fi sprijinit aranjarea mediului scării blocului, mai ales în cazul curților interioare. Evidențierea la nivel comunicativ a exemplelor pozitive, soluțiilor bune poate avea efect stimulativ.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria locală, instituţii locale
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: continuu
Lucrări pregătitoare	Elaborarea concepţiei de finanţare

Rezultatul așteptat al programului	Intensificarea rolului asociațiilor de locatari, asumarea unui rol activ în amenajarea mediului înconjurător, comunicare eficientă și cooperare, ajutarea la formarea comunității, folosirea eficientă a fondurilor, îmbunătățirea imaginii orașului, îmbunătățirea bunăstării locuitorilor.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Cu ajutorul proiectelor de finanţare se poate iniţia şi sprijini programe în continuu
Posibile surse de finanţare	Sursă proprie, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, media socială
Sinergie: Legături cu alte domenii, programme	- Programe infrastructurale evidenţiate - Dezvoltări comunitare şi sociale - Programe care ajută la dezvoltarea imaginii localităţii
Observaţii	Program realizabil cu investiţie financiară redusă.

Programul	**5.2.2.Programul Casa Civilă**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.2.Dezvoltarea comunității
Scopul programului	Realizarea unui centru civil, care asigură o infrastructură comună pentru organizațiile civile, care activează în interesul comunității locale.
Conţinutul programului	Opinia, în legătură cu activitatea organizațiilor civile locale este una pozitivă. Totodată s-a format din partea conducerii orașului un sistem de sprijin, care se orientează spre susținerea activităților diferitelor organizații. E important de reținut, că rolul organizațiilor civile și al activităților voluntare, se va amplifica în viitorul apropiat. De aceea este important realizarea unui centru civil, care asigură o infrastructură comună pentru organizațiile civile, care activează în interesul comunității locale. Într-o fază incipientă acesta poate fi realizat prin asigurarea a două-trei săli. Aceste organizații civile mobilizează într-o măsură tot mai mare tinerii, ajutând astfel tinerii să se conecteze de oraș, să-și găsească locul aici.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria locală, instituţii locale profesionale
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1-2 ani
Lucrări pregătitoare	Asigurarea dispozitivelor tehnice, care pot fi folosite și întreținute în comun, respectiv elaborarea unui regulament de folosire al acestui spațiu comun.
Rezultatul așteptat al programului	Ajutarea la funcționarea bună a organizațiilor civile, care activează în interesul comunității locale. Poate fi un rezultat important, că o Casă Civilă care funcționează bine poate deveni un factor complementar de atragere de fonduri
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Programul necesită investiții minime, după demarare poate fi dezvoltat modelul de auto susținere, stimulează activitatea organizațiilor

	civile, stimulează înființarea unor noi organizații civile
Posibile surse de finanţare	Sursă proprie, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, media socială, site web, publicații
Sinergie: Legături cu alte domenii, programme	- Dezvoltări comunitare şi sociale - Susținerea formelor de cooperare
Observaţii	Program unic, inovativ, al cărei realizare este un interes comun

Programul	**5.2.3.Programul de promovare a voluntariatului**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.2.Dezvoltarea comunității
Scopul programului	Promovarea voluntariatului, integrarea în noua reglementare juridică din România, sprijinirea în procesul de accesare a pieței forței de muncă, promovarea schimbării de mentalitate.
Conţinutul programului	Cunoașterea mai bine a voluntariatului ajută la înființarea a mai multor legături între tinerii și oraș. Noua reglementare juridică din România, face posibilă, ca munca voluntară efectuată în mod oficial, să poată reprezenta un prim pas în procesul de accesare a pieței forței de muncă. Administrația publică poate iniția sau poate demara, sub formă de sprijin, programe care informează organizațiile și instituțiile despre această posibilitate foarte importantă și nouă, respectiv despre partea practică a realizării acestora.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria locală
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: continuu
Lucrări pregătitoare	Însărcinarea organizațiilor de tineret, să evalueze pretențiile de acest gen ale tinerilor, care au terminat facultatea, au cunoștințe profesionale, dar încă nu au intrat pe piața profesională.
Rezultatul așteptat al programului	Are loc schimbarea de mentalitate în jurul angajaților și angajatorilor, voluntariatul devine popular în rândul tinerilor, tinerii vor intra pe piața forței de muncă cu experiență prealabilă.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Poate fi inițiată invitarea unor voluntari străini care pot prezenta noi competențe profesionale.
Posibile surse de finanţare	Sursă proprie, proiecte de finanţare
Propuneri	Forumuri, media socială, site web, publicații,

comunicaţii de marketing	evenimente
Sinergie: Legături cu alte domenii, programme	- Susținerea formelor de cooperare - formare, resurse umane - comunicare externă și dezvoltarea relațiilor
Observaţii	Este importantă comunicarea cu asociațiile civile și cu instituțiile, despre cooperarea lor, deoarece prioritățile se schimbă repede.

Programul	**5.2.4. Programul de funcționare a locațiilor comunitare**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.2.Dezvoltarea comunității
Scopul programului	Proiectarea, organizarea, desfășurarea și comunicarea unor activități, care se desfășoară în aceste spații comunitare. Înființarea organizațiilor civile.
Conţinutul programului	Cererile legate de înființarea unor noi locații comunitare (locuri de joacă, activități de microgrup, activități de club, centru de bătrâni etc.) cresc treptat. În cazul orașului Covasna aceste nevoi sunt accentuate de prezența turiștilor. Pe lângă realizarea unei infrastructuri corespunzătoare, e la fel de importantă și proiectarea, organizarea, desfășurarea și comunicarea unor activități, care se desfășoară în aceste spații comunitare. Recomandăm înființarea unei organizații civile, al cărui membrii, dispun de experiență profesională, și sub formă contractuală, voluntariat sau de proiect pot desfășura activități în oraș.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria locală, organizație civilă
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1-2 ani
Lucrări pregătitoare	Planificare, evaluarea pretențiilor
Rezultatul așteptat al programului	Funcționarea noilor locații comunitare, satisfacerea nevoilor turiștilor și comunităților locale. Programul necesită investiție, efectul asupra comunităților este puternic.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	În cazul desfășurării unei activități de înaltă calitate se dezvoltă și capacitatea de atragere de fonduri ale acestor programe.
Posibile surse de finanţare	Sursă proprie, proiecte de finanţare
Propuneri	Forumuri, media socială, site web, publicații,

comunicaţii de marketing	evenimente
Sinergie: Legături cu alte domenii, programme	- Susținerea formelor de cooperare - Programe care ajută la dezvoltarea imaginii orașului - Servicii și organizare - Organizare și management
Observaţii	

Programul	**5.2.5.Ziua Persoanelor Vârstnice**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.2.Dezvoltarea comunității
Scopul programului	Organizarea Zilelor Persoanelor Vârstnice, consolidarea comunității și a identității locale.
Conţinutul programului	Recomandăm conducerii orașului, organizarea în toamna fiecărui an, a Zilelor Persoanelor Vârstnice. Evenimente de acest gen există în regiune de la mijlocul anilor ’90. Aceste programe au fost demarate în localitățile rurale, dar azi sunt organizate și în mai multe orașe. Acestea pot fi organizate în condiții simple, într-o formă festivă. Este foarte important rolul lor de consolidare a comunității, respectiv de consolidare a identității locale.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria locală, partener instituțional
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: periodic
Lucrări pregătitoare	Planificare, evaluarea nevoilor, înființarea parteneriatelor
Rezultatul așteptat al programului	Organizarea sistematică a Zilelor Persoanelor Vârstnice, consolidarea comunității și a identității locale.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	În cazul desfășurării unei activități de înaltă calitate se dezvoltă și capacitatea de atragere de fonduri ale acestor programe.
Posibile surse de finanţare	Sursă proprie, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, media socială, site web, publicații, evenimente
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Susținerea formelor de cooperare - Servicii și organizare - Organizare și management

	- Comunicare locală
Observaţii	Este important ca într-o comunitate și grupul inactiv să aibă oportunități de distracție. În cazul satelor, unde îmbătrânirea populației este un fenomen caracteristic, acesta este foarte important.

Programul	**5.2.6.Lărgirea ofertei de programe culturale**
Direcţia de dezvoltare	4. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	4.2.Dezvoltarea comunității
Scopul programului	Satisfacerea nevoilor populației locale, inițierea și sprijinirea programelor culturale regulare.
Conţinutul programului	Există mai multe programe culturale, dar conform opiniei publice, este nevoie de mai mult (teatru, muzică, artă, literatură). Elita locală consideră prea mic numărul de programe și numărul participanților la aceste programe (aceleași persoane participă la fiecare eveniment). Modelul de dezvoltare – pe lângă păstrarea activităților actuale - pe termen mediu, poate fi realizat în cadrul unui program, care ar fi diferit din două puncte de vedere de practica actuală. Pot fi inițiate, sprijinite programe culturale care (1.) consideră valoroasă participarea în micro-grup și (2.) în locul participării pasive pun accentul pe participarea activă a participanților. Acest program are un rol important în consolidarea elitei locale.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria locală, Centrul Cultural
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: continuu
Lucrări pregătitoare	Planificare, evaluarea pretențiilor, înființarea parteneriatelor
Rezultatul așteptat al programului	Îmbogățirea programelor culturale: întâlniri cu personalități culturale, spectacole de podium sau cu caracter experimental, funcționarea unui club de lectură, club de fotografie. Întărirea elitei locale.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Trezirea interesului locuitorilor pentru programe, surse de finanțare.
Posibile surse de	Sursă proprie, proiecte de finanţare

finanţare	
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, media socială, site web, publicații
Sinergie: Legături cu alte domenii, programme	- Servicii și organizare - Comunicare locală - Activitate artistico-științifică
Observaţii	Întărirea elitei locale din punct de vedere dezvoltării politice este important pentru oraș și pentru regiune.

Programul	**5.2.7.Programul de consolidare a identității locale**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.2.Dezvoltarea comunității
Scopul programului	Program local cu scopul de a crea un „loc atractiv”. Asistarea localnicilor în identificarea imaginii de viitor al oraşului, dezvoltări cu rezultate.
Conţinutul programului	Identificarea localnicilor cu localitatea și cu imaginea de viitor a localității, este o condiție de bază în acest proces de dezvoltare. În Covasna putem regăsi multe elemente ale identității locale puternice. Demararea dezvoltării locale, organizarea de evenimente sprijină consolidarea identității locale. E nevoie de un proiect pe termen mediu, care utilizează mai eficient rolul de consolidare a identității locale al programelor deja funcționabile, și care inițiază noi programe, care au ca scop exact acest aspect.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria locală, experți tineri având experiență în comunicare - relații publice
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1 an
Lucrări pregătitoare	Evaluarea și analiza programelor existente
Rezultatul așteptat al programului	Consolidarea identității locale, identificarea localnicilor cu imaginea de viitor al orașului, dezvoltări cu rezultate.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Trezirea interesului locuitorilor pentru programe, surse de finanțare.
Posibile surse de finanţare	Sursă proprie, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de	Forumuri, media socială, site web, publicații

marketing	
Sinergie: Legături cu alte domenii, programme	- Servicii și organizare - Comunicare locală - Organizare și funcție management
Observaţii	Identificarea cu locul și cu viziunea reprezintă însăți condiția și restul dezvoltărilor de succes.

Programul	**5.2.8. Crearea unui spațiu cultural**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.2.Dezvoltarea comunității
Scopul programului	Crearea unui spațiu cultural, care oferă posibilitatea de a primi evenimente mai mici și mai mari, programe publice.
Conţinutul programului	După părerea localnicilor, una dintre principalele neajunsuri ale orașului, este numărul mic de programe de divertisment și recreere. Prezența constantă a turiștilor necesită, de asemenea, o creștere a numărului de astfel de programe. Pe termen mediu, o soluție utilă este crearea unui spațiu cultural, dintre care o parte este închisă, iar cealaltă parte deschisă. Structura este modulară cu diferite dimensiuni interne și externe. Există, de asemenea, mai mult spațiu liber în zonă.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria locală, instituţii locale profesionale
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1-2 ani
Lucrări pregătitoare	Trebuie dezvoltat un concept de formă și conținut.
Rezultatul așteptat al programului	Oferă posibilitatea de a primi evenimente mai mici și mai mari, programe publice. Este potrivit și pentru programe publice ocazionale, mai mici (de exemplu, muzică de stradă etc.).
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Programul necesită investiții minime, după demarare poate fi dezvoltat modelul de auto susținere, stimulează organizarea evenimentelor.
Posibile surse de finanţare	Sursă proprie, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, media socială, site web, publicații
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Dezvoltări comunitare şi sociale - Susținerea formelor de cooperare - Programe de dezvoltare pentru

	repoziționarea turismului
Observaţii	Program unic, inovativ, al cărei realizare este un interes comun

5.3. Utilizarea valorilor social-istorice și culturale

Programul	**5.3.1. Programul de sprijinire a valorilor social-istorice, și a tradițiilor locale**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.3. Utilizarea valorilor social-istorice și culturale
Scopul programului	Explorarea cât mai profundă a tradițiilor locale social-istorice și culturale. Consolidarea identității locale, a marketingului localității, lărgirea produselor de promovare al orașului, respectiv lărgirea ofertei turistice.
Conţinutul programului	Trebuie elaborat un plan de activitate referitor la colectarea de date și materiale, respectiv la modul de valorificare al acestora. Un exemplu extrem de important poate fi: elaborarea programului interactiv de prezentare a culturii locale de vindecare. Pe baza acestuia, poate fi organizat mai târziu o expoziție interactivă.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, organizaţiile neguvernamentale, grup de specialişti
Durata executării programului	- Realizare pe termen lung - Durata: continuă
Lucrări pregătitoare	Identificarea de parteneri
Rezultatul așteptat al programului	Consolidarea identității locale, lărgirea produselor promoţionale şi a ofertei turistice.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	După procesul de planificare este recomandată organizarea unor programe interactive (ex. expoziţie)
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, afişe, broşuri, pliante, media de socializare, pagină web.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Comunicare locală - Rol de organizare și management

Observaţii	În acest program nu este inclusă doar tradiția populară, ci întreaga istorie a orașului, în sensul său cât mai larg și cu toate elementele sale.

Programul	**5.3.2. Exploatarea site-urilor istorice și valorificarea cultural - turistică a acestora. Includerea in patrimoniul UNESCO al Cetăţii Zânelor şi al Planului Inclinat**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.3. Utilizarea valorilor social-istorice și culturale
Scopul programului	Exploatarea site-urilor istorice din oraş şi împrejurimi.
Conţinutul programului	Organizarea și desfășurarea unor lucrări de explorare, analiza științifică a valorilor explorate, lucrări de conservare sau restaurare, publicații profesionale. Acestea sunt de obicei procese, care necesită mult timp și au costuri majore. Posibilitatea de activitate și asumare de rol, al actorilor locali (conducerea orașului, instituțiile) este relativ restrânsă în acest domeniu.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, instituţii de specialitate, muzeologi
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Identificarea de parteneri
Rezultatul așteptat al programului	Realizarea programului, lărgirea atracţiilor turistice
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Datele istorice importante explorate pot fi valoroase și din punctul de vedere al atractivității turistice. Însă prezentarea statică și pasivă al acestora, scade valoarea lor de atracție turistică, trebuie găsite alte moduri de prezentare.
Posibile surse de finanţare	Fonduri de stat, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, media de socializare, pagină web, publicaţii
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Interconectarea valorilor orașului cu turismul - Comunicare locală - Rol de organizare și management
Observaţii	Componentele istorice sunt importante, dar acestea

	pot avea doar rol complementar.

5.4. Activităţi artistice și științifice

Programul	**5.4.1. Cultivarea științei**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.4. Activităţi artistice și științifice
Scopul programului	Promovarea realizării unor produse științifice legate de oraș (cercetări, publicații), sprijinirea utilă și productivă a tinerilor experți locali și al elitei locale.
Conţinutul programului	În cadrul programului trebuie derogate sarcini experților locali, pentru efectuarea unor lucrări, respectiv pentru publicarea științifică a acestora. Esența acestui program este convertirea rolului pasiv de sprijinitor și primitor de știință, în rolul de producător activ de produse științifice. Pentru proaspeții absolvenți de științe sociale, trebuie acordate sarcini, care au legătură cu analiza modului de funcționare a societății, și, care pot fi publicate în limba maghiară și română, în domeniul respectiv (analize sociologice tematice, analize de caz).
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, instituţii de specialitate, specialişti în domeniu
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: continuă
Lucrări pregătitoare	Identificarea de parteneri
Rezultatul așteptat al programului	Realizarea produselor ştiinţifice, sprijinirea experţilor locali şi rol important în marketingul oraşului.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Organizarea de conferinţe, workshop-uri care pot contribui la colaborarea şi comunicarea între experţii locali.
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, media de socializare, pagină web, publicaţii
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Comunicația externă - Comunicare locală - Rol de organizare și management

Observaţii	Prezentarea profesională a localității, este un instrument cu multe beneficii în marketingul indirect al localității.

Programul	**5.4.2. Organizarea de conferințe, evenimente**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.4. Activităţi artistice și științifice
Scopul programului	Găzduirea în mod regular a programelor profesionale.
Conţinutul programului	Tehnic, există toate condițiile ca oraşul să organizeze astfel de evenimente. Primul pas, poate fi făcut în domeniul forte al localității, iar acesta este, tematica legată de turismul medical. E nevoie, de o inițiativă care pornește de la un actor local (conducerea orașului sau o persoană de profesie, împuternicit de către conducerea orașului) și care se bazează pe interesele locale.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, instituţii de specialitate, specialişti în domeniu
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: continuă
Lucrări pregătitoare	Identificarea de parteneri
Rezultatul așteptat al programului	Realizarea produselor ştiinţifice, sprijinirea experţilor locali şi rol important în marketingul oraşului.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	În anii următori, ar putea să se înființeze un atelier profesional/științific, o organizație etc., care poate fi organizatorul și respectiv cel care va atrage fonduri acestor programe.
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, media de socializare, pagină web, publicaţii
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Comunicația externă - Comunicare locală - Rol de organizare și management
Observaţii	Acest program poate contribui la mărirea renumelui oraşului.

Programul	**5.4.3. Sprijinirea culturii muzicale**
Direcţia de dezvoltare	5. Cultură şi dezvoltarea comunităţii
Domeniul de dezvoltare	5.4. Activităţi artistice și științifice
Scopul programului	Conectarea inițiativelor de acest gen, sub forma unui program de sprijin pe mai mulți ani.
Conţinutul programului	Programul nu trebuie, să aibă rol coordonator, ci doar unul organizatoric, de sprijin, de logistică și comunicare. Acest program poate însuși funcții, pe care fiecare grup în parte le încearcă, să le îndeplinească dar cu mai mult sau mai puțin succes.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, instituţii de specialitate, specialişti în domeniu
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: continuă
Lucrări pregătitoare	Căutarea de parteneri
Rezultatul așteptat al programului	Conectarea inițiativelor de acest gen, sub forma unui program de sprijin pe mai mulți ani, ar duce la sporirea concentrării atenției reciproce a grupurilor asupra activității fiecăruia, la apariția unor noi inițiative și la creșterea rolului lor în diferitele programe, în viața culturală a orașului.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Cu execuția programului poate fi însărcinată o persoană cu abilități organizatorice, sau pe bază de concurs o asociație. Cea de a doua variantă este mai favorabilă, pentru că acesta oferă noi oportunități de atragere de fonduri.
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, media de socializare, pagină web, publicaţii
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Comunicația externă - Comunicare locală - Rol de organizare și management - Operarea unor forme de colaborare
Observaţii	Acest program poate contribui la mărirea renumelui oraşului.

6.ECONOMIE, AGRICULTURĂ, PIAŢA MUNCII

6.1.Atragerea de investitori, dezvoltarea întreprinderilor

Programul	**6.1.1.Atragerea de investiții**
Direcţia de dezvoltare	6. Economie, agricultură, piaţa muncii
Domeniul de dezvoltare	6.1.Atragerea de investitori, dezvoltarea întreprinderilor
Scopul programului	Principala componentă a programului, ar fi realizarea, cu ajutorul unei instituții profesionale, al unui **portofoliu de investiții**, despre valorile economice ale orașului, respectiv despre întreprinderile dispuse la colaborare din oraș. Pe urmă, acestuia i se poate atașa un cerc de antreprenori locali, și un lobby de dezvoltare economică care ar funcționa, într-o formă instituțională.
Conţinutul programului	Oportunitățile de dezvoltare a economiei, bazate pe investiții externe, pe termen scurt nu sunt favorabile. Șansele de reabilitare a activităților economice anterioare la fel sunt destul de slabe, sectoarele de tehnologie modernă nu apar încă în regiune. Orașul balnear, din cauza mediului natural și în vederea protejării elementelor medicale, nu poate primi orice tip de investiții de producție. Totodată, trebuie amintit și faptul că, domeniile de activitate al posibililor investitorilor externi, nu sunt prea bine văzute în rândul localnicilor. Trebuie avut însă în vedere și faptul, că în cazul în care, o parte din programele propuse în Strategie vor demara, concomitent și structura economică a orașului, va trebui să se dezvolte, iar în acest proces va fi nevoie de atragerea unor noi cunoștințe antreprenoriale și la nevoie și de atragere de fonduri. În acest sens, trebuie apelat la un expert extern.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, expert extern, instituție profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani

Lucrări pregătitoare	Pregătire profesională amănunțită
Rezultatul așteptat al programului	Un plan concret și real de atragere de fonduri, atragerea investitorilor, gestionarea problemelor legate de piaţa muncii.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	E recomandată conectarea acestui program cu procesul de evaluare a situației nivelului de educație și al opțiunilor referitoare la piața muncii a localnicilor.
Posibile surse de finanţare	Sponsorizări, surse proprii
Propuneri comunicaţii de marketing	Social media, forumuri, site web, publicaţii
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Comunicarea locală - Rol de organizare și management - Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte - Operarea unor forme de colaborare
Observaţii	Program unic şi inovator de dezvoltare a structurii economice

Programul	**6.1.2.Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii care pot fi conectate cu activități turistice**
Direcţia de dezvoltare	6. Economie, agricultură, piaţa muncii
Domeniul de dezvoltare	6.1.Atragerea de investitori, dezvoltarea întreprinderilor
Scopul programului	Principala componentă a programului, ar fi realizarea, cu ajutorul unei instituții profesionale, al unui portofoliu de investiții, despre valorile economice ale orașului, respectiv despre întreprinderile dispuse la colaborare din oraș. Pe urmă, acestuia i se poate atașa un cerc de antreprenori locali, și un lobby de dezvoltare economică care ar funcționa, într-o formă instituțională.
Conţinutul programului	Oportunitățile de dezvoltare a economiei, bazate pe investiții externe, pe termen scurt nu sunt favorabile. Șansele de reabilitare a activităților economice anterioare la fel sunt destul de slabe, sectoarele de tehnologie modernă nu apar încă în regiune. Orașul balnear, din cauza mediului natural și în vederea protejării elementelor medicale, nu poate primi orice tip de investiții de producție. Totodată, trebuie amintit și faptul că, domeniile de activitate al posibililor investitorilor externi, nu sunt prea bine văzute în rândul localnicilor. Trebuie avut însă în vedere și faptul, că în cazul în care, o parte din programele propuse în Strategie vor demara, concomitent și structura economică a orașului, va trebui să se dezvolte, iar în acest proces va fi nevoie de atragerea unor noi cunoștințe antreprenoriale și la nevoie și de atragere de fonduri. În acest sens, trebuie apelat la un expert extern.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, expert extern, instituție profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Pregătire profesională amănunțită
Rezultatul	Un plan concret și real de atragere de fonduri,

așteptat al programului	atragerea investitorilor, gestionarea problemelor legate de piaţa muncii.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	E recomandată conectarea acestui program cu procesul de evaluare a situației nivelului de educație și al opțiunilor referitoare la piața muncii a localnicilor.
Posibile surse de finanţare	Sponsorizări, surse proprii
Propuneri comunicaţii de marketing	Social media, forumuri, site web, publicaţii
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Comunicarea locală - Rol de organizare și management - Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte - Operarea unor forme de colaborare
Observaţii	Program unic şi inovator de dezvoltare a structurii economice

6.2.Program de dezvoltare economică locală

Programul	**6.2.1.Programul de elaborare a unor produse locale**
Direcţia de dezvoltare	6. Economie, agricultură, piaţa muncii
Domeniul de dezvoltare	6.2.Program de dezvoltare economică locală
Scopul programului	Fabricarea şi introducerea pe piaţă a unor produse unice, care pot fi conectate cu oraşul Covasna sau cu microregiunea. Valorificarea programatică și măsurabilă produselor în procesul de promovare a orașului și regiunii
Conţinutul programului	După evaluarea condițiilor endogene, dezvoltarea unor produse ale orașului Covasna: obiecte, produse gastronomice, evenimente, programe, restaurante etc. Trebuie efectuate sarcinile legate de înregistrarea şi protejarea produsului, promovarea lui pe piață și prezentarea vizuală a acestuia.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Conducerea orașului, sau un specialist contactat de conducerea orașului.
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Evaluarea condiţiilor endogene
Rezultatul așteptat al programului	Fabricarea şi introducerea pe piaţă a unor produse unice, care pot fi conectate cu oraşul Covasna, promovarea oraşului şi a regiunii
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Noul produs, trebuie să facă parte din noua imagine a orașului, de aceea trebuie conectat cu restul programelor de proiectare a imaginii localității și a promovării orașului.
Posibile surse de finanţare	Fonduri financiare proprii sau externe
Propuneri comunicaţii de marketing	Social media, forumuri, site web, publicaţii
Sinergie: Legături cu alte	- Comunicarea locală - Rol de organizare și management

domenii, programe	- Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte - Operarea unor forme de colaborare
Observaţii	Program unic şi inovator de dezvoltare a structurii economice şi creştere a atractivităţii turistice

Programul	**6.2.2.Cardul Covasna**
Direcţia de dezvoltare	6. Economie, agricultură, piaţa muncii
Domeniul de dezvoltare	6.2.Program de dezvoltare economică locală
Scopul programului	Avantaje economice, intensificarea colaborării dintre producătorii locali și comercianți, consolidarea identității locale și al marketingului local.
Conţinutul programului	Cardul care sprijină comerțul local, prin oferirea de reduceri la cumpărături poate fi un proiect util, în toate acele localități în care numărul turiștilor este ridicat și prezenta lor este relativ continuă. În cazul orașului Covasna, acest proiect ar putea fi aplicabil doar pe termen mediu, deoarece oferta și nivelul de vizitare al magazinelor, restaurantelor și hotelurilor actualmente nu atinge încă nivelul dorit. În cazul în care, se pot obține rezultate în programele de fabricare a unor produse locale, inovație agrară, respectiv creșterea numărului de programe turistice și culturale, atunci, programul Covasna card ar putea fi proiectat pe o perspectivă de 3-4 ani.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Conducerea orașului, sau întreprindere socială
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 3-4 ani
Lucrări pregătitoare	Înfiinţarea unei întreprinderi sociale
Rezultatul așteptat al programului	Pe lângă avantajele economice, acest card ar intensifica colaborarea dintre producătorii locali și comercianți, respectiv ar avea un rol important în consolidarea identității locale și al marketingului local.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Proces de dezvoltare continuă
Posibile surse de finanţare	Fonduri financiare proprii sau externe
Propuneri comunicaţii de marketing	Social media, forumuri, site web, publicaţii

Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Rol de organizare și management - Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte - Operarea unor forme de colaborare - Comunicarea locală
Observaţii	Program unic şi inovator în regiune. Marketing spontan.

Programul	**6.2.3.Cluster de dezvoltare urbană**
Direcţia de dezvoltare	6. Economie, agricultură, piaţa muncii
Domeniul de dezvoltare	6.2.Program de dezvoltare economică locală
Scopul programului	Inițierea unui program în cadrul căruia ar putea fi realizate mai multe clustere tematice pentru dezvoltarea orașului ar reprezenta o inițiativă inovativă și în regiune chiar unică. Aceasta este o oportunitate importantă pentru atragerea fondurilor de dezvoltare. Acesta ar însemna colaborarea dintre acele instituții, organizații și întreprinderi economice, care acceptă viziunea de viitor inclusă în Strategie, respectiv sistemul obiectivelor de dezvoltare. Clusterul poate avea mai târziu un rol important în procesul de acceptare socială a Strategiei. Cel mai important rol însă ar fi, să reprezinte o putere de lobby, care include mai multe sectoare pentru principalele programe de dezvoltare. Apartenența instituțională de acest cluster ar fi un avantaj pentru membri, în crearea de rețele profesionale și comerciale, în atragerea de fonduri. Clusterul de dezvoltare urbană, trebuie să fie înființat și să funcționeze după regulile generale de funcționare a unui cluster. Acesta poate fi dezvoltat modular, și treptat poate asuma chiar și rol de dezvoltare, de creare de rețele, de investitor sau poate avea rol de incubator.
Conţinutul programului	În satele din împrejurimile orașului, există o întreagă serie de condiții și valori gastronomice, care pot fi incluse în programele turistice. De exemplu: gătit public, diferite ustensile gastronomice, practici de gătit, rețete, mâncăruri care pot fi consumate la fata locului sau pot fi cumpărate, evenimente, întâmplări legate de gătit etc. Cunoștințele de acest gen deocamdată lipsesc în regiune, respectiv pot apărea doar cazual. Colaborarea intercomunală poate reprezenta acel fundament în cadrul căruia ar putea fi elaborat și demarat acest program.
Locaţia executării şi	Conducerea orașului, sau întreprindere socială

coordonatorul programului	
Durata executării programului	- Implementare pe termen scurt - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Inventarierea valorilor și condițiilor, modul de producție a produselor, și metodele de conectare a acestora cu turismul
Rezultatul așteptat al programului	Program gastronomic regional, colaborare microregională, dezvoltarea economică locală, creşterea atractivităţii turistice
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Programul ar trebui conectat cu programul rutelor turistice din regiune, respectiv cu programele care consolidează rolul regional al orașului.
Posibile surse de finanţare	Fonduri financiare proprii sau externe
Propuneri comunicaţii de marketing	Social media, forumuri, site web, publicaţii, proiectare logo
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Rol de organizare și management - Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte - Operarea unor forme de colaborare - Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Observaţii	Program unic şi inovator în regiune care poate fi popular în sate.

Programul	**6.2.4.Programul de inovație agrară și agricultură ecologică**
Direcţia de dezvoltare	6. Economie, agricultură, piaţa muncii
Domeniul de dezvoltare	6.2.Program de dezvoltare economică locală
Scopul programului	Reînnoirea procesului de agricultură și promovarea produselor sănătoase, model inovativ în domeniul agriculturii ecologice, conectarea cu turism, dezvoltarea unei legături economice, dezvoltarea oraşului Covasna.
Conţinutul programului	Trei argumente foarte importante pledează în favoarea inițierii unui proiect de inovație agrară. Primul ar fi, că în regiune sunt multe gospodării familiale sau întreprinderi mici, care după o pregătire corespunzătoare, ar putea introduce modelul inovativ în domeniul agriculturii ecologice, producției de produse locale sau al gastronomiei. Al doilea argument ar fi că activitatea de inovație agrară, poate fi conectată cu turismul, sub mai multe aspecte. Valorificarea de produse este doar una dintre nivelurile de colaborare dintre cele două domenii. Cel de al treilea argument: inovația agrară poate oferi un cadru dezvoltării unei legături economice reale cu localitățile rurale din zonă. În practică acesta ar putea însemna organizarea unui curs de agricultură ecologică în oraș, sprijinirea de către administrația locală a inițiativelor unice care pot intra în categoria inovațiilor agrare. Recomandăm colaborarea profesională cu Fundația Pro Agricultura Harghitae Universitas din Miercurea-Ciuc.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, companie și / sau instituție profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen scurt - Durata: continuu
Lucrări pregătitoare	Formare parteneriate, fundamente instituţionale
Rezultatul așteptat al	Reînnoirea procesului de agricultură, productivitate agricolă, promovarea produselor sănătoase,

programului	dezvoltarea turismului
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Marele avantaj al orașului Covasna este prezența constantă a segmentului turistic, tocmai de aceea, sinergia celor două sectoare poate fi realizată
Posibile surse de finanţare	Fonduri financiare proprii sau externe
Propuneri comunicaţii de marketing	Social media, forumuri, site web, publicaţii, evenimente
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Rol de organizare și management - Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte - Operarea unor forme de colaborare - Comunicarea locală
Observaţii	Uniune Europeană apreciază şi oferă oportunităţi de finanţare pentru inovaţia agricolă.

Programul	**6.2.5.Realizarea unui cadastru al apei minerale**
Direcţia de dezvoltare	6. Economie, agricultură, piaţa muncii
Domeniul de dezvoltare	6.2.Program de dezvoltare economică locală
Scopul programului	Realizarea unui cadastru al apei minerale, consolidarea identităţii locale, atractivităţii și unicităţii orașului, promovarea oraşului.
Conţinutul programului	Numărul mare și varietatea izvoarelor de apă minerală face posibilă demararea unui program de cadastru al apei minerale. În cazul fiecărui izvor de apă minerală, pot fi realizate mai multe tipuri de descrieri: compoziția chimică, efect terapeutic, denumirea izvorului și descrierea mediului în care se află, istoria izvorului și modurile de utilizare anterioare, documentele și materialele vizuale anterioare referitoare la izvor. Realizarea întregului material necesită timp îndelungat, dar datele colectate pot fi valorificate și individual. Planul proiectului trebuie să conțină metodologia colectării și transcrierii de date, sursele de informare care au fost accesate, respectiv principalele moduri de valorificare a materialului realizat.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, companie și / sau instituție profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Plan de elaborare, formare parteneriate şi implicarea partenerilor
Rezultatul aşteptat al programului	Realizarea unui cadastru al apei minerale, consolidarea identităţii locale, atractivităţii și unicităţii orașului, promovarea oraşului, dezvoltarea turismului
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Apele minerale din Covasna reprezintă una dintre cele mai importante resurse naturale locale, pe care localnicii le consideră valori. Programul poate fi conectat cu celelalte programe de dezvoltare turistică. (ex,. Dezvoltarea de trasee turistice în interiorul orașelor)
Posibile surse	Acest program atât individual cât și conectat cu alte

de finanţare	programe, necesită atragere de fonduri
Propuneri comunicaţii de marketing	Metode de valorificare: descriere profesională, realizarea de publicații informative, panouri de prezentare sau prezentări publice realizate în formă digitală, prezentări pe internet, lărgirea materialului de istorie locală, etc.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Rol de organizare și management - Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte - Comunicarea locală - Interconectarea valorilor orașului cu turismul
Observaţii	UE apreciază şi oferă oportunităţi de finanţare pentru inovaţia agricolă.

Programul	**6.2.6. Fundamentarea și aplicarea unei paradigme start-up**
Direcţia de dezvoltare	6. Economie, agricultură, piaţa muncii
Domeniul de dezvoltare	6.2.Program de dezvoltare economică locală
Scopul programului	Îmbunătățirea situației tinerilor, fundamentarea și aplicarea unei paradigme start-up, conectarea cu turism, dezvoltarea unei legături economice, dezvoltarea oraşului Covasna.
Conţinutul programului	Pentru a îmbunătăți situația tinerilor, ar trebui lansat un program economic conceput special pentru acest grup țintă. Baza profesională este modelul start-up. Ca o primă etapă, această paradigmă și practică ar trebui prezentată într-un program de formare specific pentru tinerii locali. Ca al doilea pas, este necesară crearea unui centru incubator cu sprijin local pentru start-up-urile începute de către tineri.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, companie și / sau instituție profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen scurt - Durata: continuu
Lucrări pregătitoare	Formare parteneriate, fundamente instituţionale
Rezultatul așteptat al programului	Îmbunătățirea situației tinerilor, fundamentarea și aplicarea unei paradigme start-up, dezvoltarea turismului
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Start-up-urile sunt o oportunitate importantă de strângere de fonduri, dar extind și gama de activități antreprenoriale cu modele inovatoare.
Posibile surse de finanţare	Fonduri financiare proprii sau externe
Propuneri comunicaţii de marketing	Social media, forumuri, site web, publicaţii, evenimente
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Rol de organizare și management - Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte - Operarea unor forme de colaborare

	- Comunicarea locală
Observaţii	Uniune Europeană apreciază şi oferă oportunităţi de finanţare pentru încurajare și de stimulare a înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii.

Programul	**6.2.8. Plan de dezvoltare economică locală**
Direcţia de dezvoltare	6. Economie, agricultură, piaţa muncii
Domeniul de dezvoltare	6.2.Program de dezvoltare economică locală
Scopul programului	Inițierea unui program de dezvoltare economică locală pe termen mediu, care reprezintă o inițiativă inovativă în regiune.
Conţinutul programului	Sectorul economic este dominat de turism, rolul altor sectoare este mic, numărul altor tipuri de întreprinderi este mic, iar economia locală ocupă doar o parte din forța de muncă. Este necesar un program de dezvoltare economică locală pe termen mediu, care include: - Cartografierea completă a nivelului de educație și competența profesională a populației adulte - Analiza activităților întreprinderilor locale - Explorarea oportunităților de creare de cluster - Analiza SWOT a formării profesionale secundare - Analizarea oportunităților pentru programele de start-up - Analizarea oportunităților pentru companii bazate pe tehnologii digitale. - Analizarea oportunităților locale din industria creativă Analizele necesare și programul de dezvoltare economică integrată necesită implicare profesională externă.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Conducerea orașului, sau întreprindere social, experți
Durata executării programului	- Implementare pe termen scurt - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Planificarea lucrărilor de analiză, găsirea și implicarea unor experți externi
Rezultatul așteptat al programului	Contribuția la înființarea întreprinderilor noi, dezvoltarea economică locală, creşterea atractivităţii turistice
Sustenabilitatea şi continuarea	Programul ar trebui conectat cu programul **Fundamentarea și aplicarea unei paradigme start-**

programului	**up.**
Posibile surse de finanţare	Fonduri financiare proprii sau externe
Propuneri comunicaţii de marketing	Social media, forumuri, site web, publicaţi
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Rol de organizare și management - Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte - Operarea unor forme de colaborare
Observaţii	Program unic şi inovator în regiune.

6.3.Soluţionarea problemelor de pe piața muncii

Programul	**6.3.1.Realizarea unei analize de situație a pieței muncii și elaborarea unei strategii de ocupare a forței de muncă locale**
Direcţia de dezvoltare	6. Economie, agricultură, piaţa muncii
Domeniul de dezvoltare	6.3.Soluţionarea problemelor de pe piața muncii
Scopul programului	Creșterea oportunităților de angajare.
Conţinutul programului	Realizarea unei baze de date, care va conține informații referitoare la nivelul de studii, experiența profesională și cunoștințele profesionale formale și non-formale, planurile legate de angajare, ambițiile profesionale și cercul de interes, planurile de continuare a studiilor. De obicei din studiile realizate în regiune, reiese, că majoritatea locuitorilor dispun de cunoștințe profesionale mai vaste, decât utilizează actual. Pe baza acestuia poate fi dezvoltat scenariul concret, de creare de noi locuri de muncă.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, companie și / sau instituție profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Organizarea colectării şi gestionării datelor, prelucrarea datelor
Rezultatul așteptat al programului	Cu ajutorul acestei baze de date se pot face oferte reale potențialilor investitori. Totodată, putem deduce, și ce domenii de activitate trebuie sprijinite, motivate, în ce domenii este rentabilă inițierea unor programe de formare.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Este necesară actualizarea permanentă a bazei de date (cel puțin o dată pe an).
Posibile surse de finanţare	Baza de date, poate fi realizată din resurse proprii.
Propuneri	Metode de valorificare: descriere profesională,

comunicaţii de marketing	realizarea de publicații informative, panouri de prezentare sau prezentări publice realizate în formă digitală, prezentări pe internet, lărgirea materialului de istorie locală, etc.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Program de dezvoltare economică locală - Formare, resurse umane
Observaţii	Conform datelor sondajului realizat în rândul localnicilor, problemele legate de ocuparea forței de muncă, se află printre principalele probleme enumerate de localnici.

Programul	**6.3.2.Elaborarea unui program special pentru păstrarea respectiv creșterea numărului de experţi în medicină**
Direcţia de dezvoltare	6. Economie, agricultură, piaţa muncii
Domeniul de dezvoltare	6.3.Soluţionarea problemelor de pe piața muncii
Scopul programului	Din punctul de vedere al dezvoltării complexe a orașului Covasna, este extrem de important, ca cei care lucrează în domeniul sanitar – la fiecare nivel - să dispună de cunoștințe profesionale profunde, și totodată și stilul lor de viață, ambițiile profesionale să îi lege de această regiune, de acest oraș.
Conţinutul programului	Caracterul contradictoriu și ritmul lent al reformelor din sectorul sanitar, reprezintă un dezavantaj pentru acest program. Nici statutul de oraș balnear, nu atrage sprijin în acest sens, iar schimbarea sistemului deja existent întâmpină obstacole administrative. În această situație, posibilitățile conducerii orașului, sunt foarte limitate. Conducerea orașului, poate ajuta doar în mică măsură și în mod indirect activitatea instituțiilor sanitare, respectiv circumstanțele personale și profesionale. Există deja exemple pozitive în acest sens: administrațiile publice din regiune, sprijină în cadrul unui program comun – cu caracter complementar - asistenţă spitalicească a bolnavilor.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, companie și / sau instituție profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen scurt - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Implicarea de cunoștințe profesionale, respectiv și consultări cu actorii locali
Rezultatul așteptat al programului	Înființarea unei asociații sau fundații, pentru sprijinirea complementară a potențialului terapeutic unic al orașului Covasna (potențial instituțional și profesional).
Sustenabilitatea şi continuarea	Funcţionarea asociaţiei/fundaţiei, scrierea de proiecte şi atragerea fondurilor

programului	
Posibile surse de finanţare	Surse proprii
Propuneri comunicaţii de marketing	Activitatea de fundraising necesită comunicare eficientă: cereri personale, campanii, evenimente
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Program de dezvoltare economică locală - Formare, resurse umane
Observaţii	Din punctul de vedere al dezvoltării complexe a orașului Covasna, programul este extrem de important.

Programul	**6.3.3 Programe şi facilităţi pentru atragerea şi menţinerea specialiştilor în localitate**
Direcţia de dezvoltare	6. Economie, agricultură, piaţa muncii
Domeniul de dezvoltare	6.3.Soluţionarea problemelor de pe piața muncii
Scopul programului	Atragerea de investiții, creșterea economică, crearea de locuri de muncă
Conţinutul programului	Tendințele demografice negative ne arată că populația orașului este în scădere accentuată din cauza diminuării sporului natural, migrației populare, situației economice precare etc. Cea mai mare problemă în oraș este că numărul populației ce emigrează este foarte mare din cauza lipsei locurilor de muncă. Pentru a inversa tendința negativă, primul pas poate fi atragerea și menținerea specialiștilor și muncitorilor calificați. Pentru asta este nevoie de elaborarea unor programe, dezvoltarea de parteneriate, atragerea de resurse suplimentare, identificarea domeniilor în care este nevoie de specialiști, asigurarea de locuinţe de serviciu etc.
Locaţia executării şi coordonatorul programului	Primăria, companie și / sau instituție profesională
Durata executării programului	- Implementare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Evaluări, definirea unui plan de acțiune
Rezultatul așteptat al programului	Atragerea de investiții, creșterea economică, crearea de locuri de muncă
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Susținerea întreprinderilor mici și mijlocii, crearea condiţiilor adecvate de lucru şi trai pentru specialiști
Posibile surse de finanţare	Surse proprii și surse de finanțare
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, site web, media socială, evenimente
Sinergie:	- Program de dezvoltare economică locală

Legături cu alte domenii, programe	- Formare, resurse umane
Observaţii	Este o dificultate lipsa motivației și contribuției din partea comunității

7.COMUNICARE, MARKETING

7.1.Programe legate de caracterul unic al orașului

Programul	**7.1.1.Prezentarea unicității orașului Covasna**
Direcţia de dezvoltare	7. Comunicare, marketing
Domeniul de dezvoltare	7.1.Programe legate de crearea caracterului unic al orașului
Scopul programului	Lărgirea spectrului de caracteristici specifice unice. Pe lângă funcţiile terapeutice bine cunoscute să fie accentuate şi alte valori a oraşului.
Conţinutul programului	Rezultat important că brand-ul și logo-ul au fost create. O altă sarcină importantă este promovarea conținutului mărcii și logo-ului în cât mai multe detalii. Acesta poate include toate valorile localității și mediului: elemente din natură (păduri, flori, aer, frumusețea naturii), apă și apă minerală, metode și potențial terapeutic, valori social-culturale și gastronomice, posibilități de recreere, etc.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, întreprindere, instituţie profesională
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Discuţii şi consiliere profesională.
Rezultatul așteptat al programului	Oraşul va fi asociat şi cu alte funcţii, valori, decât cea terapeutică. Va deveni cunoscut și acceptat ca un „loc atractiv” într-un cerc tot mai larg.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Valorile trebuie prezentate în formă vizuală și narativă deopotrivă, la fel și în comunicarea interioară și exterioară, respectiv trebuie tematizate permanent în activitatea de promovare.
Posibile surse de finanţare	Proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Comunicare continuă cu întreprinderile şi persoanele interesate în turism referitor la folosirea elementelor vizuale.
Sinergie: Legături	- Programe pentru dezvoltarea imaginii localității

cu alte domenii, programe	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Servicii și organizare - Interconectarea valorilor orașului cu turismul - Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte
Observaţii	Este importantă implicarea comunităţii în procesul de identificare a celor mai importante valori.

Programul	**7.1.2.Programul de imagine integrată a localității**
Direcţia de dezvoltare	7. Comunicare, marketing
Domeniul de dezvoltare	7.1. Programe legate de caracterul unic al orașului
Scopul programului	Elementele spațiale, să redea spiritul, valorile orașului și mediului, iar din punct de vedere vizual și al atmosferei să ofere caracter unic orașului.
Conţinutul programului	Proiectul trebuie să includă elementele deja elaborate și condițiile existente (parc central, albia de râu, plante decorative, arhitectura clădirilor etc.). Totodată trebuie să conțină un cadru, variante pentru următoarele programe de reabilitare, respectiv pentru elementele de spațiu care vor fi dezvoltate pe viitor (mobilier stradal, elemente informative, fațada magazinelor situate în zona centrală, numele străzilor etc.). Este important că lângă părțile centrale, dezvoltarea să include și părțile laterale.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, instituţie profesională, designer
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Consiliere profesională.
Rezultatul așteptat al programului	Noua imagine a oraşului va oferi localnicilor o atmosferă mai plăcută şi va deveni o destinaţie mai atrăgătoare.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Ajustarea elementelor noi şi a celor reabilitate la noua imagine a localităţii.
Posibile surse de finanţare	Proiecte de finanţare, sponsorizări, fonduri proprii
Propuneri comunicaţii de marketing	Noul peisaj urban să fie prezentat prin materialele promoţionale (broşuri, clipuri publicitare, media de socializare)
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Servicii și organizare - Interconectarea valorilor orașului cu turismul - Programe prioritate pentru infrastructură
Observaţii	O destinaţie turistică trebuie să aibă un peisaj urban

	plăcut, primitor.

Programul	**7.1.3. Dezvoltarea unui element vizual central**
Direcţia de dezvoltare	7. Comunicare, marketing
Domeniul de dezvoltare	7.1. Programe legate de caracterul unic al orașului
Scopul programului	Realizarea unui element spaţial spectaculos, care atrage atenţia.
Conţinutul programului	Pe baza unui proiect ingenios și inovativ, dar care să corespundă spiritului orașului, realizarea în zona centrală a unei pasarele arcuite, care este totalmente acoperită de flori și poate fi fotografiat ușor din mai multe unghiuri.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, instituţie profesională
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1 an
Lucrări pregătitoare	În prealabil, e nevoie de un concept profesional, de consultări profesionale, de analizarea mai multor posibilități.
Rezultatul așteptat al programului	Prin realizarea cu succes a unui astfel de element, acesta poate deveni emblema orașului, poate fi inclus în procesul de crearea de brand și în activitatea de marketing.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Întreţinerea podului.
Posibile surse de finanţare	Proiecte de finanţare, sponsorizări, fonduri proprii
Propuneri comunicaţii de marketing	Prezentarea noului element în materialele promoţionale.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Interconectarea valorilor orașului cu turismul - Programe prioritate pentru infrastructură
Observaţii	În cazul acelor localități, care sunt vizitate de mulți turiști, trebuie neapărat realizat, un element spațial spectaculos, care atrage atenția, pe care vrea să-l vadă și să-l fotografieze toată lumea.

Programul	**7.1.4 Program de promovare a valorilor locale**
Direcţia de dezvoltare	7. Comunicare, marketing
Domeniul de dezvoltare	7.1. Programe legate de caracterul unic al orașului
Scopul programului	Promovarea valorilor locale, promovarea orașului, dezvoltarea turismului
Conţinutul programului	Organizarea acțiuni de păstrare a tradițiilor, obiceiurilor folclorice, organizarea evenimentelor culturale (festivaluri, concerte, târguri, spectacole), conștientizarea locuitorilor cu privire la valorile locale: valori naturale, culturale și istorice. Încurajarea iniţiativelor culturale care în viitor pot face parte din imaginea localităţii.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, instituţie profesională
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1 an
Lucrări pregătitoare	Evaluarea situației, căutarea partenerilor, pregătirea planurilor
Rezultatul așteptat al programului	Locuitorii vor ajunge să cunoască mai bine valorile culturale. Creşterea atractivităţii turistice, consolidarea rolului cultural al orașului
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Finanțări, cooperare permanentă, sprijinul comunității, implicarea instituțiilor de învățământ
Posibile surse de finanţare	Proiecte de finanţare, sponsorizări, fonduri proprii
Propuneri comunicaţii de marketing	Publicații, conferințe de presă, media socială, scurte materiale video
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Interconectarea valorilor orașului cu turismul - Programe prioritate pentru infrastructură
Observaţii	Este un program care dezvoltă identitatea comunitară

7.2.Comunicarea locală

Programul	**7.2.1. Comunicarea cu localnicii**
Direcţia de dezvoltare	7. Comunicare, marketing
Domeniul de dezvoltare	7.2.Comunicarea locală
Scopul programului	Lărgirea metodei de informare a localnicilor.
Conţinutul programului	Este important să fie luat în considerare vârsta şi reşedinţa localnicilor în procesul de informare (site-ul web, media comunitară, materiale vizuale, alte tehnici digitale). La fel de important este, ca în măsura posibilităților, actuala practică de informare unilaterală, să fie completată cu o relație interactivă. Formele valorificabile al acestuia, ar fi: anual să se efectueze un sondaj de opinie ușor și simplu de realizat, organizarea unor forumuri publice în diferitele zone ale localității, lărgirea spectrului tematic al întâlnirilor cu diferitele grupuri de lucru (sănătate, turism, cultură, educație, economie, organizații civile).
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: continuă
Lucrări pregătitoare	Crearea unei baze de date, identificarea publicului ţintă.
Rezultatul aşteptat al programului	Dacă comunicarea va deveni continuă localnicii vor fi mai mulţumiţi cu realizările şi activităţile conducerii oraşului.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Prin analiza feedback-urilor
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii
Propuneri comunicaţii de marketing	Consiliere profesională, întâlniri publice, întocmirea şi trimiterea invitaţiilor la evenimente, promovarea evenimentelor de specialitate.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Dezvoltări comunitare și sociale - Dezvoltarea comunității - Programe legate de crearea caracterului unic al orașului

Observaţii	Comunicarea continuă cu populația orașului facilitează rezolvarea problemelor și sarcinilor.

Programul	**7.2.2. Programul de prezență mai activă în sfera publică a orașului**
Direcţia de dezvoltare	7. Comunicare, marketing
Domeniul de dezvoltare	7.2.Comunicarea locală
Scopul programului	Periodic, să fie realizate despre oraș, scurte materiale informative și acestea să fie prezentate prin diferite canale, valorificându-se și posibilitățile mediei locale.
Conţinutul programului	Angajarea pe bază contractuală au unui tânăr expert în PR, sau sprijinirea unei organizații civile, pe bază de proiecte, pentru realizarea și distribuirea zilnică a unui comunicat. Conținutul poate fi: o știre de câteva rânduri, scurt raport, interviuri, prezentarea unor materiale apărute în alte publicații, mass-media, publicarea materialului din archiva găsită pe internet.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, specialist PR
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: continuă
Lucrări pregătitoare	Crearea conturilor în reţelele de socializare.
Rezultatul așteptat al programului	Comunicarea cu localnicii poate deveni mai interactivă şi poate ajuta la tematizarea unor probleme.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Prin activitate continuă şi sistematică şi conţinuturi creative, originale.
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Trebuie comunicate pe alte platforme contactele reţelelor de socializare, adresele siteurilor sau a blogurilor.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Dezvoltări comunitare și sociale - Dezvoltarea comunității - Programe legate de crearea caracterului unic al orașului
Observaţii	Reţelele de socializare sunt utilizate şi de cei de vârsta mijlocie, nu numai de tineri.

Programul	**7.2.3. Program de modernizare informaţională cu dezvoltarea inter-operabilităţii între administraţie, cetăţean, mediu de afaceri**
Direcţia de dezvoltare	7. Comunicare, marketing
Domeniul de dezvoltare	7.2.Comunicarea locală
Scopul programului	Creșterea competitivității, creșterea eficienței, reducerea costurilor, dezvoltarea economiei digitale, efectuarea unor procese de lucru
Conţinutul programului	Activitățile economice și sociale nu mai pot fi efectuate fără tehnologia informațională. De aceea este nevoie și în sectorul public de modernizarea serviciilor și reingineria proceselor operaţionale prin tehnologii informaționale: digitalizare, platformă comună, plăți electronice etc.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, specialist în comunicare
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1-2 ani
Lucrări pregătitoare	Analiza capacității și nivelului de pregătire pentru implementarea serviciilor electronice, planificare, consultări cu specialiști
Rezultatul așteptat al programului	Intensificarea şi optimizarea procesului comunicaţional, acces liber la informația și servicii publice, îmbunătățirea cooperării
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Programul se încadrează în strategia națională
Posibile surse de finanţare	Fonduri publice și europene
Propuneri comunicaţii de marketing	Conferință de presă, publicații, media socială, forumuri
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Operarea unor forme de colaborare - Dezvoltarea comunității - Programe legate de crearea caracterului unic al orașului - Paradigma SMART
Observaţii	Programul trebuie să asigure securitatea informațiilor pentru cetățeni

7.3. Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte

Programul	**7.3.1. Creșterea puterii de lobby a orașului (programul public affairs)**
Direcţia de dezvoltare	7. Comunicare, marketing
Domeniul de dezvoltare	7.3. Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte
Scopul programului	Elaborarea unui program de extindere și gestionare a rețelei de contacte, către toate acele instituții județene și naționale, care ar putea avea un rol direct sau indirect în dezvoltarea orașului Covasna.
Conţinutul programului	O metodă eficace, este informarea continuă, invitații și întâlniri personale, propunerea unor forme de colaborare, organizarea unor prezentări, totodată e recomandat, ca administrația publică să organizeze anual, un forum tematic de politică de dezvoltare – conectat cu un eveniment important - la care poate invita cât mai mulți actori ai rețelei de lobby.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, întreprinzători locali, lideri de opinie
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Crearea bazelor de date şi extinderea reţelei de contacte.
Rezultatul așteptat al programului	Instituțiile judeţene şi naţionale vor fi mai bine informate, astfel se pot mări posibilităţile de colaborare.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Prin extinderea continuă şi sistematică a reţelei de contacte, respectiv comunicarea adecvată.
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Comunicarea personală, directă este cea mai potrivită metodă pentru a informa aceste publicuri.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe prioritate pentru infrastructură - Operarea unor forme de colaborare - Servicii și organizare
Observaţii	Pentru proiectarea investițiilor majore, pentru dezvoltările bazate pe colaborare, e nevoie de proiectarea și operarea unei activități de lobby.

Programul	**7.3.2. Programul de promovare externă**
Direcţia de dezvoltare	7. Comunicare, marketing
Domeniul de dezvoltare	7.3. Comunicarea externă și extinderea rețelei de contacte
Scopul programului	Poziționarea internațională pe termen lung a orașului. Orașul Covasna și mediul înconjurător al acestuia este “este un loc interesant și valoros”
Conţinutul programului	E recomandată, realizarea treptată, modulară. In primă fază, acest conținut, trebuie prezentat în mod palpabil și evaluabil. Doar acestuia i se poate conecta prezentarea serviciilor deja existente sau pe cale de elaborare.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, întreprinzători locali, instituţii de specialitate
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Elaborarea unui program de concepții, respectiv întâlniri profesionale prin implicarea actorilor interesați în dezvoltarea localității.
Rezultatul așteptat al programului	Programul poate aduce rezultate pe termen lung. Oraşul va putea fi bine identificat şi avea o imagine cunoscută şi pe plan internaţional.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Implicarea persoanelor şi instituţiilor interesaţi în dezvoltarea oraşului.
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii şi proiecte de finanţare.
Propuneri comunicaţii de marketing	Clipuri publicitare, broşuri şi cataloage, pliante. Pagină web, media de socializare. Participare la târguri şi expoziţii.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe pentru dezvoltarea imaginii localității - Servicii și organizare - Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului
Observaţii	În anii trecuți, prin utilizarea unor fonduri provenite din proiecte, s-a putut derula un program național, complex de promovare. Acesta, trebuie repetat și la nivel internațional, valorificând experiențele primului

	program, respectiv posibilitățile moderne, pe care le oferă Internetul și media socială.

Programul	**7.3.3. Organizarea unui team marketing și dezvoltarea orașului**
Direcţia de dezvoltare	7. Comunicare, marketing
Domeniul de dezvoltare	7.3. Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte
Scopul programului	Crearea unui grup de profesioniști care pregătește materiale de aplicare pentru toate programele posibile de dezvoltare și pregătește continuu materiale profesionale pentru activități de marketing internațional pe baza programelor.
Conţinutul programului	Necesitatea orașului pentru resurse de dezvoltare este mare și va continua să crească. În același timp, natura orașului balnear și diversitatea programelor de dezvoltare extind semnificativ oportunitățile de finanțare. Pe termen mediu, este necesară crearea unui grup de profesioniști care pregătește materiale de aplicare pentru toate programele posibile de dezvoltare și pregătește continuu materiale profesionale pentru activități de marketing internațional pe baza programelor. Există mai multe moduri de a crea și de a menține o echipă, obiectivul în fiecare caz este de a face echipa să se autosusține financiar. Ca prim pas, este nevoie de un concept profesional preliminar.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1 an
Lucrări pregătitoare	Trebuie găsite resursele materiale pentru înființarea unui astfel de grup.
Rezultatul așteptat al programului	Organizarea și operarea unui team e mai rentabilă, decât realizarea unor planuri de marketing cu ajutorul experților externi, planuri care de multe ori, nici nu pot fi realizate, de actorii locali.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Colaborarea continuă între team şi grupurile interesate.
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii şi proiecte de finanţare.

Propuneri comunicaţii de marketing	Comunicarea personală continuă cu conducerea oraşului.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Program de dezvoltare economică locală - Servicii și organizare - Comunicarea locală
Observaţii	Noul mod de abordare și noua practică turistică, necesită un nou tip de marketing.

Programul	**7.3.4. Programul de pregătire pentru turismul extern**
Direcţia de dezvoltare	7. Comunicare, marketing
Domeniul de dezvoltare	7.3. Comunicarea externă și extinderea rețelei de contacte
Scopul programului	Motivarea și sprijinirea învățării de limbi străine în școli și în rândul adulților
Conţinutul programului	Motivare poate fi realizată prin proiecte, sprijin material parțial, sau în mod indirect (proiecte cu tema realizării unei prezentări tematice a orașului, într-o limbă străină, realizarea unor descrieri în limba engleză, germană sau altă limbă, despre valorile orașului; operarea unui profil de Facebook cu conținut vizual în primul rând; realizarea unor scurte filmări video cu o scurtă narațiune în limba engleză.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, actorii locali interesaţi în turism
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: continuă
Lucrări pregătitoare	Consiliere cu specialiştii în domeniu, respectiv cei interesaţi.
Rezultatul așteptat al programului	Cei angajaţi în turism vor fi mai pregătiţi pentru primirea oaspeţilor străini.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Colaborarea cu actorii locali interesaţi în turism, cu centrele de pregătire.
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii şi proiecte de finanţare.
Propuneri comunicaţii de marketing	Informarea celor interesaţi de programele de instruire, respectiv posibilităţile de formare.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Program de dezvoltare economică locală - Servicii și organizare - Comunicarea locală
Observaţii	Pe lângă dezvoltarea și lărgirea ofertei de servicii, se recomandă demararea unui program, care sprijină pregătirea pentru primirea turiștilor străini.

Programul	**7.3.5. Crearea unui site web în trei limbi**
Direcţia de dezvoltare	7. Comunicare, marketing
Domeniul de dezvoltare	7.3. Comunicarea externă și extinderea rețelei de contacte
Scopul programului	Prezentarea orașului în mod profesional, dezvoltarea și funcționarea unui site web multilingv în scop de marketing.
Conţinutul programului	Pentru a prezenta orașul în mod profesional (dotări naturale, istoricul orașului, dotări medicale, turism și alte servicii, potențial economic, viață culturală), este necesară dezvoltarea și funcționarea unui site web multilingv în scop de marketing. Acesta poate funcționa sub supravegherea consiliului local sau sub conducerea unei organizații neguvernamentale locale care îndeplinește această sarcină pentru o perioadă determinată. Ca prim pas, este nevoie de un concept profesional preliminar.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, organizație neguvernamentală
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: continuă
Lucrări pregătitoare	Consiliere cu specialiştii în domeniu
Rezultatul așteptat al programului	Orașul este cunoscut și promovat la o scară globală.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Colaborarea cu actorii locali interesaţi în turism, implicarea și competențele angajaților în cadrul unei organizații neguvernamentale locale
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii şi proiecte de finanţare.
Propuneri comunicaţii de marketing	Informarea celor interesaţi.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Program de dezvoltare economică locală - Servicii și organizare - Comunicarea locală
Observaţii	Un site web multilingv pentru oraș are funcție

	informativă (locație, servicii, valori locale, etc.), funcție de marketing, și un rol foarte important în promovarea orașului.

Programul	**7.3.6. Videoclipuri despre oraș**
Direcţia de dezvoltare	7. Comunicare, marketing
Domeniul de dezvoltare	7.3. Comunicarea externă și extinderea rețelei de contacte
Scopul programului	Prezentarea orașului în mod profesional, prezentarea valorilor și serviciilor orașului, creșterea competitivității orașului.
Conţinutul programului	În marketingul urban, textele și fotografiile sunt înlocuite treptat de videoclipuri scurte. Toate elementele de conținut ale valorilor și serviciilor orașului pot fi prezentate pe scurt. Videoclipurile pot fi pregătite de către un tânăr cu o diplomă universitară în comunicare, sau poate fi încredințat de această sarcină un ONG local pentru o anumită perioadă de timp.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, organizație neguvernamentală
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: continuă
Lucrări pregătitoare	Consiliere cu specialiştii în domeniu, concept profesional preliminar
Rezultatul așteptat al programului	Orașul este cunoscut și promovat la o scară globală.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Interfața poate fi un canal YouTube. Aceasta va apărea ca un link pe site-ul web, iar materialele de pe canalul YouTube pot fi distribuite în mod regulat pe social media.
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii şi proiecte de finanţare.
Propuneri comunicaţii de marketing	Forumuri, media socială, site web
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Program de dezvoltare economică locală - Servicii și organizare - Comunicarea locală
Observaţii	Clipurile video scurte sunt un nou tip de media. Programul are un rol foarte important în promovarea

	orașului.

8. ROLUL REGIONAL

8.1.Rol de organizare și management

Programul	**8.1.1.Crearea unui forum teritorial al politicii de dezvoltare**
Direcţia de dezvoltare	8. Rolul regional
Domeniul de dezvoltare	8.1.Rol de organizare și management
Scopul programului	Găsirea unor avantaje reciproce și elaborarea, proiectarea unor programe concrete de colaborare între oraş şi localităţile din regiune.
Conţinutul programului	Concepția de colaborare în primă fază, trebuie elaborat de către oraș, respectiv, trebuie, să facă propuneri de forme de colaborare cu caracter experimental. În cadrul forumului, există posibilitatea elaborării de noi programe, conform intereselor și scopurilor lor de colaborare.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, actorii locali interesaţi, respectiv conducerea localităţilor din împrejurimi.
Durata executării programului	- Realizare pe termen scurt - Durata: 1-2 ani
Lucrări pregătitoare	Consiliere cu specialiştii în domeniu, forumuri tematice.
Rezultatul așteptat al programului	Pentru procesul de crearea de destinații turistice, bazat pe experiențe unice și pe mediu atractiv, este mult mai avantajos, dacă proiectul, nu se rezumă doar la oraș, ci se extinde asupra regiunii, zonei.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Colaborarea continuă cu cei interesaţi în colaborare, lansarea programelor şi proiectelor comune.
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii
Propuneri comunicaţii de marketing	Comunicarea interpersonală are un rol important.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Program de dezvoltare economică locală - Comunicarea externă și extinderea rețelei de contacte
Observaţii	Orașul Covasna și împrejurimile sale reprezintă o zonă, care oferă multiple posibilități de colaborare

	între localități, respectiv asigură posibilitate întregii regiuni, să apară ca o destinație atractivă.

Programul	**8.1.2. Inițierea de atrageri de fonduri la scară regională**
Direcţia de dezvoltare	8. Rolul regional
Domeniul de dezvoltare	8.1.Rol de organizare și management
Scopul programului	Identificare de resurse materiale, pentru formele de colaborare realizate
Conţinutul programului	Dezvoltarea comună a unor concepte de proiecte – în legătură cu turismul - care au ca scop dezvoltarea regiunii. Acestea pot fi programe de îmbunătățiri ale infrastructurii, al calității vieții, programe de ocrotire a mediului, de formare, de ocupare a forței de muncă, respectiv programe turistice.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, actorii locali interesaţi, respectiv conducerea localităţilor din împrejurimi.
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2 ani
Lucrări pregătitoare	Consiliere cu specialiştii în domeniu, forumuri tematice,
Rezultatul așteptat al programului	În noul ciclu european de dezvoltare, vor ajunge în prim plan, formele de sprijin bazate pe colaborările inter-municipale, iar cu acest program oraşul şi regiunea vor fi pregătite pentru noua situaţie.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Colaborarea continuă cu cei interesaţi în colaborare, lansarea programelor şi proiectelor comune.
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii
Propuneri comunicaţii de marketing	Comunicarea interpersonală are un rol important. Monitorizare.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Program de dezvoltare economică locală - Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte
Observaţii	În cazul în care așezările vecine, nu sprijină munca în grup, recomandăm ca orașul să încheie un acord de colaborare cu una sau mai multe așezări, în vederea realizării unui program asemănător.

8.2. Operarea unor forme de colaborare

Programul	**8.2.1. Programul de dezvoltare a punctelor de primire turistică din afara orașului**
Direcţia de dezvoltare	8. Rolul regional
Domeniul de dezvoltare	8.2. Operarea unor forme de colaborare
Scopul programului	Dezvoltarea unor puncte de primire, care pot fi ulterior integrate în programele de vizitare.
Conţinutul programului	Puncte de primire trebuie să ofere programe dinamice, bazate pe oferirea de experiențe și care pot fi clar definite în timp, și despre care există deja o descriere în prealabil. Să conțină activități, să ofere posibilitatea de acțiune sau de acumulare de noi experiențe. Programul poate avea mai multe forme: gospodărirea, gătitul, orice activitate meșteșugească, prezentarea unui atelier, prezentarea stilului de viață arhaic.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, actorii locali interesaţi, respectiv conducerea localităţilor din împrejurimi, meşteşugari.
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 2-3 ani
Lucrări pregătitoare	Proiectarea şi realizarea punctelor de primire, şi a unor descrieri explicite, interesante despre aceste puncte.
Rezultatul așteptat al programului	Cu includerea acestor puncte de primire destinaţia va deveni mult mai atrăgătoare pentru turiştii sosiţi în oraş.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Colaborarea continuă cu cei interesaţi în colaborare, mărirea numărului de puncte de primire turistică.
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Realizarea descrierilor, materiale informative şi promoţionale despre punctele de primire. Includerea acestora în campaniile de comunicare.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte

Observaţii	La realizarea acestor puncte de primire - în funcție de conținut - poate contribui proprietarul acestui punct de primire, conducerea locală, sau pot fi accesate fonduri din proiecte (LEADER)

Programul	**8.2.2. Programul de prezentare comună a valorilor regionale**
Direcţia de dezvoltare	8. Rolul regional
Domeniul de dezvoltare	8.2. Operarea unor forme de colaborare
Scopul programului	Promovarea comună a valorilor și condițiilor regionale.
Conţinutul programului	Acest program, poate însemna și elaborarea unei strategii de dezvoltare comune, sau tema poate fi doar promovarea unei subdiviziuni: ex. valorile gastronomice sau prezentarea meșteșugurilor din regiune.
Locaţia executării şi coordonatorul	Primăria, actorii locali interesaţi, respectiv conducerea localităţilor din împrejurimi, meşteşugari, punctele de primire, specialist în comunicare.
Durata executării programului	- Realizare pe termen mediu - Durata: 3 ani
Lucrări pregătitoare	Existența unor forme de colaborare de succes
Rezultatul așteptat al programului	Programul propune creșterea atractivității întregii regiuni, nu doar al unei așezări, totodată lărgește considerabil și cercul posibilităților de atragere de fonduri.
Sustenabilitatea şi continuarea programului	Interesul din partea așezărilor sau a punctelor de primire, referitor la munca de promovare care se răsfrânge asupra întregii regiuni.
Posibile surse de finanţare	Fonduri proprii, proiecte de finanţare
Propuneri comunicaţii de marketing	Pe lângă folosirea mijloacelor de comunicare clasice (broşuri, pliante, clipuri, cataloage etc.) se recomandă participarea la târguri şi expoziţii, respectiv folosirea reţelelor de socializare şi a altor mijloace online.
Sinergie: Legături cu alte domenii, programe	- Programe de dezvoltare pentru repoziționarea turismului - Comunicația externă și extinderea rețelei de contacte - Program de dezvoltare economică locală

Observaţii	Acest program, poate însemna și elaborarea unei strategii de dezvoltare comune.